Správa Národného parku Nízke Tatry so sídlom v Slovenskej Ľupči

Projekt ochrany Národného parku Nízke Tatry a jeho ochranného pásma

(Baranovo SKUEV0299, Brezinky SKUEV0297, Brvnište SKUEV0298, Červený grúň SKUEV0150, Demänovská slatina SKUEV0061, Ďumbierske Tatry SKUEV0302, Horné lazy SKUEV0153, Jelšie SKUEV0059, Kopec SKUEV0301, Kráľovohoľské Tatry SKUEV0310, Salatín SKUEV0197, Suchá dolina SKUEV0154, Škribňovo SKUEV0300, Tlstá SKUEV0058, Turková SKUEV0296)

25. júl 2025

Obsah

1. ZÁKLADNÉ ÚDAJE.....3
1.1 Názov a kategória chráneného územia.....3
1.2 Prekryv s inými chránenými územiami a územiami medzinárodného významu.....3
1.3 Kategória chráneného územia podľa medzinárodných štandardov.....17
1.5 Výmera chráneného územia a jeho ochranného pásma.....37
2. PREDMET A CIELE OCHRANY.....37
2.1 Vymedzenie predmetu ochrany a odôvodnenie ochrany.....39
2.2 Zhodnotenie stavu predmetu ochrany a stanovenie cieľov ochrany.....68
3. PODROBNOSTI O OCHRANE A VYUŽÍVANÍ ÚZEMIA.....69
3.1 Vymedzenie zón a ekologicko-funkčných priestorov, podrobnosti o podmienkach územnej ochrany.....69
3.2 Vymedzenie verejne prístupných častí územia a stanovenie možností ich využitia.....98
4. NÁVRH RIEŠENIA SPÔSOBU A URČENIA VÝŠKY POSKYTNUTIA NÁHRADY ZA OBMEDZENIE BEŽNÉHO OBHOSPODAROVANIA.....99
4.1. Identifikácia pozemkov, na ktorých dochádza k obmedzeniu bežného obhospodarovania a navrhovaná forma náhrady.....99
4.2. Určenie predpokladanej výšky finančných prostriedkov na zabezpečenie náhrad za obmedzenie bežného obhospodarovania podľa formy náhrady.....101
5. NÁVRH TECHNICKÉHO VYBAVENIA ÚZEMIA (OZNAČENIE CHRÁNENÉHO ÚZEMIA, JEHO ZÓN A OCHRANNÉHO PÁSMA A PRÍSTUPOVÝCH MIEST DO CHRÁNENÉHO ÚZEMIA).....101
6. PREHĽAD ODBORNEJ LITERATÚRY A POUŽITÝCH ODBORNÝCH PODKLADOV.....104
7. MAPOVÉ PRÍLOHY.....109
7.1 Mapa vymedzenia chráneného územia a jeho ochranného pásma.....110
7.2 Mapa prekryvu chráneného územia s inými chránenými územiam.....111
7.3.1 Mapa navrhovaných zón.....112
7.3.2 Mapa navrhovaných ekologicko-funkčných priestorov.....113
7.4.1 – Mapa predmetov ochrany - rastlinné druhy.....114
7.4.2 – Mapa predmetov ochrany - živočíšne druhy.....115
7.4.3 Mapa predmetov ochrany – nelesné biotopy.....116
7.4.4 Mapa predmetov ochrany – lesné biotopy.....120
7.5 Mapa s vymedzením častí chráneného územia, kde sa starostlivosť o územie nezabezpečuje bežným obhospodarovaním.....124
7.6 Mapa pozemkov podľa foriem vlastníctva vrátane prehľadu vlastníctva a podielu na výmere chráneného územia.....125
7.7 Mapa technického vybavenia územia.....126
8. PRÍLOHY.....127

1. ZÁKLADNÉ ÚDAJE

1.1 Názov a kategória chráneného územia

Názov územia: **Národný park Nízke Tatry**.

Názov pohoria zaviedol Dionýz Štúr (1860) v podobe Nižné Tatry – die Niedere Tatra, bol preložený do maďarčiny so zmenou významu ako Alacsony Tátra, čo sa potom prenieslo aj do slovenského jazyka ako Nízke Tatry.

V období pred vyhlásením NP Nízke Tatry aj Stredoslovenský prírodný park (autorský názov Dušana Kubínyho z roku 1963, ktorý nekorešpondoval a kategóriami chránených území podľa zákona SNR č. 1/1955 Zb. SNR o štátnej ochrane prírody); Ďumbiersky národný park (návrh z rokov 1966 – 1967), Nízkotatranský národný park Slovenského národného povstania (návrh z rokov 1968 – 1969).

V roku 1978 bol Nariadením vlády SSR č. 119/78 Zb. zriadený a vyhlásený Národný park Nízke Tatry (NAPANT). Rozloha tohto u nás najväčšieho chráneného územia bola vymedzená na 205 085 ha vrátane ochranného pásma. Z celkovej rozlohy národného parku tvorilo 123 990 ha ochranné pásmo a 81 095 ha vlastné územie národného parku (nariadenie vlády SSR č. 119/1978 Zb. o Národnom parku Nízke Tatry v znení zákona NR SR č. 287/1994 Z. z.).

Po prehodnotení stavu územia, najmä vzhľadom na nové majetkoprávne vzťahy bol vypracovaný návrh úpravy hraníc národného parku i ochranného pásma. Na základe toho v r. 1997 Nariadením vlády SR č. 182/97 Z.z. bola podľa nových hraníc stanovená výmera národného parku na 72 842 ha a ochranného pásma na 110 162 ha (nariadenie vlády SR č. 182/1997 Z. z. o Národnom parku Nízke Tatry v znení zákona NR SR č. 543/2002 Z. z.).

Týmto projektom ochrany **sa pripravuje vyhlásenie** v kategórii **národný park** (ďalej aj „NP“ alebo „NP Nízke Tatry“) podľa § 19 zákona č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov (ďalej aj „**zákon č. 543/2002 Z. z**.“ alebo „zákon“). Osobitne sa vymedzuje ochranné pásmo NP Nízke Tatry (ďalej aj „OP NP“).

Mapa vymedzenia NP a jeho ochranného pásma je v prílohe č. 7.1.

1.2 Prekryv s inými chránenými územiami a územiami medzinárodného významu

Aktuálny projekt ochrany NP Nízke Tatry vypracovala Správa NP Nízke Tatry so sídlom v Banskej Bystrici za účelom zonácie NP Nízke Tatry, spresnenia hraníc NP a jeho ochranného pásma, ako aj stanovenia cieľov ochrany, ktorými je hlavne zachovanie alebo postupná obnova prirodzených ekosystémov vrátane zabezpečenia nerušeného priebehu prírodných procesov najmenej na troch štvrtinách územia národného parku. Tento cieľ sa zabezpečuje práve zonáciou národného parku (§ 30 ods. 3 zákona č. 543/2002 Z. z.).

Podiel území s 5. stupňom ochrany (zóna A) je v zmysle návrhu zonácie 25 571,51 ha (28,86 %), so 4. stupňom (zóna B) 21 201,91 ha (23,93 %), s 3. stupňom ochrany (zóna C) 41 286,79 ha (46,59 %) a 2. stupňom ochrany (zóna D) 550,21 ha (0,62 %) z celkovej výmery národného parku.

NP Nízke Tatry sa prekrýva s **45 existujúcimi územiami národnej sústavy chránených území** (v zmysle § 17 ods. 1 zákona č. 543/2002 Z. z.) a to s 9 národnými prírodnými rezerváciami (NPR), 20 prírodnými rezerváciami (PR), 1 chráneným areálom (CHA), 12 národnými prírodnými pamiatkami (NPP) a 3 prírodnou pamiatkou (PP). Celková výmera týchto chránených území

predstavuje 13 618,64 ha (vrátane výmery vyhlásených ochranných pásiem jednotlivých maloplošných chránených území – prehľad je uvedený v *tabuľke č. 1*). Podiel existujúcich území v 5. stupni ochrany je v navrhovanom NP 12 882,77 ha (14,54%), v 4. stupni ochrany je 112,67 ha (0,13 %) a v 3. stupni ochrany je 75 614,65 ha (85,33 %). Po schválení zonácie NP Nízke Tatry budú maloplošné chránené územia v národnom parku zrušené, s výnimkou jaskýň.

Ochranné pásmo NP Nízke Tatry sa podľa návrhu zonácie prekrýva so **14 existujúcimi územiami národnej sústavy chránených území** (v zmysle § 17 ods. 1 zákona č. 543/2002 Z. z.) a to 5 prírodnými rezerváciami (PR), 6 chránenými areálmi (CHA), 1 národnou prírodnou pamiatkou (NPP) a 2 prírodnými pamiatkami (PP). Celková výmera týchto chránených území predstavuje 384,61 ha (prehľad je uvedený v *tabuľke č. 2*). Podiel území s 5. stupňom ochrany v ochrannom pásme NP Nízke Tatry je 0,26 % (141,75 ha), so 4. stupňom ochrany je 0,24 % (132,46 ha), s 3. stupňom ochrany 0,01 % (3,68 ha), zvyšných 99,50 % (54 839,13 ha) je v 2. stupni ochrany.

Značná časť NP Nízke Tatry ako aj časť jeho ochranného pásma je **súčasťou európskej sústavy chránených území Natura 2000.**

Chránené vtáčie územie Nízke Tatry (SKCHVU018 Nízke Tatry) bolo vyhlásené vyhláškou Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky č. 189/2010 Z. z., ktorou sa vyhlasuje Chránené vtáčie územie Nízke Tatry. Prekryv s navrhovaným NP predstavuje rozlohu 81 822,875ha (3. – 5. stupeň ochrany) a s navrhovaným OP NP predstavuje rozlohu 14 420,012 ha (2. stupeň ochrany).

Ostatné **územia európskeho významu (ÚEV)** sú vymenované v *tabuľke č. 3*.

Mapy prekryvov s územiami európskeho významu sú v prílohe č. 7.2

Tab. č. 1 Prehľad maloplošných chránených území, ktoré sú súčasťou NP Nízke Tatry (stav k 1.1.2026)

Názov CHÚ	Kategória	Stupeň ochrany	Výmera (ha)	Vyhlasovací predpis	Predmet ochrany	Číslo v štátnom zozname
Barania hlava	Prírodná rezervácia	4	13,40	Vyhláška KÚ v Banskej Bystrici č. 1/2006 z 2.2.2006, ktorou sa vyhlasuje prírodná rezervácia	Ochrana zachovalých biotopov európskeho významu aktívne vrchoviská a rašeliniskové smrekové lesy a ohrozených a zriedkavých druhov národného významu.	1135
Brankovský vodopád	Národná prírodná pamiatka	Neuplatňuje sa	27,71	Uznesenie rady ONV v Liptovskom Mikuláši č. 106/80 z 27.6.1980 Vyhláška MŽP SR č. 293/1996 z 30.9.1996	Hlavnou hodnotou územia je ústredný objekt - mohutná, skalná, vápencová hrana, cez ktorú prepadáva vo forme vodopádu málovodný horský potôčik. Svojou výškou patrí medzi najvyššie vodopády u nás.	223
Demänovská dolina	Národná prírodná rezervácia	5	836,88	Úprava Ministerstva kultúry SSR č. 2771/73-OP z 24.4.1973	Rastlinné spoločenstvá lesných porastov reprezentujú fytocenózy trávnatých bučinových smrečín a smrekových kosodrevín. V drevinovom zložení prevláda Pinus sylvestris, menej sú zastúpené Picea excelsa a Larix decidua. Pozoruhodný výskyt Globularia cordif.	239
Demänovské jaskyne	Národná prírodná pamiatka	Neaplikuje sa		Úprava Ministerstvo kultúry Slovenskej socialistickej republiky č. 9277/1972-OP z 28.12.1972	Účelom je zachovanie prírodných hodnôt. Demänovská ľad. jaskyňa, Demänovská. Jaskyňa Mieru, Demänovská jaskyňa Slobody spolu s Pustou jaskyňou tvoria jeden jaskynný systém dlhý vyše 20 km, vyerodovaný ponor. riekou Demänovkou vo vápencoch stred. triasu, ktorá i dnes preteká cez mohutné priestory týchto jaskýň.	240
	Ochranné pásmo	3	1517,05			
Ďumbier	Národná prírodná rezervácia	5	2 043,76	Úprava Ministerstva kultúry SSR č. 2769/1973-OP z 24.4.1973	Ochrana pásma lesov, kosodreviny, hôľ, skalných útvarov, rastlinstva, živočíšstva a celkového krajinného rázu územia v uzáveroch dolín Bystrá, Ludárová, Štiavnica a v ľadovcovom kotle Ďumbiera na vedecko-výskumné, naučno-exkurzné a turistické ciele.	246
Hnilecká jelšina	Národná prírodná rezervácia	5	84,59	Výnos Ministerstva kultúry SSR č. 1160/1988-32 z 30.6.1988 o vyhlásení štátnej prírodnej rezervácií.	Ochrana zachovalých zriedkavých spoločenstiev nivy Hnilca s výskytom chránených a ohrozených druhov flóry a fauny. Chránené územie leží v NP Nízke Tatry a NP Slovenský raj.	257
Jánska dolina	Národná prírodná rezervácia	5	1 696,14	Úprava Ministerstva kultúry SSR č. 49/1984-32 z 30.4.1984 o vyhlásení štátnej prírodnej rezervácií.	Ochrana zachovalých lesných spoločenstiev s bohatstvom chránených druhov rastlín a živočíchov, krasových foriem vrátane najhlbších jaskýň SR a typickej horskej krajiny NP Nízke Tatry na vedeckovýskumné, náučné a kultúrno-výchovné ciele.	280

Názov CHÚ	Kategória	Stupeň ochrany	Výmera (ha)	Vyhlasovací predpis	Predmet ochrany	Číslo v štátnom zozname
Jaskyňa mŕtvych netopierov	Národná prírodná pamiatka	Neaplikuje sa	-	Vyhláška MŽP SR č. 292/2001 Z.z. z 9.7.2001	Jaskyňa	1732
Jaskyňa zlomísk	Národná prírodná pamiatka	Neaplikuje sa	-	Vyhláška MŽP SR č. 292/2001 Z.z. z 9.7.2001	Jaskyňa	1747
Kamenné mlieko	Prírodná pamiatka	Neaplikuje sa	-	Všeobecne záväzná vyhláška KÚŽP v Žiline č. 4/2009 z 15.12.2009	Jaskyňa	1179
Kozí chrbát	Prírodná rezervácia	5	37,43	Vyhláška Ministerstva životného prostredia SR č.83/1993 z 23. marca 1993	Ochrana stabilného spoločenstva pôvodných porastov javorového alpského sutinového lesa na severozápadných a západných svahoch Kozieho chrbta so špecifickým druhovým zložením, vytvárajúcim prirodzenú drevnú líniu. Výskyt veľmi starých platanových lesov (Acer pseudoplatanus) a niektoré vzácne taxóny flóry.	834
Malá Stanišovská jaskyňa	Prírodná pamiatka	Neaplikuje sa	-	Všeobecne záväzná vyhláška KÚŽP v Žiline č. 4/2009 z 15.12.2009	Jaskyňa	1181
Martalúzka	Prírodná rezervácia	5	154,82	Všeobecne záväzná vyhláška KÚ v Banskej Bystrici č.2/1999 z 25.3.1999 o vyhlásení prírodnej rezervácie	Ochrana krajinársky hodnotného územia so skalným amfiteátrom a zachovalými živočíšnymi a rastlinnými spoločenstvami, kt. sa viažu na prirodzené les. spoločenstvá šiesteho a siedmeho vegetačného stupňa a subalpínske lúky.	1057
Moštenické travertíny	Prírodná pamiatka	4	1,71	Uznesenie plenárneho zasadnutia ONV v Banskej Bystrici č.27/1981-ONV z 29.4.1981 VZV KÚ v B.Bystrici č.6/2003 zo 4.3.2003	Predstavuje významný príklad najzachovalejšej časti monumentálnych travertínových terás, dokumentujúcich vývoj prírody v štvrtohorách, a významné nálezisko chránených druhov rastlín (Lilium bulbiferum, Buphtalmum salicifolium, Corthusa matthioli a iné) juhozápadne od r. Národný park Nízke Tatry.	364
Ohnište	Národná prírodná rezervácia	5	851,87	Úprava Ministerstva kultúry SSR č. 2770/1973-OP z 24.4.1973 o vyhlásení štátnej prírodnej rezervácie	Ochrana zaujímavých geomorfologických výtvorov, krasového systému, prirodzených lesných porastov pralesovitého charakteru, vedecky významných rastlinných a živočíšnych druhov a ich spoločenstiev na dolomitoch a dolomitických vápencoch.	367

Názov CHÚ	**Kategória**	**Stupeň ochrany**	**Výmera (ha)**	**Vyhlasovací predpis**	**Predmet ochrany**	**Číslo v štátnom zozname**
Okno	Národná prírodná pamiatka	Neaplikuje sa	-	Vyhláška MŽP SR č. 292/2001 Z.z. z 9.7.2001 – Účinnosť od 1.8.2001	Ochrana významných geologických, geomorfologických, mineralogických a biotických hodnôt. Medzi jej najvzácnejšie zložky patria najmä jazerné formy sintrovej výplne, subteránna recentná fauna a vzácne fosílne a subfosílne pozostatky živočíchov.	1777
Pod Latiborskou hoľou	Národná prírodná rezervácia	5	160,76	Rozhodnutie Komisie SNR pre školstvo a kultúru č. 30 z 21.8.1964, Vyhláška KÚŽP v Banskej Bystrici č. 7/2006 z 11.12.2007	Ochrana zachovalých biotopov európskeho významu: bukové a jedľovo-bukové kvetnaté lesy. Územie na svahoch s južnou expozíciou v západnej časti Nízkych Tatier. Vedecký objekt pre potreby lesného hospodárstva.	380
	Ochranné pásmo	4	0,47			
Pralesy Slovenska – Bystrá dolina	Prírodná rezervácia	5	1 180,38	Nariadenie vlády Slovenskej republiky č. 427/2021 Z. z., ktorým sa vyhlasujú niektoré prírodné rezervácie ako Pralesy Slovenska	Biotopy európskeho významu: Ls 9.1 Smrekové lesy čučoriedkové (9410), Ls 9.2 Smrekové lesy vysokobylinné (9410), Ls 5.1 Bukové a jedľovo-bukové kvetnaté lesy (9130), Ls 4 Lipovo-javorové sutinové lesy (* 9180), Ls 5.3 Javorovo-bukové horské lesy (9140), Ls 5.2 Kyslomilné bukové lesy (9110), Kr 10 Kosodrevina (* 4070), Br 6 Brehové porasty deväťsilov (6430), Al 9 Vresoviská a spoločenstvá kríčkov v subalpínskom a alpínskom stupni (4060), Al 5 Vysokobylinné spoločenstvá alpínskeho stupňa (6430), Sk 2 Silikátové skalné steny a svahy so štrbinovou vegetáciou (8220). Biotopy národného významu: Ls 8 Jedľové a jedľovo-smrekové lesy, Al 6 Vysokosteblové spoločenstvá horských nív na silikátovom podklade.	1287
Pralesy Slovenska – Holičná	Prírodná rezervácia	5	32,01	Nariadenie vlády Slovenskej republiky č. 427/2021 Z. z., ktorým sa vyhlasujú niektoré prírodné rezervácie ako Pralesy Slovenska	Biotopy európskeho významu: Ls 9.1 Smrekové lesy čučoriedkové (9410), Ls 9.2 Smrekové lesy vysokobylinné (9410).	1299
Pralesy Slovenska – Hromisko	Prírodná rezervácia	5	95,45	Nariadenie vlády Slovenskej republiky č. 427/2021 Z. z., ktorým sa vyhlasujú niektoré prírodné rezervácie ako Pralesy Slovenska	Biotopy európskeho významu: Ls 9.1 Smrekové lesy čučoriedkové (9410), Ls 9.2 Smrekové lesy vysokobylinné (9410).	1301

Názov CHÚ	Kategória	Stupeň ochrany	Výmera (ha)	Vyhlasovací predpis	Predmet ochrany	Číslo v štátnom zozname
Pralesy Slovenska – Chmelinec	Prírodná rezervácia	5	316,96	Nariadenie vlády Slovenskej republiky č. 427/2021 Z. z., ktorým sa vyhlasujú niektoré prírodné rezervácie ako Pralesy Slovenska	Biotopy európskeho významu: Ls 4 Lipovo-javorové sutinové lesy (* 9180), Ls 5.2 Kyslomilné bukové lesy (9110), Ls 9.1 Smrekové lesy čučoriedkové (9410), Ls 9.2 Smrekové lesy vysokobylinné (9410). Biotop národného významu: Ls 8 Jedľové a jedľovo-smrekové lesy.	1302
Pralesy Slovenska – Kolesová	Prírodná rezervácia	5	71,32	Nariadenie vlády Slovenskej republiky č. 427/2021 Z. z., ktorým sa vyhlasujú niektoré prírodné rezervácie ako Pralesy Slovenska	Biotop európskeho významu: Ls 9.1 Smrekové lesy čučoriedkové (9410).	1308
Pralesy Slovenska – Kozí chrbát	Prírodná rezervácia	5	107,62	Nariadenie vlády Slovenskej republiky č. 427/2021 Z. z., ktorým sa vyhlasujú niektoré prírodné rezervácie ako Pralesy Slovenska	Biotopy európskeho významu: Ls 5.1Bukové jedľovo-bukové kvetnaté lesy (9130), Ls 4 Lipovo-javorové sutinové lesy (* 9180), Ls 5.3 Javorovo-bukové horské lesy (9140).	1310
Pralesy Slovenska – Kráľova hoľa	Prírodná rezervácia	5	186,88	Nariadenie vlády Slovenskej republiky č. 427/2021 Z. z., ktorým sa vyhlasujú niektoré prírodné rezervácie ako Pralesy Slovenska	Biotopy európskeho významu: Ls 9.1 Smrekové lesy čučoriedkové (9410), Ls 9.2 Smrekové lesy vysokobylinné (9410).	1311
Pralesy Slovenska – Martalúzka	Prírodná rezervácia	5	20,19	Nariadenie vlády Slovenskej republiky č. 427/2021 Z. z., ktorým sa vyhlasujú niektoré prírodné rezervácie ako Pralesy Slovenska	Biotopy európskeho významu: Ls 9.1 Smrekové lesy čučoriedkové (9410), Ls 9.2 Smrekové lesy vysokobylinné (9410).	1321
Pralesy Slovenska – Nemecká	Prírodná rezervácia	5	34,00	Nariadenie vlády Slovenskej republiky č. 427/2021 Z. z., ktorým sa vyhlasujú niektoré prírodné rezervácie ako Pralesy Slovenska	Biotop európskeho významu: Ls 9.2 Smrekové lesy vysokobylinné (9410).	1323
Pralesy Slovenska – Obrštín	Prírodná rezervácia	5	104,95	Nariadenie vlády Slovenskej republiky č. 427/2021 Z. z., ktorým sa vyhlasujú niektoré prírodné rezervácie ako Pralesy Slovenska	Biotop európskeho významu: Ls 5.1 Bukové a jedľovo-bukové kvetnaté lesy (9130), Ls 4 Lipovo-javorové sutinové lesy (* 9180). Biotop národného významu: Ls 8 Jedľové a jedľovo-smrekové lesy, Ls 6.1 Kyslomilné borovicové a dubovo-borovicové lesy.	1324
Pralesy Slovenska – Príslop	Prírodná rezervácia	5	18,15	Nariadenie vlády Slovenskej republiky č. 427/2021 Z. z., ktorým sa vyhlasujú niektoré prírodné rezervácie ako Pralesy Slovenska	Biotop európskeho významu: Ls 9.1 Smrekové lesy čučoriedkové (9410).	1327

Názov CHÚ	Kategória	Stupeň ochrany	Výmera (ha)	Vyhlasovací predpis	Predmet ochrany	Číslo v štátnom zozname
Pralesy Slovenska – Ráztocká hoľa	Prírodná rezervácia	5	331,82	Nariadenie vlády Slovenskej republiky č. 427/2021 Z. z., ktorým sa vyhlasujú niektoré prírodné rezervácie ako Pralesy Slovenska	Biotopy európskeho významu: Ls 9.1 Smrekové lesy čučoriedkové (9410), Ls 9.2 Smrekové lesy vysokobylinné (9410), Ls 5.3 Javorovo-bukové horské lesy (9140), Al 5 Vysokobylinné spoločenstvá alpínskeho stupňa (6430).	1329
Pralesy Slovenska – Snožka	Prírodná rezervácia	5	113,64	Nariadenie vlády Slovenskej republiky č. 427/2021 Z. z., ktorým sa vyhlasujú niektoré prírodné rezervácie ako Pralesy Slovenska	Biotopy európskeho významu: Ls 5.1 Bukové a jedľovo-bukové kvetnaté lesy (9130), Ls 4 Lipovo-javorové sutinové lesy (* 9180).	1337
Pralesy Slovenska – Špíglová	Prírodná rezervácia	5	23,02	Nariadenie vlády Slovenskej republiky č. 427/2021 Z. z., ktorým sa vyhlasujú niektoré prírodné rezervácie ako Pralesy Slovenska	Biotopy európskeho významu: Ls 5.3 Javorovo-bukové horské lesy (9140), Ls 9.1 Smrekové lesy čučoriedkové (9410), Ls 5.1 Bukové a jedľovo-bukové kvetnaté lesy (9130).	1342
Pralesy Slovenska – Veľká Vápenica	Prírodná rezervácia	5	64,75	Nariadenie vlády Slovenskej republiky č. 427/2021 Z. z., ktorým sa vyhlasujú niektoré prírodné rezervácie ako Pralesy Slovenska	Biotopy európskeho významu: Ls 9.1 Smrekové lesy čučoriedkové (9410), Ls 9.2 Smrekové lesy vysokobylinné (9410).	1346
Pralesy Slovenska – Zadná hoľa	Prírodná rezervácia	5	142,71	Nariadenie vlády Slovenskej republiky č. 427/2021 Z. z., ktorým sa vyhlasujú niektoré prírodné rezervácie ako Pralesy Slovenska	Biotopy európskeho významu: Ls 9.1 Smrekové lesy čučoriedkové (9410), Ls 9.2 Smrekové lesy vysokobylinné (9410).	1351
Salatín	Národná prírodná rezervácia	5	1 192,99	Úprava Ministerstva kultúry SSR č. 2958/1982-32 z 30.4.1982 o vyhlásení štátnej prírodnej rezervácií	Ochrana komplexu zachovalých prírodných hodnôt v západnej časti Nízkych Tatier. Vyznačuje sa pestrou geologickou stavbou, zaujímavým georeliéfom, prítomnosťou mnohých krasových foriem, floristickou pestrosťou s množstvom prealpínskych a dealpínskych druhov, endemitov i reliktov.	412

Názov CHÚ	Kategória	Stupeň ochrany	Výmera (ha)	Vyhlasovací predpis	Predmet ochrany	Číslo v štátnom zozname
Skalka	Národná prírodná rezervácia	5	2 659,81	Všeobecne záväzná vyhláška KÚ v Banskej Bystrici č. 5/1997 z 23.1.1997o vyhlásení prírodnej rezervácie, Vyhláška Ministerstva životného prostredia SR č. 112/1999 Zz z 3.5.1999	Ochrana ekosystémov horskej a vysokohorskej ľadovcovej, hrebeňovej a lúčnej krajiny v západnej časti Nízkych Tatier s výskytom významných floristických a faunistických prvkov. Centrum územia s úspešne introdukovaným kamzíkom (Rupicapra rupicapra tatrica)	1024
Stanišovská jaskyňa	Národná prírodná pamiatka	Neaplikuje sa	-	Úprava Ministerstvo kultúry Slovenskej socialistickej republiky č. 9278/1972-OP z 28.12.1972	Ochrana 1680 m dlhých jaskynných priestorov a chodieb, ktoré vyerodovala pozemná riečka Štiavnica vo vápenci str.triasu v 2 úrovniach. Vchod je vo výške 761 m n.m. Bola osídlená v stredoveku. Horné časti majú bohatú výzdobu. K jaskyni patrí i Malá Stanišovská jaskyňa.	428
Starý hrad	Národná prírodná pamiatka	Neaplikuje sa	-	Vyhláška MŽP SR č. 292/2001 Z.z. z 9.7.2001 – Účinnosť od 1.8.2001	Jaskyňa	1780
Štefanová	Národná prírodná pamiatka	Neaplikuje sa	-	Vyhláška MŽP SR č. 292/2001 Z.z. z 9.7.2001	Jaskyňa	1797
Štrosy	Prírodná rezervácia	5	94,79	Všeobecne záväzná vyhláška KÚ v Banskej Bystrici č.15/1999 z 5.8.1999 o vyhlásení prírodnej rezervácie	Ochrana ojedinelého ostrovčekovitého výskytu kamenitých sutí v stredných polohách Slovenska ako významného ekosystému so špecifickými rastlinnými a živočíšnymi stanovišťami. Časť CHÚ leží v ochrannom pásme NAPANT.	1065
Turková	Národná prírodná rezervácia	5	106,10	Rozhodnutie Komisie SNR pre školstvo a kultúru č. 7282/65-osv./5 z 15.7.1965	Predstavuje zachovalé lesné spoločenstvá reliktného charakteru na vápenci (Pinetum dealpinum a Fagetum dealpinum). Územie bude využité ako vedecký objekt s možnosťou štúdia dlhodobej sukcesie rôznych biocenóz.	459
	Ochranné pásmo	4	30,93			
Veľká ľadová priepasť	Národná prírodná pamiatka	Neaplikuje sa	-	Vyhláška MŽP SR č. 292/2001 Z.z. z 9.7.2001	Jaskyňa	1755

Názov CHÚ	**Kategória**	**Stupeň ochrany**	**Výmera (ha)**	**Vyhlasovací predpis**	**Predmet ochrany**	**Číslo v štátnom zozname**
Vrbické pleso	Národná prírodná pamiatka	5	0,73	Uznesenie rady ONV v Liptovskom Mikuláši č. 47/75 z 28.3.1975	predstavuje najvýznamnejší a najznámejší fenomén ľadovcového jazera v Nízkych Tatrách. Nachádza sa v nadmorskej výške 1113 m. Vznikla zatarasením doliny morénou. Najhlbšie miesto jazera je 8 m, časť jazera je zarastená vegetáciou. Má veľmi estetické prostredie, sú tu stopy pleistocénneho zaľadnenia. Najväčšie pleso v Nízkych Tatrách.	478
	Ochranné pásmo	4	24,71			
Zápoľná	Národná prírodná pamiatka	Neaplikuje sa	-	Vyhláška Ministerstva životného prostredia SR č. 292/2001 Z.z. z 9.7.2001	Jaskyňa	2265
Záskočská jaskyňa	Národná prírodná pamiatka	Neaplikuje sa	-	Vyhláška MŽP SR č. 292/2001 Z.z. z 9.7.2001	Jaskyňa	1767

Tab. č. 2 Prehľad maloplošných chránených území, ktoré sú súčasťou ochranného pásma NP Nízke Tatry (stav k 1.1.2026)

Názov CHÚ	Kategória	Stupeň ochrany	Výmera (ha)	Vyhlasovací predpis	Predmet ochrany	Číslo v štátnom zozname
Baranovo	Prírodná rezervácia	5	15,83	Vyhláška Ministerstva životného prostredia SR č. 83/1993 Z. z. z 23.3.1993	Chránené územie je pozoruhodné zachovanými pôvodnými lesnými spoločenstvami a vzácnymi biotopmi ohrozených a chránených živočíchov. Teplomilné stredomorské druhy sa tu nachádzajú na severnej hranici svojho areálu.	826
Brezinky	Chránený areál	4	8,69	Vyhláška KÚ v Banskej Bystrici č. 5/2007 z 19.4.2007	Ochrana zachovalých biotopov európskeho významu slatiny s vysokým obsahom báz, aktívne vrchoviská, prechodné rašeliniská a trasoviská, degradované vrchoviská schopné prirodzenej obnovy a vresoviská s výskytom chránených druhov rastlín a živočíchov.	1141
Brvnište	Chránený areál	4	74,77	Vyhláška KÚ v Banskej Bystrici č. 6/2006 z 27.11.2006	Ochrana zachovalých biotoppov európskeho významu s exklávnym výskytom chráneného druhu cyklámen fatranský (Cyclamen fatrense).	1137
Bystrianska jaskyňa	Národná prírodná pamiatka	Neaplikuje sa	-	Úprava Ministerstvo kultúry Slovenskej socialistickej republiky č. 9288/1972-OP z 28.12.1972 Vyhláška KÚ v Banskej Bystrici č. 5/2005 z 8.12.2005	Predmet ochrany v OP - citlivé jaskynné geosystémy. Jaskyňa je vytvorená v strednotriasových vápencoch činnosťou podzemnej riečky Bystrianky na zlomových a puklinových plochách. Objavenie jaskyne - r. 1927, sprístupnenie - r. 1941.	232
	Ochranné pásmo	3	104,16			
Demänovská slatina	Chránený areál	4	1,66	Vyhláška KÚ v Žiline č.2/2012 z 30.4.2012	Účelom vyhlásenia chráneného areálu a jeho ochranného pásma je zabezpečenie ochrany biotopov európskeho významu: Slatiny s vysokým obsahom báz (7230) a Prirodzené distrofné stojaté vody (3160), druhov európskeho významu a druhov národného významu.	1208
Horné Lazy	Prírodná rezervácia	4	34,29	Úprava Ministerstvo kultúry Slovenskej socialistickej republiky č. 3252/1981-32 z 30.6.1981 o vyhlásení chráneného náleziska	Ochrana teplomilnej flóry a fauny na lokalite lesostepného charakteru na vedecko-výskumné, kultúrno-výchovné ciele.	260
Jakub	Chránený areál	4	12,70	Všeobecne záväzná vyhláška KÚ v Banskej Bystrici č.3/1999 z 25.3.1999	Ochrana teplomilných rastlinných a živočíšnych spoločenstiev s vysokou druhovou diverzitou na relatívne malom území. Výskyt mnohých ohrozených a chránených druhov živočíchov a rastlín predovšetkým z čeľade vstavačovitých.	1058

Názov CHÚ	Kategória	Stupeň ochrany	Výmera (ha)	Vyhlasovací predpis	Predmet ochrany	Číslo v štátnom zozname
Jelšie	Prírodná rezervácia	5	26,10	Úprava Ministerstvo kultúry Slovenskej socialistickej republiky č. 2777/1973-OP z 24.4.1973 o vyhlásení štátnej prírodnej rezervácie.	Ochrana ojedinelého, uceleného a najzachovalejšieho komplexu spoločenstiev jaseňovej jelšiny v Liptovskej kotline, ktorý je vedeckovýskumným objektom.	290
Kopec	Chránený areál	4	3,76	Vyhláška KÚ v Banskej Bystrici č. 4/2008 z 30.7.2008	Ochrana zachovalých biotopov európskeho významu suchomilné travinno-bylinné a krovinové porasty na vápnitom substráte, porasty borievky obyčajnej, pionierske porasty zväzu Alysso-Sedion albi na plytkých karbonátových a bázických substrátoch.	1153
Mačková	Prírodná rezervácia	5	42,23	Vyhláška Ministerstva životného prostredia SR č.83/1993 Zz z 23. marca 1993	Typické ukážky bukových a borovicových porastov na vápencovom podloží vrátane vývojových štádií stepného a lesostepného charakteru, ako aj fragmenty sutinových spoločenstiev. Synúzia podrastu zahŕňa bohatý výskyt chránených a vzácnych druhov rastlín.	838
Meandre Lúžňanky	Prírodná pamiatka	4	1,74	Uznesenie pléna ONV v L. Mikuláši č.9/1988 z 30.6.1988 Nariadenie ONV v L. Mikuláši č.9/1988 z 30.6.1988 VZV KÚ v Žiline č. 3/2003 z 12.6.2003	Ochrana geomorfologicky a krajinársky významnej lokality so zachovanými prírodnými meandrami potoka Lúžňanka v Nízkych Tatrách dôležitého z vedecko-výskumného a náučného a kultúrno-výchovného hľadiska.	352
Netopieria jaskyňa	Prírodná pamiatka	Neaplikuje sa	-	Vyhláška Krajského úradu životného prostredia v Banskej Bystrici č. 3/2008 z 26. mája 2008 - Ú. od 1.7.2008	Jaskyňa je prístupná návštevníkom za účelom zotavenia a poznávania jej prírodných a historických hodnôt.	1146
Pralesy Slovenska – Flos	Prírodná rezervácia	5	55,05	Nariadenie vlády Slovenskej republiky č. 427/2021 Z. z., ktorým sa vyhlasujú niektoré prírodné rezervácie ako Pralesy Slovenska	Biotopy európskeho významu: Ls 4 Lipovo-javorové sutinové lesy (* 9180), Ls 5.1 Bukové a jedľovo-bukové kvetnaté lesy (9130), Ls 5.4 Vápnomilné bukové lesy (9150), Ls 6.2 Reliktné vápnomilné borovicové a smrekovcové lesy (91Q0), Sk 1 Karbonátové skalné steny a svahy so štrbinovou vegetáciou (8210).	1298
Suchá dolina	Chránený areál	4	3,11	Vyhláška KÚ v Banskej Bystrici č. 5/2008 z 1.10.2008	Ochrana zachovalého prioritného biotopu európskeho významu Suchomilné travinno-bylinné a krovinové porasty na vápnitom substráte.	1156

Tab. č. 3 Prehľad území európskeho významu, ktoré sú súčasťou ochranného pásma a NP Nízke Tatry (stav k 1.1.2026)

Názov CHÚ	**Kategória**	**Existujúci stupeň ochrany**	**Navrhovaný stupeň ochrany po schválení zonácie NAPANT**	**Celková výmera (ha)**	**Výmera v navrhovanom ochrannom pásme (ha)**	**Výmera v navrhovanom národnom parku (ha)**	**Vyhlasovací predpis**	**Číslo v štátnom zozname**
Alúvium Hrona	Územie európskeho významu	2, 3, 4	C, OP (3, 2)	485,52	-	0,55	Výnos Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky č. 3/2004-5.1 zo 14. júla 2004, ktorým sa vydáva národný zoznam území európskeho významu	SKUEV0303
Baranovo	Územie európskeho významu	2, 3, 4, 5	5, 4, 3, 2	861,83	861,83	-	Výnos Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky č. 3/2004-5.1 zo 14. júla 2004, ktorým sa vydáva národný zoznam území európskeho významu	SKUEV0299
Brezinky	Územie európskeho významu	4	OP (4)	8,95	2,09	-	Výnos Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky č. 1/2012 z 3. októbra 2012, ktorým sa mení a dopĺňa výnos Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky zo 14. júla 2004 č. 3/2004-5.1, ktorým sa vydáva národný zoznam území európskeho významu	SKUEV0297
Brvnište	Územie európskeho významu	4	OP (4)	75,45	75,45	-	Výnos Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky č. 3/2004-5.1 zo 14. júla 2004, ktorým sa vydáva národný zoznam území európskeho významu	SKUEV0298
Červený grúň	Územie európskeho významu	2, 3	C, OP (3, 2)	246,27	93,90	152,37	Výnos Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky č. 3/2004-5.1 zo 14. júla 2004, ktorým sa vydáva národný zoznam území európskeho významu	SKUEV0150
Demänovská slatina	Územie európskeho významu	4	OP (4)	1,67	1,67	-	Výnos Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky č. 3/2004-5.1 zo 14. júla 2004, ktorým sa vydáva národný zoznam území európskeho významu	SKUEV0061
Ďumbierske Tatry	Územie európskeho významu	2, 3, 4, 5	A, B, C, D, OP (5, 4, 3, 2)	44 125,94	6 650,93	37 473,39	Výnos Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky č. 1/2012 z 3. októbra 2012, ktorým sa mení a dopĺňa výnos Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky zo 14. júla 2004 č. 3/2004-5.1, ktorým sa vydáva národný zoznam území európskeho významu	SKUEV0302

Názov CHÚ	Kategória	Existujúci stupeň ochrany	Navrhovaný stupeň ochrany po schválení zonácie NAPANT	Celková výmera (ha)	Výmera v navrhovanom ochrannom pásme (ha)	Výmera v navrhovanom národnom parku (ha)	Vyhlasovací predpis	Číslo v štátnom zozname
Horné lazy	Územie európskeho významu	2, 4	OP (4, 2)	37,80	37,80	-	Výnos Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky č. 3/2004-5.1 zo 14. júla 2004, ktorým sa vydáva národný zoznam území európskeho významu	SKUEV0153
Jelšie	Územie európskeho významu	2, 4, 5	OP (5, 4, 2)	36,20	36,20	-	Výnos Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky č. 3/2004-5.1 zo 14. júla 2004, ktorým sa vydáva národný zoznam území európskeho významu	SKUEV0059
Kopec	Územie európskeho významu	4	OP (4)	3,76	3,76	-	Výnos Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky č. 3/2004-5.1 zo 14. júla 2004, ktorým sa vydáva národný zoznam území európskeho významu	SKUEV0301
Kráľovohoľské Tatry	Územie európskeho významu	2, 3, 4, 5	A, B, C, D, OP (5, 4, 3, 2)	30 632,02	741,08	29 863,69	Výnos Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky č. 1/2012 z 3. októbra 2012, ktorým sa mení a dopĺňa výnos Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky zo 14. júla 2004 č. 3/2004-5.1, ktorým sa vydáva národný zoznam území európskeho významu	SKUEV0310
Salatín	Územie európskeho významu	2, 3, 5	A, B, C, D (5, 4, 3, 2)	3 361,84	162,28	3199,56	Výnos Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky č. 1/2012 z 3. októbra 2012, ktorým sa mení a dopĺňa výnos Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky zo 14. júla 2004 č. 3/2004-5.1, ktorým sa vydáva národný zoznam území európskeho významu	SKUEV0197
Skribňovo	Územie európskeho významu	3	A, C (5)	128,18	-	128,18	Výnos Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky č. 3/2004-5.1 zo 14. júla 2004, ktorým sa vydáva národný zoznam území európskeho významu	SKUEV0300

Názov CHÚ	**Kategória**	**Existujúci stupeň ochrany**	**Navrhovaný stupeň ochrany po schválení zonácie NAPANT**	**Celková výmera (ha)**	**Výmera v navrhovanom ochrannom pásme (ha)**	**Výmera v navrhovanom národnom parku (ha)**	**Vyhlasovací predpis**	**Číslo v štátnom zozname**
Suchá dolina	Územie európskeho významu	4	OP (4)	3,11	3,11	-	Výnos Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky č. 3/2004-5.1 zo 14. júla 2004, ktorým sa vydáva národný zoznam území európskeho významu	SKUEV0154
Tlstá	Územie európskeho významu	2, 3	A, B, C, D (5, 4, 3, 2)	292,46	13,00	279,47	Výnos Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky č. 3/2004-5.1 zo 14. júla 2004, ktorým sa vydáva národný zoznam území európskeho významu	SKUEV0058
Turková	Územie európskeho významu	2, 4, 5	A, B, C, D (5, 4, 3, 2)	403,42	12,49	390,92	Výnos Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky č. 3/2004-5.1 zo 14. júla 2004, ktorým sa vydáva národný zoznam území európskeho významu	SKUEV0296

1.3 Kategória chráneného územia podľa medzinárodných štandardov

Národný park Nízke Tatry po vymedzení zón bude zodpovedať manažmentovej kategórii chránených území podľa IUCN Národný park – kategória II. Tá je definovaná ako rozsiahle prírodné alebo prírode blízke územie, určené na ochranu veľkoplošných ekologických procesov spolu s množstvom druhov a ekosystémov charakteristických pre dané územie, ktoré zároveň dávajú možnosť pre uplatnenie duchovných, vedeckých, vzdelávacích, rekreačných zámerov, či pre návštevnosť, ktoré sú zlučiteľné s cieľmi ochrany územia. Predmetom ochrany v zmysle uvedenej definície sú v prípade NP Nízke Tatry ekosystémy listnatých, zmiešaných a ihličnatých lesov, skalných biotopov a mokradí. Rekreácia a oddych v tomto území budú založené predovšetkým na zážitku z vnímania prírody. Poznávanie prírody a krajiny ako súčasť programov pre návštevníkov a rekreácia sú hlavnou úlohou manažmentu takéhoto chráneného územia.

Národný park Nízke Tatry v dôsledku predchádzajúcej činnosti človeka v podobe lokálne intenzívnej hospodárskej činnosti sa približoval podľa kritérií IUCN ku kategórií V. – Chránená suchozemská krajina. Cielenou činnosťou predchádzajúcich generácií obyvateľov obhospodarujúcich územie bolo intenzívne využitie horských oblastí predovšetkým na poľnohospodárstvo - pre potreby pastvy hospodárskych zvierat, ktoré pozmenilo oblasť vtedajších lesov a vytvorilo hôlny charakter pozdĺž hlavného hrebeňa Nízkych Tatrier a jemu priľahlých menej sklonitých oblastí horského pásma.

Následne sa započala banská činnosť zasahujúca aj oblasť Nízkych Tatier, ktorá ale nemala tak významný dopad na súčasný vzhľad krajiny v národnom parku. Jedným z najľahšie identifikovateľných antropických zásahov banskej činnosti do krajiny je osídľovanie vyššie položených oblastí – baníkmi ako príklad tohto dopadu je vznik banských osád ako napr. Magurka v rámci katastralneho územia obce Partizánnska Ľupča, ktorá je začlenená do D zóny Národného parku Nízke Tatry. Sprievodným javom banskej činnosti bola i ťažba dreva, ktorá spôsobila zmenu druhového zloženia lesov a ovplyvnenie reliéfu krajiny v blízkosti ložísk.

Ďalším významným vplyvom bola cielená lesohospodárska činnosť, ktorá v novom miléniu nadobudla charakter aktívneho boja so škodlivými činiteľmi ako vietor, či biotickými (fyziologickými) škodlivými činiteľmi a zmenila ráz lesnej krajiny i vekové rozvrstvenie lesných spoločenstiev. Spracovávaním kalamitnej drevnej hmoty sa opätovne zvýšil impakt človeka, no je potrebné dodať, že štruktúra novovysadených lesov je podstatne prirodzenejšia ako lesy obnovované v minulosti. Súčasne platná legislatíva na úseku ochrany prírody a lesníctva sa pričinila k odkloneniu od intenzívneho hospodárenia v chránenej lesnej krajine. Ďalším argumentom o dosiahnutie kategórie II. podľa kritérií IUCN je snaha o reguláciu návšetnosti najmä v citlivých územiach a obmedzenie činností negatívne ovplyvnujúcich kvalitu prírodného prostredia. V kontexte uvedených skutočnosti je možné pozorovať jasný cieľ podpory prirodzených procesov v predmetnom chránenom území, čo napĺňa definíciu rozsiahleho prírodného, alebo prírode blízke územia, určeného na ochranu veľkoplošných ekologických procesov spolu s množstvom druhov a ekosystémov charakteristických pre dané územie, ktoré zároveň dávajú možnosť pre uplatnenie duchovných, vedeckých, vzdelávacích, rekreačných zámerov, či pre návštevnosť, ktoré sú zlučiteľné s cieľmi ochrany územia.

Predmetom záujmu je nielen biotopová ochrana v podobe listnatých, zmiešaných i ihličnatých lesov, skalných biotopov, mokradí a lúk, ale i druhová ochrany vzácnych jedincov flóry a

fauny. Môžeme hovoriť o synergickom efekte, kde v dôsledku ochrany živej zložky sa dosiahne zvýšenie ekologickej stability územia a adaptácie krajiny na zmenu prírodných podmienok v dôsledku klimatických zmien.

Samotná rekreácia návštevníkov tohto chráneného územia bude spočívať v ďalšom rozvoji mäkkých foriem cestovného ruchu ako napr. oddych založený predovšetkým na zážitku z vnímania krás prírody. Poznávanie prírodných procesov v chránenej krajine bude primárnou úlohou národného parku spolu s podporou biodiverzity. Sekundárnym cieľom bude poskytnutie zachovaného prírodného prostredia pre potreby rekreácia návštevníkov chráneného územia.

1.4 Vymedzenie chráneného územia a jeho ochranného pásma (dotknuté územnosprávne jednotky – kraj, okres, obec, katastrálne územie, dotknuté lesné celky)

Tab. č. 4 Súpis dotknutých územnosprávnych jednotiek na území NP Nízke Tatry (stav k 1.5.2025)

Kód kraja	Názov kraja	Kód okresu	Názov okresu	Kód obce	Názov obce	Kód k. ú.	Názov k. ú.
5	Žilinský kraj	505	Liptovský Mikuláš	510262	Liptovský Mikuláš	821179	Iľanovo
						847054	Ploštín
				510386	Demänovská Dolina	810304	Demänovská Dolina
				510408	Dúbrava	813401	Dúbrava
				510467	Hybe	820610	Hybe
				510564	Kráľova Lehota	828173	Kráľova Lehota
				510581	Lazisko	830895	Lazisko
				510696	Liptovské Kľačany	832553	Liptovské Kľačany
				510734	Liptovský Ján	832677	Liptovský Ján
				510858	Malužiná	835820	Malužiná
				510874	Nižná Boca	840785	Nižná Boca
				510904	Partizánska Ľupča	845400	Partizánska Ľupča
				510912	Pavčina Lehota	845671	Pavčina Lehota
				511099	Uhorská Ves	866369	Vislavce
				511129	Važec	867527	Važec
				511170	Východná	870862	Východná
				511188	Vyšná Boca	871184	Vyšná Boca
				511196	Závažná Poruba	872644	Závažná Poruba
				558281	Liptovská Porúbka	832448	Liptovská Porúbka
		508	Ružomberok	510629	Liptovská Lúžna	832413	Liptovská Lúžna
				510637	Liptovská Osada	832430	Liptovská Osada
				510661	Liptovská Štiavnica	832502	Liptovská Štiavnica
				510998	Ružomberok	853801	Ružomberok
				511005	Liptovské Sliače	856410	Liptovské Sliače
6	Banskobystrický kraj	601	Banská Bystrica	508471	Baláže	800619	Baláže
				508560	Donovaly	812641	Donovaly
				508616	Hiadeľ	816124	Hiadeľ
				508675	Brusno	819671	Brusno
				508764	Medzibrod	836605	Medzibrod
				508799	Moštenica	838586	Moštenica
				508802	Motyčky	838659	Motyčky
				508861	Podkonice	847411	Podkonice
				508896	Pohronský Bukovec	847836	Pohronský Bukovec
		603	Brezno	508446	Bacúch	800384	Bacúch
				508462	Beňuš	802689	Beňuš

				508489	Braväcovo	806145	Braväcovo
				508497	Brezno	806528	Brezno
				508535	Dolná Lehota	811572	Dolná Lehota
				508608	Heľpa	816019	Heľpa
				508624	Horná Lehota	817201	Horná Lehota
				508691	Jarabá	822213	Jarabá
				508705	Jasenie	822302	Jasenie
				508811	Mýto pod Ďumbierom	839175	Mýto pod Ďumbierom
				508829	Nemecká	839591	Nemecká
				508870	Pohorelá	847798	Pohorelá
				508900	Polomka	848051	Polomka
				508951	Ráztoka	851884	Ráztoka
				509043	Šumiac	861871	Šumiac
				509051	Telgárt	862436	Telgárt
				509124	Závadka nad Hronom	872563	Závadka nad Hronom
				557251	Bystrá	839159	Bystrá
7	Prešovský kraj	706	Poprad	523631	Liptovská Teplička	832537	Liptovská Teplička
				524026	Vernár	869228	Vernár
				524034	Vikartovce	869457	Vikartovce

Tab. č. 5 Súpis dotknutých územnosprávnych jednotiek na území ochranného pásma NP Nízke Tatry (stav k 1.5.2025)

Kód kraja	Názov kraja	Kód okresu	Názov okresu	Kód obce	Názov obce	Kód k. ú.	Názov k. ú.
5	Žilinský kraj	505	Liptovský Mikuláš	510262	Liptovský Mikuláš	803286	Bodice
						810282	Demänová
						821179	Iľanovo
						847054	Ploštín
				510386	Demänovská Dolina	810304	Demänovská Dolina
				510408	Dúbrava	813401	Dúbrava
				510467	Hybe	820610	Hybe
				510564	Kráľova Lehota	828173	Kráľova Lehota
				510581	Lazisko	830895	Lazisko
				510696	Liptovské Kľačany	832553	Liptovské Kľačany
				510734	Liptovský Ján	832677	Liptovský Ján
				510793	Ľubeľa	833266	Kráľovská Ľubeľa
				510858	Malužiná	835820	Malužiná
				510874	Nižná Boca	840785	Nižná Boca
				510904	Partizánska Ľupča	845400	Partizánska Ľupča
				510912	Pavčina Lehota	845671	Pavčina Lehota
				511048	Svätý Kríž	859656	Svätý Kríž
				511099	Uhorská Ves	866369	Vislavce
				511129	Važec	867527	Važec
				511170	Východná	870862	Východná
				511188	Vyšná Boca	871184	Vyšná Boca
				511196	Závažná Poruba	872644	Závažná Poruba
				558281	Liptovská Porúbka	832448	Liptovská Porúbka
		508	Ružomberok	510629	Liptovská Lúžna	832413	Liptovská Lúžna
				510637	Liptovská Osada	832430	Liptovská Osada
				510661	Liptovská Štiavnica	832502	Liptovská Štiavnica
				510823	Ludrová	834084	Ludrová
				510998	Ružomberok	853801	Ružomberok
				511005	Liptovské Sliače	856410	Liptovské Sliače
6	Banskobystrický kraj	601	Banská Bystrica	508438	Banská Bystrica	801101	Sásová
						801453	Kostiviarska
						866423	Uľanka
				508471	Baláže	800619	Baláže
				508560	Donovaly	812641	Donovaly
				508616	Hiadeľ	816124	Hiadeľ
				508675	Brusno	819671	Brusno
				508756	Lučatín	833657	Lučatín
				508764	Medzibrod	836605	Medzibrod
				508799	Moštenica	838586	Moštenica
				508802	Motyčky	838659	Motyčky
				508861	Podkonice	847411	Podkonice
				508896	Pohronský Bukovec	847836	Pohronský Bukovec
				508942	Priechod	849782	Priechod
				508985	Selce	854794	Selce
				509019	Staré Hory	858447	Staré Hory
				509035	Špania Dolina	861057	Špania Dolina
				557285	Nemce	801437	Nemce
		603	Brezno	508446	Bacúch	800384	Bacúch
				508462	Beňuš	802689	Beňuš
				508489	Braväcovo	806145	Braväcovo
				508497	Brezno	806528	Brezno

				508535	Dolná Lehota	811572	Dolná Lehota
				508608	Heľpa	816019	Heľpa
				508624	Horná Lehota	817201	Horná Lehota
				508691	Jarabá	822213	Jarabá
				508705	Jasenie	822302	Jasenie
				508811	Mýto pod Ďumbierom	839175	Mýto pod Ďumbierom
				508829	Nemecká	839591	Nemecká
				508853	Podbrezová	847216	Podbrezová
				508870	Pohorelá	847798	Pohorelá
				508900	Polomka	848051	Polomka
				508934	Predajná	849413	Predajná
				508951	Ráztoka	851884	Ráztoka
				509043	Šumiac	861871	Šumiac
				509051	Telgárt	862436	Telgárt
				509086	Valaská	866792	Valaská
				509094	Vaľkovňa	867314	Vaľkovňa
				509124	Závadka nad Hronom	872563	Závadka nad Hronom
				557251	Bystrá	839159	Bystrá
7	Prešovský kraj	706	Poprad	523631	Liptovská Teplička	832537	Liptovská Teplička
				523933	Štrba	861375	Štrba
				524026	Vernár	869228	Vernár
				524034	Vikartovce	869457	Vikartovce
				524107	Šuňava	840963	Nižná Šuňava
						871354	Vyšná Šuňava

NP Nízke Tatry sa rozprestiera na **31 lesných celkoch** (LC, resp. LHC) a jeho ochranné pásmo na 28 LC, resp. LHC. Podrobnosti sú v tabuľkách č. 6a, 6b, 6c, 6d, 6e, 6f a 6g.

Tab. č. 6a Užívatelia jednotiek priestorového rozdelenia lesa (JPRL) v NP Nízke Tatry v správe štátu

Vlastník	Užívatelia	LC (LHC)	Výmera (ha)	Obdobie platnosť PSL
Štátny	LESY SR, š.p. OZ Horehronie	BEŇUŠ	927,712	2024-2033
		ĎUMBIER	777,306	2019-2028
		JASENIE	5305,942	2020-2029
		LESY ČERVENÁ SKALA	1514,797	2017-2026
		LESY TELGÁRT	1728,176	2017-2026
		POHORELÁ	2250,871	2024-2033
		POLOMKA	2171,085	2024-2033
		PREDAJNÁ	714,233	2019-2028
	LESY SR, š.p. OZ Poľana	BRUSNO	2263,461	2020-2029
		SLOVENSKÁ ĽUPČA	1832,959	2020-2029
	LESY SR, š.p. OZ Tatry	ČIERNY VÁH	3995,476	2024-2033
		DEMÄNOVÁ	349,067	2018-2027
		JAVORINKA	5480,232	2024-2033
		KRÁĽOVA LEHOTA	52,528	2024-2033
		LESY BENKOVO ŠTÁTNE I.	1411,132	2020-2029
		LESY NA LHC LIPTOVSKÁ TEPLIČKA	3959,176	2019-2028
		LIPTOVSKÁ OSADA-BIELY POTOK	3298,978	2018-2027
		LIPTOVSKÝ JÁN	77,211	2024-2033
		MALUŽINA	5123,3	2024-2033
		MESTSKÉ LESY RUŽOMBEROK A INÝ	4,939	2018-2027
		NEŠTÁTNE LESY NA LHC BENKOVO, LIPTOVSKÁ TEPLIČKA	4,998	2024-2033
		SVARÍNKA	2221,382	2021-2030
	Správa Národného parku Nízke Tatry so sídlom v Banskej Bystrici	BRUSNO	824,768	2020-2029
		DEMÄNOVÁ	0,412	2018-2027
		ĎUMBIER	1801,206	2019-2028
		JASENIE	1181,767	2020-2029
		LIPTOVSKÁ OSADA-BIELY POTOK	169,352	2018-2027
		LIPTOVSKÝ JÁN	40,329	2024-2033
		PREDAJNÁ	1943,52	2019-2028
		SLOVENSKÁ ĽUPČA	232,369	2020-2029
		ČIERNY VÁH	443,244	2024-2033
		JAVORINKA	1002,304	2024-2033
		LESY NA LHC LIPTOVSKÁ TEPLIČKA	1005,755	2019-2028
		LESY TELGÁRT	993,563	2017-2026
		SVARÍNKA	398,27	2021-2030
Spolu štátny užívatelia			**55 501,82 ha**	

Tab. č. 6b Užívatelia jednotiek priestorového rozdelenia lesa (JPRL) v NP Nízke Tatry v neštátnom vlastníctve

Vlastník	Užívatelia	LC (LHC)	Výmera (ha)	Obdobie platnosť PSL
Neštátny	Bačík Milan	DEMÄNOVÁ	4,062	2018-2027
	Beznáková Barbara, Ing.	DEMÄNOVÁ	15,557	2018-2027
	Bútora a Mrmus	DEMÄNOVÁ	0,158	2018-2027
	Bútora Pavol, Ing.	DEMÄNOVÁ	0,09	2018-2027
	DEVANA spol. s r. o.	DEMÄNOVÁ	64,416	2018-2027
	Dobák Ivan	DEMÄNOVÁ	8,262	2018-2027
	Húsková Eva a spol.	DEMÄNOVÁ	6,286	2018-2027
	CHEMOSTAV, s.r.o.	DEMÄNOVÁ	0,22	2018-2027
	Ing. Štefan Čajka - LESOS	DEMÄNOVÁ	54,545	2018-2027
	KASE, s.r.o.	LIPTOVSKÝ JÁN	164,096	2024-2033
	Komposesorát a urbariát pozemkové spoločenstvo Kráľova Lehota	KRÁĽOVA LEHOTA	34,004	2024-2033
	Komposesorát, pozemkové spoločenstvo Dolná Lehota	JASENIE	14,873	2020-2029
		PREDAJNÁ	469,733	2019-2028
	Konská hlava s. r. o.	DEMÄNOVÁ	252,85	2018-2027
	Kresťanko Róbert, Mgr.	DEMÄNOVÁ	14,185	2018-2027
	Lehotský Tibor, PaedDr.	DEMÄNOVÁ	3,212	2018-2027
	Lesné pozemkové spoločenstvo v Liptovskej Tepličke	LPS LIPTOVSKÁ TEPLIČKA	45,9	2014-2023
	Lesný komposesorát Partizánska Ľupča, s.r.o.	PARTIZÁNSKA ĽUPČA	5699,485	2018-2027
	LES-WOOD, s.r.o.	DEMÄNOVÁ	107,61	2018-2027
	LESY MESTA BREZNO, s.r.o.	MESTSKÉ LESY BREZNO-ČERTOVICA	1771,362	2019-2028
	Majitelia pôdy - pozemkové spoločenstvo Smrečany	LIPTOVSKÝ JÁN	484,548	2024-2033
	MALIARIK, s.r.o.	DEMÄNOVÁ	0,861	2018-2027
	Mestské lesy spol. s.r.o. Ružomberok	LIPTOVSKÁ OSADA-BIELY POTOK	0,02	2018-2027
		MESTSKÉ LESY RUŽOMBEROK A INÝ	995,595	2018-2027
	Mrmus Ondrej, Ing.	DEMÄNOVÁ	0,184	2018-2027
	Obec Demänovská Dolina	DEMÄNOVÁ	1,048	2018-2027
	Obec Jasenie	JASENIE	1,603	2020-2029
	Palko Dušan	DEMÄNOVÁ	107,576	2018-2027
	PALU, s.r.o.	DEMÄNOVÁ	32,47	2018-2027
	Pasienkové pozemkové spoločenstvo Moštenica	SLOVENSKÁ ĽUPČA	3,401	2020-2029
	Pasienkovo-pozemkové spoločenstvo Pohronský Bukovec	BRUSNO	0,02	2020-2029
	Pozemkové spoločenstvo Bývalí urbarialisti obce Východná	KRÁĽOVA LEHOTA	48,468	2024-2033
	Pozemkové spoločenstvo bývalých urbarialistov Nižný Sliač - Laziská dolina	DEMÄNOVÁ	722,348	2018-2027
	Pozemkové spoločenstvo Dúbrava	DEMÄNOVÁ	430,799	2018-2027

Vlastník	Užívatelia	LC (LHC)	Výmera (ha)	Obdobie platnosť PSL
Neštátny	Pozemkové spoločenstvo Komposesorát BIELO-MARUŠOVÁ Liptovský Ján	LIPTOVSKÝ JÁN	383,326	2024-2033
	Pozemkové spoločenstvo Komposesorát Marcovská Liptovský Ján	LIPTOVSKÝ JÁN	1,215	2024-2033
	Pozemkové spoločenstvo majiteľov lesov Liptovská Štiavnica	LIPTOVSKÁ OSADA-BIELY POTOK	573,129	2018-2027
	Pozemkové spoločenstvo Mošnica	DEMÄNOVÁ	126,14	2018-2027
	Pozemkové spoločenstvo Ploštín	DEMÄNOVÁ	585,148	2018-2027
	Pozemkové spoločenstvo Podtureň	LIPTOVSKÝ JÁN	288,809	2024-2033
	Pozemkové spoločenstvo Svätojánskej doliny v Liptovskom Petre	LIPTOVSKÝ JÁN	936,226	2024-2033
	Pozemkové spoločenstvo Urbár Demänová	DEMÄNOVÁ	36,541	2018-2027
	Pozemkové spoločenstvo urbariátu v Lazisku	DEMÄNOVÁ	106,503	2018-2027
	Pozemkové spoločenstvo Urbáru Jasenie	JASENIE	9,711	2020-2029
	Pozemkové spoločenstvo v Bodiciach	DEMÄNOVÁ	265,022	2018-2027
	Pozemkové spoločenstvo vlastníkov súkromného lesa v Liptovskej Porúbke	LIPTOVSKÝ JÁN	130,661	2024-2033
		PROJEKT PSVSL LIPT. PORÚBKA	0,992	2018-2027
		PROJEKT PSVSL LIPT. PORÚBKA 2	1,284	2019-2028
	RE - ARCH a.s.	DEMÄNOVÁ	1,141	2018-2027
	Rímskokatolícka cirkev, farnosť Hybe	KRÁĽOVA LEHOTA	2,683	2024-2033
	SALATÍN, s.r.o.	DEMÄNOVÁ	50,932	2018-2027
	Spolok bývalých urbárnikov pozemkové spoločenstvo Vyšná Boca	MALUŽINA	574,649	2024-2033
	STK Bratislava, a.s.	DEMÄNOVÁ	135,699	2018-2027
	Súkromní vlastníci v k.ú. Demänovská Dolina	DEMÄNOVÁ	0,656	2018-2027
	Súkromní vlastníci v k.ú. Lazisko	DEMÄNOVÁ	0,607	2018-2027
	Szentivány a spol.	LIPTOVSKÝ JÁN	28,198	2024-2033
	Šoltýssky komposesorát pozemkové spoločenstvo Liptovská Lúžna	LIPTOVSKÁ OSADA-BIELY POTOK	141,673	2018-2027
	Šramka Štefan, RNDr.	DEMÄNOVÁ	0,006	2018-2027
	Šuránek Miroslav	DEMÄNOVÁ	37,33	2018-2027
	Šuránek Roman	DEMÄNOVÁ	118,581	2018-2027
	Tatry mountain resorts, a.s.	DEMÄNOVÁ	105,241	2018-2027
	TMP s. r. o.	DEMÄNOVÁ	0,053	2018-2027
	Urban Branislav a spol.	DEMÄNOVÁ	3,759	2018-2027
	Urbár a komposesorát pozemkové spoločenstvo Iľanovo	DEMÄNOVÁ	734,868	2018-2027
		LIPTOVSKÝ JÁN	46,903	2024-2033
	Urbár a komposesorát pozemkové spoločenstvo Pavčina Lehota,	DEMÄNOVÁ	412,822	2018-2027
	Urbár Kováčová - Sokolče, pozemkové spoločenstvo	DEMÄNOVÁ	0,357	2018-2027
	Urbár pozemkové spoločenstvo Lipt. Ján	LIPTOVSKÝ JÁN	160,28	2024-2033

Vlastník	Užívatelia	LC (LHC)	Výmera (ha)	Obdobie platnosť PSL
Neštátny	Urbár Vrbica, Pozemkové spoločenstvo	ČIERNY VÁH	0,455	2024-2033
		DEMÄNOVÁ	2225,478	2018-2027
	Urbár Závažná Poruba, p.s.	DEMÄNOVÁ	1065,333	2018-2027
		LIPTOVSKÝ JÁN	442,451	2024-2033
	Urbariát - pozemkové spoločenstvo Liptovská Lúžna	LIPTOVSKÁ OSADA-BIELY POTOK	759,878	2018-2027
	Urbárske a pasienkové pozemkové spoločenstvo Pohorelá	LESY NA LHC LIPTOVSKÁ TEPLIČKA	55,01	2019-2028
	Urbárske pozemkové spoločenstvo Dovalovo	KRÁĽOVA LEHOTA	550,815	2024-2033
	Urbárske pozemkové spoločenstvo Hybe	KRÁĽOVA LEHOTA	2193,903	2024-2033
	Urbárske pozemkové spoločenstvo Likavka	DEMÄNOVÁ	56,012	2018-2027
	Urbárske pozemkové spoločenstvo Liptovská Porúbka	LIPTOVSKÝ JÁN	1782,534	2024-2033
		PROJEKT DOPLNOK LC LIPT. JÁN	12,381	2014-2023
	Urbárske pozemkové spoločenstvo Liptovský Peter	LIPTOVSKÝ JÁN	23,962	2024-2033
	Urbárske pozemkové spoločenstvo Vikartovce	LESY NA LHC LIPTOVSKÁ TEPLIČKA	5,079	2019-2028
		NEŠTÁTNE LESY NA LHC BENKOVO, LIPTOVSKÁ TEPLIČKA	10,261	2014-2023
	Urbársko pozemkové spoločenstvo v Polomke	POLOMKA	41,253	2024-2033
	Urbársky spolok obce Nižná Boca, pozemkové spoločenstvo	MALUŽINA	438,45	2024-2033
	Vojtek Jakub, Ing.	DEMÄNOVÁ	0,208	2018-2027
	Zelinka Ján, Ing.	DEMÄNOVÁ	2,617	2018-2027
	Zimáni Ivo	DEMÄNOVÁ	0,215	2018-2027
Spolu neštátni užívatelia			**27 227,287 ha**	

Tab. č. 6c Neznámy užívatelia jednotiek priestorového rozdelenia lesa (JPRL) v NP Nízke Tatry

Vlastník	Užívatelia	LC (LHC)	Výmera (ha)	Obdobie platnosť PSL
Neštátny	Neznámy obhospodarovateľ	LIPTOVSKÝ JÁN	7,908	2024-2033
		NEŠTÁTNE LESY NA LHC BENKOVO, LIPTOVSKÁ TEPLIČKA	1,417	2014-2023
		JAVORINKA	1,289	2024-2033
		LIPTOVSKÁ OSADA-BIELY POTOK	6,448	2018-2027
		SLOVENSKÁ ĽUPČA	18,955	2020-2029
		POHORELÁ	0,01	2024-2033
Spolu neznámy neštátni užívatelia			**36,027 ha**	

Tab. č. 6d Sumárny údaj o užívateľoch jednotiek priestorového rozdelenia lesa (JPRL) v NP Nízke Tatry

Vlastník	Výmera (ha)
Spolu štátny užívatelia	55 501,82
Spolu neštátni užívatelia	27 227,29
Spolu neznámy neštátni užívatelia	36,027
Spolu lesné pozemky	**82 765,13**

Tab. č. 6e Užívatelia jednotiek priestorového rozdelenia lesa (JPRL) v ochrannom pásme NP Nízke Tatry v správe štátu

Vlastník	Užívatelia	LC (LHC)	Výmera (ha)	Obdobie platnosť PSL
Štátny	LESY SR, š.p. OZ Horehronie	BEŇUŠ	318,241	2024-2033
		ĎUMBIER	769,32	2019-2028
		JASENIE	86,713	2020-2029
		LESY ČERVENÁ SKALA	5,173	2017-2026
		POHORELÁ	471,404	2024-2033
		POLOMKA	2647,177	2024-2033
		PREDAJNÁ	1079,376	2019-2028
	LESY SR, š.p. OZ Poľana	BANSKÁ BYSTRICA	803,008	2019-2028
		BRUSNO	1103,688	2020-2029
		SLOVENSKÁ ĽUPČA	2243,235	2020-2029
		STARÉ HORY	2655,407	2019-2028
	LESY SR, š.p. OZ Tatry	ČIERNY VÁH	971,929	2024-2033
		DEMÄNOVÁ	399,206	2018-2027
		KRÁĽOVA LEHOTA	110,421	2024-2033
		LESY BENKOVO ŠTÁTNE I.	1551,02	2020-2029
		LESY NA LHC LIPTOVSKÁ TEPLIČKA	34,092	2019-2028
		LIPTOVSKÁ OSADA-BIELY POTOK	1546,365	2018-2027
		LIPTOVSKÝ JÁN	22,339	2024-2033
		MALUŽINA	402,471	2024-2033
		NEŠTÁTNE LESY NA LHC BENKOVO, LIPTOVSKÁ TEPLIČKA	1,108	2024-2033
		PARTIZÁNSKA ĽUPČA	22,4	2018-2027
	Správa Národného parku Nízke Tatry so sídlom v Banskej Bystrici	BRUSNO	0,492	2020-2029
		ČIERNY VÁH	0,936	2024-2033
		PREDAJNÁ	0,9	2019-2028
		SLOVENSKÁ ĽUPČA	0,139	2020-2029
Spolu štátny užívatelia			**17 246,56 ha**	

*Tab. č. 6f Užívatelia jednotiek priestorového rozdelenia lesa (JPRL) v ochrannom pásme NP Nízke Tatry v neštátn*om vlastníctve

Vlastník	Užívatelia	LC (LHC)	Výmera (ha)	Obdobie platnosť PSL
Neštátny	Gregorová Alžbeta	STARÉ HORY	0,643	2019-2028
	Guoth Miroslav	DEMÄNOVÁ	72,07	2018-2027
	Hazucha Radislav	DEMÄNOVÁ	2,413	2018-2027
	Hazucha Radislav a spol.	DEMÄNOVÁ	16,596	2018-2027
	Hazucha Teofil	DEMÄNOVÁ	3,335	2018-2027
	Hazucha Teofil a spol.	DEMÄNOVÁ	0,031	2018-2027
	Hegedüš Vincent, Mgr.	SLOVENSKÁ ĽUPČA	78,105	2020-2029
	Hlásnik Karol	PREDAJNÁ	11,883	2019-2028
	Horvátová Zlatica	JASENIE	0,962	2020-2029
	Hôrčik Ján	JASENIE	4,822	2020-2029
	Hrdinová Božena, PaedDr., rod. Ruskov	STARÉ HORY	3,92	2019-2028
	Húlek Ján a spol.	DEMÄNOVÁ	5,699	2018-2027
	Humený a Vyšňan	DEMÄNOVÁ	27,236	2018-2027
	Humený Mário, Ing.	DEMÄNOVÁ	6,573	2018-2027
	Cheben Ján, Ing.	DEMÄNOVÁ	88,467	2018-2027
	CHEMOSTAV, s.r.o.,	DEMÄNOVÁ	2,914	2018-2027
	Chytilová Anastázia, Ing.	KRÁĽOVA LEHOTA	11,474	2024-2033
	Ing. Štefan Čajka - LESOS	DEMÄNOVÁ	18,861	2018-2027
	Ivan Ľudovít, Mgr.	PREDAJNÁ	1,907	2019-2028
	Jakubec Jozef	JASENIE	0,869	2020-2029
	Jakubec Peter	JASENIE	0,467	2020-2029
	Jurkovič Ľubomír	DEMÄNOVÁ	0,006	2018-2027
	Kelovská Viera a spol.	DEMÄNOVÁ	2,517	2018-2027
	Kmeťová Zuzana	JASENIE	2,488	2020-2029
	Kňazovický Andrej, Bc.	JASENIE	0,5	2020-2029
		PREDAJNÁ	0,312	2019-2028
	Kohútik Ján	PREDAJNÁ	0,446	2019-2028
	Kollár Marek a Jaroslava	KRÁĽOVA LEHOTA	0,388	2024-2033
	Komár Ervín a spol.	DEMÄNOVÁ	3,283	2018-2027
	KOMO-ZP s.r.o.	BRUSNO	185,917	2020-2029
	Komposesorát a urbariát pozemkové spoločenstvo Kráľova Lehota	KRÁĽOVA LEHOTA	503,343	2024-2033
	Komposesorát, pozemkové spoločenstvo Dolná Lehota	PREDAJNÁ	750,908	2019-2028
	Kordíková Elena	JASENIE	2,321	2020-2029
	Kováč Ján	JASENIE	4,996	2020-2029

Vlastník	Užívatelia	LC (LHC)	Výmera (ha)	Obdobie platnosť PSL

Neštátny	Kováč Marián	DEMÄNOVÁ	0,001	2018-2027
	Kučera Peter	ĎUMBIER	2,017	2019-2028
	Lehotský Tibor, PaedDr.	DEMÄNOVÁ	3,892	2018-2027
	Lesné pozemkové spoločenstvo v Liptovskej Tepličke	LPS LIPTOVSKÁ TEPLIČKA	873,754	2014-2023
	Lesný komposesorát Partizánska Ľupča, s.r.o.	PARTIZÁNSKA ĽUPČA	1670,969	2018-2027
	LES-WOOD, s.r.o.	DEMÄNOVÁ	9,534	2018-2027
	LESY MESTA BREZNO, s.r.o.	MESTSKÉ LESY BREZNO-ČERTOVICA	1821,183	2019-2028
	Lipták Miroslav	KRÁĽOVA LEHOTA	1,466	2024-2033
	Macháček Marek, Ing.	PREDAJNÁ	4,274	2019-2028
	Majer Miroslav, Ing.	JASENIE	7,246	2020-2029
	Majeríková Zuzana	PREDAJNÁ	2,394	2019-2028
	Malček Michal	PREDAJNÁ	2,842	2019-2028
	Marcinová Mária	PREDAJNÁ	4,65	2019-2028
	Mestské lesy spol. s.r.o. Ružomberok	MESTSKÉ LESY RUŽOMBEROK A INÝ	691,269	2018-2027
	Mičuda Dušan, Ing.	DEMÄNOVÁ	8,586	2018-2027
	Milatová Janeta	JASENIE	2,301	2020-2029
	Mistrík Ján	JASENIE	5,391	2020-2029
	Mižda František a spol.	NEŠTÁTNE LESY NA LHC BENKOVO, LIPTOVSKÁ TEPLIČKA	2,927	2014-2023
	Nahálka Vladimír	DEMÄNOVÁ	0,453	2018-2027
	Noge Martin, Ing.	DEMÄNOVÁ	25,367	2018-2027
	Obec Brusno	BRUSNO	7,508	2020-2029
	Obec Horná Lehota	PREDAJNÁ	48,368	2019-2028
	Obec Jasenie	JASENIE	46,969	2020-2029
	Obec Liptovská Osada	LIPTOVSKÁ OSADA-BIELY POTOK	21,519	2018-2027
	Obec Podkonice	SLOVENSKÁ ĽUPČA	29,521	2020-2029
	Obec Šumiac	NEŠTÁTNE – ČERVENÁ SKALA, TELGÁRT	91,905	2024-2033
	Obladan Ján	JASENIE	0,768	2020-2029
	Osadský urbársky spolok, pozemkové spoločenstvo Liptovská Osada	LIPTOVSKÁ OSADA-BIELY POTOK	297,058	2018-2027
	Ostrožlíková Jarmila	DEMÄNOVÁ	0,004	2018-2027
	Palko Dušan	DEMÄNOVÁ	26,891	2018-2027
	Palovič Boris	DEMÄNOVÁ	0,037	2018-2027
	Palovičová Marta, Ing.	DEMÄNOVÁ	0,037	2018-2027
	Pánik Bohdan	BANSKÁ BYSTRICA	4,076	2019-2028

Vlastník	Užívatelia	LC (LHC)	Výmera (ha)	Obdobie platnosť PSL

Neštátny	Pasienkové pozemkové spoločenstvo Moštenica	SLOVENSKÁ ĽUPČA	65,462	2020-2029
	Pasienkové pozemkové spoločenstvo v Podkoniciach	SLOVENSKÁ ĽUPČA	55,925	2020-2029
	Pasienkovo - urbárske pozemkové spoločenstvo Dubová	BRUSNO	16,041	2020-2029
	Pasienkové pozemkové spoločenstvo v Podkoniciach	SLOVENSKÁ ĽUPČA	55,925	2020-2029
	Pasienkovo - urbárske pozemkové spoločenstvo Dubová	BRUSNO	16,041	2020-2029
	Pasienkovo-pozemkové spoločenstvo Pohronský Bukovec	BRUSNO	8,304	2020-2029
	Peniak a spol. s.r.o.	ĎUMBIER	4,304	2019-2028
	Pethô Miroslav a spol.	DEMÄNOVÁ	6,395	2018-2027
	Peťko Milan	JASENIE	0,793	2020-2029
	Petrik Ondrej, Ing.	PREDAJNÁ	1,169	2019-2028
	Pikulová Oľga	PREDAJNÁ	1,974	2019-2028
	Poľnohospodárske družstvo Š u m i a c	NEŠTÁTNE – ČERVENÁ SKALA, TELGÁRT	17,097	2024-2033
	Pozemkové a pasienkové spoločenstvo Baláže	SLOVENSKÁ ĽUPČA	27,524	2020-2029
	Pozemkové spoločenstvo - urbárske združenie Kynceľová	SLOVENSKÁ ĽUPČA	39,458	2020-2029
	Pozemkové spoločenstvo Bartková Liptovská Lúžna	LIPTOVSKÁ OSADA-BIELY POTOK	35,689	2018-2027
		PROJEKT PS BARTKOVÁ, L.LÚŽNA	3,804	2020-2029
	Pozemkové spoločenstvo Bývalí urbarialisti obce Východná	KRÁĽOVA LEHOTA	81,184	2024-2033
	Pozemkové spoločenstvo bývalých urbarialistov Nižný Sliač - Laziská dolina	DEMÄNOVÁ	286,21	2018-2027
	Pozemkové spoločenstvo bývalých urbárnikov Ľubeľa	DEMÄNOVÁ	553,873	2018-2027
	Pozemkové spoločenstvo Dúbrava	DEMÄNOVÁ	843,173	2018-2027
	Pozemkové spoločenstvo Hiadeľ	BRUSNO	56,644	2020-2029
	Pozemkové spoločenstvo Kalište	SLOVENSKÁ ĽUPČA	17,898	2020-2029
	Pozemkové spoločenstvo Komposesorát BIELO-MARUŠOVÁ Liptovský Ján	LIPTOVSKÝ JÁN	1,008	2024-2033
	Pozemkové spoločenstvo Komposesorát Marcovská Liptovský Ján	LIPTOVSKÝ JÁN	164,837	2024-2033
	Pozemkové spoločenstvo majiteľov lesov Liptovská Štiavnica	LIPTOVSKÁ OSADA-BIELY POTOK	455,31	2018-2027
	Pozemkové spoločenstvo Matejovo	DEMÄNOVÁ	20,829	2018-2027
	Pozemkové spoločenstvo Mošnica	DEMÄNOVÁ	15,246	2018-2027

Vlastník	Užívatelia	LC (LHC)	Výmera (ha)	Obdobie platnosť PSL

Neštátny	Pozemkové spoločenstvo NEMČAN	SLOVENSKÁ ĽUPČA	62,699	2020-2029
	Pozemkové spoločenstvo pasienkárov Heľpa	POHORELÁ	125,054	2024-2033
	Pozemkové spoločenstvo Ploštín	DEMÄNOVÁ	64,362	2018-2027
	Pozemkové spoločenstvo Svätojánskej doliny v Liptovskom Petre	LIPTOVSKÝ JÁN	57,287	2024-2033
	Pozemkové spoločenstvo Urbár Demänová	DEMÄNOVÁ	3,918	2018-2027
	Pozemkové spoločenstvo Urbár Štrba	NEŠTÁTNE LESY NA LHC BENKOVO, LIPTOVSKÁ TEPLIČKA	0,201	2014-2023
	Pozemkové spoločenstvo Urbár Vyšná Šuňava	NEŠTÁTNE LESY NA LHC BENKOVO, LIPTOVSKÁ TEPLIČKA	0,245	2014-2023
	Pozemkové spoločenstvo urbariátu v Lazisku	DEMÄNOVÁ	98,546	2018-2027
	Pozemkové spoločenstvo Urbáru Jasenie	JASENIE	224,778	2020-2029
	Pozemkové spoločenstvo urbáru občanov obce Liptovské Sliače	LIPTOVSKÁ OSADA-BIELY POTOK	612,141	2018-2027
	Pozemkové spoločenstvo v Bodiciach	DEMÄNOVÁ	23,503	2018-2027
	Pozemkové spoločenstvo vlastníkov súkromného lesa v Liptovskej Porúbke	LIPTOVSKÝ JÁN	45,809	2024-2033
	Pribilincová Zuzana	DEMÄNOVÁ	0,007	2018-2027
	Pšenčíková Anna, PhDr.	JASENIE	0,219	2020-2029
	Puš Štefan	PREDAJNÁ	7,703	2019-2028
	Refková Mária	POHORELÁ	0,747	2024-2033
	Rímskokatolícka cirkev, farnosť Brusno	BRUSNO	89,42	2020-2029
	Rímskokatolícka cirkev, farnosť Hybe	KRÁĽOVA LEHOTA	7	2024-2033
	Rímskokatolícka cirkev, farnosť Liptovská Teplička	NEŠTÁTNE LESY NA LHC BENKOVO, LIPTOVSKÁ TEPLIČKA	10,981	2014-2023
	Rímskokatolícka cirkev, farnosť Liptovské Kľačany	DEMÄNOVÁ	38,168	2018-2027
	Rímskokatolícka cirkev, farnosť Liptovský Ján	LIPTOVSKÝ JÁN	20,383	2024-2033
	Rímskokatolícka cirkev, farnosť Malužiná	MALUŽINA	11,044	2024-2033
	Rímskokatolícka cirkev, farnosť Medzibrod	BRUSNO	2,16	2020-2029
	Rímskokatolícka cirkev, farnosť Podkonice	SLOVENSKÁ ĽUPČA	51,011	2020-2029
	Rímsko-katolícka cirkev, farnosť Predajná	JASENIE	4,519	2020-2029
	Rončáková Anna	JASENIE	0,332	2020-2029
	Rybár Alojz	PREDAJNÁ	3,88	2019-2028
	Rybár Ľubo	PREDAJNÁ	0,765	2019-2028

Vlastník	Užívatelia	LC (LHC)	Výmera (ha)	Obdobie platnosť PSL

Neštátny	Rybár Ľuboš	PREDAJNÁ	0,034	2019-2028
	Sabol Ján, Ing.	PREDAJNÁ	0,42	2019-2028
	SALATÍN, s.r.o.	DEMÄNOVÁ	323,823	2018-2027
	Sanitra Michal	JASENIE	0,818	2020-2029
	Sekáčová Janka	JASENIE	1,096	2020-2029
	Schenková Jaroslava	JASENIE	0,245	2020-2029
	Smolová Ružena	JASENIE	0,438	2020-2029
	Smrečanský Ondrej, Mgr.	DEMÄNOVÁ	0,553	2018-2027
	Spolok bývalých urbarialistov, pozemkové spoločenstvo Nemecká	BRUSNO	114,983	2020-2029
	Spolok bývalých urbárnikov pozemkové spoločenstvo Vyšná Boca	MALUŽINA	609,519	2024-2033
	Spolok majiteľov majetku Michalovo, pozemkové spoločenstvo	KRÁĽOVA LEHOTA	9,685	2024-2033
	Spolok Malček - Cencer	JASENIE	13,136	2020-2029
	Staroň Kvetoslav, Ing.	DEMÄNOVÁ	0,813	2018-2027
	Staroň Rastislav, Ing.	DEMÄNOVÁ	13,46	2018-2027
	Staš Ondrej	LIPTOVSKÁ OSADA-BIELY POTOK	0,712	2018-2027
	Stoklasa Jiří, JUDr.	JASENIE	0,678	2020-2029
	Súkromní vlastníci v k.ú. Lazisko	DEMÄNOVÁ	1,36	2018-2027
	Súkromní vlastníci v k.ú. Pavčina Lehota	DEMÄNOVÁ	0,512	2018-2027
	Svl v k. ú. H. Lehota	ĎUMBIER	14,095	2019-2028
		PREDAJNÁ	9,86	2019-2028
	Svl v k.ú. D. Lehota	PREDAJNÁ	25,712	2019-2028
	Šarinová Emerenciána	JASENIE	0,567	2020-2029
	Ševčáková Mária, Mgr.	JASENIE	0,564	2020-2029
	Šoltýssky komposesorát pozemkové spoločenstvo Liptovská Lúžna	LIPTOVSKÁ OSADA-BIELY POTOK	11,516	2018-2027
	Šramka Štefan, RNDr.	DEMÄNOVÁ	0,1	2018-2027
	Šramota František	KRÁĽOVA LEHOTA	1,942	2024-2033
	Štrbová Pavlína	JASENIE	0,687	2020-2029
	Šuhajda Peter, Ing.	JASENIE	0,398	2020-2029
		PREDAJNÁ	2,078	2019-2028
	Šuránek Miroslav	DEMÄNOVÁ	86,727	2018-2027
	Šuránek Roman	DEMÄNOVÁ	4,925	2018-2027
	Tále a.s. Horná Lehota	ĎUMBIER	4,547	2019-2028
	Tanáč Dušan	JASENIE	3,084	2020-2029
	TEXIMA, spol. s r.o.	ĎUMBIER	5,742	2019-2028

Vlastník	Užívatelia	LC (LHC)	Výmera (ha)	Obdobie platnosť PSL

Neštátny	Tréger Juraj	KRÁĽOVA LEHOTA	2,601	2024-2033
	Trnovský Ivan	DEMÄNOVÁ	9,035	2018-2027
	URBÁR - pozemkové spoločenstvo Zámostie	BRUSNO	135,628	2020-2029
	Urbár a komposesorát pozemkové spoločenstvo Iľanovo	DEMÄNOVÁ	88,803	2018-2027
	Urbár a komposesorát pozemkové spoločenstvo Pavčina Lehota	DEMÄNOVÁ	77,124	2018-2027
	Urbár Kováčová - Sokolče, pozemkové spoločenstvo	DEMÄNOVÁ	165,825	2018-2027
	Urbár pozemkové spoločenstvo Liptovský Ján	LIPTOVSKÝ JÁN	53,467	2024-2033
	Urbár Rudlová, pozemkové spoločenstvo	BANSKÁ BYSTRICA	41,566	2019-2028
	Urbár Vrbica, Pozemkové spoločenstvo	DEMÄNOVÁ	0,233	2018-2027
		ČIERNY VÁH	234,168	2024-2033
	Urbár Závažná Poruba, p.s.	DEMÄNOVÁ	227,901	2018-2027
		LIPTOVSKÝ JÁN	91,851	2024-2033
	Urbariát - pozemkové spoločenstvo Liptovská Lúžna	LIPTOVSKÁ OSADA-BIELY POTOK	978,023	2018-2027
	Urbárske a pasienkové pozemkové spoločenstvo Ondrej	BRUSNO	192,431	2020-2029
	Urbárske a pasienkové pozemkové spoločenstvo Pohorelá	POHORELÁ	221,756	2024-2033
	Urbárske a pozemkové spoločenstvo Šumiac	NEŠTÁTNE – ČERVENÁ SKALA, TELGÁRT	260,917	2024-2033
	Urbárske pozemkové spoločenstvo Dovalovo	KRÁĽOVA LEHOTA	352,754	2024-2033
	Urbárske pozemkové spoločenstvo Horná Lehota	PREDAJNÁ	294,661	2019-2028
	Urbárske pozemkové spoločenstvo Hybe	KRÁĽOVA LEHOTA	506,041	2024-2033
	Urbárske pozemkové spoločenstvo Likavka	DEMÄNOVÁ	105,762	2018-2027
		LIPTOVSKÝ JÁN	153,578	2024-2033
	Urbárske pozemkové spoločenstvo Liptovská Porúbka	LIPTOVSKÝ JÁN	325,76	2024-2033
	Urbárske pozemkové spoločenstvo Lučatín	SLOVENSKÁ ĽUPČA	7,382	2020-2029
	Urbárske pozemkové spoločenstvo Sásová Banská Bystrica	BANSKÁ BYSTRICA	74,734	2019-2028
	Urbárske pozemkové spoločenstvo Uhorská Ves	LIPTOVSKÝ JÁN	84,159	2024-2033
	Urbárske pozemkové spoločenstvo v Podkoniciach	SLOVENSKÁ ĽUPČA	341,942	2020-2029
	Urbárske pozemkové spoločenstvo Vikartovce	NEŠTÁTNE LESY NA LHC BENKOVO, LIPTOVSKÁ TEPLIČKA	18,246	2014-2023

Vlastník	Užívatelia	LC (LHC)	Výmera (ha)	Obdobie platnosť PSL

Neštátny	Urbárske pozemkové spoločenstvo vo Valaskej	ĎUMBIER	354,408	2019-2028
	Urbárske združenie pozemkové spoločenstvo Priechod	SLOVENSKÁ ĽUPČA	115,856	2020-2029
	Urbársko pozemkové spoločenstvo Mýto pod Ďumbierom	ĎUMBIER	340,467	2019-2028
	Urbársko pozemkové spoločenstvo v Polomke	POLOMKA	382,802	2024-2033
	Urbársky spolok obce Nižná Boca, pozemkové spoločenstvo	MALUŽINA	493,487	2024-2033
	Vágner Milan	JASENIE	4,136	2020-2029
	Vicianová Martina, rod. Bubelínyov	PREDAJNÁ	0,876	2019-2028
	WH DANUBIUS, s.r.o.	KRÁĽOVA LEHOTA	98,035	2024-2033
	Winding Jana, Ing.	ĎUMBIER	0,58	2019-2028
	Združenie urbariátu pozemkové spoločenstvo Medzibrod	BRUSNO	457,233	2020-2029
	Združenie urbariátu, pozemkové spoločenstvo Selce	SLOVENSKÁ ĽUPČA	298,831	2020-2029
	Združenie vlastníkov lesných pozemkov pozemkové spoločenstvo Liptovská Osada	LIPTOVSKÁ OSADA-BIELY POTOK	3,566	2018-2027
	Zmok Peter	DEMÄNOVÁ	9,621	2018-2027
	ZSML Kráľova Lehota	KRÁĽOVA LEHOTA	4,847	2024-2033
	Zverko Fedor, Ing.	PREDAJNÁ	0,555	2019-2028
	Železiarne Podbrezová, a.s.	PREDAJNÁ	6,411	2019-2028
	Žilka Peter, Mgr.	PREDAJNÁ	1,786	2019-2028
	Žilková Oľga	PREDAJNÁ	3,895	2019-2028
Spolu neštátni užívatelia			**27 227,287 ha**	

*Tab. č. 6g Neznámy užívatelia jednotiek priestorového rozdelenia lesa (JPRL) v ochrannom pásme NP Nízke Tatry v neštát*nom vlastníctve

Vlastník	Užívatelia	LC (LHC)	Výmera (ha)	Obdobie platnosť PSL
Neštátny	Nznámy obhospodarovateľ	NEŠTÁTNE LESY NA LHC BENKOVO, LIPTOVSKÁ TEPLIČKA	3,166	2014-2023
		JASENIE	30,288	2020-2029
		LIPTOVSKÁ OSADA-BIELY POTOK	0,085	2018-2027
		BANSKÁ BYSTRICA	0,277	2019-2028
Spolu neznámy neštátni užívatelia			**33,816 ha**	

Tab. č. 6h Sumárny údaj o užívateľoch jednotiek priestorového rozdelenia lesa (JPRL) v ochrannom pásme NP Nízke Tatry v neštátnom vlastníctve

Vlastník	Výmera (ha)
Spolu štátny užívatelia	17 246,56

Spolu neštátni užívatelia	27 227,287
Spolu neznámy neštátni užívatelia	33,816
Spolu lesné pozemky	**44 507,663 ha**

Tab. č. 7 Prehľad druhov pozemkov KN-C a foriem vlastníctva v NP Nízke Tatry (stav KN-C k 1.5.2025)

Druh pozemku forma vlastníctva	NP Nízke Tatry výmera (ha)							
	orná pôda (2)	záhrada (5)	trvalý trávny porast (7)	lesný pozemok (10)	vodná plocha (11)	zastavaná plocha a nádvorie (13)	ostatná plocha (14)	SPOLU
štátne	1,077	0,76	2449,996	53923,106	165,062	87,482	76,143	56703,626
súkromné	0	0,103	393,553	1751,894	0,105	47,472	33,99	2227,117
miest, obcí, samosprávneho kraja	0,016	0,122	489,363	1800,37	1,524	7,268	12,378	2311,041
cirkevné	0	0	0	11,536	0	0,069	0,01	11,615
neidentifikované (bez LV)	0,14	0	1966,211	25282,366	53,89	39,264	15,123	27356,994
SPOLU	1,233	0,985	5299,123	82769,27	220,581	181,555	137,644	88610,393

Druh pozemku forma vlastníctva	NP Nízke Tatry podiel (%)							
	orná pôda	záhrada	trvalý trávny porast	lesný pozemok	vodná plocha	zastavaná plocha a nádvorie	ostatná plocha	SPOLU
štátne	0,0012	0,0009	2,7649	60,8542	0,1863	0,0987	0,0859	63,99
súkromné	0,0000	0,0001	0,4441	1,9771	0,0001	0,0536	0,0384	2,51
miest, obcí, samosprávneho kraja	0,0000	0,0001	0,5523	2,0318	0,0017	0,0082	0,0140	2,61
cirkevné	0,0000	0,0000	0,0000	0,0130	0,0000	0,0001	0,0000	0,01
Neidentifikované (bez LV)	0,0002	0,0000	2,2189	28,5321	0,0608	0,0443	0,0171	30,87
SPOLU	0,0014	0,0011	5,9802	93,4081	0,2489	0,2049	0,1553	100,00

1.5 Výmera chráneného územia a jeho ochranného pásma

Výmera **NP Nízke Tatry je 88 610,39 ha, ochranné pásmo NP má výmeru 55 117,14 ha. Projekt ochrany NP Nízke Tatry vypracovala Správa Národného parku Nízke Tatry so sídlom v Slovenskej Ľupči** za účelom vymedzenia zón a spresnenia hraníc v zmysle zákona č. 543/2002 Z. z.. Výmera NP Nízke Tatry a jeho OP sa upravila z dôvodu rozšírenia i miernej redukcie územia, ako aj upresnením výmery v prostredí GIS a prešla dôkladnou štúdiou hodnotiacou stupeň prirodzenosti daného prostredia.

Zmeny v priebehu hraníc NP Nízke Tatry a ochranného pásma NP uvádzame v prílohe č. 1 a č. 2 a je graficky znázornená v prílohe 7.3.1.

Podiel území s 5. stupňom ochrany (zóna A) je v zmysle návrhu zonácie 25 571,51 ha (28,86 %), so 4. stupňom (zóna B) 21 201,91 ha (23,93 %), s 3. stupňom ochrany (zóna C) 41 286,79 ha (46,59 %) a 2. stupňom ochrany (zóna D) 550,21 ha (0,62 %) z celkovej výmery národného parku.

Zoznam parciel, ktoré celé alebo časťou zasahujú do Národného parku Nízke Tatry a do jeho ochranného pásma (podľa evidencie katastra nehnuteľností – register C, stav k 1.5.2025) sú uvedené v prílohe č. 3.

2. PREDMET A CIELE OCHRANY

Ciele ochrany a manažmentu Národného parku Nízke Tatry

Dlhodobý cieľ 1: Zachovanie alebo postupná obnova prirodzených ekosystémov

- *Operatívny cieľ 1.1:* Zachovanie prirodzených vysokohorských lesných a nelesných ekosystémov zabezpečením nerušeného priebehu prírodných procesov (A zóna) a zlepšenie stavu pozmenených lesných ekosystémov za účelom zabezpečenia priaznivého stavu druhov a biotopov v území.
- *Operatívny cieľ 1.2:* Zachovanie hôľneho pásma (od horského až po alpínsky vegetačný stupeň) a obnova prirodzených lesných a nelesných ekosystémov pri extenzívnom využití na súčasnej výmere a kvalite, zabezpečenie a udržanie/zlepšenie ich priaznivého stavu (A zóna).
- *Operatívny cieľ 1.3 (a, b):* Zlepšenie stavu/odolnosti lesných ekosystémov postupmi prírode blízkeho lesného hospodárstva a udržanie/zlepšenie stavu nelesných ekosystémov (C zóna).
- *Operatívny cieľ 1.4:* Zachovanie nezmeneného charakteru a kontinuity mokradí a vodných tokov bez úprav toku na celej ich dĺžke a taktiež s dôrazom na zamedzenie urbanizovania územia v ich bezprostrednej blízkosti.
- *Operatívny cieľ 1.5*: Zvýšenie prirodzenosti a ekologickej stability územia prostredníctvom odstraňovania starých environmentálnych záťaží a eliminácie škodlivých prvkov v krajine. V rámci tohto cieľu ide o likvidáciu inváznych a invázne sa správajúcich druhov rastlín, živočíchov a drevín, ako aj odstránenie neželaných stavieb, poľovníckych zariadení a oplôtkov v lesných porastoch. Súčasťou cieľa je aj znepriechodnenie alebo asanácia nadbytočných lesných ciest a technologických komunikácií s cieľom zabrániť nežiaducemu

povrchovému odtoku vody a prispieť k obnove prirodzených ekologických procesov v krajine.

Uvedené operatívne ciele sú zamerané na udržanie alebo zlepšenie stavu jednotlivých biotopov a druhov európskeho významu, ktoré sú predmetom ochrany územia a napĺňajú ciele ochrany druhov a biotopov európskeho významu pre SKUEV0310 Kráľovohoľské Tatry, SKUEV 0302 Ďumbierske Tatry, SKUEV0197 Salatín, SKUEV0058 Tlstá, SKUEV0150 Červený Grúň, SKUEV0296 Turková, SKUEV0300 Škribňovo, SKUEV0299 Baranovo, SKUEV0297 Brezinky, SKUEV0298 Brvnište, SKUEV0061 Demänovská slatina, SKUEV0153 Horné lazy, SKUEV0059 Jelšie, SKUEV0301 Kopec, Suchá dolina SKUEV0154, SKUEV0303 Alúvium Hrona.

Dlhodobý cieľ 2: Zvyšovanie úrovne poznania predmetov ochrany a faktorov ovplyvňujúcich ich stav

- *Operatívny cieľ 2.1:* Zlepšenie poznania fungovania prírodných procesov v chránených a osobitne významných častí prírody a krajiny v národnom parku, ako aj jeho ochrannom pásme a ich implementácia do aplikačnej praxe.
- *Operatívny cieľ 2.2:* Podpora systematickej vedy a výskumu v NP Nízke Tatry s cieľom vytvoriť stabilné a dlhodobé podmienky pre interdisciplinárny výskum, ktorý bude slúžiť ako odborný základ pre plánovanie ochrany prírody, adaptívny manažment a hodnotenie vplyvov ľudskej činnosti a klimatických zmien, pričom sa dôraz kladie na spoluprácu s univerzitami, výskumnými inštitúciami a zapojenie mladých odborníkov do praktického výskumu v teréne.

Dlhodobý cieľ 3: Aplikovanie zásad udržateľnosti cestovného ruchu postaveného najmä na rekreácii pri poznávaní prírody a krajiny a vzdelávacej ponuke pre návštevníka

- *Operatívny cieľ 3.1:* Formovanie kvalitného zázemia založeného na spolupráci a uplatňovanie manažmentu udržateľného mäkkého cestovného ruchu pre spravovanie Národného parku Nízke Tatry.
- *Operatívny cieľ 3.2:* Vytváranie ponuky produktov v prírodnom cestovnom ruchu založenej na spoznávaní prírody a kultúrnych tradícií Národného parku Nízke Tatry.
- *Operatívny cieľ 3.3:* Realizácia environmentálnej výchovy a vzdelávania rôznych cieľových skupín.

Dlhodobý cieľ 4: Zachovanie krajinného rázu územia a jeho estetickej a prírodnej hodnoty

- *Operatívny cieľ 4.1:* Zamedzenie urbanizovania územia národného parku, zachovanie špecifického a charakteristického krajinného rázu poľnohospodárskych častí územia vrátane ochranného pásma národného parku.
- *Operatívny cieľ 4.2:* Zachovanie prírodných hodnôt a zároveň existujúceho stavu kultúrno-historického a rekreačného využívania sprístupnených jaskýň na území NP a jeho ochranného pásma.
- *Operatívny cieľ 4.2:* Posudzovanie dopadu investičných a rozvojových aktivít na migráciu živočíchov a eliminovanie bariérového efektu existujúcej infraštruktúry, ochrana migračných ciest, koridorov a prepojenosti územia na okolité orografické celky a krajinu,

zachovanie a podpora prvkov územného systému ekologickej stability (ÚSES) v NP a jeho okolí.

Územie Nízkych Tatier sa vyznačuje výnimočne rozmanitým a rozsiahlym horským prostredím, ktoré tvorí najväčšie súvislé horské pásmo na Slovensku. Dominantným prvkom je hlavný hrebeň s výraznými vrcholmi ako Ďumbier, Chopok, Dereše či Kráľová hoľa, ktorý je obklopený hlbokými dolinami, skalnatými územiami a vysokohorskými lúkami. Táto oblasť predstavuje jeden z najcennejších prírodných celkov v krajine vďaka zachovaným prírodným biotopom, pestrej mozaike lesných typov a prítomnosti viacerých ohrozených a chránených druhov. V území sa nachádzajú aj významné krasové javy, jaskyne, rašeliniská a druhovo bohaté lesy, ktoré sú súčasťou európskej sústavy NATURA 2000. Vyznačuje sa aj **mimoriadnou biologickou rozmanitosťou** v rôznych skupinách organizmov. Je to vďaka pestrosti horninového geologického podkladu, členitosti reliéfu a geografickej polohe. Okrem chránených druhov tu bolo zistených množstvo vzácnych a ohrozených druhov, často s raritným výskytom v rámci Slovenska vrátane niekoľkých endemitov. Výnimočnosť územia zvyšujú aj viaceré kultúrnohistorické a technické objekty nachádzajúce sa v území národného parku a jeho ochranného pásma.

Nakoľko územie NP Nízke Tatry má značný prekryv s **európskou sústavou chránených území Natura 2000** (SKUEV0310 Kráľovohoľské Tatry, SKUEV 0302 Ďumbierske Tatry, SKUEV0197 Salatín, SKUEV0058 Tlstá, SKUEV0150 Červený Grúň, SKUEV0296 Turková, SKUEV0300 Škribňovo, SKUEV0299 Baranovo, SKUEV0297 Brezinky, SKUEV0298 Brvnište, SKUEV0061 Demänovská slatina, SKUEV0153 Horné lazy, SKUEV0059 Jelšie, SKUEV0301 Kopec, Suchá dolina SKUEV0154, SKUEV0303 Alúvium Hrona, CHVU018 Chránené vtáčie územie Nízke Tatry), cieľom je **zachovať a, ak je to potrebné, obnoviť priaznivý stav biotopov a druhov európskeho významu**, ktoré sú predmetom ochrany vo vyššie uvedených územiach sústavy Natura 2000. Pre kategóriu chránených území II. Národný park sú podľa Príručky k prideľovaniu manažmentových kategórií chránených území podľa IUCN (Kadlečík, J. et al., 2014) definované **hlavné ciele** národného parku: uchovanie biotopov, druhov a genetickej rozmanitosti, udržiavanie environmentálnych / ekosystémových služieb a cestovný ruch, turistika a rekreácia.

NP Nízke Tatry sa preto vyhlasuje najmä za účelom ochrany (a obnovy) prirodzených ekosystémov, procesov v nich prebiehajúcich, biotopov európskeho a národného významu, a chránených, vzácnych a ohrozených druhov rastlín a živočíchov. Ciele (manažmentu) sú však zamerané širšie. Pri stanovovaní ich poradia v kapitole 2.2 sa vychádzalo z prioritizácie cieľov podľa hodnotenia manažmentových kategórií IUCN, kde ochrana a obnova prirodzených ekosystémov a starostlivosť o návštevníka národného parku pri interpretácii patria medzi prioritné ciele národných parkov.

2.1 Vymedzenie predmetu ochrany a odôvodnenie ochrany

Predmetom ochrany chráneného územia sú predovšetkým:

a) **biotopy** **európskeho významu a národného významu** podľa prílohy č. 1 k vyhláške Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky č. 170/2021 Z. z., ktorou sa vykonáva zákon č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov (ďalej len „**vyhláška MŽP SR č. 170/2021 Z. z**.“). Sú uvedené v tabuľkách č. 8 a č. 9.

Tab. č. 8 Biotopy európskeho významu, ktoré sú predmetom ochrany jednotlivých ÚEV v NP Nízke Tatry v zmysle prílohy č. 1 k vyhláške MŽP SR č. 170/2021 Z. z.

Kód biotopu	Kód NATURA 2000	Názov biotopu
Al9	4060	Vresoviská a spoločenstvá kríčkov v subalpínskom a alpínskom stupni
Kr10	4070*	Kosodrevina
Al1	6150	Alpínske trávinno-bylinné porasty na silikátovom podklade
Al3	6170	Alpínske a subalpínske vápnomilné travinnobylinné porasty
Tr1	6210	Suchomilné travinnobylinné a krovinové porasty na vápnitom substráte
Tr8	6230*	Kvetnaté vysokohorské a horské psicové porasty na silikátovom substráte
Br6, Al5, Lk5	6430	Vlhkomilné vysokobylinné lemové spoločenstvá na poriečnych nivách od nížin do alpínskeho stupňa
Lk1	6510	Nížinné a podhorské kosné lúky
Lk2	6520	Horské kosné lúky
Ra3	7140	Prechodné rašeliniská a trasoviská
Ra6	7230	Slatiny s vysokým obsahom báz
Sk3	8110	Silikátové sutiny v montánnom až alpínskom stupni
Sk6	8160*	Nespevnené karbonátové skalné sutiny v montánnom až kolínnom stupni
Sk1	8210	Karbonátové skalné steny so štrbinovou vegetáciou
Sk2	8220	Silikátové skalné steny a svahy so štrbinovou vegetáciou
Sk8	8310	Nesprístupnené jaskynné útvary
Ls5.2	9110	Kyslomilné bukové lesy
Ls5.1	9130	Bukové a jedľové kvetnaté lesy
Ls5.3	9140	Javorovo-bukové horské lesy
Ls5.4	9150	Vápnomilné bukové lesy
Ls4	9180*	Lipovo-javorové sutinové lesy
Ls7.1, Ls7.3	91D0*	Brezové, borovicové a smrekové lesy na rašeliniskách
Ls1.3, Ls1.4	91E0*	Lužné vŕbovo-topoľové a jelšové lesy
Ls6.2	91Q0	Reliktné vápnomilné borovicové a smrekovcové lesy
Ls9.1, Ls9.2	9410	Horské smrekové lesy

Tab. č. 9 Biotopy národného významu, ktoré sú predmetom ochrany v NP Nízke Tatry v zmysle prílohy č. 1 k vyhláške MŽP SR č. 170/2021 Z. z.

Kód biotopu	Názov biotopu
Kr11	Vysadená kosodrevina
Al6	Vysokosteblové spoločenstvá horských nív na silikátovom substráte
Lk6	Podmáčané lúky horských a podhorských oblastí
Pr1	Prameniská horského až subalpínskeho stupňa na nevápencových horninách
Lk3	Mezofilné pasienky a spásané lúky
Ls8	Jedľové a jedľovo-smrekové lesy
Ls 6.1	Kyslomilné borovicové a dubovo-borovicové lesy

Tab. č. 10 Biotopy európskeho významu, ktoré nie sú predmetom ochrany v UEV, ale sú predmetom ochrany v NP Nízke Tatry v zmysle prílohy č. 1 k vyhláške MŽP SR č. 170/2021 Z. z.

Kód biotopu	Názov biotopu
Vo 2	Prirodzené eutrofné a mezotrofné stojaté vody s vegetáciou plávajúcich a/alebo ponorených cievnatých rastlín typu *Magnopotamion* alebo *Hydrocharion* (3150)
Pr 3	Penovcové prameniská (* 7220)
Pi 5	Pionierske porasty zväzu *Alysso-Sedion albi* na plytkých karbonátových a bázických substrátoch (*6 110)
Br 6	Brehové porasty deväťsilov (6430)
Al 2	Alpínske snehové výležiská na silikátovom podklade (6150)

Mapa biotopov európskeho významu, ktoré sú predmetom ochrany v NP sú zobrazené v mapovej prílohe č. 7.4.3

Vysvetlivky:
* prioritné biotopy európskeho významu – biotopy, za zachovanie ktorých má Európska únia mimoriadnu zodpovednosť

b) **biotopy chránených druhov rastlín** podľa prílohy č. 4 k vyhláške MŽP SR č. 170/2021 Z. z.:
- druhy **rastlín európskeho významu**:
  MACHORASTY: **kyjanôčka zelená (*Buxbaumia viridis*), grimaldia trojtyčinková (*Mannia triandra*), ochyrea tatranská (*Ochyraea tatrensis*), korýtkovec (*Scapania massolongi*)**
  CIEVNATÉ RASTLINY: **zvonovec ľaliolistý (*Adenophora liliifolia*), *zvonček hrubokoreňový (*Campanula serrata*), *cyklámen purpurový fatranský (*Cyclamen purpurascens* subsp. *immaculatum*), črievičník papučkový (*Cypripedium calceolus*), *klinček lesklý (*Dianthus nitidus*), jazyčník sibírsky (*Ligularia sibirica*), *poniklec slovenský (*Pulsatilla slavica*), *poniklec prostredný (*Pulsatilla subslavica*);**
  Vysvetlivky:
  * prioritné druhy európskeho významu – druhy, za zachovanie ktorých má Európska únia mimoriadnu zodpovednosť

- druhy **rastlín, húb a lišajníkov národného významu, na ktorých ochranu sa vyhlasujú chránené územia**:
  LIŠAJNÍKY (LICHENES) – LICHENIZOVANÉ HUBY: +jamkatec veľký (*Ricasolia amplissima*, syn. *Lobaria amplissima*), jamkatec pľúcny (*Lobaria pulmonaria*), koléma černejúca (*Collema nigrescens*), napúchavec plstnatý (*Leptogium saturninum*),
  HUBY (FUNGI) – ASKOMYCÉTY (ASCOMYCOTA): misôčka tmavá (*Pseudoplectania melaena*).
  HUBY (FUNGI) – BAZÍDIOMYCÉTY (BASIDIOMYCETY): tvarožník laponský (*Amylocystis lapponica*), kyjačik Zollingerov (*Clavaria zollingeri*), zubček severský (*Climacodon septentrionalis*), práchnovček lekársky (*Fomitopsis officinalis*), lievikovec kyjakovitý (*Gomphus clavatus*), lúčnica citrónovožltá (*Hygrocybe citrinovirens*), muchotrávka jelšová (*Amanita friabilis*), náramkovka cisárska (*Catathelasma imperiale*), práchnovček ružový (*Rhodofomes roseus syn. Fomitopsis rosea*), hríb úhľadný horský (*Rubroboletus rubrosanguineus,* syn. *Suillellus rubrosanguineus*).
  MACHORASTY: prútnik hviezdovitý (*Bryum pseudotriquetrum*), šupinka Menziesova (*Neckera menziesii*),
  CIEVNATÉ RASTLINY: vstavač ploštičný (*Anacamptis coriophora*), pochybok tupolistý (*Androsace obtusifolia*), vratička mnohozárezová (*Botrychium multifidum*), diablik močiarny (*Calla palustris*), ostrica oblastá (*Carex diandra*), ostrica dvojdomá pravá (*Carex dioica* subsp. *dioica*), ostrica plstnatoplodá (*Carex lasiocarpa*), ostrica barinná (*Carex limosa*), prilbovka biela (*Cephalanthera damasonium*), prilbovka dlholista (*Cephalanthera longifolia*), prilbovka červená (*Cephalanthera rubra*), škarda sibírska (*Crepis sibirica*), vstavačovec strmolistý pravý (*Dactylorhiza incarnata* subsp. *incarnata*), vstavačovec strmolistý neskorý (*Dactylorhiza incarnata* subsp. *pulchella*), vstavačovec škvrnitý mokraďný (*Dactylorhiza maculata* subsp. *elodes*), vstavačovec zelený (*Dactylorhiza viridis*), klinček pyšný (*Dianthus superbus*), rosička okrúhlolistá (*Drosera rotundifolia*), kruštík komorický (*Epipactis komoricensis*), kruštík úzkopyskový (*Epipactis leptochila*), kruštík Leuteho (*Epipactis leutei*), kruštík drobnolistý (*Epipactis microphylla*), kruštík močiarny (*Epipactis palustris*), kruštík modrofialový (*Epipactis purpurata*), sklenobyľ bezlistá (*Epipogium aphyllum*), praslička pestrá (*Equisetum variegatum*), mečík strechovitý (*Gladiolus imbricatus*), smrečinovec plazivý (*Goodyera repens*), päťprstnica obyčajná (*Gymnadenia conopsea*), päťprstnica hustokvetá (*Gymnadenia densiflora*), päťprstnica voňavá (*Gymnadenia odoratissima*), kurička vápencová (*Cherleria langii*, syn. *Minuartia langii*), zimoľub okolíkatý (*Chimaphila umbellata*), starček abrotanolistý karpatský (*Jacobea abrotanifolia* subsp. *carpathica*), plesnivec alpínsky (*Leontopodium alpinum*), ľalia cibuľkonosná pravá (*Lilium bulbiferum* var. *bulbiferum*), linnéovka severná (*Linnaea borealis*), skalienka ležatá (*Loiseleuria procumbens*), ľadenec barinný (*Lotus pedunculatus*, syn. *L. uliginosus*), plavúň sploštený (*Lycopodium complanatum*), čerkáč kytkový (*Lysimachia thyrsiflora*), trčníček jednolistý (*Malaxis monophyllos*), perovník pštrosí (*Matteuccia struthiopteris*), myrikovka nemecká (*Myricaria germanica*), vstavač trojzubý (*Neotinea tridentata*), vstavač počerný pravý (*Neotinea ustulata* subsp. *ustulata*), vstavač počerný letný (*Neotinea ustulata* subsp. *aestivalis*), bradáčik srdcovitolistý (*Neottia cordata*), hmyzovník muchovitý (*Ophrys insectifera*), vstavač mužský poznačený (*Orchis mascula* subsp. *speciosa*, syn. *O. m.* subsp. *signifera*), vstavač vojenský (*Orchis militaris*),

vstavač bledý (*Orchis pallens*), vstavač purpurový (*Orchis purpurea*), všivec močiarny pravý (*Pedicularis palustris* subsp. *palustris*), tučnica obyčajná (*Pinquicula vulgaris*), vemenník zelenkastý (*Platanthera chlorantha*), prvosienka holá (*Primula auricula*), prvosienka pomúčená pravá (*Primula farinosa* subsp. *farinosa*), bieloprst belavý (*Pseudorchis albida*), machovička uzlatá (*Sagina nodosa*), lomikameň okrúhlolistý pravý (*Saxifraga rotundifolia* subsp. *rotundifolia*), šašina hrdzavá (*Schoenus ferrugineus*), rebrovka rôznolistá (*Struthiopteris spicant*), tis obyčajný (*Taxus baccata*), barička prímorská (*Triglochin maritima*), bublinatka menšia (*Utricularia minor*), kľukva močiarna (*Vaccinium oxycoccus*, syn. *Oxycoccus palustris*), veronika štítovitá (*Veronica scutellata*), veronika prhľavolistá (*Veronica urticifolia*), vudsia skalná (*Woodsia ilvensis*).

- ostatné druhy **rastlín, húb a lišajníkov národného významu:**

  LIŠAJNÍKY (LICHENES) – LICHENIZOVANÉ HUBY: bradatec drsný (*Usnea filipendula*, syn. *Usnea dasopoga*), dutohlávka horská (*Cladonia stellaris*), pľuzgierka islandská (*Cetraria islandica*), diskovka dierkovaná (*Menegazzia terebrata*), jaseňovka nádherná (*Heterodermia speciosa*).

  HUBY (FUNGI) – ASKOMYCÉTY (ASCOMYCOTA): bolínka ihličňanová (*Camarops tubulina*).

  HUBY (FUNGI) – BAZÍDIOMYCÉTY (BASIDIOMYCETY): hrboľnačka černastá (*Boletopsis leucomelaena*), hodvábnica fialovomodrá (*Entoloma euchroum*), peniazovka jarná (*Gymnopus vernus*), +jelenkovka chlpatá (*Hydnellum mirabile*), jelenkovka modrastá (*Hydnellum caeruleum*), jelenkovka sírovožltá (*Hydnellum geogenium*), kalichovka zlatolupeňová (*Chrysomphalina chrysophylla*), koreňovica kužeľovitá (*Phaeocollybia christinae*), koreňovica olivová (*Phaeocollybia festiva*), korkovka smreková (*Phellodon violascens*, syn. *Bankera violascens*), kyjak useknutý (*Clavariadelphus truncatus*), + +lupeňopórovec hnedožltý (*Phylloporus pelletieri*), lúčnica granátovočervená (*Hygrocybe punicea*), lúčnica ovčia (*Hygrocybe ovina*), pakyjačik purpurový (*Alloclavaria purpurea*), rýdzik ostrý (*Lactarius acris*), rýdzik fialovkastý (*Lactarius lilacinus*), rýdzik šupinatý (*Lactarius olivinus*), rýdzik nádherný (*Lactarius repraesentaneus*), sliziak ružový (*Gomphidius roseus*), šamonia modrejúca (*Chamonixia caespitosa*), trsovec horský (*Bondarzewia mesenterica*), zvončekovec sadzový (*Hydropus atramentosus*), zamatka jedľová (*Oudemansiella melanotricha*), zamatka černastá (*Xerula caussei*), číruška černejúca (*Pseudotricholoma metapodium*).

  MACHORASTY: rakyt sautorov (*Anacamptodon sauteri*), drsnolist Rugelov (*Anomodon rugelii*), vázovka plavá (*Arctoa fulvella*), hruškovka ostrá (*Blindia acuta*), bankovec tatranský (*Brachytheciastrum trachypodium*), bankovec pestrý (*Brachythecium oxycladum*), prútnik prostredný (*Bryum intermedium*), prútnik čiaškovitý (*Bryum turbinatum*), háčikovec černastý (*Catoscopium nigritum*), dvojhrotka briadkatá (*Dicranella cerviculata*), dvojhrot gaštanový (*Dicranum spadiceum*), kosákovec Sendtnerov (*Drepanocladus sendtneri*), šišiačik lopatkovitý (*Encalypta spathulata*), drobivka alpínska (*Grimmia alpestris*), drobivka nepravidelná (*Grimmia anomala*), drobivka otvorená (*Grimmia ramondii*), drobivka krivozubá (*Grimmia reflexidens*), drobnolist útly (*Gyroweissia tenuis*), trúchnivka odstávajúca (*Herzogiella striatella*), zmáčanec Smithov (*Hygrohypnum smithii*), drobnolístok Muellerov (*Isopterygiopsis muelleriana*), drapuľka plstnatá (*Lescuraea radicosa*), bakuľka trojrohá (*Meesia trriquetra*), merík ostňovitý (*Mnium spinulosum*), žľabovka Sendtnerova (*Molendoa sendtneriana*), žľabovka

tenkorebrová (*Molendoa tenuinervis*), peniažkovec najjemnejší (*Myurella tenerrima*), šupinka perovitá (*Neckera pennata*), šupinka drobná (*Neckera pumila*), bochník horský (*Orthotrichum alpestre*), bochník čiaškovitý (*Orthotrichum cupulatum*), celokrajka štíhla (*Pohlia filum*), celokrajka dlhokrká (*Pohlia longicolla*), celokrajka tupolistá (*Pohlia obtusifolia*), rašeliník lesklý (*Sphagnum subnitens*), ampulka guľovitá (*Splachnum sphaericum*), širokolist striebristý (*Stegonia latifolia*), rakyt pestrý (*Stereodon callichrous*), fúzačik Enderesov (*Streblotrichum enderesii*), ostnochlp nórsky (*Syntrichia norvegica*), krkuľka pílkatá (*Tayloria serrata*), krkuľka tenká (*Tayloria tenuis*), zrastoľub zúžený (*Tetraplodon tenuis*), zrastoľub meríkovitý (*Tetraplodon mnioides*), strapaňa nórska (*Timmia norvegica*), skrútenec hrotitý (*Tortula mucronifolia*), brčkavec stlačený (*Ulota coarctata*)

CIEVNATÉ RASTLINY: rebríček bertrámový (*Achillea ptarmica*), vstavač obyčajný (*Anacamptis morio*), marinka Neilreichova (*Asperula neilreichii*), jazyk jelení (*Asplenium scolopendrium*), prerastlík dlholistý (*Bupleurum longifolium*), ostrica Davallova (*Carex davalliana*), ostrica Hartmanova (*Carex hartmaniorum*), ostrica skalná (*Carex rupestris*), ostrica tôňomilná (*Carex umbrosa*), nátržnica močiarna (*Comarum palustre*), koralica lesná (*Corallorhiza trifida*), chocholačka žltobiela (*Corydalis capnoides*), hloh Lindmanov (*Crataegus lindmanii*), kučeravec čiarkovitý (*Cryptogramma crispa*), vstavačovec Fuchsov pravý (*Dactylorhiza fuchsii* subsp. *fuchsii*), vstavačovec Fuchsov Soóov (*Dactylorhiza fuchsii* subsp. *sooana*), vstavačovec laponský (*Dactylorhiza lapponica*), vstavačovec májový pravý (*Dactylorhiza majalis* subsp. *majalis*), vstavačovec bazový (*Dactylorhiza sambucina*), stračia nôžka tatranská (*Delphinium oxysepalum*), vŕbovka ovisnutá (*Epilobium nutans*), kruštík oddialený (*Epipactis distans*, syn. *E. helleborine* subsp. *orbicularis*), horčičník Wahlenbergov (*Erysimum wahlenbergii*), krivec najmenší (*Gagea minima*), snežienka jarná (*Galanthus nivalis*), horec Clusiov (*Gentiana clusii*), horec ľadový (*Gentiana frigida*), horec snežný (*Gentiana nivalis*), horec pľúcny (*Gentiana pneumonanthe*), horec bodkovaný (*Gentiana punctata*), horec jarný (*Gentiana verna*), hakélia zohnutá (*Hackelia deflexa*), večernica slovenská (*Hesperis slovaca*), jastrabník nízkotatranský (*Hieracium austrotatricum*), jastrabník sliezsky (*Hieracium silesiacum*), jastrabník Vierhapperov (*Hieracium vierhapperi*), žerušník alpínsky nízky (*Hornungia alpina* subsp. *brevicaulis*, syn. *Pritzelago alpina* subsp. *dubia*), plavúň pučivý (*Lycopodium annotinum*), plavúň obyčajný (*Lycopodium clavatum*), *Lycopodium* spp. (*Diphasiastrum alpinum*), vachta trojlistá (*Menyanthes trifoliata*), nezábudka úzkolistá (*Myosotis stenophylla*), hadivka obyčajná (*Ophioglossum vulgatum*), všivec Oederov (*Pedicularis oederi*), chlpánik Guthnickov (*Pilosella guthnickiana*), tučnica alpínska (*Pinquicula alpina*), borovica limbová (*Pinus cembra*) – iba vysadené jedince, čremcha obyčajná skalná (*Prunus padus* subsp. *borealis*), hruštička zelená (*Pyrola chlorantha*), rozchodnica ružová (*Rhodiola rosea*), vŕba Kitaibelova (*Salix kitaibeliana*), vŕba rozmarínolistá (*Salix rosmarinifolia*), lomikameň pochybkový (*Saxifraga androsacea*), lomikameň sivý (*Saxifraga caesia*), lomikameň carpatica (*Saxifraga carpatica*), lomikameň jastrabníkolistý (*Saxifraga hieraciifolia*), lomikameň pozmenený (*Saxifraga mutata*), lomikameň protistojnolistý pravý (*Saxifraga oppositifoia* subsp. *oppositifolia*), lomikameň trváci (*Saxifraga wahlenbergii*), soldanelka karpatská (*Soldanella carpatica*), soldanelka uhorská (*Soldanella marmarossiensis*), jarabina čiernokamenská (*Sorbus atrimontis*), jarabina siná (*Sorbus caeruleomontana*),

jarabina mišpuľka (*Sorbus chamaemespilus*), jarabina salatínska (*Sorbus salatini*), hviezdica močiarna (*Stellaria palustris*), kavyľ Ivanov (*Stipa pennata*), žltuška jednoduchá (*Thalictrum simplex*), pavstavač hlavatý (*Traunsteinera globosa*), žltohlav najvyšší (*Trollius altissimus*).

c) biotopy zriedkavých, vzácnych alebo ohrozených druhov rastlín, húb, lišajníkov a živočíchov, ktoré nie sú druhmi európskeho významu ani druhmi národného významu (z prílohy č. 4 k vyhláške MŽP SR č. 170/2021 Z. z.), no sú mimoriadne zriedkavé a vzácne v rámci Nízkych Tatier, Slovenska alebo celej Európy, prípadne sú z územia opísané ako nové druhy pre vedu [pre územie NP sú tieto druhy veľmi cenné a ich ochrana je nevyhnutná].
MAKROSKOPICKÉ RIASI: chary (*Chara* spp.);
LIŠAJNÍKY (LICHENES) – LICHENIZOVANÉ HUBY: fúzatec vláskovitý (*Bryoria capillaris*), fúzatec Nádvorníkov (Bryoria nadvornikiana), hríbik krvavý (*Mycoblastus sanguinarius*), iskrovka vresová (*Icmadophila ericetorum*), kalícia (*Calicium abietinum*), lekanaktis (Lecanactis abietina),štítnatec jablkovitý (*Peltigera leucophlebia*), stopkovnica (*Chaenotheca brunneola*), stopkovnica (*Chaenotheca trichialis*), skvamarína sadrovcová (*Squamarina gypsacea*), konárnik slivkový (*Evernia prunastri*), šáločka (*Lecidea huxariensis*)),
HUBY (FUNGI) – ASKOMYCÉTY (ASCOMYCOTA): hrubatka fialovočierna (*Pachyella violaceonigra*), krásavka (*Brunnipila calycioides*), kyjovec tmavnúci (*Trichoderma alutaceum*, syn. *Podostroma alutaceum*), lachnetka mäsovočervená (*Lachnum carneolum*), lentária slizká (*Multiclavula mucida*), šošovka žltá (*Podophacidium xanthomelum*), tatrea ďumbierska (*Tatraea dumbirensis*), vlnuška tmavokrvavá (*Lachnellula fuscosanguinea*), ++zvonkovka (*Tarzetta gregaria*), zvonkovka (*Tarzetta catinus*), žezlovka (*Ophiocordyceps stylophora*), žezlovka hlavičkatá (*Tolypocladium capitatum*), spooneromyces (*Spooneromyces helveticus*), spooneromyces malovýtrusný (*Spooneromyces microsporus*), čiaška včasná (*Peziza ninguis*), skrytohubka žltoobrúbená (*Cryptomyces maximus*), tvrdokôrka vŕbová (*Godronia fuliginosa*), *Roseodiscus subcarneus.*
HUBY (FUNGI) – BAZÍDIOMYCÉTY (BASIDIOMYCETY): antrodiela oranžovkastá (*Antrodiella mentschulensis*), bledokožovka ružovkastá (*Leptosporomyces roseus*, syn. *Belonioscypha culmicola),* hodvábnica Bloxamova (*Entoloma bloxamii*), húževnatček bobrí (*Lentinellus castoreus*), húževnatček vlčí (*Lentinellus vulpinus*), jelenkovka (*Hydnellum aurantiacum*), jelenkovka pálčivá (*Hydnellum peckii*), jelenkovka pásikavá (*Hydnellum concrescens*), jelenkovka voňavá (*Hydnellum suaveolens*), +jelenkovec (*Hydnellum martioflavum* syn. *Sarcodon martioflavus*), drsnopórovec černejúci (*Rigidoporus crocatus*), kalichovka drevná (*Arrhenia epichysium*), kalichovka vrúbkovaná (*Lichenomphalia umbellifera*), korkovec čierny (*Phellodon niger*), ++pahliva ihličinová (*Crepidotus stenocystis*), slizovnica obyčajná (*Zhuliangomyces illinitus*, syn. *Limacella illinita*), slizovnica slzivá (*Limacella guttata*), ohňovec ohraničený (*Phellinus nigrolimitatus*), ohňovec smrekový (*Phellinus chrysoloma*), strmuľník strapkatý (*Clitocybula lacerata*), zvončekovec hnedoobrúbený (*Hydropus marginellus*), žilnačka belavá (*Hermanssonia centrifuga*, syn. *Phlebia centrifuga*), zubáčik krehký (*Dentipellis fragilis*), oranžovec vláknitý (*Pycnoporellus fulgens*), jelenkovec Lundellov (*Sarcodon lundellii*), jelenkovec čučoriedkový (*Sarcodon glaucopus*), sarkopória mäkká (*Sarcoporia polyspora*), antrodiela žltorúrková (*Flaviporus citrinellus*) , trúdnikovček voňavý (*Tyromyces odorus*, syn. *Skeletocutis odora*), šupinovka bledookrajová (*Pholiota squarrosoides*), ihlohubka voňavá

(*Mycoacia nothofagi*), kostrovka (*Skeletocutis cummata*), lastúrnik (*Resupinatus conspersus*), jelenkovec oranžový (*Sarcodon versipellis*), kožkovec rozpukaný (*Cystostereum murrayi*), štítovka lemovaná (*Pluteus luctuosus*), zubánka (*Hyphodontia latitans*), koreňovica zahrotená (*Phaeocollybia lugubris*), koreňovica matná (*Phaeocollybia jennyae*), šťavnačka smreková (*Hygrophorus piceae*), drobnojazýček holonohý (*Microglossum olivaceum*), lúčnica oranžová (*Hygrocybe aurantiosplendens*), lúčnica žltkastohlúbiková (*Hygrocybe flavipes*), lúčnica výstredná (*Hygrocybe fornicata*), lúčnica ohnivá (*Hygrocybe intermedia*), lúčnica liadková (*Hygrocybe nitrata*), lúčnica hnednúca (*Hygrocybe phaeococcinea*), lúčnica páchnuca (*Hygrocybe quieta*), lúčnica nádherná (*Hygrocybe splendissima*) kalichovka (*Chromosera cyanophylla*), lúčnica (*Hygrocybe salicis-herbaceae*)

Vysvetlivky:

+ extrémne vzácny druh, zaznamenaný na území NP Nízke Tatry, jediné nálezisko pre Slovensko

++ prvonález pre Slovensko, výskyt druhu potvrdený na Slovensku iba na území NP Nízke Tatry

CIEVNATÉ RASTLINY: štiav štítnatý (*Acetosa scutata*), rebríček vznešený (*Achillea nobilis*), prilbica žltá (*Aconitum vulparia*), alchemilka rozložitá (*Alchemilla patens*), alchemilka Stanislavina (*Alchemilla stanislae*), alchemilka Wallischova (*Alchemilla wallischii*), cesnak pažítkový alpínsky (*Allium schoenoprasum* subsp. *alpinum*), cesnak hadí (*Allium victorialis*), muchovník vajcovitý (*Amelanchier ovalis*), pochybok nízky (*Androsace chamaejasme*), plešivec karpatský (*Antennaria carpatica*), arábka dúškolistá (*Arabis soyeri*), archangelika lekárska (*Archangelica officinalis*), palina poľná (*Artemisia campestris*), áron alpský (*Arum alpinum*), slezinník severný (*Asplenium septentrionale*), kozinec cícerovitý (*Astragalus cicer*), rebrovka rôznolistá (*Blechnum spicant*), smlz (*Calamagrostis phragmitoides*), rutovník koriandrolistý (*Callianthemum coriandrifolium*), žerušnica trojlistá (*Cardamine trifolia*), žerušničník nebadaný (*Cardaminopsis neglecta*), ostrica hrubokláskova (*Carex approximata*), ostrica vláskovitá (*Carex capillaris*), ostrica sadzová (*Carex fuliginosa*), ostrica jačmeňovitá (*Carex hordeistichos*), ostrica previsnutá (*Carex pendula*), ostrica chlpatá (*Carex pilosa*), čerešňa mahalebková (*Cerasus mahaleb*), pichliač bezbyľový (*Cirsium acaule*), šabrina pošvatá (*Conioselinum tataricum*), ranostaj venčený (*Coronilla coronata*), turica uhorská (*Erigeron hungaricus*), páperník pošvatý (*Eriophorum vaginatum*), kostrava karpatská (*Festuca carpatica*), devätorka rozprestretá (*Fumana procumbens*), krivec páperistý (*Gagea villosa*), horček horký Reussov (*Gentianella amarella* subsp. *reussii*), gypsomilka plazivá (*Gypsophila repens*), hviezdnatec čemericový (*Hacquetia epipactis*), sekernica tmavá (*Hedysarum hedysaroides*), jastrabník dvojúkrojkový (*Hieracium bifidum* subsp. *sokolensiforme*), jastarbník sivý (*Hieracium caesium* subsp. *dobsinae*), jastrabník lesný (*Hieracium murorum* subsp. *kunstavanum*), jastrabník prašivský (*Hieracium prassivae*), chondrila prútnatá (*Chondrilla juncea*), chrastavec slovenský (*Knautia slovaca*), ometlina smutná (*Koeleria tristis*), púpavec horský (*Leontodon pseudotaraxaci*), kôprovníček jednoduchý (*Ligusticum mutellinoides*), ľan tenkolistý (*Linum tenuifolium*), bradáčik srdcovitolistý (*Listera cordata*), kamienka modropurpurová (*Litospermum purpurocaeruleum*), ľaľujka neskorá (*Lloydia serotina*), čermeľ bradatý (*Melampyrum barbatum*), kuklička plazivá (*Novosieversia reptans*), zúbkokvet žltý (*Orthantha lutea*), múrovník lekársky (*Parietaria officinalis*), všivec karpatský (*Pedicularis hacquetii*), smldník močiarny (*Peucedanum palustre*), lipnica hájna karpatská (*Poa nemoralis* subsp. *carpatica*), horčinka horkastá (*Polygala amarella*), nátržník Crantzov (*Potentilla crantzii*), nátržník skalný (*Potentilla rupestris*), žeruška alpínska (*Pritzelago alpina*), hruštička karpatská (*Pyrola*

carpatica), dub plstnatý (*Quercus pubescens*), ruža galská (*Rosa gallica*), ruža bedrovníková (*Rosa pimpinellifolia*), vŕba alpínska (*Salix alpina*), vŕba sivá (*Salix elaeagnos*), vŕba oštepovitolistá (*Salix hastata*), vŕba švajčiarska (*Salix helvetica*), vŕba bobkolistá (*Salix phylicifolia*), vŕba sieťkovaná (*Salix reticulata*), pabodliak alpínsky (*Saussurea alpina*), lomikameň vždyzelený (*Saxifraga aizoides*), lomikameň machovitý (*Saxifraga bryoides*), lomikameň zrnitý (*Saxifraga granulata*), lomikameň trojprstý (*Saxifraga tridactylites*), scila severná bukovská (*Scilla drunensis* subsp. *buekkensis*), skopólia kranská (*Scopolia carniolica*), hadomor španielsky (*Scorzonera hispanica*), hadomor nízky (*Scorzonera humilis*), starček slovenský (*Senecio × slovacus*), silenka maličká (*Silene pusilla*), mečovka horská (*Sisyrinchium montanum*), kavyľ vláskovitý (*Stipa capillata*), kavyľ pôvabný (*Stipa pulcherrima*), popolavec celistvolistý (*Tephroseris integrifolia*), žltuška lesklá (*Thalictrum lucidum*), papradník močiarny (*Telypteris palustris*), sedmokvietok európsky (*Trientalis europaea*), ďatelina bledožltá (*Trifolium ochroleucon*), ďatelina lúčna Kotulova (*Trifolium pratense* subsp. *kotulae*), ďatelina červenastá (*Trifolium rubens*), trojštet brvitý (*Trisetum fuscum*), veronika alpínska (*Veronica alpina*), veronika bezlistá (*Veronica aphylla*).

d) **druhy živočíchov európskeho významu, ktoré sú predmetom ochrany v UEV a CHVÚ s prekryvom s NP Nízke Tatry** podľa prílohy č. 5 k vyhláške MŽP SR č. 170/2021 Z. z.:
MÄKKÝŠE: Pimprlík močiarny *(Vertigo geyeri)*, pimprlík mokraďový *(Vertigo angustior)*,
HMYZ – CHROBÁKY: boros Schneiderov *(Boros schneideri)*, bystruška potočná *(Carabus variolosus)*, plocháč červený *(Cucujus cinnaberinus)*, roháč obyčajný *(Lucanus cervus)*, fuzáč karpatský *(Pseudogaurotina excellens)**, fuzáč alpský *(Rosalia alpina)**,
HMYZ – MOTÝĽE: priadkovec trnkový *(Eriogaster catax)*, spriadač kostihojový *(Euplagia quadripunctaria)**, mlynárik východný *(Leptidea morsei)*, ohniváčik veľký *(Lycaena dispar)*, modráčik bahniskový *(Maculinea nausithous)*, jasoň červenooký *(Parnassius apollo)*,
MIHUĽE: mihuľa ukrajinská *(Eudontomyzon mariae)* (nevyskytuje sa priamo v území NP, ale v hlavnom toku rieky Hron – SKUEV0303 Alúvium Hrona),
RYBY: hlaváč bieloplutvý *(Cottus gobio)*, hlavátka podunajská *(Hucho hucho)* (nevyskytuje sa priamo v území NP, ale v hlavnom toku rieky Hron – SKUEV0303 Alúvium Hrona),
OBOJŽIVELNÍKY: kunka žltobruchá *(Bombina variegata)*, mlok karpatský *(Lissotriton (=Triturus) montandoni)*,
VTÁKY: pôtik kapcavý (Aegolius funereus), orol skalný (Aquila chrysaetos), výr skalný *(Bubo bubo)*, lelek obyčajný *(Caprimulgus europaeus)*, bocian čierny *(Ciconia nigra)*, orol krikľavý *(Clanga pomarina)*, chrapkáč poľný *(Crex crex)*, ďateľ bielochrbtý *(Dendrocopos leucotos)*, tesár čierny *(Dryocopus martius)*, muchárik bielokrký *(Ficedula albicollis)*, muchárik červenohrdlý *(Ficedula parva)*, kuvičok vrabčí *(Glaucidium passerinum)*, včelár lesný *(Pernis apivorus)*, ďateľ trojprstý *(Picoides tridactylus)*, žlna sivá *(Picus canus)*, sova dlhochvostá *(Strix uralensis)*, jariabok hôrny *(Tetrastes bonasia)*, tetrov hoľniak *(Tetrao tetrix)*, hlucháň hôrny *(Tetrao urogallus)*,
CICAVCE - NETOPIERE: uchaňa čierna *(Barbastella barbastellus)*, netopier Bechsteinov *(Myotis bechsteini)*, netopier obyčajný *(Myotis myotis)*, netopier pobrežný *(Myotis dasycneme)*, podkovár malý *(Rhinolophus hipposideros)*,
CICAVCE – HLODAVCE: svišť vrchovský tatranský *(Marmota marmota latirostris)**, hraboš tatranský *(Microtus tatricus)*,

CICAVCE – ŠELMY: **vlk dravý *(Canis lupus)**, vydra riečna *(Lutra lutra)*, rys ostrovid *(Lynx lynx)*, medveď hnedý *(Ursus arctos)*,**
CICAVCE – KOPYTNÍKY: **kamzík vrchovský tatranský *(Rupicapra rupicapra tatrica)*.**

e) **druhy živočíchov národného významu, ktoré sú predmetom ochrany v CHVÚ018 Nízke Tatry, ale nie sú zaradené medzi druhy európskeho významu:**
VTÁKY: prepelica poľná (*Coturnix coturnix*), strakoš veľký (*Lanius excubitor*), muchár sivý (*Muscicapa striata*), žltochvost hôrny (*Phoenicurus phoenicurus*).

f) **druhy živočíchov národného významu, ktoré nie sú predmetom ochrany ÚEV Nízke Tatry a CHVÚ018Nízke Tatry, ale sú predmetom ochrany NP Nízke Tatry:**
MÄKKÝŠE: slizniak karpatský (*Bielzia coreulans*), chondrína tatranská (*Chondrina tatrica*), faustína slovanská (*Faustina rossamaessleri*).
KÔROVCE: rak riečny (Astacus astacus),
PAVÚKY: križiak stromový (*Aranaeus saevus*) – potvrdený v roku 2022 (M. Kupec, T. Kizek),
HMYZ – VÁŽKY: šidielko (*Coenagrion puella*), pásikavec dvojzubý (*Cordulegaster bidentata*), vážka (*Orthetrum brunneum*), vážka (*Orthetrum coerulescens*), vážka žltoškvrnná (*Sympetrum flaveolum*),
HMYZ – ROVNOKRÍDLOVCE: koník pestrý (*Arcyptera fusca*),
HMYZ – SIEŤOKRÍDLOVCE: mravcolev stromový (*Dendroleon pantherinus*), mravcolev čiernobruchý (*Myrmeleon formicarius*),
HMYZ – BLANOKRÍDLOVCE: čmele (*Bombus lapidarius, Bombus pratorum, Bombus soroeensis, Bombus jonellus, Bombus pascuorum, Bombus terrestris, Bombus lucorum, Bombus silvestris*)
HMYZ – DVOJKRÍDLOVCE: pestrica (*Temnostoma bombylans*) - potvrdená v roku 2022 (M. Kupec, T. Kizek), pestrica južná (*Temnostoma meridionale*), pestrica osovitá (*Temnostoma vespiforme*).
HMYZ – CHROBÁKY: fuzáč (*Brachyta interrogationis*), bystruška zlatá (*Carabus auronitens escheri*), bystruška medená (*Carabus cancellatus*), bystruška lesklá (*Carabus obsoletus*), bystruška (*Carabus problematicus problematicus*), krasoň jedľový (*Eurythyrea austriaca*), kováčik šupinatý (*Lacon lepidopterus*), májka (*Meloe spp.*), nosorožtek obyčajný (*Oryctes nasicornis holdhausi*),
HMYZ – MOTÝLE: modráčik horcový (*Maculinea alcon*), modráčik ušľachtilý (*Polyommatus amandus*).
OBOJŽIVELNÍKY: ropucha bradavičnatá *(Bufo bufo),* skokan zelený (*Rana esculenta*), skokan hnedý (*Rana temporaria*), salamandra škvrnitá (*Salamandra salamandra*), mlok horský (*Triturus alpestris*), mlok bodkovaný (Triturus vulgaris),
PLAZY: slepúch východný (*Anguis colchica*), slepúch lámavý (*Anguis fragilis*), užovka obojková (*Natrix natrix*), vretenica severná (*Vipera berus*), jašterica živorodá horská (*Lacerta vivipara vivipara*),
VTÁKY: jastrab veľký (*Accipiter gentilis*), jastrab krahulec (*Accipiter nisus*), mlynárka dlhochvostá (*Aegithalos caudatus*), škovránok poľný (*Alauda arvensis*), kačica chrapka (*Anas crecca*), kačica divá (*Anas platyrhynchos*), ľabtuška vrchovská (*Anthus spinoletta*), ľabtuška hôrna (*Anthus trivialis*), dážďovník obyčajný (*Apus apus*), volavka popolavá (*Ardea cinerea*), myšiarka ušatá (*Asio otus*), kuvik obyčajný (*Athene noctua*), myšiak hôrny (*Buteo buteo*), stehlík obyčajný (*Carduelis carduelis*), červenák karmínový (*Carpodacus erythrinus*), kôrovník krátkoprstý (*Certhia* brachydactyla), kôrovník dlhoprstý (*Certhia familiaris*), vodnár potočný

(*Cinclus cinclus*), glezg obyčajný (*Coccothraustes coccothraustes*), holub plúžik (*Columba oenas*), holub hrivnák (*Columba palumbus*), krkavec čierny (*Corvus corax*), vrana čierna (*Corvus corona*), vrana popolavá (*Corvus cornix*), prepelica poľná (*Coturnix coturnix*), kukučka obyčajná (*Cuculus canorus*), belorítka obyčajná (*Delichon urbica*), ďateľ veľký (*Dendrocopos major*), ďateľ malý (*Dryobates minor*), strnádka obyčajná (*Emberiza citrinella*), červienka obyčajná (*Erithacus rubecula*), sokol lastovičiar (*Falco subbuteo*), sokol myšiar (*Falco tinnunculus*), pinka obyčajná (*Fringilla coelebs*), sojka obyčajná (*Garrulus glandarius*), lastovička domová (*Hirundo rustica*), zelienka obyčajná (*Carduelis chloris*), krutohlav hnedý (*Jynx torquilla*), strakoš veľký (*Lanius excubitor*), stehlík konôpka (*Linaria cannabina*), krivonos smrekový (*Loxia curvirostra*), trasochvost biely (*Motacilla alba*), trasochvost horský (*Motacilla cinerea*), muchár sivý (*Muscicapa striata*), orešnica perlavá (*Nucifraga caryocatactes*), skaliarik sivý (*Oenanthe oenanthe*), vlha obyčajná (*Oriolus oriolus*), sýkorka uhliarka (*Parus ater*), sýkorka belasá (*Parus caeruleus*), sýkorka chochlatá (*Parus cristatus*), sýkorka veľká (*Parus major*), sýkorka čiernohlavá (*Parus montanus*), sýkorka hôrna (*Parus palustris*), vrabec domový (*Passer domesticus*), vrabec poľný (*Passer montanus*), žltochvost domový (*Phoenicurus ochruros*), žltochvost hôrny (*Phoenicurus phoenicurus*), kolibiarik čipčavý (*Phylloscopus collybita*), kolibiarik sykavý (*Phylloscopus sibilatrix*), kolibiarik spevavý (*Phylloscopus trochilus*), straka obyčajná (*Pica pica*), žlna zelená (*Picus viridis*), vrchárka červenkastá (*Prunella collaris*), vrchárka modrá (*Prunella modularis*), hýľ obyčajný (*Pyrrhula pyrrhula*), králik ohnivohlavý (*Regulus ignicapillus*), králik zlatohlavý (*Regulus regulus*), kúdeľníčka lužná (*Remiz pendulinus*), príhľaviar červenkastý (*Saxicola* rubetra), príhľaviar čiernohlavý (*Saxicola rubicola*), sluka hôrna (*Scolopax rusticola*), kanárik poľný (*Serinus serinus*), brhlík obyčajný (*Sitta europaea*), hrdlička poľná (*Streptopelia turtur*), sova obyčajná (*Strix aluco*), škorec obyčajný (*Sturnus vulgaris*), penica čiernohlavá (*Sylvia atricapilla*), penica obyčajná (*Sylvia communis*), penica popolavá (*Sylvia curruca*), murárik červenokrídly (*Tichodroma muraria*), oriešok obyčajný (*Troglodytes troglodytes*), drozd čierny (*Turdus merula*), drozd plavý (*Turdus philomelos*), drozd čvíkotavý (*Turdus pilaris*), drozd kolohrivý (*Turdus torquatus*), drozd trskotavý (*Turdus viscivorus*), dudok chochlatý (*Upupa epops*), cíbik chochlatý (*Vanellus vanellus*).

CICAVCE – PISKORY: bielozúbka bielobruchá (*Crocidura leucodon*), dulovnica menšia (*Neomys anomalus*), dulovnica väčšia (*Neomys fodiens*), piskor horský/vrchovský (*Sorex alpinus*), piskor obyčajný/lesný (*Sorex araneus*), piskor malý (*Sorex minutus*),

CICAVCE – JEŽE: jež bledý (*Erinaceus concolor/roumanicus*).

CICAVCE – HLODAVCE: plch sivý (*Glis glis*), hraboš snežný (*Microtus nivalis*), veverica stromová (*Sciurus vulgaris*),

CICAVCE – HLODAVCE: kuna skalná (*Martes foina*), jazvec lesný (*Meles meles*), hranostaj čiernochvostý (*Mustela erminea*), lasica myšožravá (*Mustela nivalis*).

g) druhy živočíchov <u>európskeho významu</u>, ktoré nie sú predmetom ochrany ÚEV Nízke Tatry a CHVÚ018Nízke Tatry, ale sú predmetom ochrany NP Nízke Tatry:

MÄKKÝŠE: slimák záhradný (*Helix pomatina*),

HMYZ – CHROBÁKY: roháč obyčajný (*Lucanus cervus*), drevník ryhovaný (*Rhyssodes sulcatus*),

HMYZ – MOTÝLE: modráčik čiernoškvrnný (*Maculinea arion*), modráčik čiernoškvrnný (*Maculinea arion*), modráčik krvavcový (*Maculinea teleius*),

MÄKKÝŠE: mihuľa potočná (*Lampetra planeri*),

MIHULE: mihuľa potočná (*Lampetra planeri*),
RYBY: boleň dravý (*Aspius aspius*), lipeň tymiánový (*Thymallus thymallus*),
OBOJŽIVELNÍKY: ropucha zelená (*Bufo viridis*), rosnička zelená (*Hyla arborea*),
PLAZY: užovka hladká (*Coronella austriaca*), užovka stromová (*Elaphe longissima*), korytnačka močiarna (*Emys orbicularis*), jašterica krátkohlavá (*Lacerta agilis*), užovka fŕkaná (*Natrix tessellata*), jašterica múrová (*Podarcis muralis*),
VTÁKY: bocian biely (*Ciconia ciconia*), strakoš obyčajný (*Lanius collurio*),
CICAVCE – NETOPIERE: večernica pozdná (*Eptesicus serotinus*), netopier Blythov/východný (*Myotis blythi*), netopier Brandtov (*Myotis brandti*), netopier brvitý (*Myotis emarginatus*), raniak stromový (*Nyctalus leisleri*), raniak hrdzavý (*Nyctalus noctula*), večernica parková (*Pipistrellus nathusii*), večernica hvízdavá (*Pipistrellus pipistrellus*), večernica Leachova/pískavá (*Pipistrellus pygmaeus*), podkovár veľký (*Rhinolophus ferrumequinum*), večernica pestrá (*Vespertilio murinus*),
CICAVCE – HLODAVCE: plch lesný (*Dryomys nitedula*), plch lieskový (*Muscardinus avellanarius*), myšovka horská (*Sicista betulina*), syseľ pasienkový (*Spermophillus citellus*),
CICAVCE – ŠELMY: šakal zlatý (*Canis aureus*), norok európsky (*Mustela lutreola*)*mačka divá (*Felis silvestris*), kuna lesná (*Martes martes*), tchor tmavý (*Mustela putorius*).

Muchárka pralesná (*Laphria empyrea*): v rokoch 2020 – 2021 znovuobjavený druh, ktorý sa na Slovensku pokladal za vyhynutý. V nasledujúcich rokoch prebiehal v lokalite výskum, ktorý potvrdil, že daný druh sa tam vyskytuje stabilne.
Križiak stromový (*Aranaeus saevus*): potvrdený v roku 2022 (M. Kupec, T. Kizek), predchádzajúci údaj zo Slovenska je z Veporských vrchov z roku 1971 (Miller).
Na dané druhy bude v projekte ochrany a následnom programe starostlivosti o NP venovaná náležitá pozornosť zlepšeniu poznatkov o týchto druhoch a následne na navrhnutie opatrení, ktoré pomôžu zachovať tieto druhy v území.

Poznámka:
Predmetom ochrany by mohli byť aj ostatné druhy živočíchov uvedené v prílohe č. 5 k vyhláške MŽP SR č. 170/2021 Z. z. a to druhy európskeho významu, ako aj druhy národného významu s prirodzeným výskytom na území NP Nízke Tatry vrátane vtákov, ako aj druhy vzácne a ohrozené uvedené v červených zoznamoch pre jednotlivé skupiny druhov. U mnohých skupín a druhov je potrebné systematicky dopĺňať informácie o ich výskyte, rozšírení stave populácií ktoré absentujú, sú nedostatočné alebo neaktuálne. Pre mnohé z nich je potrebný cielený vedecký výskum realizovaný odborníkmi, špecialistami, tiež sledovať výskyt nových druhov v súvislosti so zmenami klímy či inak podmieneným výskytom. Následne môžu byť zaradené ako predmety ochrany.

Vysvetlivky:
tučne sú označené druhy európskeho významu
* prioritné druhy európskeho významu – druhy, za zachovanie ktorých má Európska únia mimoriadnu zodpovednosť

Druhy rastlín, ktoré sú predmetom ochrany v území a chránených, vzácnych a ohrozených druhov rastlín, ktoré sa v území vyskytujú, sú zobrazené v mapových prílohách č. 7.4.1.
Druhy živočíchov, ktoré sú predmetom ochrany v území a chránených, vzácnych a ohrozených druhov živočíchov, ktoré sa v území vyskytujú sú zobrazené v mapových prílohách a 7.4.2.

h) Abiotické javy

ABIOTICKÁ KRAJINNÁ SFÉRA – ZLOŽKY, PRVKY, PROCESY, FORMY A JAVY

Krajinná sféra predstavuje synergicky pôsobiaci komplexný heterogénny geosystém priestoru, v ktorom prebiehajú toky energie, materiálu a informácií plynutím času. Krajina je tvorená čiastkovými geosférami, čiže najvrchnejšou časťou zemskej kôry spolu s georeliéfom, spodnou časťou atmosféry, hydrosférou, pedosférou, biosférou a socio-ekonomickou sférou medzi ktorými jestvujú súbory vzájomných väzieb alebo prírodných procesov. Definovaný geosystém (Krcho 1974, 1981, 1991) je vyjadrený vzťahom GS (p,t) = {Fs (p,t), Ss (p,t)}; kde do vzájomnej interakcie vstupujú dva relatívne autonómne subsystémy, Fs fyzickogeografická sféra a Ss socioekonomická sféra. Krajinná sféra a jej čiastkové subsystémy majú priestorový (p) a časový (t) aspekt. Abiotická krajinná sféra tvorí neživú zložku krajiny (horniny, georeliéf, vodstvo, podnebie, pôdy), kde medzi jej prvkami prebiehajú prírodné procesy utvárajúce prírodné formy a javy.

GEOLOGICKÁ STAVBA NÍZKYCH TATIER

Nízke Tatry sú súčasťou pásma jadrových pohorí Vnútorných Západných Karpát. Jadrové pohoria predstavujú terciérne tektonické hráste, kde v ich osovej časti vystupuje eróziou obnažené jadro kryštalinika pozostávajúce hlavne z granitoidových a metamorfovaných hornín, ktoré je lemované obalovými mladopaleozoickými a predovšetkým mezozoickými sekvenciami a príkrovmi. Tieto druhohorné obalové sekvencie sú autochtónnymi sedimentárnymi súvrstviami, ktoré sedimentovali priamo na kryštalinickom podklade a spolu s ním sú označované ako tatrikum. Nad tatrikom ležia v tektonickej superpozícii alochtónne horninové sekvencie alebo príkrovy, ktoré sa sem od juhu presunuli v strednej až spodnej kriede (Hók et al., 2001). Spodný príkrov, nazývaný fatrikum, je označovaný ako krížňanský, nad ním leží ďalšia samostatná jednotka - hronikum, tiež označovaná ako chočský príkrov.

Kryštalinikum tatrika je výsledkom hercýnskych magmatických, metamorfných a tektonických procesov polyfázového charakteru, pričom vek najstarších hornín je na základe rádiometrických datovaní stanovený na spodný karbón (405 Ma) (Jurewicz, 2007), prevažná väčšina granitoidných hornín je karbónskeho veku (Kováč et al., 1993).

Obalové sekvencie tatrika sa skladajú takmer výhradne z mezozoických súvrství, ktoré začínajú ílovitými bridlicami spodného triasu a pokračujú (s niekoľkými hiátmi) do strednej kriedy (cca 90 Ma) (Kováč et al., 1993; Hók et al., 2001). Koncom kriedy vznikali vplyvom zmenšovania pôvodného druhohorného sedimentačného priestoru čiastkové tektonické jednotky, digitácie a šupiny s časťou kryštalinika a mezozoického pokryvu.

HORNINY NÍZKYCH TATIER

Hlavné stavebné prvky kryštalického masívu charakterizujú rozsiahle telesá granodioritov a prevaha vysokometamorfovaných komplexov ležiacich diskordantne pod kryštalickými bridlicami (Kalvoda, 1974). V tatranskom žulovom telese sú najviac zastúpené svetlo šedé, miestami dozelena sfarbené granodiority so stredne zrnitou textúrou a porfyrickou štruktúrou. Z metamorfitov sa najviac vyskytujú biotitické pararuly, svory a zriedkavo fylity, ďalej potom

amfibolity, gabroamfibolity, ortoruly a rôzne typy migmatitov (Kováč et al., 1993; Nemčok et al., 1994).

Petrologické zloženie obalových sekvencií tatrika je odlišné ako v prípade kryštalického jadra. Suchozemskú sedimentáciu triasu reprezentujú kremence a bridlice, pojmom karpatský keuper označuje Hók et al. (2001) súbory pestro sfarbených hornín červených, fialových a žltých pieskovcov, bridlíc a dolomitov. Naopak morskú sedimentáciu stredného triasu zastupujú guttensteinské vápence a ramsauské dolomity, plytkovodnú sedimentáciu strednej jury predstavujú krinoidové a piesčité vápence (hiarlatzké vápence), ktorých sedimentácia pokračuje až do spodnej kriedy (Hók et al., 2001). Prevažná väčšina kriedových sedimentov je tvorená slieňovcami, slienitými bridlicami a vápencami, paleogén je zastúpený prevažne bazálnymi zlepencami a vápnitými pieskovcami (Lukniš 1973).

GEOLOGICKÝ VÝVOJ

Nízke Tatry sú súčasťou horského systému mediteránnych alpíd, ktoré medzi strednou kriedou a miocénom vznikli kolíziou afrického a severoeurópskeho kontinentu (Plant et al., 2005). Základné črty stavby celému západokarpatskému fundamentu podľa Kováča et al. (1993) vtlačil varísky orogénny cyklus a väčšinu kryštalických komplexov je možné s ním geneticky spájať. Po skončení týchto pohybov bolo kryštalinikum obnažené a na tomto podklade sa v depresiách sporadicky usadzovali kontinentálne sedimenty permu (299-251 Ma) (Hók et al., 2001).

Spodný trias (250 Ma) je reprezentovaný kremencami a bridlicami predstavujúcimi ešte terestrickú sedimentáciu, ktorá bola v strednom triase (230 Ma) vystriedaná morskou karbonatickou sedimentáciou. Najvrchnejší trias a spodná jura (200-185 Ma) sa vyznačujú prerušením sedimentácie s oblastným výskytom terestrických sedimentov. V strednej jure (165 Ma) bol sedimentárny priestor dnešných Tatier charakteristický plytkovodným až lagunárnym prostredím, za vzniku vápencových sérií, zachovaných hlavne v dnešnej východnej časti pohoria (Kalvoda, 1974; Kováč et al., 1993). Hlavná fáza kriedového vrásnenia už súvisí s kolísavými pohybmi na počiatku alpínskych orogenetických procesov a odohrala sa pravdepodobne v strednej kriede (90 Ma). V tomto období prebehli aj gravitačné presuny príkrovov (chočského a krížňanského), pričom samotný posun mal veľmi krátke trvanie, podľa Kováča et al. (1993) nie viac ako 1 mil. rokov.

Počas paleocénu až eocénu (60-40 Ma) transgradujúce more postupne zaplavilo erózne zarovnanú oblasť Vysokých Tatier, čo spôsobilo ukladanie flyšových sedimentov. Kalvoda (1974) podľa litologického zloženia flyšu usudzuje, že táto oblasť sa vtedy asymetricky zdvíhala a klesala. Koncom eocénu sa začal tektonický nepokoj Západných Karpát, vyklenulo sa územie jadrových pohorí a paleogénne more ustúpilo na sever. Následná fáza alpínskeho vrásnenia v oligocéne až spodnom miocéne (30-20 Ma) výrazne rozčlenila pôvodnú klenbu celej slovenskej pevniny (Kalvoda, 1974). Pred zdvihom v strednom pliocéne (3,6 Ma) mala krajina zvlnený až stredohorský ráz, pričom Kalvoda (1974) usudzuje, že kryštalinikum Tatier bolo denudáciou odkryté na prelome miocénu a pliocénu (5,3 Ma). Koncom pliocénu (2,6 Ma) predstavovali Vysoké Tatry tektonicky diferencovanú a asymetricky uklonenú eleváciu, charakteristickú etapovými zdvihmi bez výrazných znakov glaciálnej denudácie (Lukniš, 1973; Kalvoda, 1974).

TEKTONICKÉ POMERY

Hlavnú úlohu pri zdvihu klenbohráste Nízkych Tatier a Vysokých Tatier podľa Janáka et al. (2001) pripisuje Podtatranskému zlomu. Zjednodušene sa Podtatranský zlom považuje za samotne sa vyskytujúcu tektonickú poruchu, avšak sa v oblasti vyskytuje okrem hlavného zlomu niekoľko čiastkových listrických zlomov, ktoré naň pod rôznymi uhlami nadväzujú. Kinematika celého zlomového systému naďalej ostáva predmetom skúmania, avšak predpokladá sa, že je výsledkom prechodovej tektonickej zóny medzi Nízkymi Tatrami a Liptovskou kotlinou. Podstatným rysom podtatranského zlomu je príkry úklon zlomovej plochy smerom na juh.

Čertovická línia prebieha SV— JZ smerom. Podľa kvalitatívnej interpretácie gravimetrických dát (Kvitkovič 1977) predstavuje najvýraznejšie rozhranie hustoty vo väčších hĺbkach kôry v Západných Karpatoch. Línia je tektonickým stykom tatríd a veporíd. V stredoslovenskej epicentrálnej oblasti sa zistili aj ďalšie pripovrchové zlomy smerov SV— JZ, SZ — JV a Z— V, ktoré často nachádzajú odraz aj v dnešnej morfológii územia. Do systému smeru SZ — JV prináleží aj hlbinný skýcovský zlom, ktorý spolu s čertovickou líniou tvoria v príslušných úsekoch ohraničenie kremnicko-štiavnického bloku. Vertikálne pohyby najmä na severo-južnom zlomovom systéme v bádenskom a sarmatskom období podmienili v stredoslovenskej oblasti rozsiahly vulkanizmus. Predmetnú oblasť v neotektonickom období postihovali diferencované pohyby, pričom najviac boli vyzdvihnuté vrásovo – zlomové morfoštruktúry fatro – tatranského typu (Mazúr 1976).

Seizmické oblasti Nízkych Tatier a predpolia

Seizmicky aktívne oblasti, resp. seizmogénne, zdrojové alebo ohniskové (epicentrálne) zóny, sú oblasti so zvýšeným seizmickým ohrozením. V Nízkych Tatrách a priľahlých oblastiach boli v minulosti derivované z geofyzikálne interpretovaných zlomových zón. Na Slovensku boli prvýkrát definované Fusánom et al. (1979, 1981, 1987) a Šefaru et al. (1998) v spojitosti seizmogénnych zón s novodefinovanými neotektonickými blokmi v Západných Karpatoch. Na základe geologického štúdia tektonických zón bola zistená Čertovická sutúra. Hlavnou krehkou štruktúrou, ktorá generuje zemetrasenia, je Hronský zlomový systém, okolie Banskej Bystrice. Maximálna epicentrálna intenzita potenciálnych zemetrasení I max = 7° – 8° MSK-64, predpokladaná hĺbka hypocentier je menej než 10 km. Hók et al. (2000) študovali neotektonický charakter Slovenska. Pod termínom neotektonika pre územie Slovenska a Západných Karpát definujú v zhode s Hrašnom (1998) také tektonické udalosti a procesy, ktoré sa odohrali od konca miocénu po recent. Tento časový úsek zahŕňa približne posledných 5,4 miliónov rokov. Hók et al. (l. c.) na základe mapy zlomov a zlomových systémov. V oblasti okolia Nízkych Tatier vyčlenili regióny stredoslovenské neovulkanity a stredné Slovensko, pričom aktívne zemetrasné oblasti zahrňujú čertovickú zónu.

Lokalizovanie pozície pohorelskej neotektonickej línie (Hók, Vojtko 2011) vychádza zo zistenej skutočnosti, že predstavuje deliaci tektonický element medzi severným a južným veporikom, pričom rozdiely medzi spomenutými tektonickými jednotkami sú diktované predovšetkým litostratigrafickým a faciálnym obsahom vrchnopaleozoických a mezozoických horninových sukcesií. Na základe reinterpretácie litostratigrafického obsahu vrtných prác možno pokračovanie pohorelskej línie situovať v zakrytom podloží stredoslovenských neovulkanitov.

GEOLOGICKÉ ČLENENIE NÍZKYCH TATIER

Geograficky delíme Nízke Tatry na Ďumbierske Tatry – západná časť a Kráľovohoľské Tatry – východná časť. Hranica medzi týmito časťami pohoria sa približne zhoduje s Čertovickou líniou, ktorá tvorí geologické rozhranie tatrika a veporika, t.j. dvoch tektonických jednotiek (obr. 1 Bezák – Biely 1997).

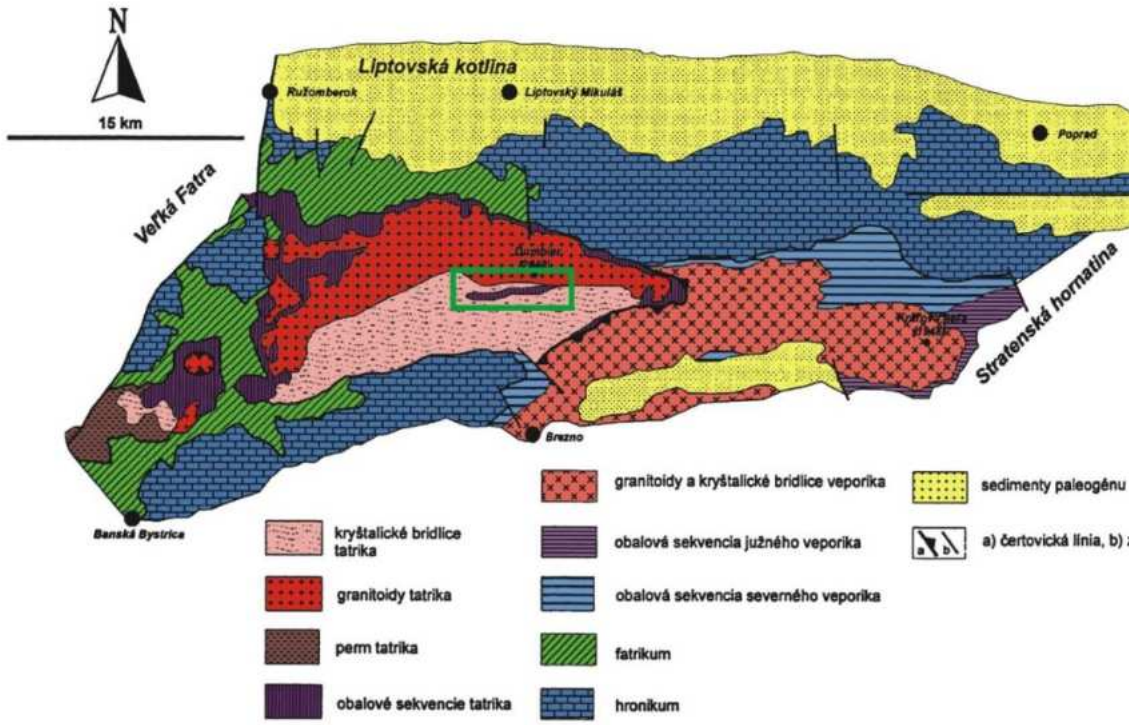

Obr. 1 Geologická mapa Nízkych Tatier, upravené podľa Hóka et al., 2001.

Základnou jednotkou Kráľovohoľských Tatier je veporikum, ktoré je budované najmä kryštalinickými komplexmi, ale tiež mladopaleozoickým a hlavne mezozoickými slabo metamorfovanými obalovými sekvenciami Veľkého Boku (sever) a Struženíka (východne svahy Kráľovej hole). Nad veporikom je zložitá sústava príkrovov hronika, chočský príkrov (Bezák – Biely 1997). Oblasť Trangošky sa nachádza v Ďumbierských Tatrách, ktoré patria do pásma jadrových pohorí (ďalej jadrové pohoria). Jadrové pohoria tvoria megaantiklinálne hrásti s výstupmi predmezozoických komplexov. Tie sú lemované autochtónnym a príkrovným mezozoikom (Maheľ 1986). Ich základom je tarikum, na ktorom ležia príkrovové jednotky, tzv. subtatranské príkrovy – spodnejšie fatrikum (krížňanský príkrov) a vyššie hronikum (chočský príkrov; Hók et al. 2001).

Tatrikum Ďumbierských Tatier

Tatrikum je tvorené tatrickým kryštalinikom a jeho mladopaleozoickým, no najmä mezozoickým autochtónnym obalom (Hók et al. 2001). Do tohto obalového mezozoika patrí aj trangošská synklinála. Leží vnútri tatrického kryštalinika, ktoré je tvorené prevažne granitoidmi (severne od synklinály) a migmatitmi a rulami (južne od synklinály). Severný okraj tejto štruktúry tvorí výrazný nízkotatranský zlom Kryštalinikum Maheľ (1986) považuje za najvýznamnejšiu zložku kryštalinika tatrika viac metamorfované komplexy (migmatity, ortoruly, pararuly, svory, amfibolity), ktorých vek odhaduje na proterozoický a staropaleozoický. Podradne sú tu zastúpené

aj staropaleozoické slabšie metamorfované komplexy (svorové fylity, fylity a bázické horniny). Podstatnú časť tvoria tri typy granitoidov: biotitický granodiorit (ďumbiersky typ), autometamorfný porfýrický granodiorit až granit (malomagurský, prašivský) a leukokrátny, apliticko-pegmatitový typ s viacerými varietami.

Podľa Maheľa (1986) sú pre kryštalinikum tatrika v Ďumbierských Tatrách typické:

a) pararulový komplex na báze s ortorulami, ktorý je budovaný najmä biotitickými a dvojsľúdnymi pararulami, ale aj inými typmi rúl, ktoré môžu byť sprevádzané aj amfibolitmi a ojedinelé aj metaultrabazitmi.
b) súvrstvie Kliniska, ktoré je mladšie ako pararulový komplex a tvorené je rôznymi typmi fylitov staropaleozoického veku. Okrem fylitov sa môžu vyskytnúť aj metadroby a metakonglomeráty.
c) migmatity zastúpené od paralelne páskovaných typov, cez prechodné typy až k nevýrazne páskovaným typom. Špeciálnym typom sú hybridné granitoidy so všesmernou aj plošne paralelnou textúrou. Patria medzi neleukokrátne aplitické granity, muskoviticko-biotitické i pegmatitické horniny. Hlavným typom sú dvojsľudné, leukokrátne, jemno až strednozrnné granity Králičky. „V úzkej zóne pri južnom okraji Ďumbierského masívu vystupujú postkinemtické migmatity ako súčasť endokontaktnej zóny pestrého zloženia“.
d) granitoidy, ktoré sú súčasťou predovšetkým ďumbierského masívu (plutónu). Ich rôznorodosť je spôsobená asimiláciou plášťa, diferenciáciou magmy, procesmi metasomatózy a viacštadiálnou intrúziou. Základom masívu je strednozrnný biotitický granodiorit až kremenitý diorit, ktorý ako ďumbiersky typ vyčlenil Koutek (1931). Ďalším typom je stredno až hrubozrnný granit až granodiorit označovaný ako prašivský typ (Koutek 1931). V okrajových častiach masívu sa vyskytujú menšie telesá leukokrátnych aplitických granitov, ktoré sú najmladšie z granitoidov ďumbierského masívu.

Autochtónny mezozoický obal

Autochtónne mezozoikum tvorí úzky lem po obvode väčšiny kryštalinika, alebo vystupuje uprostred kryštalinika, kde tvorí synklinály Konského grúňa, Baby a Trangošky. Sedimentácia obalových sekvencií kryštalinika začala v perme, kedy sa v depresiách usadzovali kontinentálne sedimenty (pestré droby, arkózy, pieskovce a bridlice). V ďumbierskej časti Nízkych Tatier tvoria tieto sedimenty vážnianské súvrstvie. Tieto permské súvrstvia sú však zachované len v drobných izolovaných výskytoch (Vozárová – Vozár 1988). Sedimentácia mezozoika začala v spodnom triase a s hiátmi pokračovala až do vrchnej kriedy (cenoman, resp. turón v Tatrách a Veľkej Fatre; Hók et al. 2001). „Pre obalové sekvencie je príznačná faciálna pestrosť s množstvom osobitných vývinov a fácií v jednotlivých pohoriach“ (Maheľ 1986). V tatriku Ďumbierských Nízkych Tatier sa najčastejšie nachádzajú spodnotriasové a strednotriasové členy, pričom najúplnejšie sledy triasu sa zachovali v synklinálnych štruktúrach Trangošky a Konského grúňa. Jurské a kriedové členy sa vyskytujú len v severozápadnom cípe Nízkych Tatier, v Červenej Magure a pri Donovaloch (Maheľ 1986). Vrstevný sled mezozoika opísal Zoubek (1937) nasledovne:

a) starý kryštalinický podklad (kyslé žuly, pegmatity, migmatity, amfibolity)
b) kremence, kremité pieskovce, kremité arkózy (spodný trias)
c) verfenské bridlice (spodný trias)
d) vápnence a dolomity (stredný trias)
e) liasová brekcia vápnitá

GEORELIÉF NÍZKYCH TATRIER

Georeliéf Nízkych Tatier predstavuje súbor tvarov zemského povrchu, pričom tvorí najdôležitejšie rozhranie v geosystéme krajiny. Súčasne predstavuje plochou, ktorá tvorí rozhranie medzi pevnou litosférou alebo pedosférou na jednej strane a na druhej strane plynnou atmosférou alebo kvapalnou hydrosférou. Geomorfologické procesy utvárajú georeliéf, pričom ich výsledkom sú povrchové tvary formy georeliéfu. Georeliéf a geomorfologické procesy silne vplývajú na ostatné prírodné zložky, pôdu, podnebie, rastlinstvo a živočíšstvo. Základné vlastnosti georeliéfu sú nadmorská výška, sklon v smere spádnice, orientácia voči svetovým stranám, čiže príjem slnečného žiarenia, množstva zrážok a pôsobenia vetra, ďalej krivosť georeliéfu po spádnici a krivosť georeliéfu po vrstevnici. Georeliéf ako najdôležitejšie rozhranie v krajine umožňuje porozumieť kľúčovým prírodným väzbám v krajine, pričom je dôležité pochopiť predovšetkým vznik, vývoj a funkciu georeliéfu krajine a poznať jednotlivé geomorfologické procesy, formy georeliéfu a ich mozaiku. Viaceré geomorfologické procesy sú hrozbou, rizikom a limitom pre činnosť človeka.

Georeliéf sa nachádza v stave dynamickej rovnováhy, vzniká a vyvíja sa komplexnému a protikladnému pôsobeniu dvoch hlavných skupín geomorfologických procesov:

a) Endogénne vnútorné procesy: pochádzajú z vnútra Zeme a tvoria rozsiahle základné štruktúrne nerovnosti zemského povrchu. Patria sem najmä:

- Tektonické pohyby: Pohyby zemskej kôry, zlomy, vrásnenie, vedúce k zdvihu pohoria, vzniku zlomových strání, priekopových prepadlín, rozdrvených tektonických pásiem
- Vulkanizmus: magma prenikajúca z hĺbok do zemských dutín a vystupujúca na povrch
- Zemetrasenia: krátkodobé intenzívne pohyby vytvárajúce zmeny reliéfu

b) Exogénne vonkajšie procesy: pôsobia na zemský povrch z vonkajšej strany a majú tendenciu zarovnávať alebo modelovať tvary vytvorené endogénnymi procesmi. Patria sem najmä:

- Zvetrávanie: rozpad hornín vplyvom pôsobenia teploty, vody, ľadu, živých organizmov
- Erózia: odnos zvetranej horniny činnosťou vody riek, ľadovcov, vetra alebo gravitácie
- Akumulácia: ukladanie a usadzovanie prenesených hornín, čo vedie k vzniku nových foriem reliéfu ako sú riečne terasy, ľadovcové morény, náplavové a úsypiskové kužele

ZÁKLADNÉ GEOMORFOLOGICKÉ ČRTY GEORRELIÉFU NÍZKYCH TATIER

Georeliéf Nízkych Tatier je mimoriadne pestrý a zložitý, čo je dané ich geologickou stavbou, dlhodobým vývojom a pôsobením rôznych geomorfologických procesov. Nízke Tatry sú druhým najvyšším pohorím Slovenska a tvoria významnú súčasť Fatransko-tatranskej oblasti Vnútorných Západných Karpát. Nízke Tatry sú charakteristické dlhým, asi 95 km dlhým hlavným hrebeňom, ktorý sa tiahne v smere východ – západ. Tento hrebeň tvorí mohutnú horskú klenbu s priemernými nadmorskými výškami od 1 500 do 2 000 m n. m. Úpätie Nízke Tatry začína stúpať od výšky 400 m n.m. pričom štyri vrcholy presahujú 2000 m n.m. (Ďumbier, Štiavnica, Chopok, Dereše).

Georeliéf Nízkych Tatier je charakterizovaný ako klenbovito-hrasťová štruktúra s kryštalickým jadrom, ktoré je obojstranne rozčlenené eróziou. Ide o rozsiahle horské pásmo, ktoré je výsledkom tektonických pohybov najmä v pliocéne a na začiatku pleistocénu. Hlavné črty reliéfu Nízkych Tatier sú nasledovné: Klenbovito-hrasťová štruktúra, pohorie má tvar rozsiahlej klenby, ktorá bola neskôr rozčlenená eróziou na hráste a doliny. Kryštalické jadro vyvretých hornín vystupuje na povrch a tvorí základ celého pohoria. Vysoké vrcholy a hlavný hrebeň dosahuje výšku nad 2000 metrov nad morom. Hlboké doliny vytvorené medzi hrasťami sa striedajú s vysokými horskými chrbátmi, napríklad geosústava Demänovská dolina, Krakova hoľa, Jánska dolina, Ohnište. Vysokohorský reliéf je charakteristický ostrými štítmi, skalnatými svahmi, karovými plesami a ľadovcovými formami georeliéfu. Rozvodie riek Váh, Hron, Hnilec a Hornád na hrebeňoch Nízkych Tatier tvorí najdôležitejšie rozvodie Slovenska.

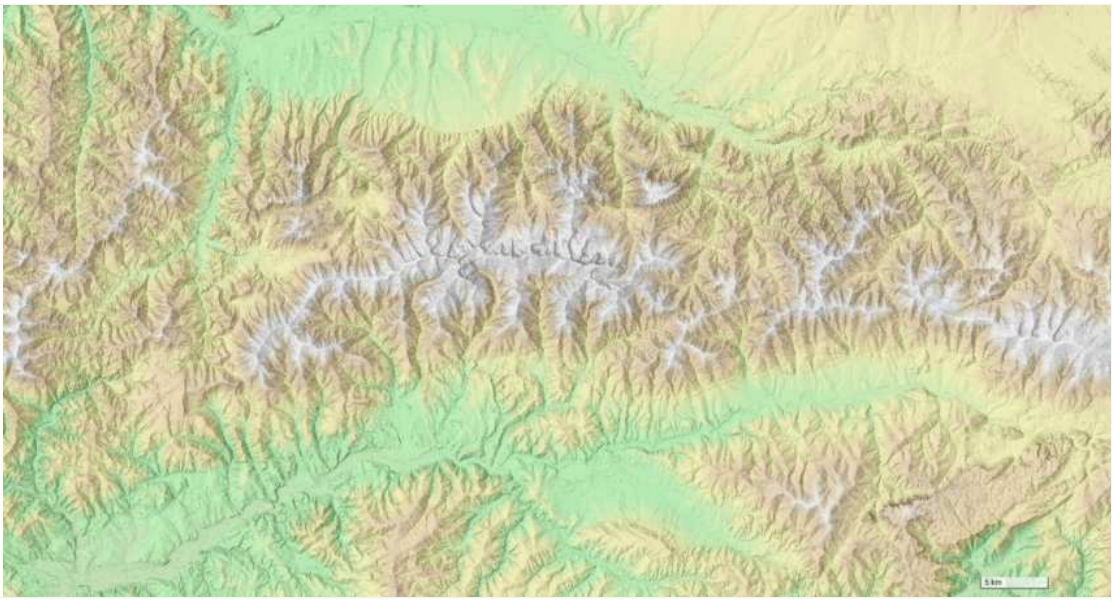

Obr. 2 Georeliéf a výšková členitosť Nízkych Tatier (Lidar ÚGKK SR 2025)

GEOMORFOLOGICKO – GEOMORFOMETRICKÉ ČLENENIE GORELIÉFU NÍZKYCH TATIER

Geomorfologické členenie reliéfu Slovenska je spracované na úrovni geomorfologických jednotiek, celkov, podcelkov a častí (Lukniš, Mazúr 1978, 1980, 1986). Nízke Tatry v rámci tohto členenia patria do Alpínsko – himalájskej sústavy, podsústavy Karpaty, provincie Západné Karpaty, subprovincie Vnútorné Západné Karpaty, oblasť Fatransko – tatransk. Nízke Tatry sa ďalej delia na podcelky a časti nasledovne: 1. Ďumbierske Tatry, 1.1 Ďumbier, 1.2 Prašivá, 1.3 Salatíny, 1.4 Lúžňanská kotlina, 1.5 Demänovské vrchy; 2. Kráľovohoľské Tatry, 2. 1 Kráľova hoľa, 2.2 Predná hoľa, 2.3 Priehyba, 2.4 Teplická kotlina.

Mimoriadna členitosť reliéfu Nízkych Tatier, časové i priestorové komplikovaná genéza a z nej vyplývajúca ohromnú pestrosť foriem a typov reliéfu, o to vypuklejšie sa prejaví zložitosť členenia. Vychádzajúc z prelínania sa dvoch základných zoskupení typov reliéfu Západokarpatskej oblasti, z existencie typov podmienených výškovou diferenciáciou územia (vertikálna tektonická diferenciácia) a typov podmienených plošným členením územia (horizontálna štruktúrna diferenciácia). Pri zostavení stupnice regionálneho členenia (Mazúr 1964) sa vychádzalo z kritérií, genetické, typologické, štruktúrne, morfografické, chronologické, stav vývoja podľa

taxonomických celkov. Kým u vyšších stupňov boli rozhodujúce kritériá morfogenetické, pri nižších vzrastal význam štruktúrnych a vývojových. Pre typologické triedenie georeliéfu bola zvolená taxonomická stupnica komplex, typ reliéfu, formácia typov reliéfu, asociácia typov reliéfu, fyziognomicko-genetický typ a subtyp, variéta.

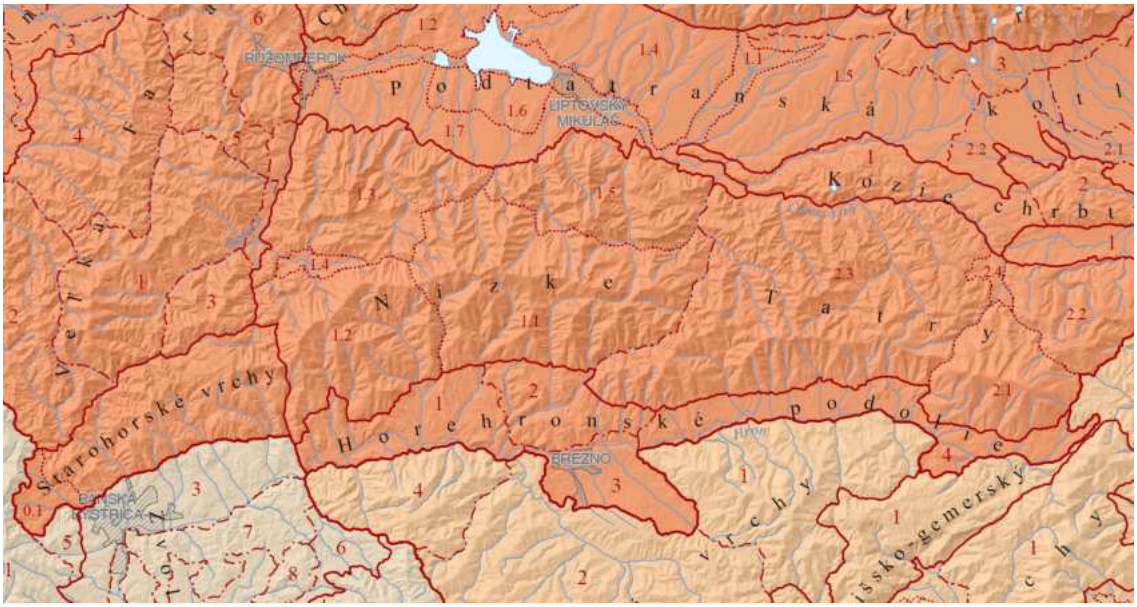

Obr. 3 Geomorfologické členenie Nízkych Tatier (Kočický, Ivanič 2011; Mazúr Lukniš 1986)

MORFOLOGICKO-MERFOLOGICKÉ TYPY GEORELIÉFU NÍZKYCH TATIER

Typizácia reliéfu založená na ortografických a morfometrických charakteristikách, ktoré zohľadňujú tvar, sklon a členitosť územia. Pre Nízke Tatry môžeme odvodiť všeobecné princípy a typy reliéfu, ktoré sa v pohorí vyskytujú v súlade s viacerými prácami slovenských geomorfológov (Lukniš, Mazúr, Krcho, Minár, Bizubová, Stankoviansky, Lacika a iní) o členení georeliéfu Slovenska. Vo všeobecnosti je georeliéf členený na základe nadmorskej výšky a vertikálnej a horizontálnej členitosti. V pohorí Nízke Tatry kde georeliéf dosahuje značné nadmorské výšky (Ďumbier 2043,4 m n. m., 2023,6 m n. m.), sa vyskytujú nasledovné morfograficko – morfometrické typy georeliéfu (Lukniš 1972; Tremboš, Minár 2002; obr. 4, tab. 11).

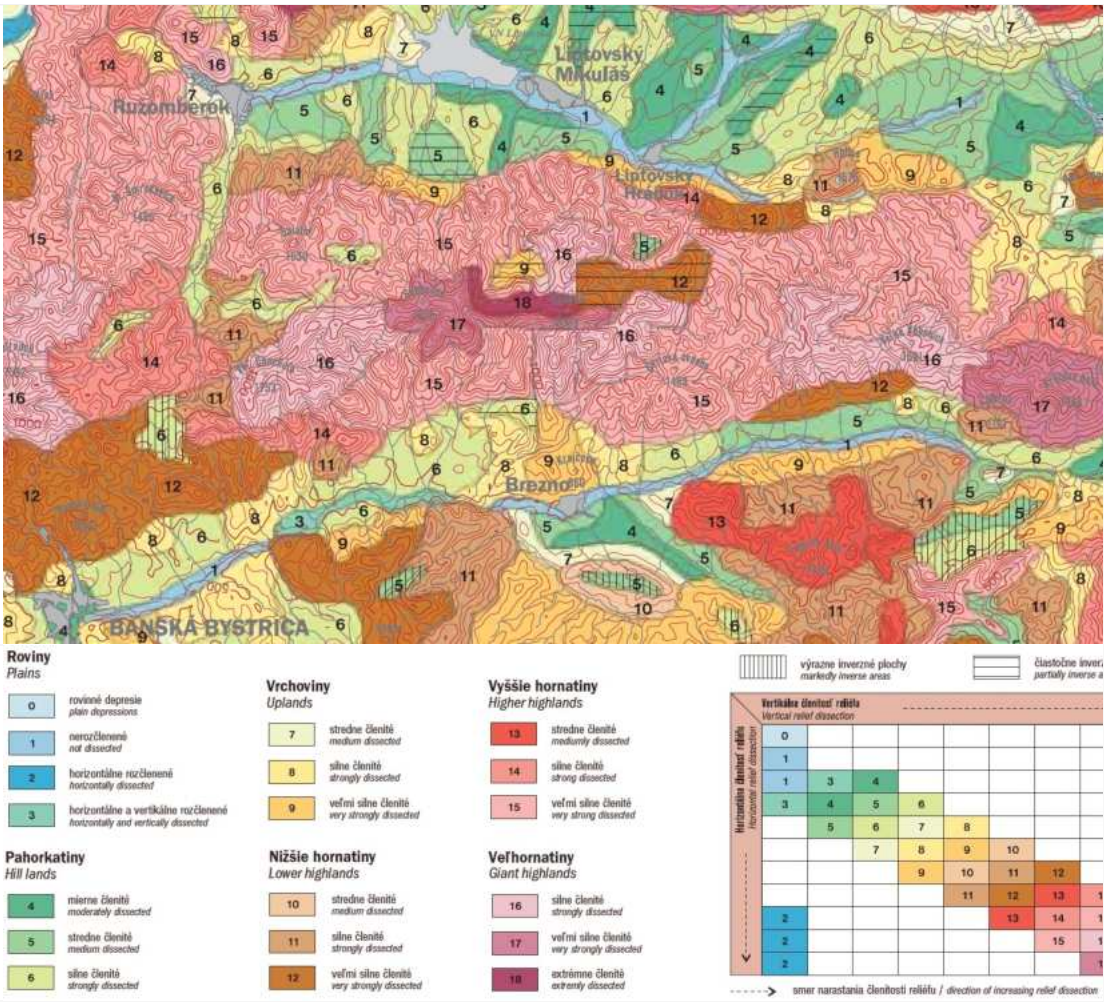

Obr. 4 Morfologicko – morfometrické typy georeliéfu, Nízke Tatry (Tremboš, Minár 2002)

KRASOVÝ GEORELIÉF NÍZKYCH TATIER

Krasová krajina je ako špecifický prírodný geosystém (Jakál 1986, 1991), ktorý sa vlastnosťami reliéfu a cirkuláciou krasových vôd podstatne odlišuje od okolitej nekrasovej krajiny. Citlivosť krasu na antropické vplyvy je veľmi výrazná. V krasových územiach s vysokým stupňom povrchového a podzemného skrasovatenia je odraz zmien na povrchu krajiny veľmi rýchlo sprostredkovaný i do jej podzemia. Sprostredkujúcim médiom je zrážková voda a voda pritekajúca do krasu z nekrasového územia. Vysoký stupeň skrasovatenia so zastúpením najmä depresných foriem krasu (krasových jám, uval, slepých dolín a iné) a podzemných jaskynných systémov robí krasový geosystém vysoko organizovaným, a tým silne náchylným na zraniteľnosť antropickými aktivitami. Krasová krajina, nachádzajúca sa v štádiu zrelosti vývoja reliéfu, je vysoko organizovaný geosystém s pevnou vzájomne sa ovplyvňujúcou väzbou medzi reliéfom a krasovými vodami. Tieto dva prvky krajiny ovplyvňujú aj charakter vlastností pôdy, miestnej klímy, flóry a fauny. Humánny impakt do krasovej krajiny vedie často k nepriaznivej odozve v prírodnej krajine s dopadom na zmenu kvality povrchu a podzemia krasu, čo môže vyústiť až k znehodnoteniu čiastkových potenciálov krajiny pre jej využívanie človekom.

V Nízkych Tatrách sa ako optimálne pre vznik rozsiahlych jaskynných systémov ukazujú podmienky, ktoré sú spojené s výskytom mocných polôh chemicky čistých vrstevnatých vápencov, prestúpených tektonickými puklinami s úklonom vrstiev typických pre antecedentné izoklinálne doliny. Z hydrologických podmienok sú to alochtónne toky, pritekajúce z nekrasového vysokohorského prostredia s agresívnymi vodami s ich influkciou do podzemia. V priaznivých podmienkach alogénneho krasu vznikli Demänovské jaskyne v Demänovskom krase, jaskyne vo vysokohorskom krase Krakovej hole, jaskyne v krase Jánskej doliny, jaskyne v Malužinskej doline a podobne. Povrchová morfologická podobnosť rozčleneného krasu monoklinálnych chrbtov Demänovského krasu je nápadná a monoklinálne chrbty sa viažu na karbonáty krížňanského príkrovu. Rozdielne sú však kvartérne a súčasné podmienky formovania krasu. Poloha karbonátového masívu Demänovského krasu tvorí bariéru pre riečne toky, ktoré pritekajú do krasu z vyššie položeného nekrasového hrebeňa Nízkych Tatier. V krase vytvárajú prelomové doliny izoklinálneho typu. Ich vody sa ponárajú vo forme sústredených tokov do podzemia, formujú jaskyne horizontálneho typu a po opustení (Jakál 2004).

Zraniteľnosť a odolnosť krasu Nízkych Tatier. Pri hodnotení zaťaženia krajiny musíme vychádzať z poznania jej ekologickej stability a prírodnej odolnosti. Prírodná zaťažiteľnosť je schopnosť prírodného ekosystému uniesť takú úroveň využívania, aby nedošlo k nepriaznivým ekologickým zmenám. V podstate ide o určenie kritického prahu, za ktorým sa menia abiotické prvky prírodného prostredia vplyvom ľudských aktivít (Izakovičová et. al. 1997). Odolnosť krajiny chápe Hagget (1988, in Izakovičová et al. 1997) ako schopnosť krajiny vzdorovať vonkajšiemu pôsobeniu, resp. absorbovať vplyv vonkajšieho pôsobenia. Kritériá anglosaskej geomorfológie, používané pre hodnotenie odolnosti georeliéfu, uvedené v práci Izakovičová et al. (1997), sme aplikovali na podmienky krasovej krajiny.

Odolnosť podložia – geomorfologická hodnota hornín

V miernej klimatickej oblasti patria vápence k veľmi odolným horninám. Počas paleogeomorfologického vývoja boli naše krasové územia pod vplyvom tropickej klímy (vrchná krieda, panón) i studenej pleistocénnej klímy, kedy bol vápenec náchylnejší na rozpúšťanie, a tým aj na formovanie krasového fenoménu. Dnešný reliéf je takto pamäťou predchádzajúcich etáp krasovatenia. Zrážková a alochtónna voda však pôsobia v krase na niekoľkonásobne väčšej ploche ako v nekrasovej krajine. Okrem povrchovej denudácie dochádza k rozpúšťaniu vápenca pozdĺž hustej siete puklín a jaskynných dutín, a tým aj k zvýšenému odnosu hmoty z krasu.

Podzemné rieky vytvorili rozsiahle jaskynné priestory, ktorých objem je často porovnateľný s objemom povrchových dolín. Morfologická odolnosť, konfigurácia povrchu sa v krajine prejavuje vlastnosťami morfometrických parametrov. Absolútna nadmorská výška určuje klimatické podmienky pre intenzitu krasovatenia Nízkych Tatrách od kotlinového krasu cca 500 m n. m. po vysokohorský kras 2000 m n. m. S pribúdaním nadmorskej výšky sa zvyšuje množstvo zrážok a agresivita studených zrážkových vôd a vôd z topiaceho sa snehu, a tým stúpa tiež intenzita rozpúšťania vápenca.

Sklonitosť a energia reliéfu (relatívna členitosť) ovplyvňujú infiltráciu zrážkových vôd do podzemia. Plošinový reliéf usmerňuje priesak zrážkových vôd systémom puklín priamo do podzemia, svahy nad 15° urýchľujú povrchový odtok zrážkových vôd. V Nízkych Tatrách rozlišujeme štyri stupne energie krasového reliéfu (Jakál 2002):

- planinový kras – náhorné plošiny s prevýšením 31-100 m

- rozčlenený kras masívnych chrbátov a hrástí s prevýšením 100-310 m
- kras monoklinálnych chrbátov s prevýšením 311-470 m
- vysokohorský kras s prevýšením 471-640 m

Tab. 11 Morfografické typy a výškové stupne georeliéfu (Lukniš 1972)

Morfografický typ georeliéfu	Vertikálna členitost
rovina	0 – 30
pahorkatina	31 – 100
nižšia vrchovina	101 – 180
vyššia vrchovina	181 – 310
nižšia hornatina	311 – 470
vyššia hornatina	471 – 640
veľhornatina	nad 641

Výškový stupeň georeliéfu	Nadmorská výška [m
nížina	95 – 300
nízka vysočina	301 – 800
stredná vysočina	801 – 1 500
vysoká vysočina	1 501 – 2 655

Uvedené údaje teoreticky naznačujú na zvyšovanie povrchového odtoku so stúpajúcou energiou reliéfu, do tohto procesu však vstupujú tektonická rozčlenenie hornín, úložné pomery a pórovitosť krasovatejúcich hornín. Morfometrické parametre sú limitujúcim faktorom pre ekonomické aktivity človeka v krase, najmä v lokalizácii sídelnej štruktúry, výstavby komunikácií, zakladaní technických a vodohospodárskych diel a poľnohospodárskej činnosti.

a) Štruktúrna odolnosť geosystému krasu je daná charakterom priestorovej mozaiky foriem reliéfu a lokačná odolnosť s prenosom látok a energie sa môže v krasovej krajine klasifikovať spoločne. Obe sú vyjadrené individuálnymi formami reliéfu, hustotou ich výskytu, dimenziou a vzájomnými priestorovými vzťahmi. Pre kras sú podstatné z hľadiska prenosu látok a energie dva vzťahy: a) prenos materiálu z vypuklých a plochých foriem reliéfu do depresných (krasové jamy, uvaly, slepé doliny), na dne ktorých materiál sedimentuje; b) prenos materiálu z depresných foriem do horninového prostredia, vyplňujúci dutiny a jaskynné priestory. Materiál z povrchu krasu sa pohybom vody a gravitačných procesov premiestňuje podzemím a systémom krasových prameňov je časť materiálu vyplavovaná na povrch mimo kras. V silne vyvinutom krase je tento proces rýchly a transportná odolnosť je veľmi nízka.
b) Filtračná odolnosť – filtrovanie transportovaných látok a energie je určené hustotou a šírkou puklín a dutín, najmä sekundárnej pórovitosti skrasovatelých hornín. Laminárne prúdenie vody prechádza v turbulentné už v dutinách 5-16mm širokých (Ford 1977). Pri turbulentnom prúdení vody je možný prenos látok do väčších hĺbok vo vadóznom priestore na jeho kontakt s freatickou zónou podzemných vôd. Uvoľňovanie puklín, vyplavovanie materiálu na jednom mieste, upchatie puklín v inom priestore robí kras veľmi premenlivým pre transport látok.
c) Odolnosť geosystému je stav v krasovej krajine je vyjadrený stupňom povrchového a podzemného skrasovatenia a typom súčasného vývoja reliéfu (autogénny, alogénny, zmiešaný), od ktorého závisia vzťahy medzi krasom a nekrasovým okolím. Čím je vyšší stupeň skrasovatenia, tým je krasový geosystém zraniteľnejší. Nízky stupeň odolnosti geosystému krajiny predurčuje len jeho malú zaťažiteľnosť ľudskou činnosťou.

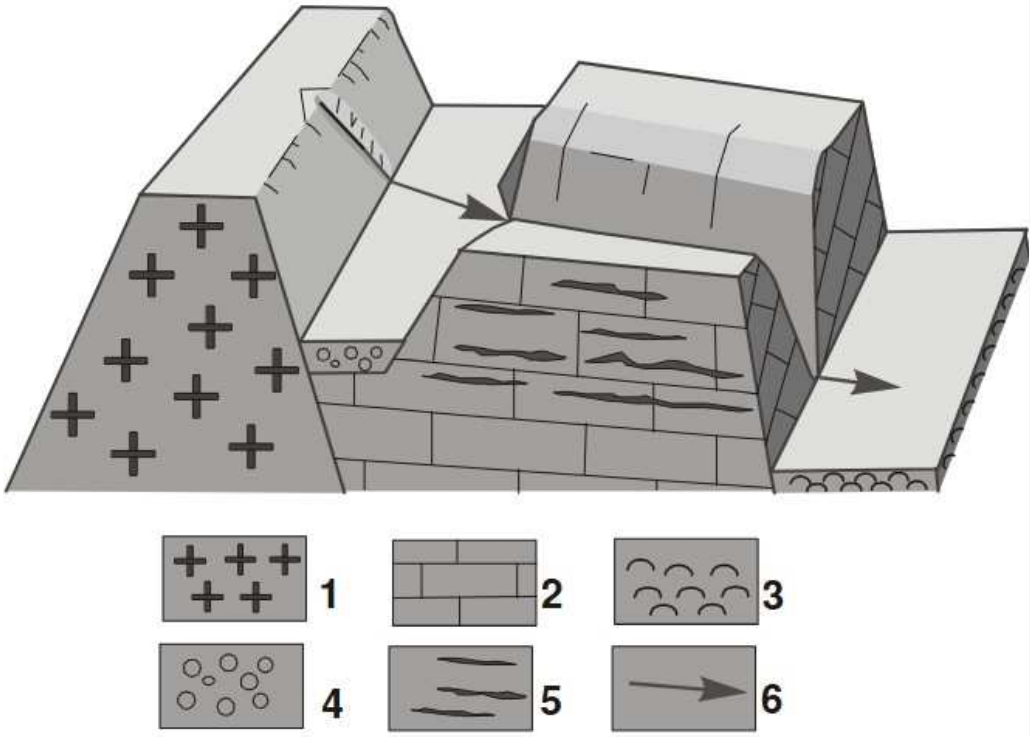

Obr. 5: Vysoko zraniteľný alogénny kras monoklinálnych chrbtov Nízkych Tatier (Jakál 2004).
1 – kryštalinikum, 2 – mezozoické vrstevnaté skrasovatené vápence, 3 – paleogénne bridlice a pieskovce, 4 – kvartérne fluvioglaciálne štrky, 5 – jaskynné úrovne, 6 – alochtónne vodné toky

Vzájomné vzťahy medzi ľudskými aktivitami v krase analyzujeme vo vodnom hospodárstva, lesného hospodárstva, poľnohospodárstva, cestovného ruchu a priemyslu. Jednotlivé ekonomické aktivity sa navzájom ovplyvňujú. Vhodnosť využívania krasovej krajiny sa javí v následnosti od vhodného po najmenej vhodné takto, vodné hospodárstvo, lesné hospodárstvo, cestovný ruch, poľnohospodárstvo a priemysel. Veľmi zložité sú vzťahy medzi jednotlivými aktivitami, ktoré sa vykonávajú v oblasti kontaktného krasu, kde sa prichádzajúce vody ponárajú do krasu. Vodné hospodárstvo využíva prírodné pitné zdroje vôd zachytávaním pramenných vôd a čerpaním hlbinných krasových vôd, na druhej strane je kvalita, ale aj kvantita pitných vôd ohrozená ostatnými ľudskými aktivitami, ktoré vedú k znečisteniu krasových vôd deravou kanalizáciou a aj k zmene cirkulácie vôd. Lesné hospodárstvo v území s plytkou pôdnou pokrývkou plošín, strmosť svahov krasových planín, ale aj strmosť svahov v rozčlenenom type stredohorského krasu, ktoré je odrazom odolnosti vápencov, sťažujú podmienky pre pestovanie hospodárskeho lesa. Náročnosť ťažby dreva na strmých svahoch, ale aj obnova lesnej pokrývky si vyžadujú v krase nákladné práce. Ťažba systémom holorubov sa musí v krase vylúčiť. Odlesnenie podmieňuje eróziu plytkých pôd a ich splavovanie do podzemia s následnou kontamináciou podzemných vôd, ktorá sa zvyšuje používaním chemických postrekov proti pôsobeniu lesných škodcov. Dnes už podstatná časť krasu v Nízkych Tatrách leží v chránených územiach, čo umožňuje pestovanie prevažne ochranného lesa. Poľnohospodárstvo expanduje na úkor lesa, pričom ide o signifikantný ľudský zásah rozpoznateľný v krajine. Odlesnenie a pasienkárstvo,

najmä na náhorných plošinách, podmienilo osobitý ráz krajiny. Kultúrne lesostepi, uzavreté v dubohrabových lesoch, je potrebné zachovať. Dávajú krajine osobitný ráz. Potrebné je zabrániť živelnému prenikaniu do lesa a lesostepi čo je možné vykonať regulovanou pastvou, čo do počtu a času pasenia. Pastva však znamená aj urýchlenie erózie, čo vedie k splavovaniu pôdy do krasového podzemia. Chemizácia zvyšuje riziko kontaminácie krasových vôd a jaskynného prostredia. Cestovný ruch má v krase široké uplatnenie, nielen jaskyne, ale aj rozmanité prírodné zákutia krasových tiesňav, osobitosť krasového fenoménu sú potenciálom pre rozvoj turistiky. Na druhej strane budovanie športových a obslužných zariadení môže tiež nevhodne pôsobiť na znečistenie krasových vôd. Priemysel, ktorý je v krasovom území zastúpený predovšetkým ťažbou kameňa, najvýraznejšie zasahuje do estetiky krajiny a znehodnocuje tak jej potenciál pre cestovný ruch a má vplyv aj na zmenu režimu podzemných vôd v hydrologických štruktúrach.

ABIOTICKÉ PRVKY A JAVY

Tab. 12 Geomorfologické a hydrologické procesy, formy georeliéfu, hydrologické útvary a abiotické prvky a javy, ktoré sú predmetom ochrany v NP Nízke Tatry a jeho ochrannom pásme

GEOMORFO-LOGICKÉ A HYDROLOGICKÉ PROCESY	FORMY GORELIÉFU, HYDROLOGICKÉ ÚTVARY, ABIOTICKÉ PRVKY A JAVY
ENDOGÉNNE TEKTONICKÉ	vrása, vrásová vrstva (napríklad Krakova hoľa); antiklinálny tektonický chrbát, synklinálna tektonická depresia, relikt klenby, relikt panvy, relikt kratogénneho štítu alebo tabule; príkrovová skalná stena; reliktná riftová depresia, skalné steny priekopovej prepadliny, tektonicko zlomové sklané steny, zlomový svah (fazeta); (napríklad Demänovský kras, oblasť Prašivej, oblasť Ďumbiera, dolina Čierneho Váhu, dolina Ipoltice, Malužinská dolina, Bocianska dolina, Revúcka dolina, Demänovská dolina, Jánska dolina);
ENDOGÉNNE VULKANICKÉ	relikty: vulkánu, relikt vulkanického kužeľa, vulkanická bomba, relikt vulkanického krátera (hlavný kráter, parazitický kráter, bahenný kráter), relikt kaldery (explozívna kaldera, tektonická kaldera), soma, sopúch, lávový prúd, lávový pokrov / vulkanické plató, tufová tabuľa, relikt lávového štítu, pyroklastický / sypaný relikt sopky, relikt stratovulkánického svahu, maaru, vulkanického dómu; riftová depresia; (napríklad hrebeň Červená, Svidovská dolina, Bocianska dolina);
EXOGÉNNE PALEOMARÍNNE RELIKTNÉ	akumulačný chrbát, akumulačný pokrov; podmorský kaňon, turbiditný kužeľ, abysálna dolina; podmorský zosuv; koralový útes, biogénny val; abrázna plošina, abrázny zrub / klif, abrázna terasa, abrázny útes, abrázny skalný hríb, abrázna jaskyňa, pláž (štrková pláž piesočná pláž), bariérový val, predbrežný val; kosa, lagúna, tombolo; (napríklad oblasť Liptovskej Osady a Svarína, Demänovský kras);
EXOGÉNNE GRAVITAČNÉ	suťový kamenný prúd, osypy, rozsadlina, blokovisko; skalná ryha, skalný žľab, úsyp / úsypisko, úsypový / sutinový / úsypiskový kužeľ; skalná jazva, skalná stena, zlomisko, blokovisko, kamenná lavína; zosuv,

	odlučná stena, gravitačná / ťahová trhlina, blok, depresia, akumulačný jazyk; skalné blokovisko povrchového zliezania zvetralín (creep); odvaľovanie skalnej steny; exfoliačná klenba; združené hrebene, gravitačná jaskyňa; gravitačná vrása (bulging), poklesové sadavé prepadliny; (napríklad oblasť svahov hrebeňov a záverov dolín Ďumbierskych Tatier a Kraľovohoľských Tatier);
EXOGÉNNE VODNO – GRAVITAČNÉ	zemný prúd; bahenný prúd / bahnotok; bahenno-blokový prúd (mura, lahar), murová ryha, murový kužeľ; soliflukčný jazyk, úvalina; (napríklad oblasť svahov hlavných hrebeňov a záverov dolín Ďumbierskych Tatier a Kraľovohoľských Tatier; Liptovská kotlina; Horehronské podolie)
EXOGÉNNE TEKTONICKO – ERÓZNE	tektonicko erózny hrebeň, poklesová zlomová depresia; zlomová brázda, zlomový svah, zlomová terasa, skalná stena, bralo, skalný previs, abri; (napríklad oblasť skalných stien Ohnište, Hradište, Krakova hoľa, Demänovský kras, hrebeň Ďumbierskych Tatier a Kraľovohoľských Tatier);
EXOGÉNNE RONOVO – SVAHOVÉ	ronová ryha / stružka; výmoľ, strž, barrancos; (napríklad úžľabiny, rokliny, strmé svahy a hrebene Nízkych Tatier; Liptovskej kotliny, Horehronského podolia); impaktný kráterík; egutačné jamky (napríklad Demänovská kras, Demänovský jaskynný systém);
EXOGÉNNE FLUVIÁLNE	členené prírodné riečne koryto (ohyb koryta, riečna zákruta, meandrové koryto (napríklad PR meandre Hrona, PP Meandre Lúžňanky); rozvetvené koryto, meander (meandrová šija, nárazový breh, nánosový breh), brod, štrková lavica, štrkový ostrov, sihoť, riečny ostrov, rameno, mŕtve rameno, niva, riečna terasa, erózna riečna terasa, akumulačná riečna terasa, kombinovaná riečna terasa (napríklad Váh Liptovský Ján - Borová sihoť); mŕtve rameno (Váh Mašiansky balvan, Čierny Váh, Hron Medzibrod, Hron Polomka); ostrovná riečna terasa a ostrovný balvan (napríklad Mašiansky balvan); náplavový kužeľ, terasovaný kužeľ, agradačný val, prikorytový val, riečna delta, obtočník, riečna dolina, zaklesnutý / dolinný meander, voľný meander (napríklad alúvium vodných tokov Čierny Váh, Váh, Hron, Bystrianka, Štiavnica, Demänovka, Ľupčianka, Revúca); obrí / krútňavový hrniec (napríklad Radová dolinka, Vyvieranie, Štiavnica, Hučiaky); perej, sklz, skok, vodopád (napríklad Brankovský vodopád, Vajskovský vodopád, Jelení vodopád, vodopád Hlaváč, Hučiaky, vodopád Lazištiansky potok, vodopád Šuštiačka, dolina Bielô Záskočie, vodopád Studňa radosti Starý Hrad, Radová dolinka, dolina Vyvieranie, sklz Vráta Mošnica, vodopád Hlboký potok, vodopád Pod Orlovou); prielomová dolina / prielom epigenetická prielomová dolina, antecedentná prielomová dolina (napríklad prielom Váh Podtureň - Liptovský Hrádok, Čierny Váh Svarín, Hron Červená Skala, Hron Medzibrod - Lučatín, Hron Banská Bystrica); windgap riečne pirátstvo (napríklad sedlo Čertovica, sedlo Donovaly,

	dolina Čierny Váh);
EXOGÉNNE KRASOVÉ A PSEUDO – KRASOVÉ	krasové škrapy, závrt / krasová jama (puklinový závrt, rútivý závrt) (napríklad závrty Machnatô Ľupčianska dolina), krasová priepasť, úvala, hum, mogot, polje, krasová planina, kaňon, tiesňava, roklina, slepá dolina, poloslepá dolina, vrecovitá dolina; (napríklad Kras Borovinského a Kohúta, Ludrovský kras, Ľupčiansky kras, Kras Mošnickej doliny a doliny Kamenice, Kras Demänovskej doliny, Kras Krakovej hole a Poludnice, Kras Jánskej doliny, Kras Ohnišťa, Malužinský kras, Porubčiansky kras, Kras Kráľovej hole, Ďumbiersky vysokohorský kras, Krasové ostrovy Liptovskej kotliny, Krasové územia Horehronského podolia); travertínový kráter, travertínová misa, travertínová kopa, travertínová terasa, travertínový vodopád (napríklad travertíny Liptovské Sliače, travertíny Liptovský Ján, Moštenické travertíny, travertíny vo Vajskovej); sufózna depresia (sufózna misa, sufózny kotol, sufózna studňa), sufózny výklenok (napríklad fliš Liptovská kotlina); jaskyňa, jaskynná priepasť, jaskynná studňa, dóm, sieň, chodba, sintrová výplň, stalagmit, stalaktit, stalagnát, brčko, sintrová terasa, sintrová kaskáda, sintrový závoj, sintrový povlak, sintrový nátek, sintrový bubon, sintrová kôra (Demänovský jaskynný systém – Demänovská ľadová jaskyňa, Jaskyňa Chrám Slobody, Jaskyňa Mieru); Jaskyňa Okno, Jaskyňa Veľký Sokol, Ľadová priepasť na Ohništi, Malužinská jaskyňa, Jaskyňa Starý Hrad, Jaskyňa Večná robota, Jaskyňa Záskočie, Javorová priepasť, Jaskyňa Slnečný lúč; Jaskyňa Zlomiská, Jaskyňa mŕtvych netopierov, Bystrianska jaskyňa);
EXOGÉNNE KRYOGÉNNE	kamenný prúd, kamenné more, kamenný ľadovec, mrazový zrub; tufury, pingo; štuktúrne pôdy (polygonálne, girlandové, dláždené); alas, termokar (napríklad PR Štrosy, záver Demänovskej doliny, záver Jánskej doliny, Ďumbier, Kráľova hoľa);
EXOGÉNNE NIVÁLNE	nivačný svah, nivačný depresia, nivačný kotol (karoid), kryoplanačná terasa; lavínová ryha, lavýnový kužeľ (napríklad Kráľova hoľa, Veľký bok, záver Vajskovskej doliny, Ďurková, Veľká hoľa, Veľká Chochuľa);
EXOGÉNNE GLACIÁLNE	ľadovcový kotol (kar), ľadovcový amfiteáter, ľadovcová dolina U (tróg), plece trógu, fjord, visutá dolina, konfluenčný stupeň, nunatak, karling / materhorn, fjeld, guliak / mutón / oblík, ryha (exaračná ryha, deterzná ryha); drumlin, moréna (povrchová, vnútorná, spodná, bočná, stredná pravá a nepravá, čelná, náporová, základná), eratický / bludný balvan; glacifluviálny kužeľ, sandrová plošina / sandur, kam, kamová terasa, óz / esker, vytopisková depresia, paleodolina; (napríklad záver Demänovskej doliny, oblasť Ďumbier, Chopok, Dereše, záver Jánskej doliny, záver Vajskovskej doliny, záver Dúbravskej doliny); priehlbeň ľadovcového plesa (napríklad priehlbeň Vrbické pleso, Lukové pleso, Ďumbierske Bystré pleso, pleso Ludárka, pleso Lazný vŕšok, pleso Pod Chabencom, Krížske pleso);

EXOGÉNNE EOLICKÉ	deflačná depresia, kývavec, hranec / eologlyptolit, eolický skalný hríb, eolická skalná rímsa, eolické skalné okno, eolický skalný most; relikt pieskovej duny / presyp (duna pripútaná, barchan, pozdĺžna, priečna, parabolická, pyramidálna), čeriny, medzidunová depresia; eolická rovina (pieskový pokrov, sprašový pokrov), eolický asymetrický svah (sprašový závej); (napríklad Pohorelá, Braväcovo, Selce dolina Ľupčica, Ľupčiansky skalný hríb, Mackov bok, Ludrovská dolina);
EXOGÉNNE BIOGÉNNE	rašelinisko (slatinisko, vrchovisko) (napríklad Močiare Liptovský Ján, Pohorelské vrchovisko, Korytnica); mravenisko, brloh, sviština nora pukeľ (napríklad Demänovská dolina, Vajskovská dolina, Kráľova hoľa) bobrí hrad a hrádza (napríklad dolina Čierneho Váhu, Jedlinky, dolina Ždiarskeho potoka);
EXOGÉNNE ANTROPOGÉNNE, ARCHOLOGICKO – PREHISTORICKÉ A HISTORICKÉ	<u>antropogénne archeologicko-prehistorické formy georeliéfu</u>: hradiskové valy, relikty múrov, hradiskové priekopy, hradiskové brány, sídliskové terasy, bane, megalitická stavba hrob, archeologické sídliská, prehistorické cesty, pohrebisko, mohyla, (napríklad Poludnica, Demänovská hora, Na Jame, Bodová, Domitierka, Jánsky Hrádok, Kameničná, Rohačka, Lazisko Hrádok Zvon, Ludrová Vratná, Kohút, Ludrová Stráne Páncová, Špania Dolina, Selecký Hrádok, Medzibrod Hradisko, Horná Lehota Hrádok); <u>antropogénne historické krajinné štruktúry</u>: terasové štruktúry a medze, kamenné múriky, pivničky (napríklad Liptovská Teplička, Liptovská Lúžna, Iľanovo Rohačka, Liptovská Porúbka, Biely Potok Dunaj, Pohorelá, Polomka, Medzibrod, Mýto pod Ďumbierom, Selce); vodné odrážky a privádzacie jarky, tajchy a jazerá (napríklad Špaňodolinský banský vodovod Prašivá – Špania Dolina, Izbica pod Jelenskou skalou, tajch Russeger, Jagerštôlňa, Malužinský tajch, tajch Ipoltica Lacková);
EXOGÉNNE PASÍVNO – MORFO – ŠTRUKTÚRE	<u>na vertikálne nehomogénnych štruktúrach</u>: štruktúrny skalný hríb (napríklad Lupčiansky skalný hríb), zemná pyramída, štruktúrne skalné okno, štruktúrna skalná brána, štruktúrny skalný most (napríklad Poludnica, Bielô, Predný vrch, Zadný vrch); štruktúrne skalné okno (napríklad Ohnište Okno, Poludnica Okno, Okno Mošnica); štruktúrna skalná ihla, štruktúrna skalná veža, štruktúrne skalné mesto (napríklad Machnatô v Kostolcoch); <u>na horizontálnych štruktúrach</u>: štruktúrna tabuľa / plošina, štruktúrna terasa, stolový / tabuľový vrch, stupňovina (napríklad Poludnica, Kosienky, Ohnište); <u>na naklonených štruktúrach</u>: kvesta / côte, monoklinálny chrbát / crête, kozí chrbát / hog back (napríklad Demänovský kras, Malužinský kras, Kozie chrbty); <u>na horizontálne nehomogénnych štruktúrach</u>: erózna depresia (erózna kotlinová depresia, erózna brázda, štruktúrna skalná misa) (napríklad Lúčky); štruktúrny tvrdoš (štruktúrna skalná ihla, štruktúrna skalná stena; štruktúrna skalná rímsa, štruktúrne skalné mesto) príkrovová troska (napríklad Demänovský kras, kras Krakovej hole, Malužinský kras); vulkanický tvrdoš (vypreparovaný lávový prúd,

	vypreparovaný žila / dajka) (napríklad Bazanitova dajka v granodiorite pri Dubrave, Dúbrava-Ľubelská, dolina Machnatô, dolina Kraľovianka, dajka Trangoška); relikt eróznej kaldery (napríklad Svídovská dolina, Trangoška); inverzná antiklinálna depresia; svah na zlomovej línii (napríklad Jánska dolina, Demänovská dolina);
EXOGÉNNE POLYGENETICKÉ	zarovnaný povrch (peneplén, pediplén, pediment, etchplén, tektoplén) (napríklad Demänovský kras, Krakova hoľa, Poludnica, Lúčky, Kosienky, Ohnište, Priehyba, Rovne, Veľká Vápenica, Veľký Bok, Košariská, Hošková, Mačková);
EXOGÉNNE HYDRO – VÝVEROVÉ A PONORNÉ	prameň studený (zlomový, sutinový, vrestevný) (napríklad Motyčky); prameň termálny (travertínový, minerálny) (napríklad Korytnica, Železnô, Liptovský Ján, Borová sihoť, Vislavice, Vyšná Boca, Vyšné Sliače, Jasenie Bachláč, Moštenické travertíny); krasová vyvieračka (napríklad Demänovka Vyvieranie, Štiavnica Hlboké Medzibrodie, Stanišovská, vyvieračka Gregorov potok); prameniště (napríklad vodných tokov Otupianka, Chabenec, Paludžanka, Križianka, Ľupčianka, Magurka); krasový ponor (napríklad Zadná Voda, Demänovka, Stredný potok, Štiavnica, Bystrá);
EXOGÉNNE HYDRO – AKUMULAČNÉ	pleso (napríklad Vrbické pleso, Lukové pleso, Ďumbierske Bystré pleso, pleso Ludárka, pleso Lazný vŕšok, pleso Pod Chabencom, Krížske pleso); jazero (napríklad travertínové jazierko Liptovský Ján, Čarovné jazero DJS; Jaskyniarsky sen j. Štefanová); mokraď (močiar, slatina, rašelinisko, vlhká lúka, prírodná stojatá voda, prírodná tečúca voda) (napríklad Sliačske mokrade, mokrade Moštenickej doliny, mokrade Liptovskej Lúžnej, mokrade Hiadeľskej doliny, Bukovecká dolina, Polomka, Dedinská, mokrade Pohorelej, Brezinky, meandre Lúžňanky, meandre Hrona, Hnilecká Jelšina, mokrade Liptovskej Tepličky, Svidovo, Chraste, mokrade Pavčinej Lehoty, Demänovská Slatina);

2.2 Zhodnotenie stavu predmetu ochrany a stanovenie cieľov ochrany

Na základe zhodnotenia stavu druhov a biotopov zo správ, ktoré Slovenská republika predkladá Európskej komisii podľa článku 17 smernice Rady 92/43/EHS o ochrane prirodzených biotopov a voľne žijúcich živočíchov a rastlín v platnom znení, medzinárodných záväzkov a cieľov stanovených v strategických dokumentoch EÚ a Slovenskej republiky je potrebné v predmetnom území **zachovať, resp. v prípade vybraných druhov a biotopov, ktoré sú predmetom ochrany NP Nízke Tatry, obnoviť ich priaznivý stav.** Cieľom je tiež **zachovať abiotické javy**, ktoré sú predmetom ochrany.

Hodnotenie jednotlivých lesných a nelesných biotopov európskeho významu a druhov európskeho významu pre ÚEV Baranovo SKUEV0299, Brezinky SKUEV0297, Brvnište SKUEV0298, Červený grúň SKUEV0150, Demänovská slatina SKUEV0061, Ďumbierske Tatry SKUEV0302, Horné lazy SKUEV0153, Jelšie SKUEV0059, Kopec SKUEV0301, Kráľovohoľské Tatry SKUEV0310, Pohorelské vrchovisko SKUEV0151, Salatín SKUEV0197, Suchá dolina SKUEV0154, Skribňovo SKUEV0300, Tlstá SKUEV0058, Turková SKUEV0296 a SKCHVU018 Nízke Tatry v NP a stanovenie cieľov ich ochrany je uvedené v samostatných prílohách:

- Pre lesné biotopy európskeho významu a lesné biotopy národného významu v NP Nízke Tatry v prílohe č. 4;
- Pre nelesné biotopy európskeho významu a nelesné biotopy národného významu v NP Nízke Tatry v prílohe č. 5;
- Pre druhy nižších rastlín, lišajníkov a húb európskeho významu a národného významu v NP Nízke Tatry v prílohe č. 6;
- Pre druhy vyšších rastlín európskeho významu a národného významu v NP Nízke Tatry v prílohe č. 7;
- Pre druhy živočíchov európskeho významu a národného významu v NP Nízke Tatry v prílohe č. 8.

3. PODROBNOSTI O OCHRANE A VYUŽÍVANÍ ÚZEMIA

3.1 Vymedzenie zón a ekologicko-funkčných priestorov, podrobnosti o podmienkach územnej ochrany

K zabezpečeniu cieľov ochrany slúži diferenciácia územia NP na ekologicko-funkčné priestory a zóny. **Mapa zón** je v prílohe č. 7.3.1., **mapa ekologicko-funkčných priestorov** je v prílohe 7.3.2.

<u>Rozdelenie územia na ekologicko-funkčné priestory (EFP)</u>

Ekologicko-funkčné priestory (EFP) sú vymedzené na základe zoskupenia ekologicky príbuzných biotopov a ich rovnakého ekologického a socioekonomického hodnotenia. EFP je charakterizovaný homogenitou ekologických podmienok a jednotným funkčným zameraním z hľadiska cieľov ochrany prírody, pričom je v území priestorovo opakovateľnou jednotkou s podrobne určeným typom základnej starostlivosti. **Na území NP Nízke Tatry sa vyčleňuje 5 EFP**. **Ich prehľad a ďalšie podrobnosti** sú uvedené v tabuľke č. 13.

Tab. č. 13 Prehľad ekologicko-funkčných priestorov na území NP Nízke Tatry

Kód EFP	Názov EFP	Výmera EFP (ha)	Zóna / podzóna	Špecifické socioekonomické využitie
EFP 1.1	Hôľne pásmo – nelesné pozemky ponechané na samovoľný vývoj	958,31	zóna A	Nerušený, samovoľný vývoj biotopov, bez ľudských zásahov (ochrana prírodných procesov), poľnohospodárske pozemky (TTP) horský až alpínsky stupeň, kde sa neuvažuje s obhospodarovaním.
EFP 1.2	Hôľne pásmo – ostatné lesné pozemky ponechané na samovoľný vývoj	24790,07	zóna A	Nerušený, samovoľný vývoj biotopov, bez ľudských zásahov (ochrana prírodných procesov), lesné pozemky (LPF) horský až alpínsky stupeň, kde sa neuvažuje s obhospodarovaním.
EFP 2.1	Hôľne pásmo - lesné a nelesné pozemky s cieľom dosiahnutia stavu prirodzeného ekosystému manažmentovými zásahmi	4755,57	zóna B	Osobitný spôsob obhospodarovania s cieľom trvalého udržania územia v zóne B. Cieľom je udržanie a zlepšenie biotopov v horskom až alpínskom vegetačnom stupni (napr. biotopy skalných stien a sutín, alpínskych porastov, podmáčaných a rašeliniskových smrekových lesov a pod.)
EFP 2.2	Lesné pozemky s cieľom dosiahnutia stavu prirodzeného ekosystému manažmentovými zásahmi	17102,95	zóna B	Osobitný spôsob obhospodarovania s cieľom zaradiť niektoré časti územia (podhorské až vysokohorské lesy) do zóny A v plánovanom horizonte do 30 rokov, cielené zásahy v prospech vybraných druhov a lesných biotopov (napr. hlucháň hôrny, biotop 91E0, 9410 a 9150), náprava narušení spôsobených doterajším využívaním územia (diferenciácia porastov, oprava vodného režimu, asanácia ciest, ...)
EFP 2.3	Vodné plochy a toky s cieľom	222,39	zóna D, C a B	Osobitný spôsob obhospodarovania s cieľom trvalého udržania územia v príslušnej zóne v prospech vybraných

Kód EFP	Názov EFP	Výmera EFP (ha)	Zóna / podzóna	Špecifické socioekonomické využitie
	udržania stavu prirodzeného ekosystému manažmentovými zásahmi			akvatických a semiakvatických druhov. Zabezpečovanie protipovodňových opatrení v len rizikových obastiach.
EFP 3	Lesné pozemky resp. lesné porasty obhospodarované s prírode blízkym hospodárením	39884,46	zóna C	Lesy - prírode blízke obhospodarovanie lesa jemnejšími hospodárskymi spôsobmi, - nárazníková zóna medzi zónami A, B a susednými lesmi v nadväzujúcej voľnej krajine a ochrannom pásme NP spočívajúce v aktívnych zásahoch minimalizujúcich šírenie biotických škodlivých činiteľov.
EFP 4	Nelesné pozemky resp. trvalé trávne porasty s obhospodarovaním zameraním na trvalo udržateľné využívanie poľnohospodárskej pôdy	510,33	Zóna C	Trvalé trávne porasty obhospodarované pastvou a/alebo kosením. Mulčovanie sa pripúšta len raz za 3 roky. Pri obnovách degradovaných biotopov je možné uvažovať s osevom miestnych druhov tráv a bylín.
EFP 5	Zastavané územia obcí, strediská cestovného ruchu, rozvojové plochy obcí podľa schválených ÚPD, energetické objekty, verejné a účelové komunikácie, tajchy, telekomunikačné vysielače a pod. Jedná sa najmä o pozmeky ako sú zastavané plochy a nádvoria, ostatné plochy, záhrady a pod.	479,54	zóna D	Územie určené na nevyhnutný územný rozvoj sídel, chatových, zdravotníckych a rekreačných oblastí. Všetky ostatné lokality, v ktorých je potrebné zachovať jestvujúcu energetickú, telekomunikačnú a cestnú infraštruktúru.

Rozdelenie územia na zóny

NP Nízke Tatry sa člení na **zónu A, zónu B, zónu C a zónu D**. Pri ich vylišovaní sa zohľadňovala prítomnosť biotopov, ich zachovalosť a vzácnosť, kompaktnosť území, intenzita lesníckeho a poľnohospodárskeho využívania, rekreačno-športové a iné využívanie územia, výskyt zastavaných plôch, infraštruktúry, verejných zariadení a priestorov s iným funkčným zameraním.

Zóna A – 5. stupeň ochrany

Výmera: 25 571,5 ha, zaraďujeme sem EFP 1.1 a 1.2 - Lesné a nelesné pozemky ponechané na samovoľný vývoj.

Do tejto zóny boli zahrnuté časti prírodných lokalít s biotopmi, kde zachovanie alebo obnova priaznivého stavu si vyžaduje ochranu prirodzených procesov. Toto vymedzenie zóny A by malo zabezpečovať podmienky pre priaznivý stav a dlhodobé prežívanie biotopov a druhov, ktoré sú na ne viazané. Boli sem zahrnuté porasty s vysokým prírodoochranárskym významom, vyšším stupňom prirodzenosti, s prítomnosťou biotopov i druhov európskeho a národného významu. Súčasťou tejto zóny sú aj niektoré iné typy biotopov vyskytujúce sa v komplexoch lesných biotopov, napr. biotopy skál, sutín, jaskýň, pramenísk, u ktorých prírodné procesy zaručujú zachovanie priaznivého stavu. Ide o výmerou malé plochy, ktoré sú roztrúsene situované vo vnútri A zóny, a ich praktické vylišovanie v teréne by bolo veľmi prácne a zbytočné.

Pri vymedzení zóny A boli zohľadnené odporúčania IUCN pre podiel prísne chránených zón v kategórii NP, vedecké odporúčania pre ochranu dolinových komplexov (celých povodí), teória minimálnej dynamickej plochy ekosystémov, teória metapopulácií a zdrojových biotopov vzácnych druhov, ako aj priestorové rozloženie existujúcich prírodných rezervácií s cieľom integrovať ich do väčších celkov.

Základný rámec opatrení: ponechanie biotopov na nerušený, samovoľný vývoj, bez intervencie človeka. Akceptovateľné sú tieto aktivity: nedeštruktívny výskum a monitoring prírody a jej zložiek s výnimkou geologického prieskumu pre účely vyhľadávania nerastných surovín, údržba a rekonštrukcia jestvujúcich chodníkov, chát, poľovníckych zaraiadení a vybranej existujúcej lesnej dopravnej siete, dobudovanie potrebnej drobnej turistickej infraštruktúry (lavičky, informačné tabule a iné), údržba verejnoprospešných zariadení (napr. vodovodov, telekomunikačných zariadení, geodetického značenia a pod.), zber lesného reprodukčného materiálu, odstraňovanie inváznych druhov rastlín a živočíchov, preháňanie hospodárskych zvierat cez lesné porasty A zóny na enklávy lúk a pasienkov mimo A zóny, ak nejestvuje možnosť využitia iných priehonov, zásahy cielené na podporu ohrozených druhov rastlín a živočíchov (introdukcia vyhynutého druhu, ochrana hniezd ohrozených druhov), údržba pamätných, kultúrnych a historických miest, peší pohyb ľudí aj mimo vyznačených turistických trás a náučných chodníkoch - na miestach vyhradených návštevným poriadkom a pohyb návštevníkov s pracovníkom organizácie ochrany prírody alebo certifikovaným sprievodcom v miestach a trasách na to určených, vykonávanie rôznych športových činností na miestach vyhradených návštevným poriadkom, individuálny lov raticovej zveri a predátorov pre kriticky ohrozené druhy mimo kľudových zón v oblasti Salatína, Ďumbiera, Brunova, Vjaskovskej doliny (hranica vodným tokom Dve vody po štátnu cestu na Srdiečko), Bystrej doliny od Bystrianky po herbeň Veľký Gápeľ, Homôľka – Zadná hoľa – Veľký bok – Nemecká – Mačacia - Chmelienec, Prašivá – Ráztocká hoľa - Ďurková (juh) v čase od 1.9. do 31.12. kalendárneho roka. Dôvodom pre odlov ratiovej zveri (nechránenej zveri) je regulácia počtu normované kmeňové stavy pre potreby zníženia škôd na početnosti populácie vzácnych druhov a biotopov.

Potrebné budú tiež opatrenia na vytváranie alebo obnovu malých lesných mokradí, ktoré postupne vysychajú alebo zanikajú v dôsledku sukcesie, sú však nevyhnutné pre spestrenie

druhovej skladby, trofické vzťahy v území a ako jedinečný typ biotopu nevyhnutné pre rozmnožovanie obojživelníkov. Vzhľadom na malé rozmery a roztrúsený výskyt nie je možné ani účelné ich samostatné vylíšenie. V lokalite Salatín (parcela č. KN-C 1058/5) s výskytom vzácnych biotopov a druhov flóry je žiadúci permanentný manažment o nelesné biotopy v obhospodarovaní PS ML Liptovská Štiavnica.

V rámci ďalších opatrení bude nevyhnutné realizovať systematické odstraňovanie nežiaducich antropických zásahov a prvkov v krajine, ktoré už neslúžia svojmu účelu alebo majú negatívny vplyv na prírodné prostredie. Pôjde najmä o likvidáciu starých oplôtkov po ukončení ich funkcie pri ochrane mladých lesných kultúr, odstránenie bývalých aklimatizačných obôr, nepoužívaných poľovníckych zariadení (ako sú posedy či kŕmidlá), dezolátnych hospodárskych stavieb či asanáciu nevyužívaných lesných ciest a približovacích liniek. Zároveň bude potrebné uplatniť aj rekultiváciu starých banských environmentálnych záťaží, ako sú haldy, lomy či odkaliska. Dôležitou súčasťou bude aj likvidácia inváznych a invázne sa správajúcich druhov – drevín (napr. agát biely), rastlín (napr. ambrózia, pohánkovec, boľševník, netýkavka žliazkatá, zlatobyľ) formou vytrhávania, kosenia pred kvitnutím alebo chemickou injektážou podľa schválených postupov. Osobitná pozornosť sa bude venovať aj odstraňovaniu inváznych druhov v poloprírodných lúkach a pasienkoch a eliminácii nepôvodných a inváznych druhov živočíchov, ktorých výskyt bude v území identifikovaný. Tieto opatrenia prispejú k obnoveniu ekologickej integrity územia a zvýšeniu jeho prirodzenej hodnoty.

Zóna B – 4. stupeň ochrany

Výmera: 21 187,38 ha

Zaraďujeme sem EFP 2.1, 2.2. a čiastočne EFP 2.3.

EFP 2.1 - Nelesné pozemky (trvalé trávne porasty) a ostatné lesné pozemky (vysokohorské lesné pozemky, neúrodné lesné pozemky, pozemky tvorby OP) s osobitným spôsobom obhospodarovania prostredníctvom zabezpečenia trvalého ekologického manažmentu (kosenie/pasenie) v prospech vybraných druhov (napr. tetrov hôlniak) a biotopov (napr. alpínska vegetácia), ktorého cieľom je udržanie a zlepšenie biotopov a druhov v hôlnom pásme (horský až alpínsky vegetačný stupeň). Do zóny B s trvalým manažmentom boli tieto nelesné pozemky zaradené z dôvodu zachovania hôlneho pásma, ktorý predstavuje mimoriadne hodnotnú a ekologicky významnú časť v najvyšších polohách hlavného hrebeňa územia Národného parku Nízke Tatry. Zachovanie väčšiny vysokohorských spoločenstiev s typickou vegetáciou, vrátane tých na kyslých substrátoch, si vo všeobecnosti nevyžaduje aktívny manažment. Výnimkou sú prípady, kde je druhové zloženie závislé od tradičných foriem hospodárenia, ako je pravidelné kosenie alebo extenzívne pasenie. V prípade zlepšovania biotopov niektorých druhov ako sú najmä tetrov hôlniak a svišť vrchovský tatranský sa uvažuje v ojedinelých prípadoch s rozvoľňovaním kosodreviny (Kr11). Manažmentové zásahy sú však nevyhnutné tam, kde došlo k negatívnym zmenám spôsobeným človekom, napríklad výrubom kosodreviny alebo smreka v prirodzene nezalesnených oblastiach, ako sú lavínové žľaby. Na udržanie druhovej rozmanitosti v týchto vysokohorských biotopoch najmä pred pôdnou eróziou bude potrebné najmä usmerňovanie ľudskej činnosti ako je napr. regulácia počtu turistov v erózne citlivých lokalitách,

obmedzenie pohybu mimo vyznačených chodníkov, ich pravidelná údržba, ako aj obmedzenie novej výstavby a rozširovania turistických atrakcií.

Z tohto dôvodu boli do zóny B zaradené niektoré významné nelesné komplexy priamo v okolí hlavného hrebeňa. Jedná sa najmä o nasledovné oblasti:

Ďumbierska časť: oblasť od Kečky po Kozí chrbát, oblasť Prašivá - Chabenec, oblasť Ondrejskej holi, oblasť Chopka po Krúpovú hoľu, oblasť Veľkého Gápla po Malý Gápeľ, oblasť Lajštrochu a oblasť Chopec.

Kráľovohoľská časť: oblasť Beňuška, oblasť Veľkého boku a oblasť Kráľovej hole.

Do zóny B boli zaradené aj ďalšie významné komplexy nelesných pozemov (mezofilné lúky) nachádzajúce sa mimo hlavného hrebeňa. Mezofilné lúky v Nízkych Tatrách predstavujú jeden z najdôležitejších poloprírodných biotopov, ktorého zachovanie má mimoriadny význam z hľadiska ochrany biodiverzity aj ekologickej stability územia. Tieto lúky vznikli dlhodobým hospodárením človeka, najmä kosením a extenzívnou pastvou. Vyznačujú sa vysokou druhovou bohatosťou rastlín, vrátane viacerých chránených, ohrozených a z európskeho hľadiska významných druhov, ako sú napr. vstavače, horce či poniklece.

Z ekologického pohľadu mezofilné lúky zohrávajú dôležitú úlohu v krajinnom ráze, fungujú ako ekologické ostrovy uprostred lesov, poskytujú potravu a úkryt pre opeľovače, vtáky a drobné cicavce, a zlepšujú zadržiavanie vody v krajine. Sú tiež významným ukazovateľom tradičného kultúrneho hospodárenia a prírodnej rovnováhy medzi človekom a krajinou. Ich existencia však závisí od pravidelného obhospodarovania, a preto bez aktívnej starostlivosti (napr. formou ekologického kosenia alebo pasenia) hrozí ich postupné zarastanie drevinami, čím by došlo k nenávratnej strate týchto významných biotopov. Mezofilné lúky v Nízkych Tatrách sú vážne ohrozené zmenami v hospodárení, najmä intenzifikáciou poľnohospodárstva v minulosti a súčasným útlmom tradičného využívania. Kolektivizácia a s ňou spojené úpravy terénu, hnojenie či výsevy viedli k zániku druhovo bohatých porastov a ich premene na degradované, burinami prerastené lúky. Dnes je hlavným problémom najmä opustenie lúk, ktoré bez pravidelného kosenia či pasenia zarastajú náletovými drevinami (sukcesia), čo vedie k úbytku druhovej rozmanitosti. Rizikom je aj zalesňovanie opustených plôch a nevhodné načasovanie kosby, ktoré môže brániť rastlinám v kvitnutí a rozmnožovaní. Poloprírodné lúky pritom patria medzi najstabilnejšie biotopy, udržiavajú si druhovú pestrosť aj v horších podmienkach a majú dôležitú ekologickú aj krajinotvornú hodnotu.

Ich ochrana si vyžaduje aktívne hospodárenie a citlivý manažment. Manažment týchto lúk v musí vychádzať z tradičného spôsobu hospodárenia. Dôležitým prvkom manažmentu je neskorá kosba po 1. júli, ktorá umožňuje rastlinám vykvitnúť a vysemeniť sa, a zároveň rešpektuje vývoj ohrozených druhov. Je potrebné v čo najväčšej miere dodržiavať mozaikovitý spôsob kosenia menších plôch s časovým odstupom, čo podporuje biodiverzitu a minimalizuje negatívny vplyv na živočíchy. Význam má najmä kombinácia kosby a pastvy, rotácia spôsobov hospodárenia (kosba, pastva, úhor) a sušenie sena na mieste.

Extenzívna pastva, najmä hovädzieho dobytka, kôz alebo oviec, pomáha udržiavať otvorenú krajinu a zvyšuje druhovú diverzitu, najmä v ťažko dostupných terénoch. Hnojenie je potrebné zvažovať individuálne, niektoré druhy bitopov mezofilných lúk potrebujú mierne dávky pre udržanie pôvodného druhového zloženia. Mulčovanie musí byť použité len výnimočne, keďže môže negatívne ovplyvniť faunu. Alternatívou je aj kontrolované maloplošné vypaľovanie, ktoré

pri správnom načasovaní a technike pomáha odstraňovať starinu a podporuje klíčenie pôvodných druhov. V prípade zvažovania dosievania druhov pre potreby zvyšovania úživnosti je nutné obmedziť rozsah len na pôvodné druhy miestnej proviniencie patriace do predmetných biotopov. Účinný manažment tak vyžaduje kombináciu rôznych foriem starostlivosti, ktoré rešpektujú lokálne podmienky a ochranárske ciele.

Ďalšie významné nelesné komplexy najmä mezofilných lúk boli zaradené od zóny B mimo hlavného hrebeňa. Jedná sa o nasledovné oblasti:

Ďumbierska časť: oblasť Veľký Brankov, oblasť Ohnište – Michalovské sedlo.

Kráľovohoľská časť: oblasť Beňuška a oblasť Panská hoľa.

EFP 2.2 - Lesy s cieľom začlenenia po 30 rokoch do zóny A, plánované sú účelové manažmentové zásahy v prospech vybraných druhov (napr. hlucháň hôrny) a biotopov spočívajúcich v náprave narušení spôsobených doterajším využívaním územia (diferenciácia porastov, oprava vodného režimu, asanácia ciest, ...). Z dôvodu zvládnuteľnosti objemu opatrení, predpokladu opakovaných zásahov v niektorých lokalitách ako aj z dôvodu zachovania pracovných príležitostí obyvateľov sa v tejto podzóne uvažuje s dlhšou dobou na realizáciu.

Do zóny B boli zaradené lesné porasty tak, aby došlo k prepojeniu častí zóny A, k sceleniu časti dolinových komplexov, zabezpečeniu dostatočne veľkých biotopov pre populácie priestorovo náročných druhov (veľké šelmy, hlucháň) a posilneniu prírodoochranného potenciálu a atraktivity územia pre návštevníkov. Ide o lesné biotopy, kde je z pohľadu ich súčasného stavu možné, resp. potrebné, uplatniť dočasné časovo, priestorovo a vecne presne zadefinované zásahy smerujúce k zlepšeniu stavu biotopov. Navrhované sú zásahy pre zlepšenie drevinového zloženia priestorovej štruktúry lesných porastov prostredníctvom znižovania nadmerne zastúpenej dreviny, resp. drevín, odstránenia nepôvodných drevín, podporu prirodzeného zmladenia, či zlepšenie štruktúry porastov. V prípade realizácie úmyselný či asanačných ťažieb je nutné ponechať časť hrubého mŕtveho dreva v objeme aspoň 20 m^3/ha. Ďalším dôvodom selekcie drevín môže byť zlý zdravotný stav a destabilizácia umelo vyysadených lesných komplexov s nevhodnou štruktúrou. Nemá ísť o bežné obhospodarovanie lesných porastov, ale nutné účelové zásahy sledujúce stanovený cieľ – zlepšenie stavu biotopov a druhov. V zóne B je žiaduce zachovať napr. mŕtve drevo - /stojace ako i ležiace stromy v podobe suchárov a vývratov, deficitne zastúpené stanovištne vhodné dreviny. Pri navrhovaní opatrení sa prihliada aj na zachovanie alebo zlepšenie stavu biotopov druhov, ktoré sú predmetom ochrany. Zásahy môžu byť jednorázové, ale aj opakované.

Pri návrhu manažmentu v jednotlivých JPRL (pri spracovaní programu starostlivosti o NP) bude naopak práve súčasný stav porastov rozhodujúci pre podrobné časovo-priestorové plánovanie opatrení. Z tohto dôvodu boli do zóny B zaradené ohrozené lesné komplexy v týchto častiach:

Ďumbierska časť: oblasť Marková a Studienec, vyššie časti Sopotníckej doliny, závery Jasenianskej a Lomnistej doliny, časť Vajskovskej doliny, severná časť SKUEV-u Tlstá.

Kráľovohoľská časť: oblasť Beňuška až po Vrbovicu, záver Malužinskej doliny v povodí potoka Hodruša, Svarínska dolina, záver doliny Ipoltica, oblasť Malá Vápenica, oblasť pri PVE Čierny Váh – Sedlo Muránsko, hrebeňo medzi dolina Dikula a Benkovo, okolie Kráľovej hole.

Mnohé z týchto lokalít boli v minulosti hluchánimi lokalitami a preto je účelné prinavrátiť tento druh do týchto území, čo si vyžaduje výraznú úpravu súčasnej porastovej štruktúry v podobe mladých lesných kultúr, aby vyhovovali nárokom biotopov druhu hlucháň hôrny.

Zóna B nebude do zóny A preradená po uplynutí časového rámca 30 rokov automaticky, ale až po prehodnotení stavu územia.

EFP 2.3 – Vodné plochy a toky (Vrbické pleso, horné časti úsekov potokov a bystrín) s možnosťou vykonania manažmentu (napr. zahrádzanie bystrín, odstraňovanie vodnej vegetácie), zameraným predovšetkým na zachovanie ich prírodného charakteru, vodného režimu a ekologickej funkcie. Dôležitou prioritou je minimalizácia antropogénneho zásahu, predovšetkým zabránenie výstavbe vodohospodárskych objektov, reguláciám koryta a odberu vody pre technické účely. Je potrebné chrániť prirodzené brehové porasty, ktoré stabilizujú korytá a poskytujú životný priestor mnohým druhom živočíchov. Súčasťou účinného manažmentu je tiež obmedzenie znečisťovania vôd, najmä odpadkami, ropnými látkami zo strojov a techniky slúžiacej lesnému hospodárstvu. Dôležitý je taktiež monitoring kvality vody a vodných organizmov ako indikátorov stavu prostredia. V prípade horských plies je potrebné vykonávať ekologický manažment vodných plôch prostredníctvom kosenia a odstraňovania vodnej vegetácie, ako sú trstiny, pálky či riasy, a zároveň umožňuje zber a odvoz pokosenej biomasy odsávať nánosy bahna zo dna vodných plôch, vykonávať drobné zemné práce, ako je úprava brehov, a čistiť vodné toky od naplavenín či odpadu. Pri plesách je potrebné vyhnúť sa aj nadmernému turistickému zaťaženiu – chodníky je vhodné viesť tak, aby nedochádzalo k erózii brehov a rušeniu vodného a mokraďového biotopu. Tento druh manažmentu je dôležitý pri udržiavaní biodiverzity, zlepšovaní prietoku vodných tokov a pri prevencii zarastania vodných plôch.

Zásadný význam má aj zahrádzanie bystrín, najmä v ich horných úsekoch, keď sa vykonáva citlivo a v súlade s prírodnými procesmi. Prirodzené alebo umelo vytvorené prehrádzky z dreva a kameňa pomáhajú spomaľovať odtok vody, čím zvyšujú retenciu v krajine, znižujú eróziu riečneho dna a brehov a zároveň vytvárajú rôznorodé mikrohabitaty pre vodné aj suchozemské organizmy. Tieto zásahy napomáhajú k obnoveniu prirodzenej dynamiky toku, podporujú samočistiacu schopnosť bystrín a zabezpečujú priaznivé podmienky pre vývoj lariev vodného hmyzu, obojživelníkov a rýb. Navyše, prehrádzky zachytávajú splaveniny, čím prispievajú k stabilite riečneho ekosystému a znižujú riziko povodní v nižších častiach povodia. Ekologicky vhodne realizované zahrádzanie teda predstavuje účinný nástroj pri revitalizácii horských vodných tokov a obnove ich prirodzených funkcií.

V rámci ďalších opatrení bude nevyhnutné realizovať systematické odstraňovanie nežiaducich antropických zásahov a prvkov v krajine, ktoré už neslúžia svojmu účelu alebo majú negatívny vplyv na prírodné prostredie. Pôjde najmä o likvidáciu starých oplôtkov po ukončení ich funkcie pri ochrane mladých lesných kultúr, odstránenie bývalých aklimatizačných obôr, nepoužívaných poľovníckych zariadení (ako sú posedy či kŕmidlá), dezolátnych hospodárskych stavieb či asanáciu nevyužívaných lesných ciest a približovacích liniek. Zároveň bude potrebné uplatniť aj rekultiváciu starých banských environmentálnych záťaží, ako sú haldy, lomy či odkaliska. Dôležitou súčasťou bude aj likvidácia inváznych a invázne sa správajúcich druhov – drevín (napr. agát biely), rastlín (napr. ambrózia, pohánkovec, boľševník, netýkavka žliazkatá, zlatobyľ) formou vytrhávania, kosenia pred kvitnutím alebo chemickou injektážou podľa schválených postupov. Osobitná pozornosť sa bude venovať aj odstraňovaniu inváznych druhov v

poloprírodných lúkach a pasienkoch a eliminácii nepôvodných a inváznych druhov živočíchov, ktorých výskyt bude v území identifikovaný. Tieto opatrenia prispejú k obnoveniu ekologickej integrity územia a zvýšeniu jeho prirodzenej hodnoty.

Zóna C – 3. stupeň ochrany

Výmera : 39884,46 ha

Zaraďujeme sem **EFP 3** - Lesy s prírode blízkym hospodárením (PBHL), nárazníkové pásmo bezzásahových území a nelesné biotopy na ktorých je žiadúce zachovať obhospodarovanie z dôvodov plnenia ochranárskych, environmentálnych a krajinárskych funkcií lesov.

Patria sem časti územia NP Nízke Tatry, kde cieľom ochrany je zabezpečenie priaznivého stavu biotopov alebo druhov pri trvalom využití územia, rozvoj turizmu a jeho infraštruktúry.

V tejto zóne sú ciele ochrany dosahované aktívnym obhospodarovaním. V prípade lesných ekosystémov ide o účelové obhospodarovanie s cieľom zachovať alebo zlepšiť stav lesných biotopov a druhov v nich žijúcich. Zvyčajne pôjde o vytvorenie a udržiavanie trvalo viacetážových porastov. V osobitných prípadoch môžu byť stanovené iné postupy na dosiahnutie cieľov ochrany. Medzi hlavné zásady a opatrenia PBHL patrí pestovanie lesa prostredníctvom prirodzenej obnovy alebo cielenej výsadby s dôrazom na druhovú a genetickú vhodnosť drevín vzhľadom na stanovište. Opatrenia zahŕňajú podporu predovšetkým zmiešaných, viacvrstvových a vekovo diferencovaných porastov, ktoré sú stabilnejšie voči škodcom, vetru, suchu a iným stresovým faktorom. V hospodárskej činnosti sa preferujú výberkové ruby a účelové výbery - ťažby pred veľkoplošnými ťažbami. Je potrebné kásť dôraz aj na zachovanie mŕtveho dreva v objeme aspoň 12 m^3/ha, biotopových stromov a ekologicky významných štruktúr lesa. PBHL podporuje tiež zadržiavanie vody v krajine, ochranu pôdy pred eróziou a klimatickú odolnosť lesných ekosystémov. Manažment PBHL zároveň rešpektuje ochranu druhov a biotopov, zohľadňuje spoločenské poslanie a rekreačné funkcie lesa a podporuje účasť verejnosti i vlastníkov lesov na rozhodovacích procesoch. Cieľom je vytvárať stabilné a ekologicky hodnotné životaschopné lesy, ktoré dokážu plniť všetky svoje produkčné a mimoprodukčné funkcie v meniacich sa podmienkach prostredia.

Na častiach C zóny lemujúcich A a B zónu v páse šírky približne 500 m sa bude vykonávať intenzívny monitoring podkôrneho hmyzu a bezodkladná ťažba - asanácia napadnutých stromov predstavujúcich riziko šírenia podkôrneho hmyzu. Toto opatrenie má zabezpečiť ochranu susediacich spravidla nižšie ležiacich lesných porastov pri gradácii podkôrneho hmyzu v bezzásahových územiach, ale aj zabrániť prenosu prípadnej gradácie zo susedných, často umelých, smrekových porastov do bezzásahového územia.

V rámci **EFP 4** sú vyčlenené zvyšné časti územia s nelesnými biotopmi ako sú napr. mokrade, xerotermné spoločenstvá lúk, mezofilné lúky spravidla charakterizované ako genofondové plochy, ktoré je potrebné zachovať z dôvodu zachovania krajinného rázu a druhovej i biotopovej ochrany. V prípade nelesných druhov biotopov ide o zachovanie alebo zlepšenie ich stavu prostredníctvom primeraného ekologického poľnohospodárskeho obhospodarovania pozemkov (kosenie, pastva) alebo účelových zásahov, keď sa poľnohospodárske využívanie nedarí/nedá zabezpečiť. Vylúčené budú všetky činnosti vedúce k umelému zvyšovaniu produkcie (hnojenie priemyselnými hnojivami, dosievanie trávnych zmesí), k zmene vodného režimu (odvodňovanie), zmena trvalých trávnych porastov na ornú pôdu, opakované mulčovanie.

Vylúčená bude akákoľvek aplikácia pesticídov pri obhospodarovaní pozemkov. Pre zabezpečenie ochrany nelesných biotopov je nevyhnutné cyklické odstraňovanie drevín (napr. na pasienkoch, udržiavanie okrajov kosených lúk). Pri zachovaní mokradí je nevyhnutné uplatňovať cielený a ekologicky šetrný manažment, ktorý zohľadňuje špecifické podmienky jednotlivých lokalít. V prípade mokradí je dôležité obnoviť prirodzený vodný režim, napríklad formou zahrádzania odvodňovacích priekop a rigolov, zamedzením ďalšej meliorácie a podporou prirodzenej retencie vody v krajine. Kosbu je potrebné realizovať mozaikovite, s ponechaním časti porastov nepokosených, čím sa podporí biodiverzita rastlín aj bezstavovcov. Postup kosenia väčších plôch je potrebné dodržať postupnosť od stredu smerom k okraju. Pastva sa musí realizovať šetrne, s obmedzenou intenzitou a druhovo vhodnými zvieratami (napr. hovädzí dobytok, kozy, ovce) v primeranom počte tak, aby významne nenarušovali pôdny kryt. Vlhké lúky a rašeliniská si vyžadujú osobitný režim so zákazom hnojenia, orby a odvodňovania. Pravidelné monitorovanie stavu biotopov a prispôsobenie manažmentu ich aktuálnym potrebám je nevyhnutné pre dlhodobú udržateľnosť a ochranu týchto cenných prírodných a poloprírodných spoločenstiev.

V rámci zóny C bude možné dopĺňať základnú a doplnkovú infraštruktúru pre podporu a rozvoj turizmu, vytváranie náučných lokalít. Taktiež bude možné vybudovať zariadenia na záchranu chránených rastlín a chránených živočíchov. V prípade stavieb sa môžu budovať len nové objekty, slúžiace výlučne lesnému hospodárstvu, poľnohospodárstvu, rybárstvu a poľovníctvu. V rámci novej infraštruktúry pre podporu a rozvoj turizmu sa môže uvažovať len s vybudovaním odstavných plôch a parkovísk pre motorové vozidlá, budov a objektov plniacich funkciu návštevníckych centier, infocentier a ekocentier, ďalej terénne stanice správy NP, turistické útulne, turistické prístrešky, toalety a kontajnery na zber odpadu. Táto infraštruktúra pre turizmus zahŕňa aj budovanie, vyznačovanie a údržba turistických značených chodníkov a náučných trás, oddychových zón, turistické značenie a pod. Všetky tieto činnosti sa môžu povoliť len na základe schválenej ÚPD. Zóna C predstavuje určitú „stavebnú uzáveru“ na developerské projekty tvrdého turizmu ako sú napr. hotely, apartmánové domy, motely, penzióny, mobilné domy a domy v korunách stromov, lyžiarske strediská a haly, lanové a bobové dráhy slúžiace pre potreby cestovného ruchu, športové areály, autokempingy, vyhliadkove veže, areály pre motokros, bike parky, tematické parky a pod. Ich realizácia v tejto zóne nebude prípustná.

V rámci ďalších opatrení bude nevyhnutné realizovať systematické odstraňovanie nežiaducich antropických prvkov v krajine, ktoré už neslúžia svojmu účelu alebo majú negatívny vplyv na prírodné prostredie. Pôjde najmä o likvidáciu starých oplôtkov po ukončení ich funkcie pri ochrane mladých lesných kultúr, odstránenie bývalých aklimatizačných obôr, nepoužívaných poľovníckych zariadení (ako sú posedy či kŕmidlá), dezolátnych hospodárskych stavieb či asanáciu nevyužívaných lesných ciest a približovacích liniek. Zároveň bude potrebné uplatniť aj rekultiváciu starých banských environmentálnych záťaží, ako sú haldy, lomy či odkaliska. Dôležitou súčasťou bude aj likvidácia inváznych a invázne sa správajúcich druhov – drevín (napr. agát biely), rastlín (napr. ambrózia, pohánkovec, boľševník, netýkavka žliazkatá, zlatobyľ) formou vytrhávania, kosenia pred kvitnutím alebo chemickou injektážou podľa schválených postupov. Osobitná pozornosť sa bude venovať aj odstraňovaniu inváznych druhov v poloprírodných lúkach a pasienkoch a eliminácii nepôvodných a inváznych druhov živočíchov, ktorých výskyt bude v území identifikovaný. Tieto opatrenia prispejú k obnoveniu ekologickej integrity územia a zvýšeniu jeho prirodzenej hodnoty.

Zóna D – 2. stupeň ochrany

Výmera: 479,54 ha

EFP 5 - Zastavané územia obcí, strediská cestovného ruchu, rozvojové plochy obcí podľa schválenej územných ÚPD. V rámci tejto zóny sú zaradené aj prvky technickej infraštruktúry ako sú energetické objekty (produktovody), cesty I., II. a III. triedy, miestne a účelové komunikácie, tajchy, telekomunikačné vysielače a pod. Jedná sa najmä o pozemky v zmysle katastra nehnuteľností ako sú zastavané plochy a nádvoria, ostatné plochy, záhrady, vinica a ovocný sad.

Jedná sa o časti územia NP s prevažujúcou funkciou mimo výrazných záujmov ochrany prírody, kde prírodovedne a ochranársky cenné plochy absentujú, alebo sú zastúpené minimálne, časti územia s nevyhnutným územným rozvojom obcí alebo existujúcich rekreačných a športových oblastí. Tieto časti územia bolo potrebné zaradiť do NP z dôvodu zabezpečenia celistvosti územia národného parku. Do tejto zóny boli zaradené napr. aj zastavané územia obcí (intravilány) ako sú k.ú. Liptovská Osada – kúpeľná osada **Korytnica**, k.ú. Partizánska Ľupča – rekreačný areál osada **Železnô** a osada **Magurka**, k.ú. Demänovská Dolina – Lyžiarske stredisko **Jasná** so zastavaným územím obce, ktoré je vymedzené v zmysle záväznej časti ÚPD, Horná Lehota – Lyžiarske stredisko **Chopok Juh** s existujúcim využívaným územím, ktoré doposiaľ nie je schválené z dôvodu absentujúcej ÚPD, k.ú. Liptovský Ján – ústie Jánskej doliny (rekreačná zóna) so zastavaným územím obce, ktoré je vymedzené v zmysle záväznej časti ÚPD, k.ú. Východná – Prečerpávacia vodná elektráreň Čierny Váh, s jestvujúcou infraštruktúrou, k.ú. Šumiac – okolie vysielaču na Kráľovej holi.

V rámci zóny D sú zaradené aj pozemky nachádzajúce sa pod jestvujúcimi rodinnými domami, rekreačnými chatami, horárňami, cestami, železnicami a pod, pri ktorých je potrebné vykonávať pravidelnú údržbu, rekonštrukciu alebo prípadnú prestavbu. Zóna D pripúšťa rozvoj v oblasti rekreácie a cestovného ruchu za účelom zvyšovania kvalitatívneho štandardu jestvujúcich stredísk rekreácie a cestovného ruchu na území NP. V rámci jestvujúcich stredísk cestovného ruchu sa vyčlenila zóna D, v ktorej je možné zvyšovať kvalitu vybavenosti len v súlade so schválenou územnoplánovacou dokumentáciou obce. Rozvoj stredísk cestovného ruchu je potrebné zamerať na dobudovanie rekreačnej vybavenosti a dopravnej a technickej infraštruktúry pre zabezpečenie celoročného využívania ich kapacít.

V rámci ďalších opatrení bude nevyhnutné realizovať systematické odstraňovanie nežiaducich antropických prvkov v krajine, ktoré už neslúžia svojmu účelu alebo majú negatívny vplyv na prírodné prostredie. Pôjde najmä o likvidáciu starých oplôtkov po ukončení ich funkcie pri ochrane mladých lesných kultúr, odstránenie bývalých aklimatizačných obôr, nepoužívaných poľovníckych zariadení (ako sú posedy či kŕmidlá), dezolátnych hospodárskych stavieb či asanáciu nevyužívaných lesných ciest a približovacích liniek. Odstraňovanie dlhodobo nevyužívaných lanových zariadení. Zároveň bude potrebné uplatniť aj rekultiváciu starých banských environmentálnych záťaží, ako sú haldy, lomy či odkaliska. Dôležitou súčasťou bude aj likvidácia inváznych a invázne sa správajúcich druhov – drevín (napr. agát biely), rastlín (napr. ambrózia, pohánkovec, boľševník, netýkavka žliazkatá, zlatobyľ) formou vytrhávania, kosenia pred kvitnutím alebo chemickou injektážou podľa schválených postupov. Osobitná pozornosť sa bude venovať aj

odstraňovaniu inváznych druhov v poloprírodných lúkach a pasienkoch a eliminácii nepôvodných a inváznych druhov živočíchov, ktorých výskyt bude v území identifikovaný. Tieto opatrenia prispejú k obnoveniu ekologickej integrity územia a zvýšeniu jeho prirodzenej hodnoty.

Podrobnosti o podmienkach územnej ochrany

Vymedzené územie je podľa § 19 zákona č. 543/2002 Z. z. zaradené do kategórie národný park s navrhovanými zónami A, B, C a D, pre ktoré platí **5., 4., 3. a 2. stupeň** ochrany. Na území ochranného pásma bude platiť **2. stupeň ochrany**.

Zóna A

Pre navrhovaný stupeň ochrany **v zóne A** zákon v § 16 definuje zakázané činnosti a činnosti vyžadujúce súhlas orgánu ochrany prírody.

Podľa § 16 ods. 1 zákona je na území, na ktorom platí 5. stupeň ochrany, zakázané:

a) vykonávať činnosti uvedené v § 15 ods. 1 zákona
   1. jazdiť a stáť s motorovým vozidlom, motorovou trojkolkou, motorovou štvorkolkou, snežným skútrom alebo záprahovým vozidlom, najmä vozom, kočom alebo saňami, na pozemky za hranicami zastavaného územia obce mimo diaľnice, cesty a miestnej komunikácie, parkoviska, čerpacej stanice, garáže, továrenského, staničného alebo letištného priestoru [§ 13 ods. 1 písm. a)];

      Tento zákaz sa nevzťahuje na vjazd alebo státie vozidla:
      - slúžiaceho na obhospodarovanie pozemku alebo patriaceho správcovi vodného toku alebo používaného správcom vodného toku alebo vlastníkom, správcom alebo užívateľom pozemku, na ktorý sa vzťahuje tento zákaz, na jazdu alebo státie na pozemku v jeho vlastníctve, správe alebo užívaní alebo na príjazd k takémuto pozemku cez iné pozemky
      - na miesta, ktoré okresný úrad v sídle kraja vyhradí návštevným poriadkom národného parku a jeho ochranného pásma alebo uverejnením zoznamu týchto miest na svojej úradnej tabuli, webovom sídle a na úradnej tabuli dotknutej obce,
      - ak jeho vjazd alebo státie boli povolené podľa osobitného predpisu (§ 31 zákona č. 326/2005 Z. z. o lesoch),
      - slúžiaceho na vykonávanie výskumu, ktorý je vykonávaný na základe požiadavky uplatnenej v záväznom stanovisku orgánu ochrany prírody (vydanie rozhodnutia v zisťovacom konaní alebo záverečného stanoviska v konaní o posudzovaní vplyvov strategického dokumentu alebo jeho zmeny alebo navrhovanej činnosti alebo jeho zmeny na životné prostredie) v konaní podľa osobitného predpisu (§ 23 a 30 zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov) v rozsahu, spôsobom a za podmienok uvedených v tomto stanovisku.
      - zamestnancov orgánu ochrany prírody, ktorí majú v pôsobnosti ochranu prírody a krajiny.

2. vchádzať alebo jazdiť na bicykli, trojkolke, kolobežke alebo na samovyvažovacom vozidle na pozemkoch za hranicami zastavaného územia obce mimo diaľnice, cesty, miestnej komunikácie a vyznačenej cyklotrasy [§ 14 ods. 1 písm. b)];

   Tento zákaz sa nevzťahuje na vjazd alebo státie vozidla:
   - slúžiaceho na obhospodarovanie pozemku alebo patriaceho správcovi vodného toku alebo používaného správcom vodného toku alebo vlastníkom, správcom alebo užívateľom pozemku, na ktorý sa vzťahuje tento zákaz, na jazdu alebo státie na pozemku v jeho vlastníctve, správe alebo užívaní alebo na príjazd k takémuto pozemku cez iné pozemky,
   - na miesta, ktoré okresný úrad v sídle kraja vyhradí návštevným poriadkom národného parku a jeho ochranného pásma alebo uverejnením zoznamu týchto miest na svojej úradnej tabuli, webovom sídle a na úradnej tabuli dotknutej obce,
   - ak jeho vjazd alebo státie boli povolené podľa osobitného predpisu (§ 31 zákona č. 326/2005 Z. z. o lesoch),
   - slúžiaceho na vykonávanie výskumu, ktorý je vykonávaný na základe požiadavky uplatnenej v záväznom stanovisku orgánu ochrany prírody (vydanie rozhodnutia v zisťovacom konaní alebo záverečného stanoviska v konaní o posudzovaní vplyvov strategického dokumentu alebo jeho zmeny alebo navrhovanej činnosti alebo jeho zmeny na životné prostredie) v konaní podľa osobitného predpisu (§ 23 a 30 zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov) v rozsahu, spôsobom a za podmienok uvedených v tomto stanovisku.
   - zamestnancov orgánu ochrany prírody, ktorí majú v pôsobnosti ochranu prírody a krajiny.
3. pohybovať sa mimo vyznačeného turistického chodníka alebo náučného chodníka za hranicami zastavaného územia obce [§ 14 ods. 1 písm. c)];

   Tento zákaz neplatí na pohyb:
   - v súvislosti s obhospodarovaním pozemku, výkonom práva poľovníctva alebo výkonom rybárskeho práva a na pohyb správcu vodného toku, obhospodarovateľa lesa a vlastníka, správcu a nájomcu pozemku, na ktorý sa vzťahuje tento zákaz,
   - na miestach, ktoré okresný úrad v sídle kraja vyhradí návštevným poriadkom národného parku a jeho ochranného pásma alebo uverejnením zoznamu týchto miest na svojej úradnej tabuli, webovom sídle a na úradnej tabuli dotknutej obce; tieto miesta môžu zahŕňať aj celé chránené územie a jeho ochranné pásmo,
   - v súvislosti s výskumom, ktorý je vykonávaný na základe požiadavky uplatnenej v záväznom stanovisku orgánu ochrany prírody (vydanie rozhodnutia v zisťovacom konaní alebo záverečného stanoviska v konaní o posudzovaní vplyvov strategického dokumentu alebo jeho zmeny alebo navrhovanej činnosti alebo jeho zmeny na životné prostredie) v konaní podľa osobitného predpisu (§ 23 a 30 zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov) v rozsahu, spôsobom a za podmienok uvedených v tomto stanovisku.
   - zamestnancov orgánu ochrany prírody, ktorí majú v pôsobnosti ochranu prírody a krajiny.

4. táboriť, stanovať, bivakovať, jazdiť na koni, zakladať oheň mimo uzavretých stavieb, lyžovať, vykonávať horolezecký alebo skalolezecký výstup, skialpinizmus alebo iné športové aktivity za hranicami zastavaného územia obce [§ 14 ods. 1 písm. d)];
    - Tento zákaz neplatí na miestach, ktoré okresný úrad v sídle kraja vyhradí návštevným poriadkom národného parku a jeho ochranného pásma alebo uverejnením zoznamu týchto miest na svojej úradnej tabuli, webovom sídle a na úradnej tabuli dotknutej obce; tieto miesta môžu zahŕňať aj celé chránené územie a jeho ochranné pásmo.
    - Zákaz zakladania ohňa mimo uzavretých stavieb neplatí, ak ide o činnosť súvisiacu so zabezpečením zdravotného stavu lesného porastu.
5. organizovať verejné telovýchovné, športové a turistické podujatie, ako aj iné verejnosti prístupné spoločenské podujatie [§ 14 ods. 1 písm. e)];
    - Tento zákaz neplatí na miestach, ktoré okresný úrad v sídle kraja vyhradí návštevným poriadkom národného parku a jeho ochranného pásma alebo uverejnením zoznamu týchto miest na svojej úradnej tabuli, webovom sídle a na úradnej tabuli dotknutej obce; tieto miesta môžu zahŕňať aj celé chránené územie a jeho ochranné pásmo.
6. použiť zariadenie spôsobujúce svetelné a hlukové efekty, najmä ohňostroj, laserové zariadenie, reprodukovanú hudbu mimo uzavretých stavieb [§ 14 ods. 1 písm. f)];
    - Tento zákaz neplatí na miestach, ktoré okresný úrad v sídle kraja vyhradí návštevným poriadkom národného parku a jeho ochranného pásma alebo uverejnením zoznamu týchto miest na svojej úradnej tabuli, webovom sídle a na úradnej tabuli dotknutej obce; tieto miesta môžu zahŕňať aj celé chránené územie a jeho ochranné pásmo.
7. vysádzať alebo pestovať nepôvodné druhy rastlín alebo vypúšťať alebo chovať v zajatí nepôvodné druhy živočíchov mimo uzavretých stavieb [§ 14 ods. 1 písm. g)];
    - Tento zákaz neplatí na miestach, ktoré okresný úrad v sídle kraja vyhradí návštevným poriadkom národného parku a jeho ochranného pásma alebo uverejnením zoznamu týchto miest na svojej úradnej tabuli, webovom sídle a na úradnej tabuli dotknutej obce; tieto miesta môžu zahŕňať aj celé chránené územie a jeho ochranné pásmo.
8. zbierať rastliny vrátane ich plodov [§ 14 ods. 1 písm. h)];

    Tento zákaz neplatí:
    - na miestach, ktoré okresný úrad v sídle kraja vyhradí návštevným poriadkom národného parku a jeho ochranného pásma alebo uverejnením zoznamu týchto miest na svojej úradnej tabuli, webovom sídle a na úradnej tabuli dotknutej obce; tieto miesta môžu zahŕňať aj celé chránené územie a jeho ochranné pásmo,
    - na vlastníka, správcu a nájomcu pozemku, na ktorý sa vzťahuje tento zákaz.
9. organizovať spoločné poľovačky [§ 14 ods. 1 písm. i)];
10. vykonávať banskú činnosť a činnosť vykonávanú banským spôsobom [§ 14 ods. 1 písm. j)];
11. rozorávať alebo inak odstraňovať existujúce trvalé trávne porasty [§ 14 ods. 1 písm. k)];
12. používať iné spôsoby hospodárenia v lesoch ako prírode blízke hospodárenie [§ 14 ods. 1 písm. l)];
13. zriadiť poľovnícke zariadenie alebo rybochovné zariadenie [§ 15 ods. 1 písm. b)];

14. umiestniť informačné, reklamné alebo propagačné zariadenie, ako aj akýkoľvek iný reklamný alebo propagačný pútač, alebo tabuľu [§ 15 ods. 1 písm. c)];
15. aplikovať chemické látky a hnojivá [§ 15 ods. 1 písm. d)];
16. rúbať dreviny okrem inváznych nepôvodných druhov drevín uvedených v zoznamoch podľa osobitných predpisov [§ 15 ods. 1 písm. e)];
17. zbierať nerasty alebo skameneliny [§ 15 ods. 1 písm. f)];
18. oplocovať pozemok okrem oplotenia lesnej škôlky, ovocného sadu a vinice [§ 15 ods. 1 písm. g)];
19. umiestniť košiar, stavbu alebo iné zariadenie na ochranu hospodárskych zvierat [§ 15 ods. 1 písm. h)];
    - Tento zákaz neplatí na miestach, ktoré okresný úrad v sídle kraja vyhradí uverejnením zoznamu týchto miest na svojej úradnej tabuli, webovom sídle a na úradnej tabuli dotknutej obce.
20. vykonávať geologické práce [§ 15 ods. 1 písm. i)];
21. umiestniť zariadenie na vodnom toku alebo inej vodnej ploche neslúžiacej plavbe alebo správe vodného toku alebo vodného diela [§ 15 ods. 1 písm. j)];
22. voľne pustiť psa okrem psa používaného na plnenie úloh podľa osobitných predpisov (služobný pes) a poľovného psa [§ 15 ods. 1 písm. k)];
23. prikrmovať alebo vnadiť [§ 15 ods. 1 písm. l)];

b) zasiahnuť do lesného porastu,
c) narušiť vegetačný a pôdny kryt,
d) pásť, napájať, preháňať alebo nocovať hospodárske zvieratá,
e) umiestniť a používať intenzívny svetelný zdroj na osvetlenie územia,
f) rušiť pokoj a ticho,
g) chytať, usmrtiť alebo loviť živočícha,
h) meniť stav mokrade alebo koryto vodného toku,
i) umiestniť stavbu,
j) vysádzať rastliny.

Výnimku zo zakázaných činností v území s piatym stupňom ochrany môže povoliť v zmysle § 67 zákona okresný úrad v sídle kraja (OÚ v SK). Povolené činnosti môžu byť realizované v zmysle § 29 ods. 3 písm a) a b) a ods. 4 zákona len v záujme ochrany prírody a krajiny a ak činnosť významne neovplyvní stav predmetu ochrany z hľadiska cieľov jeho ochrany. Pôjde predovšetkým o opatrenia v zmysle § 29 ods. 4 zákona:

a) monitoring a prírodovedný prieskum a výskum,
b) vykonanie opatrení na odstraňovanie a zamedzenie šírenia nepôvodných druhov,
c) vykonanie zásahov na záchranu chránených živočíchov a chránených rastlín,
d) umiestnenie informačných tabúľ a značení,
e) činnosti súvisiace s údržbou, rekonštrukciou alebo užívaním turistických chodníkov, náučných chodníkov, pozemných komunikácií, stavieb a zariadení,
f) vykonanie činností, ktorými nedôjde k zmene prírodného prostredia,
g) ohrozenie bezpečnosti alebo zdravia obyvateľov.

Na území, na ktorom platí 5. stupeň ochrany, sa podľa § 16 ods. 2 vyžaduje súhlas orgánu ochrany prírody na vykonávanie činností uvedených v § 13 ods. 2 písm. i), j) a l) a § 14 ods. 2 písm. d):

1. budovanie a vyznačenie turistického chodníka, náučného chodníka, bežeckej trasy, lyžiarskej trasy, cyklotrasy alebo mototrasy [v zmysle § 16 ods. 2 písm. a) v znení § 13 ods. 2 písm. i)] – OÚ v SK;
2. vykonávanie prípravy alebo výcviku ozbrojenými zbormi, ozbrojenými silami, Hasičským a záchranným zborom alebo zložkami integrovaného záchranného systému za hranicami zastavaného územia obce [v zmysle § 16 ods. 2 písm. a) v znení § 13 ods. 2 písm. j)] – MŽP SR;
3. umiestnenie prenosného zariadenia, ako je predajný stánok, prístrešok, konštrukcia alebo zariadenie na slávnostnú výzdobu a osvetlenie budov, scénickej stavby pre film alebo televíziu za hranicami zastavaného územia obce [v zmysle § 16 ods. 2 písm. a) v znení § 13 ods. 2 písm. l)] – OÚ;
4. let lietadlom alebo lietajúcim športovým zariadením, najmä klzákom, ktorých výška letu je menšia ako 300 m nad najvyššou prekážkou v okruhu 600 m od lietadla alebo lietajúceho športového zariadenia [v zmysle § 16 ods. 2 písm. a) v znení § 14 ods. 2 písm. d)] – OÚ.

Zóna B

Pre navrhovaný stupeň ochrany v zóne B zákon č. 543/2002 Z. z. v § 15 definuje zakázané činnosti a činnosti vyžadujúce súhlas orgánu ochrany prírody.

Podľa § 15 ods. 1 zákona je na území, na ktorom platí 4. stupeň ochrany, zakázané:

a) vykonávať činnosti uvedené v § 14 ods. 1 písm. a) zákona:
   1. jazdiť a stáť s motorovým vozidlom, motorovou trojkolkou, motorovou štvorkolkou, snežným skútrom alebo záprahovým vozidlom, najmä vozom, kočom alebo saňami, na pozemky za hranicami zastavaného územia obce mimo diaľnice, cesty a miestnej komunikácie, parkoviska, čerpacej stanice, garáže, továrenského, staničného alebo letištného priestoru [§ 13 ods. 1 písm. a)];

      Tento zákaz sa nevzťahuje na vjazd alebo státie vozidla:
      - slúžiaceho na obhospodarovanie pozemku alebo patriaceho správcovi vodného toku alebo používaného správcom vodného toku alebo vlastníkom, správcom alebo užívateľom pozemku, na ktorý sa vzťahuje tento zákaz, na jazdu alebo státie na pozemku v jeho vlastníctve, správe alebo užívaní alebo na príjazd k takémuto pozemku cez iné pozemky,
      - na miesta, ktoré okresný úrad v sídle kraja vyhradí návštevným poriadkom národného parku a jeho ochranného pásma alebo uverejnením zoznamu týchto miest na svojej úradnej tabuli, webovom sídle a na úradnej tabuli dotknutej obce,
      - ak jeho vjazd alebo státie boli povolené podľa osobitného predpisu (§ 31 zákona č. 326/2005 Z. z. o lesoch),
      - slúžiaceho na vykonávanie výskumu, ktorý je vykonávaný na základe požiadavky uplatnenej v záväznom stanovisku orgánu ochrany prírody (vydanie rozhodnutia v zisťovacom konaní alebo záverečného stanoviska v konaní o posudzovaní vplyvov strategického dokumentu alebo jeho zmeny alebo navrhovanej činnosti alebo jeho

zmeny na životné prostredie) v konaní podľa osobitného predpisu (§ 23 a 30 zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov) v rozsahu, spôsobom a za podmienok uvedených v tomto stanovisku.

- zamestnancov orgánu ochrany prírody, ktorí majú v pôsobnosti ochranu prírody a krajiny.

2. vchádzať alebo jazdiť na bicykli, trojkolke, kolobežke alebo na samovyvažovacom vozidle na pozemkoch za hranicami zastavaného územia obce mimo diaľnice, cesty, miestnej komunikácie a vyznačenej cyklotrasy [§ 14 ods. 1 písm. b)];

   Tento zákaz sa nevzťahuje na vjazd alebo státie vozidla:

   - slúžiaceho na obhospodarovanie pozemku alebo patriaceho správcovi vodného toku alebo používaného správcom vodného toku alebo vlastníkom, správcom alebo užívateľom pozemku, na ktorý sa vzťahuje tento zákaz, na jazdu alebo státie na pozemku v jeho vlastníctve, správe alebo užívaní alebo na príjazd k takémuto pozemku cez iné pozemky,
   - na miesta, ktoré okresný úrad v sídle kraja vyhradí návštevným poriadkom národného parku a jeho ochranného pásma alebo uverejnením zoznamu týchto miest na svojej úradnej tabuli, webovom sídle a na úradnej tabuli dotknutej obce,
   - ak jeho vjazd alebo státie boli povolené podľa osobitného predpisu (§ 31 zákona č. 326/2005 Z. z. o lesoch),
   - slúžiaceho na vykonávanie výskumu, ktorý je vykonávaný na základe požiadavky uplatnenej v záväznom stanovisku orgánu ochrany prírody (vydanie rozhodnutia v zisťovacom konaní alebo záverečného stanoviska v konaní o posudzovaní vplyvov strategického dokumentu alebo jeho zmeny alebo navrhovanej činnosti alebo jeho zmeny na životné prostredie) v konaní podľa osobitného predpisu (§ 23 a 30 zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov) v rozsahu, spôsobom a za podmienok uvedených v tomto stanovisku.
   - zamestnancov orgánu ochrany prírody, ktorí majú v pôsobnosti ochranu prírody a krajiny.

3. pohybovať sa mimo vyznačeného turistického chodníka alebo náučného chodníka za hranicami zastavaného územia obce [§ 14 ods. 1 písm. c)];

   Tento zákaz neplatí na pohyb:

   - v súvislosti s obhospodarovaním pozemku, výkonom práva poľovníctva alebo výkonom rybárskeho práva a na pohyb správcu vodného toku, obhospodarovateľa lesa a vlastníka, správcu a nájomcu pozemku, na ktorý sa vzťahuje tento zákaz,
   - na miestach, ktoré okresný úrad v sídle kraja vyhradí návštevným poriadkom národného parku a jeho ochranného pásma alebo uverejnením zoznamu týchto miest na svojej úradnej tabuli, webovom sídle a na úradnej tabuli dotknutej obce; tieto miesta môžu zahŕňať aj celé chránené územie a jeho ochranné pásmo,
   - v súvislosti s výskumom, ktorý je vykonávaný na základe požiadavky uplatnenej v záväznom stanovisku orgánu ochrany prírody (vydanie rozhodnutia v zisťovacom konaní alebo záverečného stanoviska v konaní o posudzovaní vplyvov strategického dokumentu alebo jeho zmeny alebo navrhovanej činnosti alebo jeho

zmeny na životné prostredie) v konaní podľa osobitného predpisu (§ 23 a 30 zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov) v rozsahu, spôsobom a za podmienok uvedených v tomto stanovisku.

- zamestnancov orgánu ochrany prírody, ktorí majú v pôsobnosti ochranu prírody a krajiny.

4. táboriť, stanovať, bivakovať, jazdiť na koni, zakladať oheň mimo uzavretých stavieb, lyžovať, vykonávať horolezecký alebo skalolezecký výstup, skialpinizmus alebo iné športové aktivity za hranicami zastavaného územia obce [§ 14 ods. 1 písm. d)];
    - Tento zákaz neplatí na miestach, ktoré okresný úrad v sídle kraja vyhradí návštevným poriadkom národného parku a jeho ochranného pásma alebo uverejnením zoznamu týchto miest na svojej úradnej tabuli, webovom sídle a na úradnej tabuli dotknutej obce; tieto miesta môžu zahŕňať aj celé chránené územie a jeho ochranné pásmo.
    - Zákaz zakladania ohňa mimo uzavretých stavieb neplatí, ak ide o činnosť súvisiacu so zabezpečením zdravotného stavu lesného porastu.
5. organizovať verejné telovýchovné, športové a turistické podujatie, ako aj iné verejnosti prístupné spoločenské podujatie [§ 14 ods. 1 písm. e)];
    - Tento zákaz neplatí na miestach, ktoré okresný úrad v sídle kraja vyhradí návštevným poriadkom národného parku a jeho ochranného pásma alebo uverejnením zoznamu týchto miest na svojej úradnej tabuli, webovom sídle a na úradnej tabuli dotknutej obce; tieto miesta môžu zahŕňať aj celé chránené územie a jeho ochranné pásmo.
6. použiť zariadenie spôsobujúce svetelné a hlukové efekty, najmä ohňostroj, laserové zariadenie, reprodukovanú hudbu mimo uzavretých stavieb [§ 14 ods. 1 písm. f)];
    - Tento zákaz neplatí na miestach, ktoré okresný úrad v sídle kraja vyhradí návštevným poriadkom národného parku a jeho ochranného pásma alebo uverejnením zoznamu týchto miest na svojej úradnej tabuli, webovom sídle a na úradnej tabuli dotknutej obce; tieto miesta môžu zahŕňať aj celé chránené územie a jeho ochranné pásmo.
7. vysádzať alebo pestovať nepôvodné druhy rastlín alebo vypúšťať alebo chovať v zajatí nepôvodné druhy živočíchov mimo uzavretých stavieb [§ 14 ods. 1 písm. g)];
    - Tento zákaz neplatí na miestach, ktoré okresný úrad v sídle kraja vyhradí návštevným poriadkom národného parku a jeho ochranného pásma alebo uverejnením zoznamu týchto miest na svojej úradnej tabuli, webovom sídle a na úradnej tabuli dotknutej obce; tieto miesta môžu zahŕňať aj celé chránené územie a jeho ochranné pásmo.
8. zbierať rastliny vrátane ich plodov [§ 14 ods. 1 písm. h)];

    Tento zákaz neplatí:
    - na miestach, ktoré okresný úrad v sídle kraja vyhradí návštevným poriadkom národného parku a jeho ochranného pásma alebo uverejnením zoznamu týchto miest na svojej úradnej tabuli, webovom sídle a na úradnej tabuli dotknutej obce; tieto miesta môžu zahŕňať aj celé chránené územie a jeho ochranné pásmo,
    - na vlastníka, správcu a nájomcu pozemku, na ktorý sa vzťahuje tento zákaz.

9. organizovať spoločné poľovačky [§ 14 ods. 1 písm. i)];
10. vykonávať banskú činnosť a činnosť vykonávanú banským spôsobom [§ 14 ods. 1 písm. j)];
11. rozorávať alebo inak odstraňovať existujúce trvalé trávne porasty [§ 14 ods. 1 písm. k)];
12. používať iné spôsoby hospodárenia v lesoch ako prírode blízke hospodárenie [§ 14 ods. 1 písm. l)];

b) zriadiť poľovnícke zariadenie alebo rybochovné zariadenie;
c) umiestniť informačné, reklamné alebo propagačné zariadenie, ako aj akýkoľvek iný reklamný alebo propagačný pútač, alebo tabuľu;
d) aplikovať chemické látky a hnojivá;
e) rúbať dreviny okrem inváznych nepôvodných druhov drevín uvedených v zoznamoch podľa osobitných predpisov;
f) zbierať nerasty alebo skameneliny;
g) oplocovať pozemok okrem oplotenia lesnej škôlky, ovocného sadu a vinice;
h) umiestniť košiar, stavbu alebo iné zariadenie na ochranu hospodárskych zvierat;
   - Tento zákaz neplatí na miestach, ktoré okresný úrad v sídle kraja vyhradí uverejnením zoznamu týchto miest na svojej úradnej tabuli, webovom sídle a na úradnej tabuli dotknutej obce.
i) vykonávať geologické práce;
j) umiestniť zariadenie na vodnom toku alebo inej vodnej ploche neslúžiacej plavbe alebo správe vodného toku alebo vodného diela;
k) voľne pustiť psa okrem psa používaného na plnenie úloh podľa osobitných predpisov (služobný pes) a poľovného psa;
l) prikrmovať alebo vnadiť zver.

Výnimku zo zakázaných činností v území so štvrtým stupňom ochrany môže povoliť v zmysle § 67 zákona OÚ v SK. Podľa § 29 ods. 3 zákona možno povoliť zakázané činnosti, ak je ich vykonanie:

a) v záujme ochrany prírody a krajiny,
b) ak činnosť významne neovplyvní stav predmetu ochrany z hľadiska cieľov jeho ochrany,
c) v záujme nevyhnutných dôvodov vyššieho verejného záujmu.

<u>Na území, na ktorom platí 4. stupeň ochrany, sa podľa § 15 ods. 2 vyžaduje súhlas orgánu ochrany prírody na</u>:

a) vykonávanie vybraných činností uvedených v § 13 ods. 2 písm. a), c), i), j), l), o) a p) a § 14 ods. 2 písm. d), e) a h) zákona:
   1. umiestnenie výsadby drevín a ich druhové zloženie za hranicami zastavaného územia obce mimo ovocného sadu, vinice, chmeľnice a záhrady [v zmysle § 15 ods. 2 písm. a) v znení § 13 ods. 2 písm. a)] - OÚ;
   2. výstavbu lesných ciest a zvážnic, rekonštrukciu lesných ciest a zvážnic, ktorou sa menia ich technické parametre alebo účel využitia, a budovanie protipožiarnych rozčleňovacích pásov [v zmysle § 15 ods. 2 písm. a) v znení § 13 ods. 2 písm. c)] – OÚ v SK;
   3. budovanie a vyznačenie turistického chodníka, náučného chodníka, bežeckej trasy, lyžiarskej trasy, cyklotrasy alebo mototrasy [v zmysle § 15 ods. 2 písm. a) v znení § 13 ods. 2 písm. i)] – OÚ v SK;

4. vykonávanie prípravy alebo výcviku ozbrojenými zbormi, ozbrojenými silami, Hasičským a záchranným zborom alebo zložkami integrovaného záchranného systému za hranicami zastavaného územia obce [v zmysle § 15 ods. 2 písm. a) v znení § 13 ods. 2 písm. j)] – **MŽP SR**;
5. umiestnenie prenosného zariadenia, ako je predajný stánok, prístrešok, konštrukcia alebo zariadenie na slávnostnú výzdobu a osvetlenie budov, scénickej stavby pre film alebo televíziu za hranicami zastavaného územia obce [v zmysle § 15 ods. 2 písm. a) v znení § 13 ods. 2 písm. l)] – **OÚ**;
6. vypúšťanie vodnej nádrže alebo rybníka [v zmysle § 15 ods. 2 písm. a) v znení § 13 ods. 2 písm. o)] – **OÚ v SK**;
7. vypaľovanie bylín, stromov alebo krov [v zmysle § 15 ods. 2 písm. a) v znení § 13 ods. 2 písm. p)] – **OÚ**;
8. let lietadlom alebo lietajúcim športovým zariadením, najmä klzákom, ktorých výška letu je menšia ako 300 m nad najvyššou prekážkou v okruhu 600 m od lietadla alebo lietajúceho športového zariadenia [v zmysle § 15 ods. 2 písm. a) v znení § 14 ods. 2 písm. d)] – **OÚ**;
9. osvetlenie bežeckej trate, lyžiarskej trate a športového areálu mimo uzavretých stavieb [v zmysle § 15 ods. 2 písm. a) v znení § 14 ods. 2 písm. e)] – **OÚ**;
10. vykonávanie terénnych úprav, najmä výkopov a násypov, ktorými dochádza k narušeniu pôdneho krytu alebo materskej horniny, ak sa na ich vykonanie nevyžaduje povolenie podľa osobitného predpisu [v zmysle § 15 ods. 2 písm. a) v znení § 14 ods. 2 písm. h)] – **OÚ v SK**;

b) pasenie, napájanie, preháňanie a nocovanie hospodárskych zvierat na voľných ležoviskách, ako aj ich ustajnenie mimo stavieb alebo zariadení pri veľkosti stáda nad tridsať dobytčích jednotiek [v zmysle § 15 ods. 2 písm. b)] – **OÚ**;

- **Súhlas sa nevyžaduje na miestach**, ktoré okresný úrad v sídle kraja vyhradí uverejnením zoznamu týchto miest na svojej úradnej tabuli, webovom sídle a na úradnej tabuli dotknutej obce.

c) umiestnenie stavby [v zmysle § 15 ods. 2 písm. c)] – **OÚ v SK**

d) chytanie, usmtrtenie alebo lov živočíchov v mokradiach – **OÚ v SK.**

Zóna C

Pre navrhovaný stupeň ochrany **zákon č. 543/2002 Z. z. v § 14** definuje zakázané činnosti a činnosti vyžadujúce súhlas orgánu ochrany prírody.

Podľa § 14 ods. 1 zákona je na území, na ktorom platí 3. stupeň ochrany zakázané:

a) vykonávať činnosti uvedené v § 13 ods. 1 písm. a) zákona:
   1. jazdiť a stáť s motorovým vozidlom, motorovou trojkolkou, motorovou štvorkolkou, snežným skútrom alebo záprahovým vozidlom, najmä vozom, kočom alebo saňami, na pozemky za hranicami zastavaného územia obce mimo diaľnice, cesty a miestnej komunikácie, parkoviska, čerpacej stanice, garáže, továrenského, staničného alebo letištného priestoru;

      Tento zákaz sa nevzťahuje na vjazd alebo státie vozidla:

      - slúžiaceho na obhospodarovanie pozemku alebo patriaceho správcovi vodného

toku alebo vlastníkom, správcom alebo užívateľom pozemku, na ktorý sa vzťahuje tento zákaz, na jazdu alebo státie na pozemku v jeho vlastníctve, správe alebo užívaní alebo na príjazd k takémuto pozemku cez iné pozemky,

- na miesta, ktoré okresný úrad v sídle kraja vyhradí návštevným poriadkom národného parku a jeho ochranného pásma alebo uverejnením zoznamu týchto miest na svojej úradnej tabuli, webovom sídle a na úradnej tabuli dotknutej obce,
- ak jeho vjazd alebo státie boli povolené podľa osobitného predpisu (§ 31 zákona č. 326/2005 Z. z. o lesoch),
- slúžiaceho na vykonávanie výskumu, ktorý je vykonávaný na základe požiadavky uplatnenej v záväznom stanovisku orgánu ochrany prírody (vydanie rozhodnutia v zisťovacom konaní alebo záverečného stanoviska v konaní o posudzovaní vplyvov strategického dokumentu alebo jeho zmeny alebo navrhovanej činnosti alebo jeho zmeny na životné prostredie) v konaní podľa osobitného predpisu (§ 23 a 30 zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov) v rozsahu, spôsobom a za podmienok uvedených v tomto stanovisku.
- zamestnancov orgánu ochrany prírody, ktorí majú v pôsobnosti ochranu prírody a krajiny.

b) vchádzať alebo jazdiť na bicykli, trojkolke, kolobežke alebo na samovyvažovacom vozidle na pozemkoch za hranicami zastavaného územia obce mimo diaľnice, cesty, miestnej komunikácie a vyznačenej cyklotrasy [§ 14 ods. 1 písm. b)];

Tento zákaz sa nevzťahuje na vjazd alebo státie vozidla:

- slúžiaceho na obhospodarovanie pozemku alebo patriaceho správcovi vodného toku alebo vlastníkom, správcom alebo užívateľom pozemku, na ktorý sa vzťahuje tento zákaz, na jazdu alebo státie na pozemku v jeho vlastníctve, správe alebo užívaní alebo na príjazd k takémuto pozemku cez iné pozemky,
- na miesta, ktoré okresný úrad v sídle kraja vyhradí návštevným poriadkom národného parku a jeho ochranného pásma alebo uverejnením zoznamu týchto miest na svojej úradnej tabuli, webovom sídle a na úradnej tabuli dotknutej obce,
- ak jeho vjazd alebo státie boli povolené podľa osobitného predpisu (§ 31 zákona č. 326/2005 Z. z. o lesoch),
- slúžiaceho na vykonávanie výskumu, ktorý je vykonávaný na základe požiadavky uplatnenej v záväznom stanovisku orgánu ochrany prírody (vydanie rozhodnutia v zisťovacom konaní alebo záverečného stanoviska v konaní o posudzovaní vplyvov strategického dokumentu alebo jeho zmeny alebo navrhovanej činnosti alebo jeho zmeny na životné prostredie) v konaní podľa osobitného predpisu (§ 23 a 30 zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov) v rozsahu, spôsobom a za podmienok uvedených v tomto stanovisku.
- zamestnancov orgánu ochrany prírody, ktorí majú v pôsobnosti ochranu prírody a krajiny.

c) pohybovať sa mimo vyznačeného turistického chodníka alebo náučného chodníka za hranicami zastavaného územia obce [§ 14 ods. 1 písm. c)];

Tento zákaz neplatí na pohyb:

- súvislosti s obhospodarovaním pozemku, výkonom práva poľovníctva alebo výkonom rybárskeho práva a na pohyb správcu vodného toku, obhospodarovateľa lesa a vlastníka, správcu a nájomcu pozemku, na ktorý sa vzťahuje tento zákaz,
- na miestach, ktoré okresný úrad v sídle kraja vyhradí návštevným poriadkom národného parku a jeho ochranného pásma alebo uverejnením zoznamu týchto miest na svojej úradnej tabuli, webovom sídle a na úradnej tabuli dotknutej obce; tieto miesta môžu zahŕňať aj celé chránené územie a jeho ochranné pásmo,
- v súvislosti s výskumom, ktorý je vykonávaný na základe požiadavky uplatnenej v záväznom stanovisku orgánu ochrany prírody (vydanie rozhodnutia v zisťovacom konaní alebo záverečného stanoviska v konaní o posudzovaní vplyvov strategického dokumentu alebo jeho zmeny alebo navrhovanej činnosti alebo jeho zmeny na životné prostredie) v konaní podľa osobitného predpisu (§ 23 a 30 zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov) v rozsahu, spôsobom a za podmienok uvedených v tomto stanovisku.
- zamestnancov orgánu ochrany prírody, ktorí majú v pôsobnosti ochranu prírody a krajiny.

d) táboriť, stanovať, bivakovať, jazdiť na koni, zakladať oheň mimo uzavretých stavieb, lyžovať, vykonávať horolezecký alebo skalolezecký výstup, skialpinizmus alebo iné športové aktivity za hranicami zastavaného územia obce [§ 14 ods. 1 písm. d)];
    - Tento zákaz neplatí na miestach, ktoré okresný úrad v sídle kraja vyhradí návštevným poriadkom národného parku a jeho ochranného pásma alebo uverejnením zoznamu týchto miest na svojej úradnej tabuli, webovom sídle a na úradnej tabuli dotknutej obce; tieto miesta môžu zahŕňať aj celé chránené územie a jeho ochranné pásmo.
    - Zákaz zakladania ohňa mimo uzavretých stavieb neplatí, ak ide o činnosť súvisiacu so zabezpečením zdravotného stavu lesného porastu.

e) organizovať verejné telovýchovné, športové a turistické podujatie, ako aj iné verejnosti prístupné spoločenské podujatie [§ 14 ods. 1 písm. e)];
    - Tento zákaz neplatí na miestach, ktoré okresný úrad v sídle kraja vyhradí návštevným poriadkom národného parku a jeho ochranného pásma alebo uverejnením zoznamu týchto miest na svojej úradnej tabuli, webovom sídle a na úradnej tabuli dotknutej obce; tieto miesta môžu zahŕňať aj celé chránené územie a jeho ochranné pásmo.

f) použiť zariadenie spôsobujúce svetelné a hlukové efekty, najmä ohňostroj, laserové zariadenie, reprodukovanú hudbu mimo uzavretých stavieb [§ 14 ods. 1 písm. f)];
    - Tento zákaz neplatí na miestach, ktoré okresný úrad v sídle kraja vyhradí návštevným poriadkom národného parku a jeho ochranného pásma alebo uverejnením zoznamu týchto miest na svojej úradnej tabuli, webovom sídle a na úradnej tabuli dotknutej obce; tieto miesta môžu zahŕňať aj celé chránené územie a jeho ochranné pásmo.

g) vysádzať alebo pestovať nepôvodné druhy rastlín alebo vypúšťať alebo chovať v zajatí

nepôvodné druhy živočíchov mimo uzavretých stavieb [§ 14 ods. 1 písm. g)];

- Tento zákaz neplatí na miestach, ktoré okresný úrad v sídle kraja vyhradí návštevným poriadkom národného parku a jeho ochranného pásma alebo uverejnením zoznamu týchto miest na svojej úradnej tabuli, webovom sídle a na úradnej tabuli dotknutej obce; tieto miesta môžu zahŕňať aj celé chránené územie a jeho ochranné pásmo.

h) zbierať rastliny vrátane ich plodov [§ 14 ods. 1 písm. h)];

Tento zákaz neplatí:

- na miestach, ktoré okresný úrad v sídle kraja vyhradí návštevným poriadkom národného parku a jeho ochranného pásma alebo uverejnením zoznamu týchto miest na svojej úradnej tabuli, webovom sídle a na úradnej tabuli dotknutej obce; tieto miesta môžu zahŕňať aj celé chránené územie a jeho ochranné pásmo,
- na vlastníka, správcu a nájomcu pozemku, na ktorý sa vzťahuje tento zákaz.

i) organizovať spoločné poľovačky [§ 14 ods. 1 písm. i)];
j) vykonávať banskú činnosť a činnosť vykonávanú banským spôsobom [§ 14 ods. 1 písm. j)];
k) rozorávať alebo inak odstraňovať existujúce trvalé trávne porasty[§ 14 ods. 1 písm. k)];
l) používať iné spôsoby hospodárenia v lesoch ako prírode blízke hospodárenie [§ 14 ods. 1 písm. l)].

Výnimku zo zakázaných činností v území s 3. stupňom ochrany môže povoliť v zmysle § 67 písm. h) zákona č. 543/2002 Z. z. **OÚ v SK**. Podľa § 29 ods. 3 zákona možno povoliť zakázané činnosti, ak je ich vykonanie:

a) v záujme ochrany prírody a krajiny,
b) ak činnosť významne neovplyvní stav predmetu ochrany z hľadiska cieľov jeho ochrany,
c) v záujme nevyhnutných dôvodov vyššieho verejného záujmu.

Podľa § 14 ods. 2 zákona č. 543/2002 Z. z. sa vyžaduje <u>súhlas</u> na:

a) vykonávanie vybraných činností uvedených v § 13 ods. 2 zákona:
   1. umiestnenie výsadby drevín a ich druhové zloženie za hranicami zastavaného územia obce mimo ovocného sadu, vinice, chmeľnice a záhrady, [§ 13 ods. 2 písm. a)] – **OÚ**,
   2. výstavbu lesných ciest a zvážnic, rekonštrukciu lesných ciest a zvážnic, ktorou sa menia ich technické parametre alebo účel využitia, a budovanie protipožiarnych rozčleňovacích pásov, [§ 13 ods. 2 písm. c)] – **OÚ v SK**,
   3. oplotenie pozemku za hranicami zastavaného územia obce okrem oplotenia lesnej škôlky, ovocného sadu a vinice, [§ 13 ods. 2 písm. d)] – **OÚ**,
   4. pasenie, napájanie, preháňanie a nocovanie hospodárskych zvierat na voľných ležoviskách, ako aj ich ustajnenie mimo stavieb alebo zariadení pri veľkosti stáda nad tridsať dobytčích jednotiek, umiestnenie košiara, stavby a iného zariadenia na ich ochranu, [§ 13 ods. 2 písm. e)] – **OÚ**,
   5. budovanie a vyznačenie turistického chodníka, náučného chodníka, bežeckej trasy, lyžiarskej trasy, cyklotrasy alebo mototrasy, [§ 13 ods. 2 písm. i)] – **OÚ v SK**,
   6. vykonávanie prípravy alebo výcviku ozbrojenými zbormi, ozbrojenými silami, Hasičským a záchranným zborom alebo zložkami integrovaného záchranného systému za hranicami zastavaného územia obce, [§ 13 ods. 2 písm. j)] – **MŽP SR**,

7. umiestnenie prenosného zariadenia, ako je predajný stánok, prístrešok, konštrukcia alebo zariadenie na slávnostnú výzdobu a osvetlenie budov, scénickej stavby pre film alebo televíziu za hranicami zastavaného územia obce, [§ 13 ods. 2 písm. l)] – **OÚ**,
8. umiestnenie zariadenia na vodnom toku alebo na inej vodnej ploche neslúžiaceho plavbe alebo správe vodného toku alebo vodného diela, [§ 13 ods. 2 písm. m)] – **OÚ**,
9. vypúšťanie vodnej nádrže alebo rybníka, [§ 13 ods. 2 písm. o)] – **OÚ v SK**,
10. vypaľovanie bylín, stromov alebo krov, [§ 13 ods. 2 písm. p)] – **OÚ**,

b) umiestnenie informačnej konštrukcie1, ako aj akéhokoľvek iného reklamného alebo propagačného pútača, alebo tabule, - OÚ,
c) aplikáciu chemických látok a hnojív, najmä pesticídov, herbicídov, toxických látok, priemyselných hnojív, digestátov a silážnych štiav pri poľnohospodárskej, lesohospodárskej a inej činnosti – **OÚ**,
d) let lietadlom alebo lietajúcim športovým zariadením, najmä klzákom,[1] ktorých výška letu je menšia ako 300 m nad najvyššou prekážkou v okruhu 600 m od lietadla alebo lietajúceho športového zariadenia – **OÚ**,
e) osvetlenie bežeckej trate, lyžiarskej trate a športového areálu mimo uzavretých stavieb – **OÚ**,
f) vykonávanie technických geologických prác – **OÚ v SK**,
g) umiestnenie stavby s výnimkou stavieb, na ktoré sa vyžaduje rozhodnutie o umiestnení stavby – **OÚ v SK**,
h) vykonávanie terénnych úprav, najmä výkopov a násypov, ktorými dochádza k narušeniu pôdneho krytu alebo materskej horniny, ak sa na ich vykonanie nevyžaduje povolenie podľa osobitného predpisu – **OÚ v SK**,
   - **Súhlas sa nevyžaduje** na terénne úpravy nevyhnutné pre zabezpečenie prírode blízkeho hospodárenia, ktoré sa vykonajú na základe písomnej dohody s organizáciou ochrany prírody.
i) vnadenie alebo prikrmovanie zveri okrem prikrmovania senom, letninou a trávnou alebo ďatelinotrávnou silážou – **OÚ v SK alebo OÚ**.

Zóna D a ochranné pásmo

Pre navrhovaný stupeň ochrany **v zóne D a v ochrannom pásme** zákon č. 543/2002 Z. z. v § 13 definuje zakázané činnosti a činnosti vyžadujúce súhlas orgánu ochrany prírody.

Podľa § 13 ods. 1 zákona je na území, na ktorom platí 2. stupeň ochrany zakázané:

a) jazdiť a stáť s motorovým vozidlom na pozemkoch za hranicami zastavaného územia obce mimo diaľnice, cesty a miestnej cesty, účelovej cesty, existujúcej prístupovej poľnej cesty, parkoviska, čerpacej stanice, garáže, továrenského, staničného alebo letištného priestoru,

   Tento zákaz sa nevzťahuje na vjazd alebo státie vozidla [§ 13 ods. 3 písm. a) až d)]:
   - slúžiaceho na obhospodarovanie pozemku alebo patriaceho správcovi vodného toku alebo vlastníkom, správcom alebo užívateľom pozemku, na ktorý sa vzťahuje tento zákaz, na jazdu alebo státie na pozemku v jeho vlastníctve, správe alebo užívaní alebo na príjazd k takémuto pozemku cez iné pozemky,
   - na miesta, ktoré okresný úrad v sídle kraja vyhradí návštevným poriadkom národného

[1] § 2 písm. b) a c) zákona č. 143/1998 Z. z. o civilnom letectve (letecký zákon) a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

parku a jeho ochranného pásma alebo uverejnením zoznamu týchto miest na svojej úradnej tabuli, webovom sídle a na úradnej tabuli dotknutej obce,

- ak jeho vjazd alebo státie boli povolené podľa osobitného predpisu (§ 31 zákona č. 326/2005 Z. z. o lesoch),
- slúžiaceho na vykonávanie výskumu, ktorý je vykonávaný na základe požiadavky uplatnenej v záväznom stanovisku orgánu ochrany prírody (vydanie rozhodnutia v zisťovacom konaní alebo záverečného stanoviska v konaní o posudzovaní vplyvov strategického dokumentu alebo jeho zmeny alebo navrhovanej činnosti alebo jeho zmeny na životné prostredie) v konaní podľa osobitného predpisu (§ 23 a 30 zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov) v rozsahu, spôsobom a za podmienok uvedených v tomto stanovisku.
- zamestnancov orgánu ochrany prírody, ktorí majú v pôsobnosti ochranu prírody a krajiny.

b) použitie veľkoplošnej formy holorubného spôsobu hospodárenia v lesoch.

Výnimku zo zakázaných činností v území s druhým stupňom ochrany povoľuje v zmysle § 67 písm. h) zákona **OÚ v SK**. Podľa § 29 ods. 3 zákona možno povoliť zakázané činnosti, ak je ich vykonanie:

a) v záujme ochrany prírody a krajiny,
b) ak činnosť významne neovplyvní stav predmetu ochrany z hľadiska cieľov jeho ochrany,
c) v záujme nevyhnutných dôvodov vyššieho verejného záujmu.

Podľa § 13 ods. 2 zákona č. 543/2002 Z. z. sa vyžaduje <u>súhlas</u> na:

a) umiestnenie výsadby drevín a ich druhové zloženie za hranicami zastavaného územia obce mimo ovocného sadu, vinice, chmeľnice a záhrady – **OÚ**,
b) likvidáciu existujúcich trvalých trávnych porastov, ak nejde o činnosť povolenú podľa Stavebného zákona – **OÚ**,
c) výstavbu lesných ciest a zvážnic, rekonštrukciu lesných ciest a zvážnic, ktorou sa menia ich technické parametre alebo účel využitia, a budovanie protipožiarnych rozčleňovacích pásov, – **OÚ v SK**,
d) oplotenie pozemku za hranicami zastavaného územia obce okrem oplotenia lesnej škôlky, ovocného sadu a vinice – **OÚ**,
e) pasenie, napájanie, preháňanie a nocovanie hospodárskych zvierat na voľných ležoviskách, ako aj ich ustajnenie mimo stavieb alebo zariadení pri veľkosti stáda nad tridsať dobytčích jednotiek, umiestnenie košiara, stavby a iného zariadenia na ich ochranu – **OÚ**,

   - Súhlas orgánu ochrany prírody sa nevyžaduje na miestach, ktoré okresný úrad v sídle kraja vyhradí návštevným poriadkom národného parku a jeho ochranného pásma alebo uverejnením zoznamu týchto miest na svojej úradnej tabuli, webovom sídle a na úradnej tabuli dotknutej obce.

f) vykonávanie technických geologických prác, banskej činnosti a činnosti vykonávanej banským spôsobom – **OÚ v SK**,
g) umiestnenie informačnej konštrukcie za hranicami zastavaného územia obce, ak nie je povolená podľa Stavebného zákona – OÚ,

h) aplikáciu chemických látok a hnojív, najmä pesticídov, toxických látok, priemyselných hnojív, digestátov a silážnych štiav pri poľnohospodárskej, lesohospodárskej a inej činnosti na súvislej ploche väčšej ako 2 ha – **OÚ**,
i) budovanie a vyznačenie turistického chodníka, náučného chodníka, bežeckej trasy, lyžiarskej trasy, cyklotrasy alebo mototrasy – **OÚ v SK**,
j) vykonávanie prípravy alebo výcviku ozbrojenými zbormi, ozbrojenými silami, Hasičským a záchranným zborom alebo zložkami integrovaného záchranného systému za hranicami zastavaného územia obce – **MŽP SR**,
k) organizovanie verejných telovýchovných, športových a turistických podujatí, ako aj iných verejnosti prístupných spoločenských podujatí za hranicami zastavaného územia obce alebo mimo športových a rekreačných areálov na to určených – **OÚ**,
   - **Súhlas orgánu ochrany prírody sa nevyžaduje** na miestach, ktoré okresný úrad v sídle kraja vyhradí návštevným poriadkom národného parku a jeho ochranného pásma alebo uverejnením zoznamu týchto miest na svojej úradnej tabuli, webovom sídle a na úradnej tabuli dotknutej obce.
l) umiestnenie prenosného zariadenia, ako je predajný stánok, prístrešok, konštrukcia alebo zariadenie na slávnostnú výzdobu a osvetlenie budov, scénickej stavby pre film alebo televíziu za hranicami zastavaného územia obce – **OÚ**,
m) umiestnenie zariadenia na vodnom toku alebo na inej vodnej ploche neslúžiaceho plavbe alebo správe vodného toku alebo vodného diela – **OÚ**,
n) použitie zariadenia spôsobujúceho svetelné a hlukové efekty, najmä ohňostroj, laserové zariadenie, reprodukovanú hudbu mimo uzavretých stavieb – **OÚ**,
   - **Súhlas orgánu ochrany prírody sa nevyžaduje** na miestach, ktoré okresný úrad v sídle kraja vyhradí návštevným poriadkom národného parku a jeho ochranného pásma alebo uverejnením zoznamu týchto miest na svojej úradnej tabuli, webovom sídle a na úradnej tabuli dotknutej obce.
o) vypúšťanie vodnej nádrže alebo rybníka – **OÚ v SK**,
p) vypaľovanie bylín, stromov alebo krov – **OÚ**.

Výnimky z podmienok ochrany chráneného územia a jeho ochranného pásma

Podľa § 29 zákona (výnimky z podmienok ochrany chránených území a ich ochranných pásiem) **zákaz činnosti v územiach s 2. až 4. stupňom ochrany a chránených vtáčích územiach neplatí**, ak
a) sa činnosť vykonáva v súvislosti s výkonom štátneho dozoru alebo inej kontrolnej alebo dozornej činnosti,
b) ide o činnosti súvisiace so zabezpečením starostlivosti o chránené územie alebo jeho ochranné pásmo, ktoré sa vykonávajú v súlade s dokumentáciou ochrany prírody a krajiny podľa § 54 ods. 2 písm. a) až d) zákona,
c) orgán ochrany prírody, ktorý je príslušný na povolenie výnimky, vopred písomne určí, že činnosť je preukázateľne nevyhnutná na zabezpečenie starostlivosti o chránené územie alebo jeho ochranné pásmo,
d) ide o bezprostredné ohrozenie života alebo zdravia človeka,
e) ide o plnenie úloh Horskou záchrannou službou,
f) sa činnosť vykonáva v súvislosti s ochranou štátnej hranice,

g) ide o bezprostredné ohrozenie alebo narušenie bezpečnosti Slovenskej republiky,
h) ide o vykonávanie prípravy alebo výcviku ozbrojenými zbormi, ozbrojenými silami, Horskou záchrannou službou, Hasičským a záchranným zborom alebo zložkami integrovaného záchranného systému vo vojenských obvodoch a územiach potrebných na zabezpečenie úloh obrany štátu alebo slúžiacich na zabezpečenie úloh obrany štátu, ktoré spravuje ministerstvo obrany alebo právnická osoba v jeho zakladateľskej alebo zriaďovateľskej pôsobnosti.

Zákaz činnosti podľa § 16 ods. 1 (v území s 5. stupňom ochrany) neplatí a súhlas na vykonávanie činnosti podľa § 16 ods. 2 sa nevyžaduje v prípadoch podľa § 29 ods. 1 písm. a), d) až g) alebo § 29 odseku 1 písm. c) zákona, ak ide o monitoring a prírodovedný prieskum a výskum, vykonanie opatrení na odstraňovanie a zamedzenie šírenia nepôvodných druhov alebo vykonanie zásahov na záchranu chránených živočíchov a chránených rastlín.

Orgán ochrany prírody môže povoliť **výnimku** zo zákazu činnosti podľa § 13 ods. 1, § 14 ods. 1, § 15 ods. 1, § 24 ods. 4, 6, 9 a 11 a § 26 ods. 5 zákona:
a) v záujme ochrany prírody a krajiny,
b) ak činnosť významne neovplyvní stav predmetu ochrany z hľadiska cieľov jeho ochrany,
c) v záujme nevyhnutných dôvodov vyššieho verejného záujmu.

Orgán ochrany prírody môže povoliť výnimku zo zákazu činnosti podľa § 16 ods. 1 z dôvodov podľa § 29 odseku 3 písm. a) a b) zákona, ak ide o:
a) monitoring a prírodovedný prieskum a výskum,
b) vykonanie opatrení na odstraňovanie a zamedzenie šírenia nepôvodných druhov,
c) vykonanie zásahov na záchranu chránených živočíchov a chránených rastlín,
d) umiestnenie informačných tabúľ a značení,
e) činnosti súvisiace s údržbou, rekonštrukciou alebo užívaním turistických chodníkov, náučných chodníkov, pozemných komunikácií, stavieb a zariadení,
f) vykonanie činností, ktorými nedôjde k zmene prírodného prostredia,
g) ohrozenie bezpečnosti alebo zdravia obyvateľov.

Všeobecná územná ochrana podľa zákona č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov.

Na celom území NP Nízke Tatry platia o.i. aj nasledovné ustanovenia všeobecnej ochrany:
Podľa § 4 ods. 1 zákona č. 543/2002 Z. z. je každý pri vykonávaní činností, ktorou môže ohroziť, poškodiť alebo zničiť rastliny alebo živočíchy, alebo ich biotopy, povinný postupovať tak, aby nedochádzalo k ich zbyčomu úhynu alebo k poškodzovaniu a ničeniu.

Podľa § 4 ods. 2 zákona č. 543/2002 Z. z. ak činnosť uvedená v odseku 1 vedie k ohrozeniu existencie druhov rastlín a živočíchov alebo ich degenerácii, k narušeniu rozmnožovacích schopností alebo k zániku ich populácie, štátny orgán ochrany prírody a krajiny túto pčinnosť po predchádzajúcom upozornení obmedzí alebo zakáže – **OÚ**.

Podľa § 4 ods. 3 zákona č. 543/2002 Z. z. sa zakazuje odchytávať a usmrcovať živočíchy na miestach ich prirodzeného výskytu. Tento zákaz neplatí, ak sa odchytávanie alebo usmrcovanie uskutočňuje v súvislosti s vykonávaním vedeckovýskumnej činnosti alebo ak hrozí bezprostredné ohrozenie života alebo zdravia človeka alebo poškodenie jeho majetku, alebo ak to ustanovujú osobitné predpisy[17]) alebo tretia časť tohto zákona.

Podľa § 4 ods. 4 zákona č. 543/2002 Z. z. každý, kto buduje alebo plánovane rekonštruuje nadzemné elektrické vedenie, je povinný použiť také technické riešenie, ktoré bráni zraňovaniu a usmrcovaniu vtákov.

Podľa § 4 ods. 5 zákona č. 543/2002 Z. z. ak dochádza k preukázateľnému zraňovaniu alebo usmrcovaniu vtákov na elektrických vedeniach alebo telekomunikačných zariadeniach, môže orgán ochrany prírody rozhodnúť, aby ich správca vykonal technické opatrenia zabraňujúce ich zraňovaniu a usmrcovaniu.

Podľa § 4 ods. 6 zákona č. 543/2002 Z. z. každý, kto buduje vodnú stavbu alebo líniovú stavbu, ktorá môže ohroziť zabezpečenie priaznivého stavu populácií druhov živočíchov v ich prirodzenom areáli v dôsledku narušenia alebo obmedzenia ich migračných trás, je povinný použiť také riešenie, ktoré zachováva migračnú priechodnosť. Za týmto účelom je povinný na vlastné náklady vykonať opatrenia umožňujúce migráciu živočíchov v miestach, ktoré sa križujú s ich migračnými trasami, a to zriadenie vhodných stavebných konštrukcií alebo technických zariadení a zabezpečenie ich funkčnosti.

Podľa § 4 ods. 7 zákona č. 543/2002 Z. z. ak je prevádzkou vodnej stavby alebo líniovej stavby ohrozené zabezpečenie priaznivého stavu ochrany populácií druhov živočíchov v ich prirodzenom areáli v dôsledku narušenia alebo obmedzenia ich migračných trás, môže orgán ochrany prírody po dohode s príslušným orgánom štátnej správy17a) rozhodnúť, aby vlastník alebo správca vodnej stavby alebo líniovej stavby na vlastné náklady vykonal opatrenia na obnovu migračnej priechodnosti podľa odseku 6.

Podľa § 6 ods. 2 zákona č. 543/2002 Z. z. ak orgán ochrany prírody v konaní podľa druhej a tretej časti zákona alebo ako dotknutý orgán podľa § 9 ods. 1 zákona upozorní osobu, že činnosťou, ktorú plánuje vykonať, a ku ktorej nebol vydaný súhlas alebo záväzné stanovisko podľa zákona, môže dôjsť k poškodeniu alebo zničeniu biotopu európskeho významu alebo biotopu národného významu, je na uskutočnenie tejto činnosti potrebný súhlas orgánu ochrany prírody. Upozornenie obsahuje aj identifikáciu biotopu, popis jeho stavu a vymedzenie jeho hranice.

Takmer celé územie NP Nízke Tatry je **súčasťou európskej sústavy chránených území Natura 2000.** Akýkoľvek plán, program alebo projekt, ktorý môže mať pravdepodobne samostatne alebo v kombinácii s iným plánom alebo projektom na území európskej sústavy chránených území významný vplyv, nemožno podľa zákona alebo osobitných predpisov schváliť, povoliť alebo odsúhlasiť, ak nebol predmetom primeraného hodnotenia vplyvov na území európskej sústavy chránených území z hľadiska cieľov jeho ochrany a nebolo preukázané, že nebude mať

nepriaznivý vplyv na integritu tohto územia z hľadiska cieľov jeho ochrany **(§ 28 zákona č. 543/2002 Z.z.**).

Výnimky súvisiace so starostlivosťou o územie v zónach národného parku:

1) **Vyčlenenie troch kľudových zón:**
   - oblasť Salatína, Ďumbiera, Brunova, Vajskovská dolina (hranica vodným tokom Dve vody po štátnu cestu na Srdiečko), Bystrá dolina od Bystrianky po herbeň Veľký Gápeľ, Homôľka – Zadná hoľa – Veľký bok – Nemecká – Mačacia - Chmelienec, Prašivá – Ráztocká hoľa - Ďurková (juh), kde sa zakazuje hospodárska činnosť výkon práva poľovníctva v podobe individuálneho lovu zveri, prikrmovania a vnadenia zveri.

2) **Mimo kľudových zón je dovolené:**
   - odstrel raticovej zveri druhov *Cervus elaphus, Capreolus capreolus* za účelom minimalizácie hospodárskych škôd na mladých lesných porastoch v období od 1.8. do 31.12. kalendárneho roka,
   - odstrel jedincov druhov *Martes martes, Martes foina, Vulpes vulpes, Sus scrofa a Garrulus glandarius,* ktorí sú prirodzenými predátormi jedincov druhu *Tetrao urogallus*,
   - bodová aplikácia chemických prípravkov na ochranu mladých lesných kultúr v správe Pozemkového spoločenstva vlastníkov súkromného lesa v Liptovskej Porúbke.

3) **Činnosti súvisiace s prevádzkou a údržbou infraštruktúry, podmienené oznámením výkonu pred realizáciou činnosti Správe NP Nízke Tatry:**
   - zabezpečenie údržby a menších opráv existujúcich technických zariadení a stavieb (napr. chaty, mosty, priepusty, odrážky [§ 14 ods. 2 písm. h); § 15 § 16 ods. 1 písm. b), c)],
   - zabezpečenie funkčnosti a údržby existujúcej lesnej dopravnej siete z dôvodu starostlivosti o dotknuté územie v rozsahu telesa cesty, násypového a výkopového svahu, i odvodňovacích prvkov [§ 16 ods. 1 písm. b), c)],
   - realizácia výrubov a orezu drevín rastúcich vo vzdušnej vzdialenosti menej ako 15 m v okolí technických objektov v podobe ciest, stavieb, lanoviek a pod.,
   - zabezpečenie funkčnosti a základnej údržby značkovaných turistických, náučných chodníkov a cyklotrás (napríklad prerezanie spadnutých stromov, orez konárov a pod.) [§ 16 ods. 1 písm. b), § 13 ods. 2 písm. i)],
   - výmena smerovníkov turistického značenia na križovatkách turistických trás [§ 16 ods. 1 písm. b), § 15 ods. 1 písm. c), § 13 ods. 2 písm. i)],
   - oprava a rekonštrukcia existujúcich studničiek a prameňov [§ 16 ods. 1 písm. b)],
   - prevádzka a údržba jestvujúcich poľovných zariadení, kam patria stavby ako posed, krmovisko, soľníky, zásyp, senník, napájanie zveri a pod.,

- paušálna výnimka na kosenie trvalých trávnych porastov a náletových drevín v bezprostrednej blízkosti od stavieb tzn. do 5 m od okraja budov a prístupových komunikácií k nim,
- udelenie trvalej výnimky na kosenie lúky v blízkosti poľovného zariadenia na časti parcely KN-C 1058/5 v k.ú. Liptovská Štiavnica pre subjekt Pozemkové spoločenstvo majiteľov lesa Liptovská Štiavnica,
- zabezpečenie funkčnosti a základnej údržby existujúcich poľovníckych chodníkov a ochranných obvodových chodníkov (napr. prerezanie spadnutých stromov a konárov, vyrovnávanie vychodených koľají a výmoľov, doplnenie drevených výstuží na spevenenie svahu v podmočených častiach, mechanické alebo manuálne odstránenie zarastajúcej vegetácie), ktoré sú zakreslené v súčasných porastových mapách,
- ak je v zónach vodný tok a cesta (iné technické zariadenie), je možné vykonať opatrenie na zamedzenie vybreženia a škody na technických zariadeniach a objektoch [§ 16 ods. 1 písm. c)],

4) Činnosti na zabezpečenie ochrany a starostlivosti o chránené a ohrozené rastliny a živočíchy a ich biotopy.

Výruby drevín a preháňanie hospodárskych zvierat:

- preháňanie hospodárskych zvierat cez lesné porasty v zóne A na lúky a pasienky mimo A zóny, kde je potrebné zabezpečiť pasenie zvierat z dôvodu zabezpečenia priaznivého stavu alebo zlepšenia stavu chránených druhov na travinných biotopoch, ak nejestvuje možnosť využitia iných priehonov [§ 16 ods. 1 písm. d)],
- výruby drevín a odstraňovanie biomasy na vybraných maloplošných stanovištiach nelesných biotopov vyskytujúcich sa v rámci komplexu lesných biotopov, a to v prípade nevyhnutného zásahu z dôvodu ochrany a zabezpečenia priaznivého stavu predmetov ochrany – chránených druhov rastlín a/alebo živočíchov, existenčne naviazaných (prevažne) na nelesné typy biotopov (napr. *Pulsatilla grandis, Dracocephalum austriacum, Iris aphylla subsp. hungarica, Astragalus vesicarius, Onosma arenaria*); spravidla ide o stanovištia ako skaly, skalnaté a sutinové časti, xerotermy, lesostep v rámci lesných pozemkov, príp. ide o časti vedené ako neplodné plochy, funkčné plochy alebo lesné cesty, [§ 47 ods. 4 písm. j)].

Starostlivosť o chránené stromy:

- realizovať opatrenia na zlepšenie stavu chránených stromov v podobe orezu, prípadne iných opatrení (oporné konštrukcie, kosenie a pod.) v ich ochrannom pásme.

Odstraňovanie inváznych druhov:

- odstraňovanie inváznych druhov rastlín, vrátane drevín spôsobom podľa vyhlášky MŽP SR č. 450/2019 Z. z., ktorou sa ustanovujú podmienky a spôsoby

odstraňovania inváznych nepôvodných druhov, vrátane expanzívnych druhov (invázne sa správajúcich) v cenných genofondových lokalitách.

Záchranné transfery chránených druhov rastlín a živočíchov, vrátane posilnenia ich populácií:

- transfery chránených živočíchov sa budú realizovať len v prípade ich ohrozenia [§ 16 ods. 1 písm. g)].

Výskum a monitoring:

- mapovanie a monitoring druhov rastlín, živočíchov a biotopov, vrátane skúmania jedincov chránených druhov rastlín za účelom získania údajov potrebných pre zabezpečenie ich priaznivého stavu, veľkosti populácie v území a reportingu; [§ 56 ods. 1],
- prírodovedecký výskum a prieskum, vrátane ekologického a speleologického [§ 56 ods. 2 až 6].

Mapa s vymedzením častí chráneného územia, kde sa starostlivosť o územie nezabezpečuje bežným obhospodarovaním, je v prílohe 7.5.

3.2 Vymedzenie verejne prístupných častí územia a stanovenie možností ich využitia

Projektom ochrany sa verejne prístupné časti chráneného územia nevymedzujú. NP Nízke Tatry má vyhláškou Krajského úradu životného prostredia v Žiline č. 9/2004 z 4. októbra 2004 ustanovený Návštevný poriadok Národného parku Nízke Tatry a jeho ochranného pásma. Účelom vyhlášky je úprava podrobností o povinnostiach návštevníkov NP Nízke Tatry v rozsahu a spôsobe dopravy na jeho území a o kultúrno-výchovnom využívaní národného parku a jeho ochranného pásma. Návštevný poriadok obsahuje zoznam miest vyhradených na vykonávanie športových a rekreačných aktivít na území národného parku a jeho ochranného pásma a stanovuje podmienky ich využívania. Do 2 rokov po schválení zonácie NP bude pripravená aktualizácia návštevného poriadku, návrh bude prerokovaný v zmysle zákona č. 543/2002 Z. z..

V tomto návrhu budú:

- v kľudových zónach rozšírené časové uzávery z dôvodu ochrany druhov ako kamzík vrchovský tatranský (*Rupicapra rupicapra tatrica*), svišť vrchovský tatranský (*Marmota marmota*), hlucháň hôrny (*Tetrao urogallus*) a tetrov hôlniak (*Lyrurus (Tetrao) tetrix*),
- prehodnotené rozsahy skialpinistických areálov,
- prehodnotené počty a rozsahy cyklotrás – niektoré vyznačené cyklotrasy nie sú v území národného parku vyznačené legálne, budú zrušené trasy vyhradené na individuálny vjazd a státie bicyklom,
- prehodnotený počet a rozsah miest vyhradených na jednorázové prenocovanie,
- rozptylové miesta a miesta a trasy vyhradené pre voľný pohyb peších návštevníkov,
- lokality, kde je možné používať zariadenia produkujúce svetelné a hlukové efekty,
- upravené podmienky pre vstup do územia národného parku so psom,

- zadefinované miesta vyhradené pre organizovanie verejných športových a turistických podujatína území národného parku a podmienky ich výkonu,
- bude zadefinovaný pojem turistická útulňa a horská chata.

4. NÁVRH RIEŠENIA SPÔSOBU A URČENIA VÝŠKY POSKYTNUTIA NÁHRADY ZA OBMEDZENIE BEŽNÉHO OBHOSPODAROVANIA

4.1. Identifikácia pozemkov, na ktorých dochádza k obmedzeniu bežného obhospodarovania a navrhovaná forma náhrady

Obmedzenie bežného hospodárenia sa predpokladá na lesných pozemkoch zaradených do zóny A národného parku, pričom v prílohe č. 9 je uvedený prehľad pozemkov a výška náhrady na pozemkoch mimo vlastníctva štátu. Dotknuté subjekty sú uvedené v tab. č. 14.

Tab. č. 14 Zoznam užívateľov lesných pozemkov navrhovaných na riešenie náhrad za obmedzenie bežného obhospodarovania na neštátnych pozemkoch - zóna A

OBH	Výmera (m²)	Finančná náhrada (€)
Bačík Milan	38606	1 409,11
DEVANA spol. s r. o., IČO: 17323606	628 068	7 075,55
Dobák Ivan	80 677	2 945,55
Húsková Eva a spol.	62858	2 295,85
KASE, s.r.o., IČO: 36272124	1512404,52	17 037,19
Komposesorát, pozemkové spoločenstvo Dolná Lehota, IČO: 37823761	2848287,583	32 025,27
Konská hlava s. r. o., IČO: 36758884	881059	32 156,50
Kresťanko Róbert, Mgr.	141852	5 175,70
Lesný komposesorát Partizánska Ľupča, s.r.o., IČO: 31624090	9798669	110 382, 35
LESY MESTA BREZNO, s.r.o., IČO: 36027537	5369582	195 986, 75
Majitelia pôdy - pozemkové spoločenstvo Smrečany, IČO: 36142867	4345562,41	158 610,75
MALIARIK, s.r.o.	5621	63,08
Mestské lesy spol. s.r.o. Ružomberok, IČO: 31603271	575499	6 483,00
Pozemkové spoločenstvo bývalých urbarialistov Nižný Sliač - Laziská dolina, IČO: 00621331	4590016	51 706,35

Pozemkové spoločenstvo Komposesorát BIELO-MARUŠOVÁ Liptovský Ján, IČO: 17065771	3250098,15	118 625
Pozemkové spoločenstvo majiteľov lesov Liptovská Štiavnica, IČO: 00630331	3481332	39 216,84
Pozemkové spoločenstvo Podtureň, IČO: 30231493	2851051,51	41 467,79
Pozemkové spoločenstvo Svätojánskej doliny v Liptovskom Petre, IČO: 31941711	7462181,4	84 060,55
Pozemkové spoločenstvo urbariátu v Lazisku, IČO: 42388376	6585	237,25
Pozemkové spoločenstvo v Bodiciach, IČO: 42068428	1556704	22 486,53
Spolok bývalých urbárnikov pozemkové spoločenstvo Vyšná Boca, IČO: 42221625	1596774,42	17 986,82
STK Bratislava, a.s., IČO: 35899280	1336453	15 054,54
Szentivány a spol.	281966,4	10 289,35
Urban Branislav a spol.	37592	1 372,40
Urbár a komposesorát pozemkové spoločenstvo Iľanovo, IČO: 37974572	2827690,08	31 854,04
Urbár a komposesorát pozemkové spoločenstvo Pavčina Lehota, IČO: 42069319	2415490	27 209, 48
Urbár pozemkové spoločenstvo Liptovský Ján, IČO: 42351871	1238196,05	17 884,35
Urbár Vrbica, Pozemkové spoločenstvo, IČO: 17058058	7360265	107 054,11
Urbár Závažná Poruba, p.s., IČO: 17066140	5539785,07	202 199,05

Ide celkovo o výmeru **7212,09 ha** u neštátnych subjektov s odhadom náhrady vo výške **1 026 772,52 €/rok**.

Navrhovanou formou kompenzácie je finančná náhrada podľa § 61e zákona č. 543/2002 Z. z., zonáciou však nedochádza k zvýšeniu nároku oproti súčasnému stavu, nakoľko v rámci zóny A nedochádza k zvýšeniu stupňa ochrany na neštátnych pozemkoch.

Mimo 5. stupňa ochrany zonáciou NP Nízke Tatry nedochádza k obmedzeniu bežného obhospodarovania, nakoľko na lesných pozemkoch mimo 5. stupňa ochrany je podľa § 14 ods. 1 písm. l) zákona č. 543/2002 Z. z. možné realizovať len prírode blízke obhospodarovanie lesa. Tento limit pre obhospodarovanie lesa teda vyplýva priamo z platného znenia zákona č. 543/2002 Z. z., nie z návrhu zonácie a uplatňuje sa pri obhospodarovaní lesov v národných parkoch už v súčasnosti.

Na nelesných pozemkoch sa obmedzenie bežného obhospodarovania na základe zonácie nepredpokladá, pretože spravidla je bežné obhospodarovanie v súlade s cieľmi ochrany a manažmentovými opatreniami navrhovanými na týchto pozemkoch.
Mapa pozemkov podľa foriem vlastníctva *vrátane prehľadu vlastníctva a podielu na výmere chráneného územia* je v prílohe 7.6.

4.2. Určenie predpokladanej výšky finančných prostriedkov na zabezpečenie náhrad za obmedzenie bežného obhospodarovania podľa formy náhrady

Finančná náhrada sa vypočíta v znaleckom posudku podľa nariadenia vlády Slovenskej republiky č. 7/2014 Z. z. o podrobnostiach o obsahu žiadosti o vyplatenie finančnej náhrady, spôsobe výpočtu finančnej náhrady a spôsobe určenia výšky nájomného a výšky odplaty za zmluvnú starostlivosť pri náhradách za obmedzenie bežného obhospodarovania pozemku.

Na časti zóny A zóny vo vlastníctve neštátnych subjektov 5 812,23 ha je odhadovaná výška náhrady cca 864 465,62 €/rok.

Náhrada na lesných pozemkoch pre štátne subjekty v zóne A (na výmere 25 000 ha, ktorá bola zaradená do zóny A) **nebola vyčíslená**, nakoľko podľa § 104i ods. 6) zákona č. 543/2002 Z. z. aj ostatné pozemky vo vlastníctve štátu v národných parkoch prechádzajú do správy Správy národného parku Nízke Tatry so sídlom v Slovenskej Ľupči prvým dňom po uplynutí troch mesiacov odo dňa nadobudnutia účinnosti všeobecne záväzného právneho predpisu, ktorým sa vyhlásia zóny národného parku. Správa Národného parku Nízke Tatry so sídlom v Slovenskej Ľupči si náhradu neplánuje nárokovať, čím nedôjde k navýšeniu požiadaviek na náhrady v rámci kapitoly rozpočtu Ministerstva vnútra Slovenskej republiky.

5. NÁVRH TECHNICKÉHO VYBAVENIA ÚZEMIA (OZNAČENIE CHRÁNENÉHO ÚZEMIA, JEHO ZÓN A OCHRANNÉHO PÁSMA A PRÍSTUPOVÝCH MIEST DO CHRÁNENÉHO ÚZEMIA)

Návrh označenia chráneného územia a ochranného pásma

Na základné **označenie hraníc Národného parku Nízke Tatry a jeho ochranného pásma,** budú použité hraničné stĺpy pozostávajúce z normalizovanej tabule a dreveného hranolu so strieškou. V zmysle § 24 vyhlášky MŽP SR č. 170/2021 Z. z.. Normalizované tabule majú rozmer 40 x 30 cm. Na tabuli je na tmavozelenom podklade v hornej časti tabule štátny znak Slovenskej republiky a pod ním názov bielou farbou *„Národný park Nízke Tatry“* a v prípade ochranného pásma: *„Národný park Nízke Tatry ochranné pásmo“*. Drevený hranol bude zabezpečený proti poveternostným vplyvom strieškou a osadený v kovovej konzole. Rozmer Hranolu bude 10 x 10 cm a výška 2,5 m. Na označovanie zón sa použijú tabuľky s rozmermi 10 x 10 cm s nápisom čiernej farby uvádzajúcim príslušnú zónu („Zóna A, zóna B, Zóna C alebo Zóna D“) na bielom podklade v rámiku tmavozelenej farby. Tabule sa umiestnia na hraničný stĺp pod normalizovanú tabuľu so štátnym znakom.Hraničné stĺpy budú osadené na dobre viditeľnom mieste na hranici chráneného územia a jeho ochranného pásma spravidla na priesečníku s pozemnou

komunikáciou alebo chodníkom, najmä náučným chodníkom a turistickým chodníkom vstupujúcim do územia.

Hranica Národného parku Nízke Tatry ako aj jeho ochranného pásma na viac ako 70 % mení svoj priebeh. Na identickom priebehu s terajšou hranicou NAPANT a jeho ochranného pásma budú využité pôvodné hraničné stĺpy. Na novovytýčených úsekoch hranice budú osadené nové stĺpy s normalizovanými tabuľami.

Tab.č. 15 Výdavky na označenie národného parku a jeho ochranného pásma

Položka	Počet/množstvo (ks)	Jednotková cena (€)	Rozpočet (€)
Kovová konzola na upevnenie	70	45	3 150,00
Drevený stĺp so strieškou	70	55	3 850,00
Normalizované tabule: Tabuľa 40 x 30 cm	70	10	700,00
Samolepiace fólie dvojdielne:			
Štátny znak	70	2,00	140,00
Národný park ochranné pásmo	70	1,00	70,00
Spolu			**7 910,00**

Celkové výdavky na označenie územia ochranného pásma národného parku predstavujú **7 910,00 €.**

Označenie zón chráneného územia

Na označenie zóny A v Národnom parku Nízke Tatry je potrebné použiť 100 ks nových hraničných stĺpov a 100 ks normalizovaných tabúľ s rozmermi 40 x 30 cm a 100 ks normalizovaných tabúľ rozmermi 10 x 10 cm s nápisom čiernej farby uvádzajúcim *„Zóna A“* na bielom podklade v rámiku tmavozelenej farby. Obvodové hranice zóny A sa budú označovať v teréne modrým obvodovým značením na hraničných stromoch vo výške 1,3 m po celom obvode kmeňa, tak aby označené stromy boli od seba v takej vzdialenosti, aby od každého takto označeného hraničného stromu bol dobre viditeľný aj predchádzajúci a nasledujúci hraničný strom zóny.

Na označenie zóny B v Národnom parku Nízke Tatry je potrebné použiť 97 ks nových hraničných stĺpov, 97 normalizovaných tabúľ s rozmermi 40 x 30 cm a 97 ks normalizovaných tabúľ s rozmermi 10 x 10 cm s nápisom čiernej farby uvádzajúcim *„Zóna B“* na bielom podklade v rámiku tmavozelenej farby. Obvodové hranice zóny B sa budú označovať v teréne modrým obvodovým značením na hraničných stromoch vo výške 1,3 m po celom obvode kmeňa, tak aby označené stromy boli od seba v takej vzdialenosti, aby od každého takto označeného hraničného stromu bol dobre viditeľný aj predchádzajúci a nasledujúci hraničný strom zóny.

Na označenie zóny C v Národnom parku Nízke Tatry je potrebné použiť 169 ks stĺpov, 169 normalizovaných tabúľ s rozmermi 40 x 30 cm a 169 ks normalizovaných tabúľ s rozmermi 10 x 10

cm s nápisom čiernej farby uvádzajúcim *„Zóna C“* na bielom podklade v rámiku tmavozelenej farby. Nových hraničných stĺpov (aj s normalizovanou tabuľou 30 x 40 cm a 10 x 10 cm) bude 100 ks a využije sa 69 hraničných stĺpov obvodového značenie hranice NAPANT na ktoré sa len osadí normalizovaná tabuľa 10 x 10 cm. Obvodové hranice zóny C sa na základe § 24 ods. 7 vyhlášky MŽP SR č. 170/2021 Z. z., v teréne nevyznačujú.

Tab. č. 16 Výdavky na označenie zón národného parku

Položka	Počet/množstvo (ks)	Jednotková cena (€)	Rozpočet (€)
Kovová konzola na upevnenie	297	45	13 365,00
Drevený stĺp so strieškou	297	55	16 335,00
Normalizované tabule: Tabuľa 10 x 10 cm	366	5	1 830,00
Samolepiace fólie dvojdielne:			
Štátny znak	297	2,00	594,00
Národný park,	297	1,00	297,00
Zóna	366	0,70	256,20
Spolu			**32 677,20**

Tab. č. 17 Výdavky na obvodové značenie zón

Obvod hraníc zóny A a B (km)	Výdavky na farbu, štetce a kefy na 1 km hranice (€)	Rozpočet (€)
A zóna 1149,92 km	30	34 497,60
B zóna 1483,36 km	30	44 500,80

Celkové výdavky na označenie Národného parku Nízke Tatry, jeho zón a ochranného pásma predstavujú 119 585,60 €.

Mapa technického vybavenia územia sa nachádza v prílohe 7.7.

6. PREHĽAD ODBORNEJ LITERATÚRY A POUŽITÝCH ODBORNÝCH PODKLADOV

Babuška, V. & Plančár, J. (eds.): Geodynamic investigation in Czechoslovakia. Final Report. Veda, Bratislava,187 – 192 s.

Baláž, D., Marhold, K., Urban, P., (eds.) 2001: Červený zoznam rastlín a živočíchov Bazálne environmentálne informácie o sídlach Slovenska, Slovenská agentúra životného prostredia, Banská Bystrica, 2009-2013 dostupné na http://www.beiss.sk/

Bella, P. 1992: Klasifikácia negatívnych antropogénnych zásahov v krasovej krajine na Slovensku. *Slovenský kras*, 30, 57-73 s.

Bella P. 1995: Ku genéze ponorných fluviokrasových jaskýň alogénnych území Západných Karpát. In Hochmuth, Z., ed. Reliéf a integrovaný výskum krajiny. Prešov Pedagogická fakulta UPJŠ, 7-18 s.

Bella, P. 1998: Priestorová a chronologická štruktúra jaskynných geosystémov. *Slovenský kras*, 36, 7-34 s.

Bella, P. 2008: Jaskyne ako prírodné geosystémy: geoekologický výskum a environmentálna ochrana Speleologia Slovaca : edícia monografií Správy slovenských jaskýň – Speleologia Slovaca – Zväzok 2, 166 s.

Biely, A. a Bezák, V. 1997: Vysvetlivky ku geologickej mape Nízkych Tatier 1:50 000. Geologická služba Slovenskej republiky. Bratislava.

Ceľúch, M., Kaňúch, P., 2005: Návrh monitoringu pre druhy netopierov (Chiroptera). Centrum ochrany prírody a krajiny, Banská Bystrica, 160 s.

Čeřovský, J., Feráková, V., Holub, J., Maglocký, Š & Procházka, F.: Červená kniha ohrozených a vzácnych druhov rastlín a živočíchov SR a ČR. 5: Vyššie rastliny, Príroda, 232 s.

Danko, Š. a Karaska, D. (2002). Výr skalný (*Bubo bubo*). In: Danko, Š., Darolová, A., Krištín, T. (eds.) (2002). Rozšírenie vtákov na Slovensku. Veda, Bratislava

Ford, D. C., 1977: Genetic Classification of Solution Cave System. *Proceeding of the 7th International Congress of Speleology.* Sheffield (International Speleological Union), 189-192 s.

Fusán, O., IBrmajer, J., Kvitkovič, J. & Plančár, J., 1981: Block dynamic of the West Carpathians. In: Zátopek, A. (ed.): Geophys. syntheses in Czechoslovakia. Final Report. Veda, Bratislava,153 – 157 s.

Futák, J., 1980: Fytogeografické členenie. In: Mazúr, E. et al., Atlas SSR, SAV a SUGK, Inštitút aplikovanej ekológie, Bratislava, 225 s.

Hrašna, M. 1998: Tektonická a seizmická aktivita územia Slovenska, In: Wagner, P. Durmeková, T. (eds.): Geology and Environment. Dionýz Štúr Publ. Bratislava, 107 – 109 s.

Hók, J., Kahan, Š., Aubrecht, R. (2001): Geológia Slovenska. Univerzita Komenského. Bratislava.

Izakovičová Z., Miklós L., Drdoš J. 1997: Krajinnoekologické podmienky trvalo-udržateľného rozvoja. Bratislava Veda.

Jakál J. 1991: Natural resources of a karst landscape and possibilities of their utilization. Slovenský kras, 29, 3-29 s.

Jákál J. 2002: Krasová krajina, jej vlastnosti a odolnosť voči antropickým vplyvom. Geografický časopis, 54, 2002, 4.

Jakál J. 2004: Podmienky autochtónneho a alochtónneho vývoja krasového reliéfu Západných Karpát. Geografický časopis, 56, 2004, 2.

Janák, M., Plašienka, D., Frey, M., Cosca, M., Schmidt, S. T., Lupták, B., & Méres, Š. 2001: Cretaceous evolution of a metamorphic core complex, the Veporic unit, Western Carpathians (Slovakia): P–T conditions and in situ40Ar/39Ar UV laser probe dating of metapelites. *Journal of Metamorphic Geology*, *19*(2), 197-216 s.

Jurewicz, E., Gireń, B., Steller, J. 2007: Cavitation erosion a possible cause of the mass loss within thrust zones in the Tatra Mts., Poland. *Acta Geologica Polonica*, *57*(3), 305-323 s.

Kalvoda, J. 1974: Geomorfologicky vývoj hrebeňovej časti Vysokých Tatier.

Koutek, J. 1931: Geologické studie na severozápadě Nízkých Tater. - Sbor. SGÚ, 9. Praha.

Miklós, László, ed., 2002: Atlas krajiny Slovenskej republiky. 1. vyd. Bratislava: Ministerstvo životného prostredia SR, 2002. 342 s.

Kliment, J., 1999: Komentovaný prehľad vyšších rastlín flóry Slovenska uvádzaných v literatúre ako endemické taxóny. Bull. Slov. bot. spol., Bratislava, 21, Suppl. 4, 1-434 s.

Krcho, J., 1974: Štruktúra a priestorová diferenciácia fyzickogeografickej sféry ako kybernetického systému. Geografický časopis, 26/2.

Krcho, J., 1981: Mapa ako abstraktný kartografický model Sk geografickej krajiny ako reálneho priestorového systému SG. Geografický časopis, 33/3.

Krcho, J., 1991: Georelief as a subsystem of landscape and the influence of morphometric parameters of georelief on spatial differentiation of landscapeecological processes. Ecology (CSFR), 10, 2, 115-158 s.

Kvitkovič, J., Plančár, J. 1975: Analýza morfoštruktúr z hladiska súčasných pohybových tendencií vo vzťahu k hlbinnej geologickej stavbe Západných Karpát. Geografický časopis, *27,* 4, Bratislava 1975.

Kvitkovič J., Plančár J. 1977: Recentné vertikálne pohyby zejviskej kôry vo vzťahu k zemetraseniam a seizmoaktívnym zlomom v západných karpatoch. Geografický časopis 27, 3, 239-253 s.

Lukniš, M. 1972: Slovensko. *Príroda. diel 2*. Obzor.

Lukniš, M. 1973: Reliéf Vysokých Tatier a ich predpolia. Vydavateľstvo Slovenskej akadémie vied. 1973. 39 s.

Maheľ, M. 1986: Geologická stavba československých Karpát. Paleoalpínske jednotky. Veda, vydavateľstvo slovenskej akadémie vied. Bratislava.

Marhold, K., Hindák, F., (eds.) 1998: Zoznam nižších a vyšších rastlín Slovenska. Veda,2008, 688 s.

Mazúr E. 1976: Morphostructural features of the West Carpathians. Geogr. Čas., *28,* 2, Bratislava 1976

Mazúr, E. a Lukniš, M. 1978: Regionálne geomorfologické členenie Slovenskej socialistickej republiky. In: *Geografický časopis*., roč. 30, č. 2, s. 101-125 (1 mapa 1 : 1 000 000).

Mazúr, E., Lukniš, M. 1980: Geomorfologické jednotky. In Mazúr, E., ed Atlas Slovenskej socialistickej republiky. Bratislava (SAV a SÚGK), 54-55 s.

Nemčok, M., Nemčok, J. 1994: Late Cretaceous deformation of the Pieniny Klippen Belt, West Carpathians. *Tectonophysics*, *239* (1-4), 81-109 s.

Polák, P., Saxa, A., (eds.) 2005: Priaznivý stav biotopov a druhov európskeho významu. prírody a krajiny v znení neskorších predpisov prostredia SR; Banská Bystrica: Slovenská agentúra životného prostredia, 2002, 344 s.

Ratkovský, Š. 2013. Vyčleňovanie a typizácia geoekologických jednotiek jaskýň s využitím multivariačných štatistických metód. *Geografický časopis*, *65*, 171-185 s.

Stanová, V., Valachovič, M., (eds.) 2002: Katalóg Biotopov Slovenska. DAPHNE – ŠOP SR, Banská Bystrica, 225 s.

Šefara, J., Kováč, M., Plašienka, D. Šujan, M., 1998: Seismogenic zones in the Eastern Alpine-Western Carpathian-Pannonian junction area. Geol.Carpath.,49,4,247 – 260.

Šuvada, R. (eds.), 2023: Katalóg biotopov Slovenska. Druhé, rozšírené vydanie. – Štátna ochrana prírody SR, Banská Bystrica, 511 s.

Tremboš, Minár 2002 Tremboš, P., Minár, J. (2002). Morfologicko-morfometrické typy reliéfu. *Atlas krajiny SR*, 90-91.

Tremboš P., Mičian M., Minár J., Hradecký J., 2009: Geoekológia. Univerzita Komenského v Bratislave, Prírodovedecká fakulta. 111 s.

Viceníková, A., Polák, P., (eds.), 2003: Európsky významné biotopy na Slovensku, ŠOP SR, Banská Bystrica , 151 s. Vydavateľstvo SAV, Bratislava, 687 s.

Zoubek, V. 1937: Dva nálezy rúd v mezozoiku ďumbierskej zóny. Věstník Státneho Geologického ústavu Československej republiky, 13, 1-2, *211-231*. Praha.

Mapový portál Štátnej ochrany prírody a krajiny, Banská Bystrica, 2014 dostupné na http://maps.sopsr.sk/mapy/map.html

http://www.putnickemiesta.sk/

http://www.sazp.sk/slovak/struktura/ceev/DPZ/pramene/pramene.html#mapa

Register evidencie navrhovaných, určených, blokovaných a zrušených prieskumných území, Geologický ústav Dionýza Štúra, 2014 dostupné na http://mapserver.geology.sk/pu/

Register nehnuteľných národných kultúrnych pamiatok, Pamiatkový úrad SR, 2015 dostupný na https://www.pamiatky.sk/sk/page/evidencia-narodnych-kulturnych-pamiatok-na-slovensku Slovenska. Ochrana prírody 20, suplement. Štátna ochrana prírody Slovenskej republiky, SR, Banská Bystrica.

Štátny zoznam osobitne chránených častí prírody a krajiny dostupný na http://uzemia.enviroportal.sk/

Legislatíva

Nariadenie vlády Slovenskej republiky č. 451/2023 Z.z., ktorým sa ustanovuje národný zoznam území európskeho významu

Vyhláška Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky č. 189/2010. Z. z., ktorou sa vyhlasuje Chránené vtáčie územie Nízke Tatry

Smernica Rady a Európskeho parlamentu 2009/147/EÚ o ochrane voľne žijúceho vtáctva (konsolidované zmenie) v platnom znení

Smernica Rady 92/43/EHS o ochrane prirodzených biotopov a voľne žijúcich živočíchov a rastlín v platnom znení

Zákon č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov

Vyhláška Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky č. 170/2021 Z. z., ktorou sa vykonáva zákon č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov

Vykonávacie nariadenie Komisie (EÚ) 2016/1141 z 13. júla 2016, ktorým sa prijíma zoznam inváznych nepôvodných druhov vzbudzujúcich obavy Únie podľa nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1143/2014 v platnom znení

Vyhláška Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky č. 450/2019 Z. z., ktorou sa ustanovujú podmienky a spôsoby odstraňovania inváznych nepôvodných druhov

Nariadenie vlády Slovenskej republiky č. 449/2019 Z. z., ktorým sa vydáva zoznam inváznych nepôvodných druhov vzbudzujúcich obavy Slovenskej republiky

Nariadenie vlády Slovenskej republiky č. 7/2014 Z. z. o podrobnostiach o obsahu žiadosti o vyplatenie finančnej náhrady, spôsobe výpočtu finančnej náhrady a spôsobe určenia výšky nájomného a výšky odplaty za zmluvnú starostlivosť pri náhradách za obmedzenie bežného obhospodarovania pozemku

Databázy

ISTB – centrálna databáza ŠOP SR - centrálna databáza taxónov a biotopov
KIMS – centrálna databáza ŠOP SR – centrálna databáza taxónov a biotopov (www.biomonitoring.sk)
Správa, ktorú Slovenská republika predložila v roku 2019 podľa článku 17 smernice o biotopoch (za roky 2013-2018): https://cdr.eionet.europa.eu/sk/eu/art17/envxrnpda/

Foto

Snímka na titulnej strane pohľad na Ďumbiersky masív (Autor: Longauerová).

7. MAPOVÉ PRÍLOHY

7.1 Mapa vymedzenia chráneného územia a jeho ochranného pásma
7.2 Mapa prekryvu chráneného územia s inými chránenými územiam
7.3.1 Mapa navrhovaných zón
7.3.2 Mapa navrhovaných ekologicko-funkčných priestorov
7.4.1 Mapa predmetu ochrany – rastlinné druhy
7.4.2 Mapa predmetu ochrany – živočíšne druhy
7.4.3 Mapa predmetu ochrany – nelesné biotopy
7.4.4.Mapa predmetu ochrany – lesné biotopy
7.5 Mapa s vymedzením častí chráneného územia, kde sa starostlivosť o územie nezabezpečuje bežným obhospodarovaním
7.6 Mapa pozemkov podľa foriem vlastníctva vrátane prehľadu vlastníctva a podielu na výmere chráneného územia
7.7 Mapa technického vybavenia územia

7.1 Mapa vymedzenia chráneného územia a jeho ochranného pásma

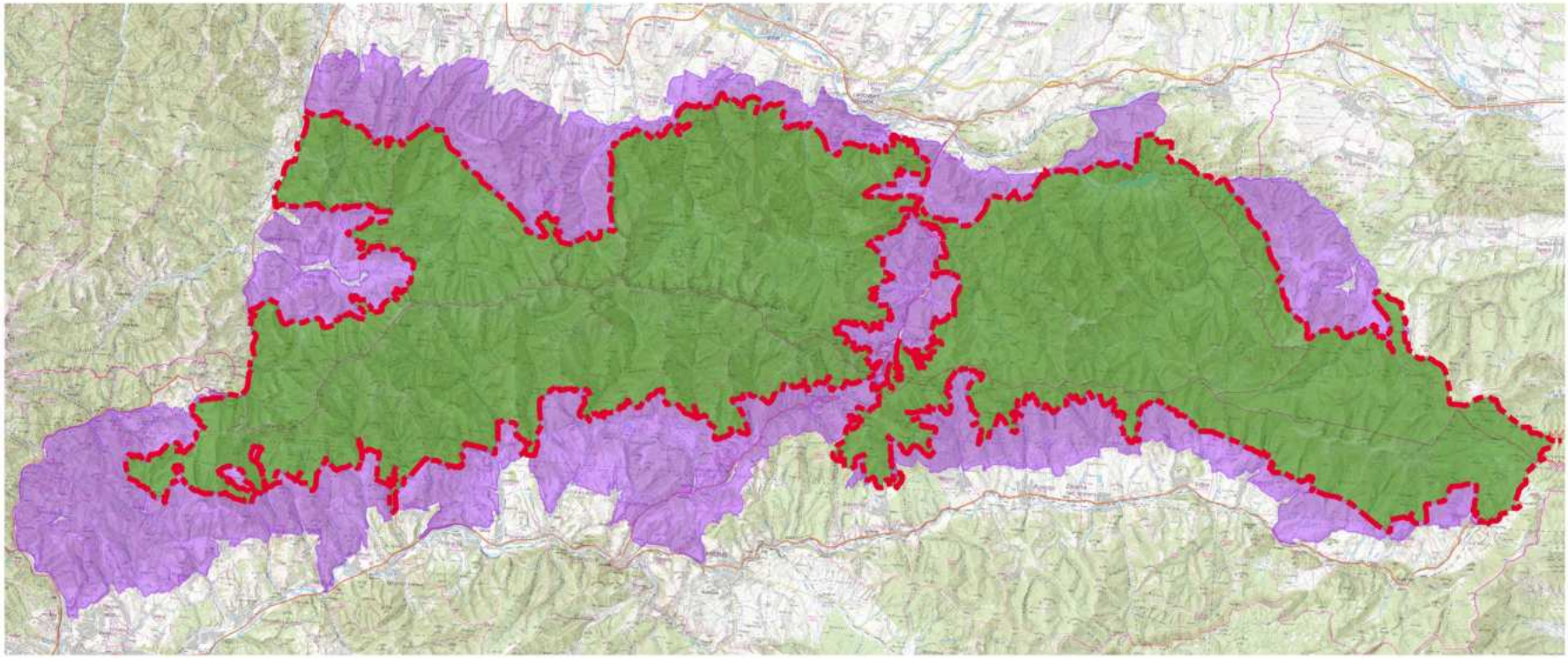

Príloha 7.1 – Mapa chráneného územia a jeho ochranného pásma

území Národného parku Nízke Tatry
ochranné pásmo NP Nízke Tatry

0 10 20 km

ZMSR50 © Geodetický a kartografický ústav Bratislava, 2004, 4.0 4096 4096
DMR 5.0_SR © Geodetický a kartografický ústav Bratislava, 2023, 4.0 4096 4096

7.2 Mapa prekryvu chráneného územia s inými chránenými územiam

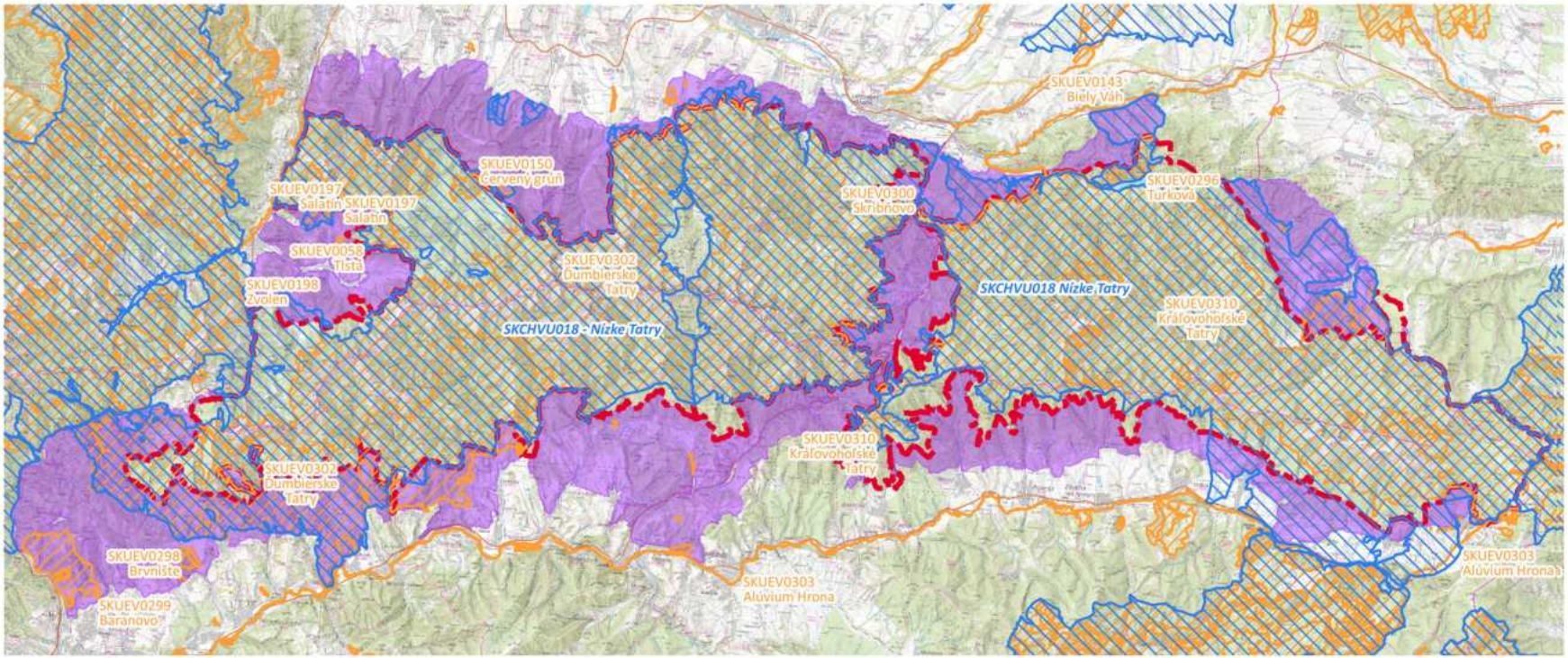

Príloha 7.2 – Mapa prekryvu chráneného územia s inými chránenými územiami

- územie Národného parku Nízke Tatry
- ochranné pásmo NP Nízke Tatry
- územie európskeho významu (SKUEV0303 Alúvium Hrona, SKUEV0299 Baranovo, SKUEV1297 Brezinky, SKUEV0298 Brvnište, SKUEV0150 Červený grúň, SKUEV0061 Demänovská slatina, SKUEV0302 Ďumbierske Tatry, SKUEV0153 Horné lazy, SKUEV0059 Jelšie, SKUEV1301 Kopec, SKUEV0310 Kráľovohoľské Tatry, SKUEV0197 Salatín, SKUEV0300 Skribňovo, SKUEV0154 Suchá dolina, SKUEV0058 Tlstá, SKUEV0296 Turková, SKUEV0198 Zvolen)
- chránené vtáčie územie (SKCHVU018 Nízke Tatry)

0 10 20 km

ZMSR50 © Geodetický a kartografický ústav Bratislava, 2004, 4.0 4096 4096
DMR 5.0_SR © Geodetický a kartografický ústav Bratislava, 2023, 4.0 4096 4096

7.3.1 Mapa navrhovaných zón

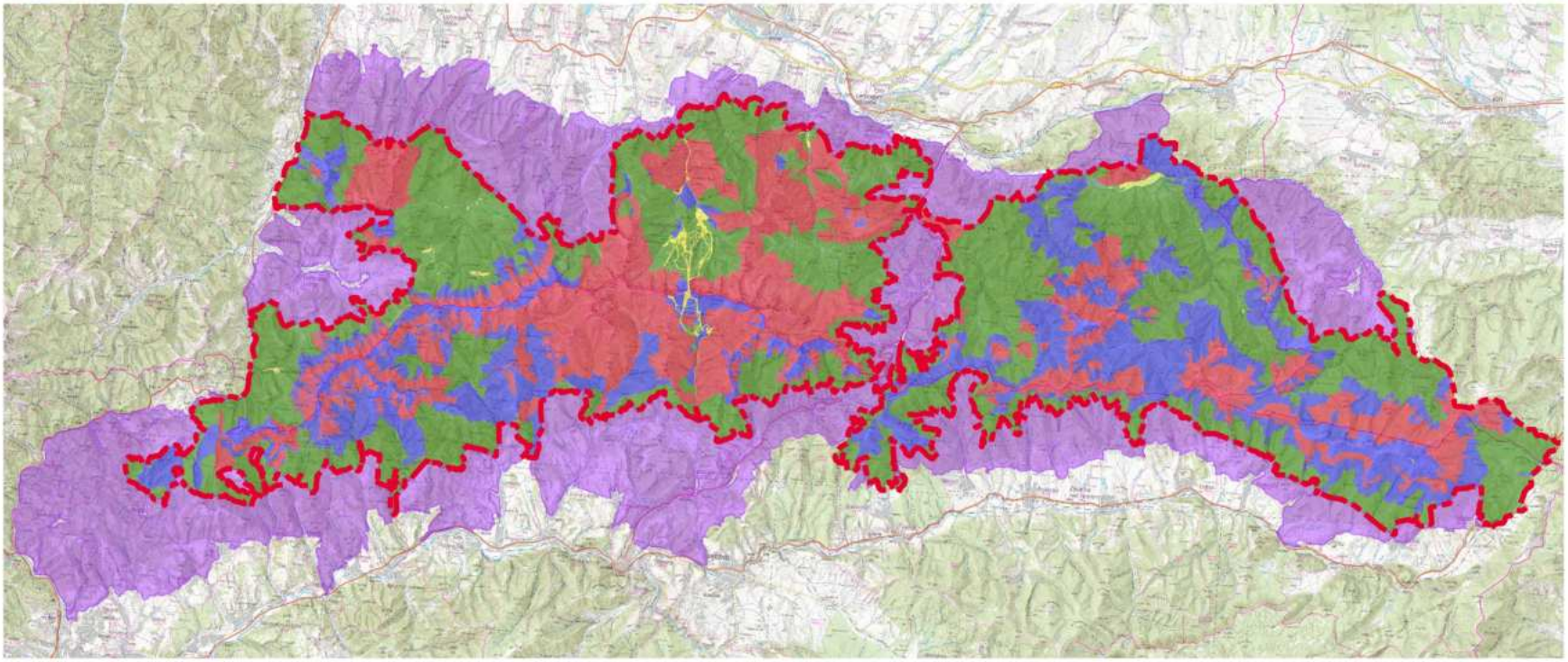

Príloha 7.3.1 – Mapa navrhovaných zón

území Národného parku Nízke Tatry
ochranné pásmo NP Nízke Tatry

ZÓNY

Zóna A - 5. stupeň ochrany
Zóna B - 4. stupeň ochrany
Zóna C - 3. stupeň ochrany
Zóna D - 2. stupeň ochrany

0 10 20 km

ZMSR50 © Geodetický a kartografický ústav Bratislava, 2004, 4.0 4096 4096
DMR 5.0_SR © Geodetický a kartografický ústav Bratislava, 2023, 4.0 4096 4096

7.3.2 Mapa navrhovaných ekologicko-funkčných priestorov

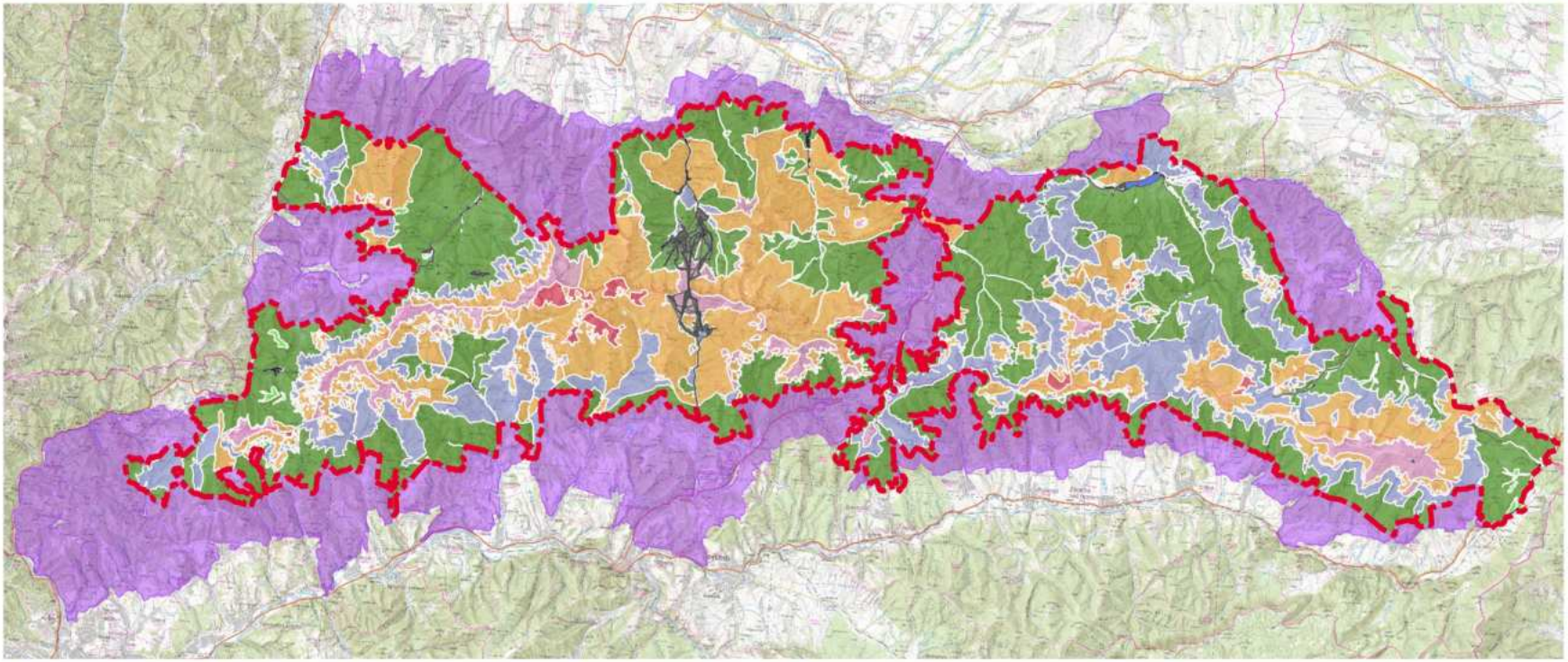

Príloha 7.3.2 – Mapa navrhovaných ekologicko-funkčných priestorov (EFP)

- územie Národného parku Nízke Tatry
- ochranné pásmo NP Nízke Tatry

Ekologicko-funkčné priestory (EFP)

- EFP-1-1 hôlne pásmo - nelesné pozemky ponechané na samovoľný vývoj
- EFP-1-2 hôlne pásmo - ostatné lesné pozemky ponechané na samovoľný vývoj
- EFP-2-1 hôlne pásmo - lesné a nelesné pozemky s cieľom dosiahnutia stavu prirodzeného ekosystému manažmentovými zásahmi
- EFP-2-2 lesné pozemky s cieľom dosiahnutia stavu prirodzeného ekosystému manažmentovými zásahmi
- EFP-2-3 vodné plochy a toky s cieľom dosiahnutia stavu prirodzeného ekosystému manažmentovými zásahmi
- EFP-3 lesné pozemky obhospodarované s prírode blízky obhospodarovaním
- EFP-4 nelesné pozemky s obhospodarovaním so zameraním na trvalo udržateľné využívanie PPF
- EFP-5 zastavané územia obcí, strediská CR, rozvojové plochy obcí podľa schválených UPD, produktovody, komunikácie a telekomunikačné vysielače

0 10 20 km

ZMSR50 © Geodetický a kartografický ústav Bratislava, 2004, 4.0 4096 4096
DMR 5.0_SR © Geodetický a kartografický ústav Bratislava, 2023, 4.0 4096 4096

7.4.1 – Mapa predmetov ochrany - rastlinné druhy

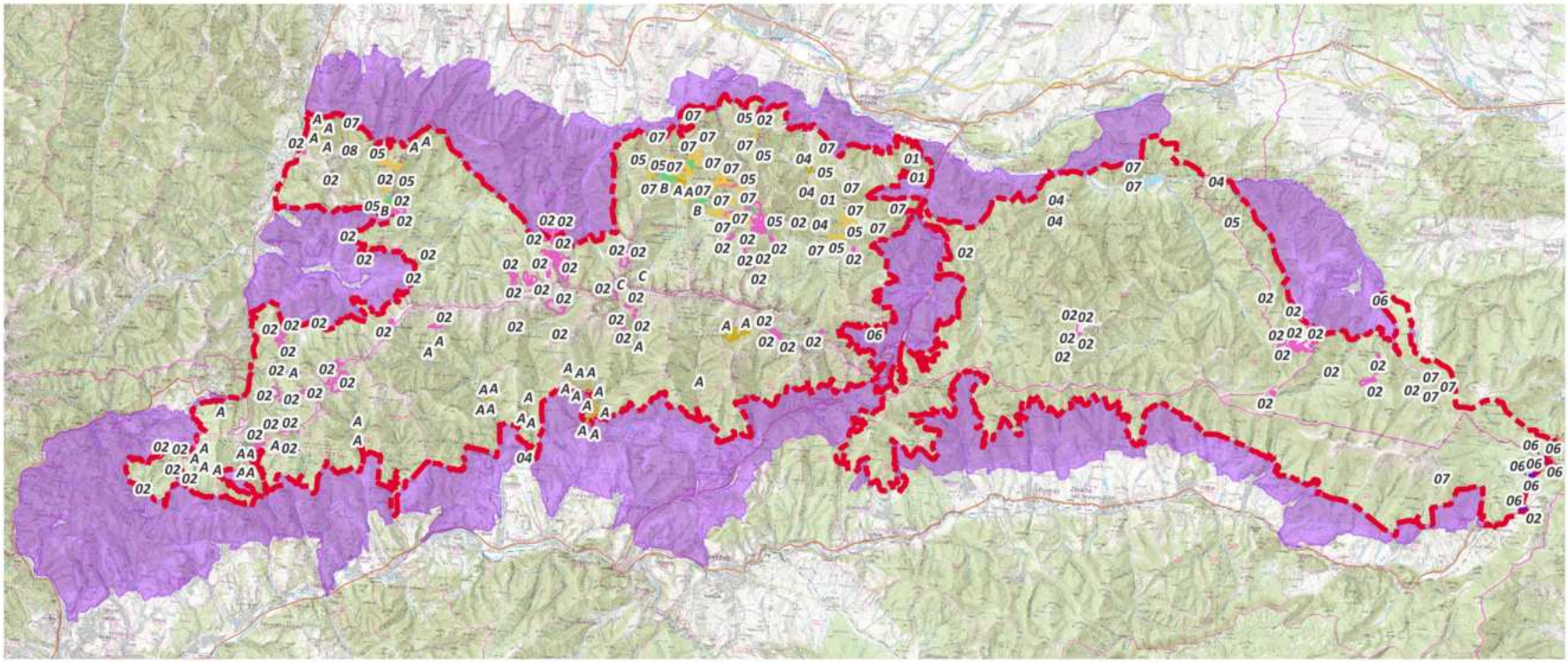

Príloha 7.4.1 – Mapa predmetov ochrany - rastlinné druhy

- územie Národného parku Nízke Tatry
- ochranné pásmo NP Nízke Tatry

Bryophyta (machorasty)

- A - Buxbaumia viridis
- B - Mannia triandra
- C - Ochyraea tatrensis

Tracheophyta (cievnaté rastliny)

- 01 - Adenophora liliifolia
- 02 - Campanula serrata
- 04 - Cypripedium calceolus
- 05 - Dianthus nitidus
- 06 - Ligularia sibirica
- 07 - Pulsatilla slavica
- 08 - Pulsatilla subslavica

0 10 20 km

ZMSR50 © Geodetický a kartografický ústav Bratislava, 2004, 4.0 4096 4096
DMR 5.0_SR © Geodetický a kartografický ústav Bratislava, 2023, 4.0 4096 4096

7.4.2 – Mapa predmetov ochrany - živočíšne druhy

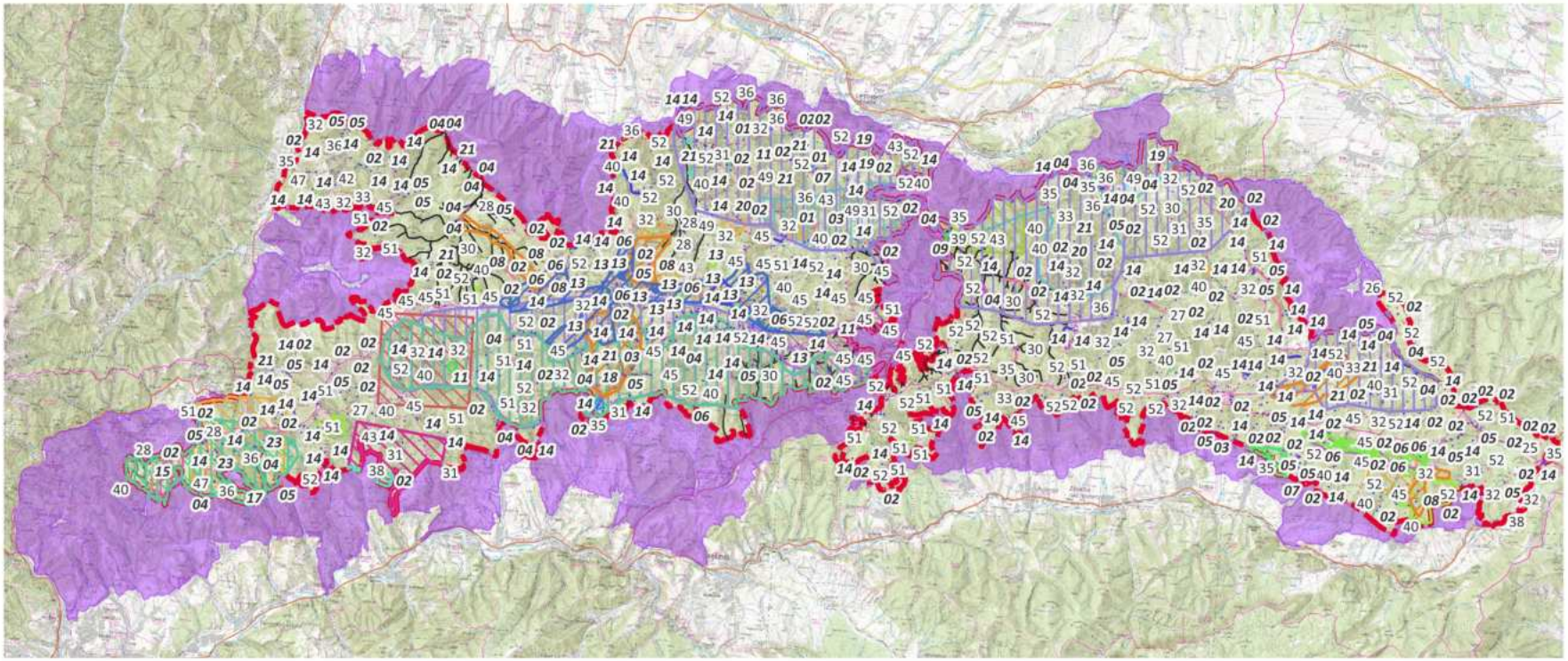

7.4.2 – Mapa predmetov ochrany - živočíšne druhy

- územie Národného parku Nízke Tatry
- ochranné pásmo NP Nízke Tatry

Mammalia (cicavce)
- 01 - Barbastella barbastellus
- 02 - Canis lupus
- 03 - Felis silvestris
- 04 - Lutra lutra
- 05 - Lynx lynx
- 06 - Marmota marmota latirostris
- 07 - Martes martes
- 08 - Microtus tatricus
- 09 - Myotis bechsteinii
- 10 - Myotis dasycneme
- 11 - Myotis myotis
- 12 - Rhinolophus hipposideros
- 13 - Rupicapra rupicapra tatrica
- 14 - Ursus arctos

Insecta (hmyz)
- 15 - Boros schneideri
- 16 - Callimorpha quadripunctaria
- 17 - Carabus variolosus
- 18 - Cucujus cinnaberinus
- 19 - Leptidea morsei
- 20 - Parnassius apollo
- 21 - Pseudogaurotina excellens
- 22 - Rhysodes sulcatus
- 23 - Rosalia alpina
- 24 - Eriogaster catax

Mollusca (mäkkýše)
- 25 - Vertigo angustior
- 26 - Vertigo geyeri

Amphibia (obojživelníky)
- 27 - Bombina variegata
- 28 - Triturus montandonii

Osteichthyes (ryby)
- 29 - Cottus gobio
- 30 - Thymallus thymallus

Aves (vtáky)
- 31 - Aegolius funereus
- 32 - Aquila chrysaetos
- 33 - Bubo bubo
- 34 - Caprimulgus europaeus
- 35 - Caprimulgus europaeus
- 36 - Clanga (=Aquila) pomarina
- 37 - Coturnix coturnix
- 38 - Crex crex
- 39 - Dendrocopos leucotos
- 40 - Dendrocopos leucotos
- 41 - Ficedula albicollis
- 42 - Ficedula parva
- 43 - Glaucidium passerinum
- 44 - Lanius excubitor
- 45 - Lyrurus (Tetrao) tetrix
- 46 - Muscicapa striata
- 47 - Pernis apivorus
- 48 - Phoenicurus phoenicurus
- 49 - Picoides tridactylus
- 50 - Picus canus
- 51 - Tetrao urogallus
- 52 - Tetrastes (Bonasia) bonasia

0 10 20 km

ZMSR50 © Geodetický a kartografický ústav Bratislava, 2004, 4.0 4096 4096
DMR 5.0_SR © Geodetický a kartografický ústav Bratislava, 2023, 4.0 4096 4096

7.4.3 Mapa predmetov ochrany – nelesné biotopy

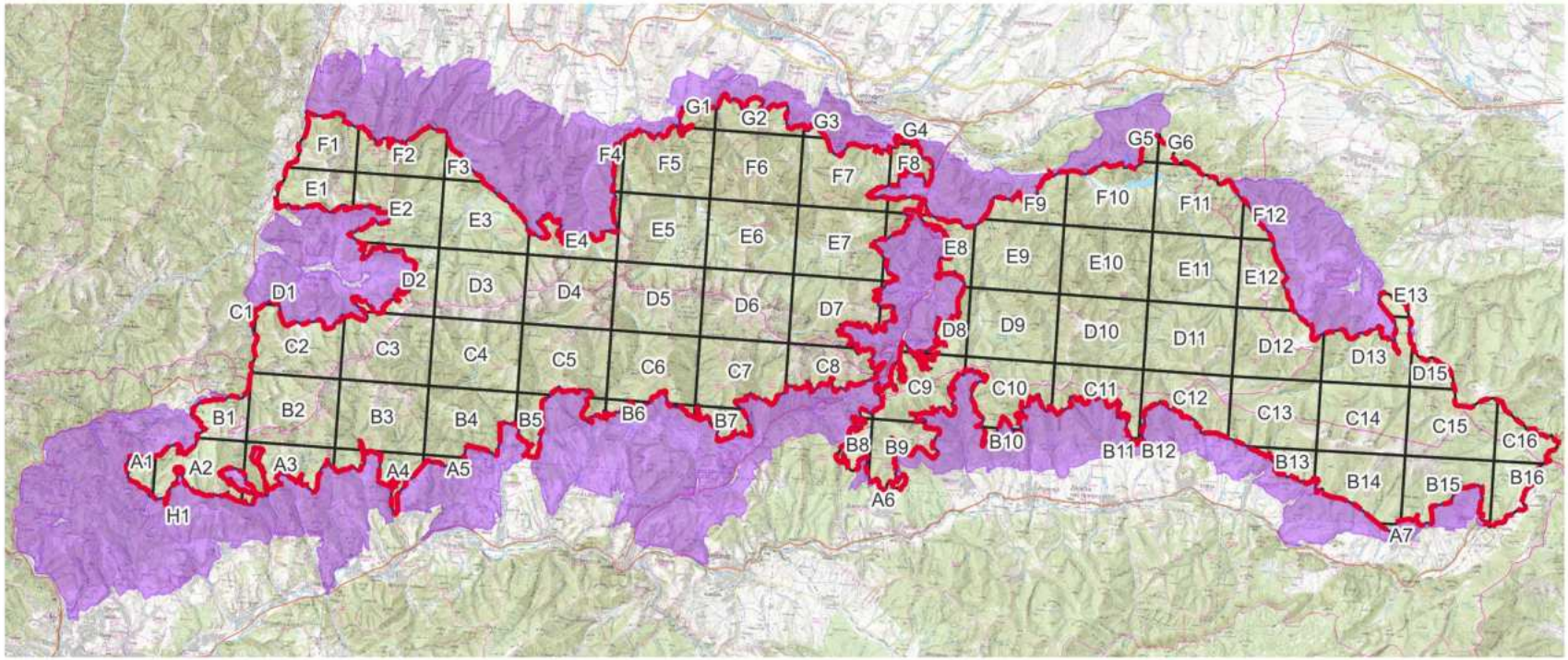

Príloha - 7.4.3 Mapa predmetu ochrany – nelesné biotopy

území Národného parku Nízke Tatry | ochranné pásmo NP Nízke Tatry | rastrová sieť

0 10 20 km

ZMSR50 © Geodetický a kartografický ústav Bratislava, 2004, 4.0 4096 4096
DMR 5.0_SR © Geodetický a kartografický ústav Bratislava, 2023, 4.0 4096 4096

Legenda k mapovej prílohe č. 7.4.3:

KÓD RASTRA	BIOTOP
A1	Lk1, Sk3
A2	Lk1, Pr3, Sk3, Tr8
A3	komplex Lk6, Ra6; Lk1, Pr3, Tr1.1
A4	Lk1
A5	Tr1
A7	Tr8
KÓD RASTRA	BIOTOP
C2	Al5, Al9, Br6, Kr10, Lk1, Lk2, Lk3, Lk5, Pi5,Tr 8
C3	Al 1,Al 5,Al 6,Al 9,Br 6,Kr 10,Sk 3,Tr 8
C4	Al 1,Al 6,Kr 10,Tr 8
C5	Al 1,Al 5,Al 9,Kr 10,Lk 2,Sk 1,Tr 8
C6	Al 9, Kr 10, Tr 8
C7	Al 9, Kr 10, Tr 8
C8	Al 1,Al 9,Sk 3,Tr 8
C9	Lk 3, Tr 8
C10	Kr 10, Tr 8
C11	Tr 8
C12	Kr 10, Ra 6, Tr8
C13	Al 1,Al 2,Al 9,komplex Al1, Al9;komplex Al1,Al9,Al6;komplex Kr10, Al6a;Kr 10,Sk 2,Sk 3, Tr 8
C14	Al 1,Al 2,Al 6,Al 9,komplex Al1, Al9;komplex Al1,Al9,Al6;komplex Al5, Al6;komplex Kr10, Al6a;Kr 10,Pr 1,Sk 2,Sk 3,Tr 8
C15	Al 1,Al 2,Al 6,Al 9,komplex Al1, Al9;komplex Al1,Al9,Al6;komplex Kr10, Al6a;Kr 10,Lk 2,Lk 3,Pr 1,Ra 3,Sk 2,Sk 3,Tr 8
C16	Lk 3, Ra 3, Vo2
KÓD RASTRA	BIOTOP
E1	Lk 1,Sk 1,Tr 8
E2	Al 3,Br 6,Kr 10,Lk 1,Lk 2,Sk 1,Tr 8
E3	Lk 1,Lk 5,Pr 3,Ra 6,Sk 1
E4	Al 1,Al 9,Sk 3,Tr 8
E5	Al 1,Al 9,komplex Al1,Al9,Al6; Kr 10,Lk 5,Lk 3,Sk 1,Sk 2,Sk 3,Tr 8
E6	Al 3,Kr 10,Lk 1,Lk 3,Sk 1,Sk 6,Tr 8
E7	Al 3,Lk 1,Lk 3,Lk 5,Ra 6,Sk 1, Tr 8
E8	Lk 1,Lk 3,Ra 6,Sk 1
E9	Lk 1, Lk 5

E10	Lk 3, Tr 8
E11	Lk 1, Lk 3, Lk 5
E12	Lk 1, Lk 3, Tr8
E13	Lk 2

KÓD RASTRA	BIOTOP
B1	Ra3, Sk3, Tr8
B2	Al1,Al5,Al6,Al9,Kr10,Lk1,Lk2,Lk3,Pi5,Sk3,Tr 1.1, Tr8
B3	Al6, Kr10, Tr8
B4	Lk1, Tr8
B5	Lk1
B7	Lk1
B8	Lk3
B9	Lk3
B14	Al1, Al2, Al6, Al9, komplex Al1, Al9; komplex Al1,Al9,Al6; komplex Kr10, Al6a; K 10, Lk3, Sk2, Sk3, Tr8
B15	Al1, Al2, Al6, Al9, komplex Al1, Al9; komplex Al1,Al9,Al6; komplex Kr10, Al6a; Kr10, Lk3, Pr1, Sk2, Sk3, Tr8
B16	Lk 1, Lk 3, Ra 3, Ra6
KÓD RASTRA	BIOTOP
D2	Al 5,Br 6,Kr 10,Lk 1,Ra 6,Tr 8
D3	Al 1,Al 5,Al 9,komplex Al1,Al9,Al6;komplex Lk1, Lk3;Kr 10,Lk 5,Sk 3,Tr 8
D4	Al 1,Al 5,Al 6,Al 9,komplex Al1,Al9,Al6;komplex Al6, Al1;Sk 2,Sk 3,Tr 8
D5	Al 1,Al 5,Al 6,Al 9,komplex Al1,Al9,Al6;komplex Al6, Al1;Kr 10,Lk 5,Sk 2,Sk 3,Tr 8
D6	Al 1,Al 3,Al 5,Al 6,Al 9,komplex Al6, Al9;Kr 10,Lk 5,Sk 2,Sk 3,Tr 8
D7	Al 1,Al 6,Sk 2,Tr 8
D8	Lk 3, Tr 8
D9	Lk 1,Lk 2,Lk 3,Lk 5,Tr 8
D10	Al 3,Br 6,Kr 10,Lk 3,Tr 8
D11	Lk 2,Lk 5,Tr 8
D12	Lk 1, Lk 2, Tr
D13	Lk 1,Lk 2,Lk 3, Lk 5
D15	Lk 2, Tr 1.1

KÓD RASTRA	BIOTOP
F1	Lk 1
F2	Al 3,Br 6,Sk 1
F3	Lk 1, Sk 1
F5	Al 3,Lk 1,Lk 3,Lk 5,Sk 1,Sk 6
F6	Al 3,Kr 10,Lk 1,Lk 2,Lk 3,Sk 1
F7	Lk 1,Lk 2,Lk 3,Sk 1
F8	Lk 1, Sk 1
F9	Lk 1, Lk 3
F10	Br 2,Lk 1,Sk 1
F11	Lk 1,Lk 2,Lk 5
G2	Al 3, Lk 1, Lk 3, Sk 1
G3	Lk 3

7.4.4 Mapa predmetov ochrany – lesné biotopy

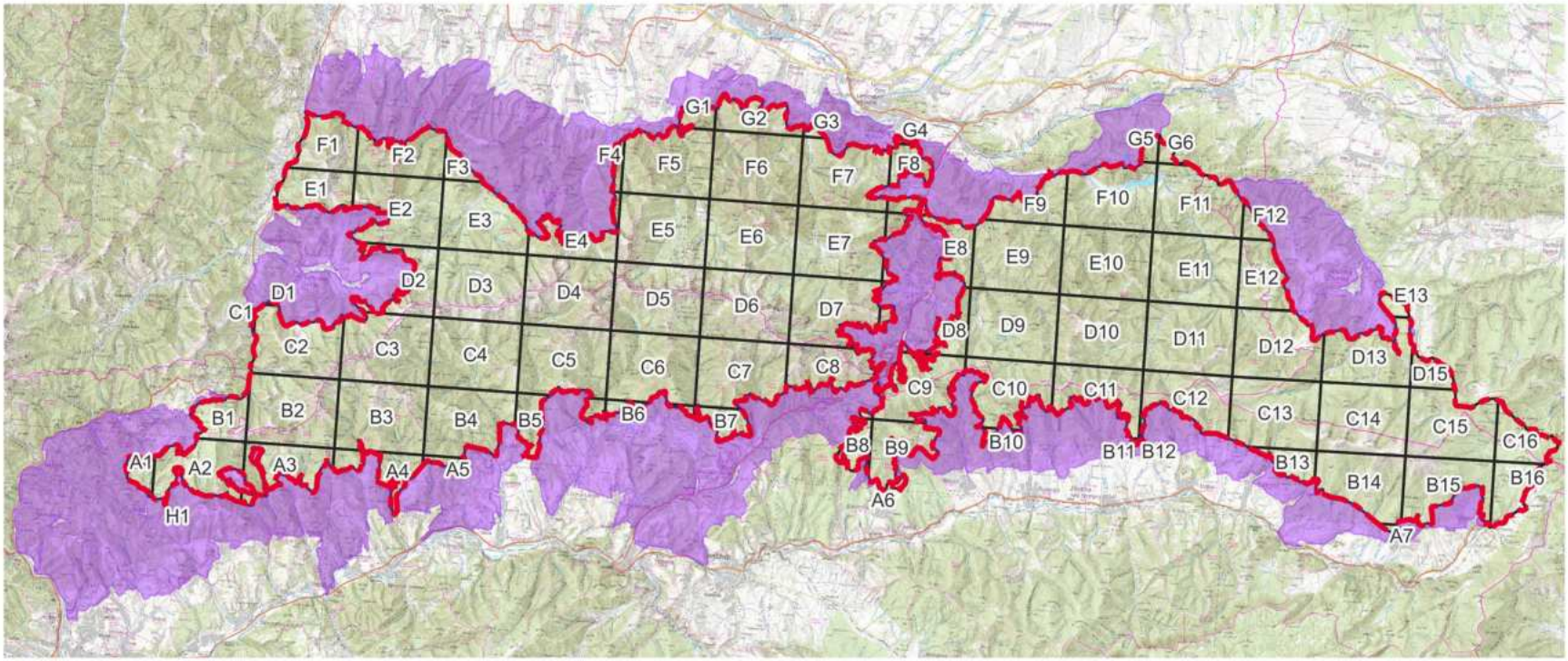

Prílohy 7.4.4 Mapa predmetu ochrany – lesné biotopy

území Národného parku Nízke Tatry — ochranné pásmo NP Nízke Tatry — rastrová sieť

Legenda k mapovej prílohe č. 7.4.4:

KÓD RASTRA	BIOTOP
A1	Ls4, Ls5.1, Ls5.2, Ls5.4, Ls6.1, Ls8
A2	91D0, 91E0, Ls4, Ls5.1, Ls5.2, Ls5.4, Ls8, Ls9.1
A3	91E0, Ls4, Ls5.1, Ls5.2, Ls5.4, Ls6.1, Ls8
A4	91E0, Ls4, Ls5.1, Ls5.2, Ls5.4, Ls8
A5	Ls5.1, Ls5.4
A6	Ls5.1, Ls5.3
KÓD RASTRA	BIOTOP
C1	Ls5.3, Ls5.4
C2	9410, Ls5.1, Ls5.2, Ls5.3, Ls5.4
C3	9410, Kr10, Ls4, Ls5.1, Ls8, Ls9.1
C4	91E0, 9410, Kr10, Ls4, Ls5.1, Ls5.2, Ls5.4, Ls8
C5	9410, Kr10, Ls4, Ls5.1, Ls5.2, Ls8
C6	9410, Kr10, Ls4, Ls5.1, Ls5.2, Ls5.3, Ls8, Ls9.1
C7	9410, Kr10, Ls4, Ls5.1, Ls5.2, Ls5.3, Ls8, Ls9.1
C8	9410, Kr10, Ls4, Ls5.1, Ls5.2, Ls5.3
C9	91E0, 9410, Ls5.1, Ls5.2, Ls5.3, Ls9.1
C10	9410, Kr10, Ls5.1, Ls5.2, Ls5.3, Ls5.4, Ls8, Ls9.1
C11	9410, Kr10, Ls5.1, Ls5.2, Ls5.3, Ls9.1
C12	9410, Kr10, Ls5.1, Ls5.2, Ls5.3, Ls9.1
C13	9410, Kr10, Ls5.1, Ls5.2, Ls8, Ls9.1
C14	9410, Kr10
C15	91E0, 9410, Kr10, Ls5.1, Ls5.4
C16	91E0, 9410, Ls5.1, Ls5.2, Ls5.4
KÓD RASTRA	BIOTOP
E1	91Q0, 9410, Ls4, Ls5.1, Ls5.3, Ls5.4
E10	9410, Ls4, Ls5.1, Ls5.2, Ls5.3, Ls5.4, Ls8
E11	9410, Ls4, Ls5.1, Ls5.2, Ls5.3, Ls5.4, Ls8
E12	9410, Ls5.4, Ls9.1
E2	9410, Kr10, Ls5.1, Ls5.3, Ls5.4, Ls9.1
E3	91Q0, 9410, Ls4, Ls5.1, Ls5.4, Ls9.1
E4	9410, Kr10, Ls9.1

E5	91Q0, 9410, Kr10, Kr11, Ls8, Ls9.1, Ls9.3
E6	91Q0, 9410, Kr10, Kr11, Ls5.4, Ls9.1
E7	91Q0, 9410, Ls5.1, Ls5.2, Ls5.4
E8	91Q0, 9410, Ls4, Ls5.1, Ls5.2, Ls5.3, Ls5.4
E9	9410, Ls4, Ls5.1, Ls5.2, Ls5.3, Ls5.4, Ls8
KÓD RASTRA	BIOTOP
G1	Ls5.4
G2	91Q0, 9410, Ls5.1, Ls5.4
G3	Ls5.3, Ls5.4
G4	Ls5.4
G5	91Q0, Ls5.4
G6	91Q0, Ls5.1, Ls5.4

KÓD RASTRA	BIOTOP
B1	91D0, Ls5.1, Ls5.3, Ls5.4, Ls8
B2	9410, Kr10, Ls4, Ls5.1, Ls5.2, Ls5.3, Ls5.4, Ls8
B3	9410, Kr10, Ls4, Ls5.1, Ls5.2, Ls8
B4	91E0, 9410, Kr10, Ls4, Ls5.1, Ls5.2, Ls5.4, Ls8
B5	91E0, Ls4, Ls5.1, Ls5.2, Ls5.3, Ls8
B6	Ls4, Ls5.1, Ls5.3, Ls9.1
B7	Ls4, Ls5.1, Ls5.2, Ls5.3, Ls8, Ls9.1
B8	9410, Ls4, Ls5.1, Ls5.3, Ls9.1
B9	9410, Ls5.1, Ls5.2, Ls5.3, Ls9.1
B10	Ls5.3, Ls5.4
B12	Ls5.3
B13	9410, Ls8, Ls9.1
B14	9410, Kr10, Ls9.1
B15	91E0, 9410, Kr10, Ls8, Ls9.1
B16	91D0, 91E0, Ls5.1, Ls5.2, Ls5.4
KÓD RASTRA	BIOTOP
D1	Ls5.4
D2	9410, Kr10, Ls5.4, Ls9.1
D3	9410, Kr10, Ls5.1, Ls5.2
D4	9410, Kr10, Ls4, Ls5.1

D5	9410, Kr10, Kr11, Ls5.1, Ls5.2, Ls5.3, Ls8, Ls9.1
D6	9410, Kr10, Kr11, Ls5.1, Ls5.3, Ls8
D7	9410, Kr10, Ls5.1, Ls5.2
D8	9410, Ls4, Ls5.1, Ls5.2, Ls5.4
D9	91D0, 91E0, 9410, Ls4, Ls5.1, Ls5.2, Ls5.4
D10	91E0, 9410, Kr10, Ls5.1, Ls5.2, Ls5.3
D11	9410, Kr10, Ls5.1, Ls5.2, Ls5.4
D12	9410, Ls5.4
D13	9410
D15	9410
KÓD RASTRA	BIOTOP
F1	Ls5.1, Ls5.4
F10	91E0, 91Q0, 9410, Ls4, Ls5.1, Ls5.2, Ls5.3, Ls5.4, Ls9.1
F11	91E0, Ls4, Ls5.1, Ls5.2, Ls5.3, Ls5.4, Ls8
F2	91Q0, 9410, Ls5.1, Ls5.3, Ls5.4, Ls9.1
F3	Ls5.1, Ls5.3, Ls5.4, Ls9.1
F4	Ls5.4
F5	91Q0, 9410, Ls5.4, Ls8
F6	91Q0, 9410, Kr10, Ls5.1, Ls5.4
F7	91Q0, 9410, Ls5.1, Ls5.2, Ls5.3, Ls5.4, Ls8, Ls9.1
F8	9410, Ls5.1, Ls5.4, Ls8
F9	91D0, 91E0, 91Q0, Ls5.1, Ls5.3, Ls5.4, Ls8

7.5 Mapa s vymedzením častí chráneného územia, kde sa starostlivosť o územie nezabezpečuje bežným obhospodarovaním

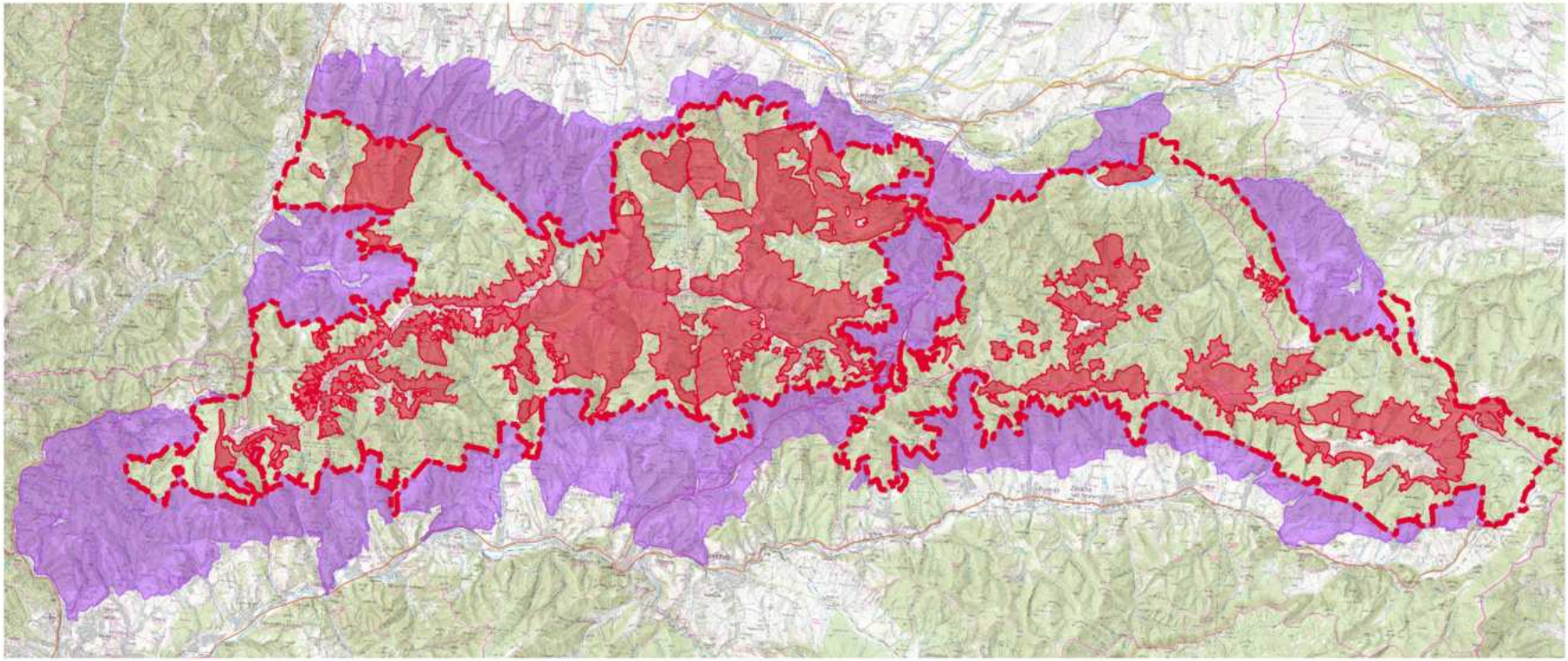

Príloha 7.5 – Mapa s vymedzením časti územia, kde sa starostlivosť o územie nezabezpečuje bežným obhospodarovaním

- územie Národného parku Nízke Tatry
- ochranné pásmo NP Nízke Tatry
- územie s obmedzením bežného obhospodarovania

0 10 20 km

ZMSR50 © Geodetický a kartografický ústav Bratislava, 2004, 4.0 4096 4096
DMR 5.0_SR © Geodetický a kartografický ústav Bratislava, 2023, 4.0 4096 4096

7.6 Mapa pozemkov podľa foriem vlastníctva vrátane prehľadu vlastníctva a podielu na výmere chráneného územia

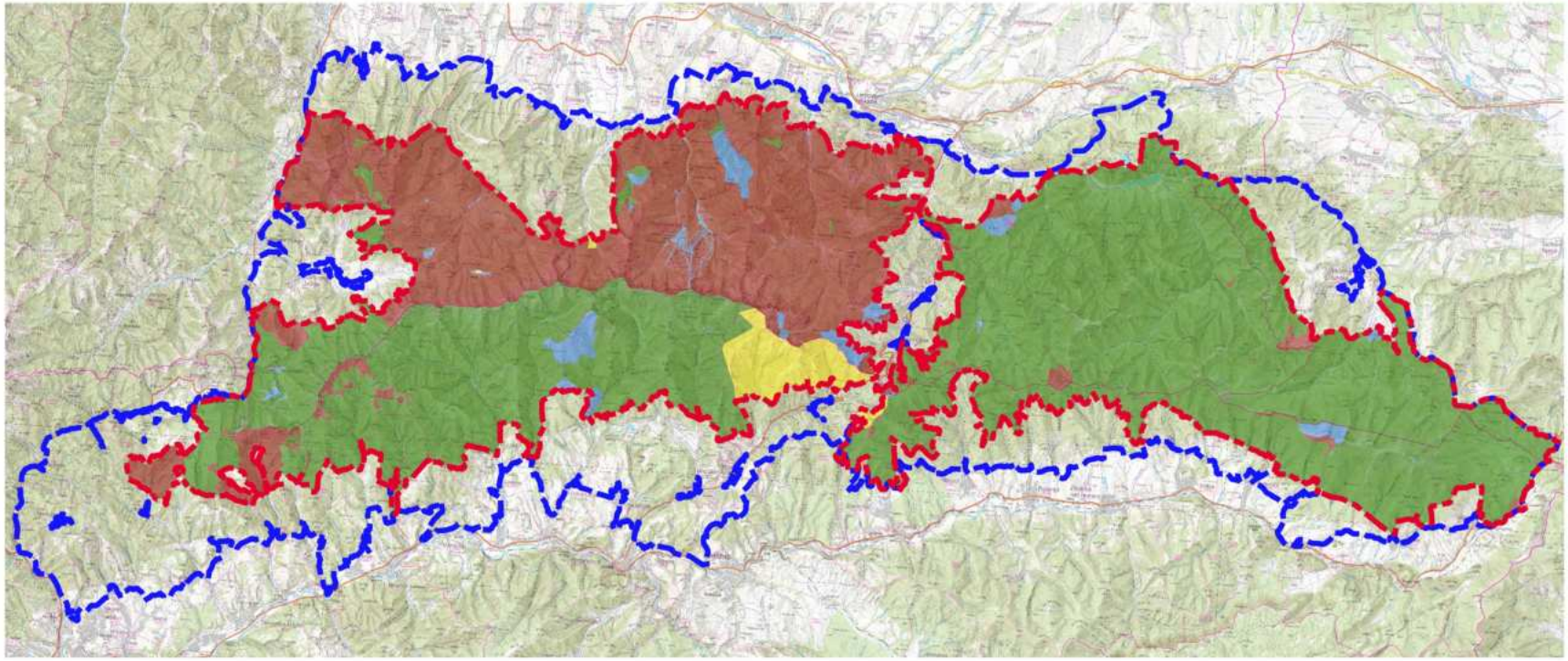

Príloha 7.6 – Mapa pozemkov podľa foriem vlastníctva vrátane prehľadu vlastníctva a podielu na výmere chráneného územia

- územie Národného parku Nízke Tatry
- ochranné pásmo NP Nízke Tatry
- cirkevné pozemky (KN-C)
- pozemky miest, obcí, VÚC (KN-c)
- súkromné pozemky (KN-C)
- štátne pozemky (KN-C)
- nezaložený list vlastníctva v registri KN-C

Forma vlastníctva	Plocha z výmery NP Nízke Tatry (ha)	Podiel z výmery NP Nízke Tatry (%)
štátne	56 703,63	63,99
súkromné	2 227,12	2,51
miest, obcí, samosprávneho kraja	2 311,04	2,61
cirkevné	11,615	0,01
neidentifikované (bez LV)	27 356,99	30,87
SPOLU	88 610,39	100

0 10 20 km

ZMSR50 © Geodetický a kartografický ústav Bratislava, 2004, 4.0 4096 4096
DMR 5.0_SR © Geodetický a kartografický ústav Bratislava, 2023, 4.0 4096 4096

7.7 Mapa technického vybavenia územia

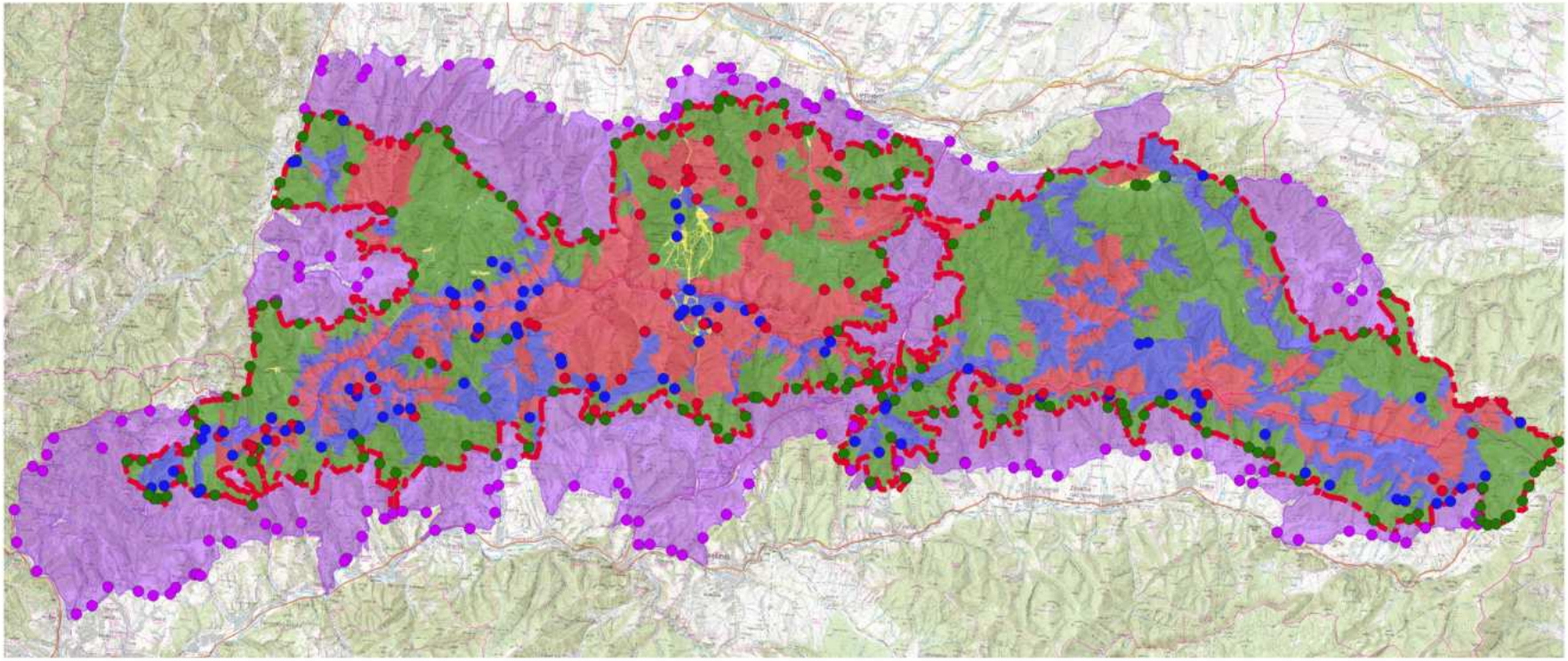

7.7 – Mapa technického vybavenia územia - Označenie hraníce ochranného pásma a navrhovaných zón NP Nízke Tatry

- územie Národného parku Nízke Tatry
- ochranné pásmo NP Nízke Tatry
- tabuľa s označením – ochranné pásmo Národného parku Nízke Tatry

ZÓNY

- Zóna A - 5. stupeň ochrany
- Zóna B - 4. stupeň ochrany
- Zóna C - 3. stupeň ochrany
- Zóna D - 2. stupeň ochrany

Hraničné stĺpy

- tabuľa – Zóna A
- tabuľa – Zóna B
- tabuľa – Zóna C

0 10 20 km

ZMSR50 © Geodetický a kartografický ústav Bratislava, 2004, 4.0 4096 4096
DMR 5.0_SR © Geodetický a kartografický ústav Bratislava, 2023, 4.0 4096 4096

8. PRÍLOHY

Príloha č. 1: Zmeny priebehu hraníc Národného parku podľa parcelného stavu KN_C

Príloha č. 2: Zmeny priebehu hraníc ochranného pásma Národného parku podľa parcelného stavu KN_C

Príloha č. 3: Zoznam parciel, ktoré celé alebo časťou zasahujú do Národného parku Nízke Tatry a do jeho ochranného pásma podľa parcelného stavu KN_C

Príloha č. 4: Hodnotenie lesných biotopov európskeho a národného významu a stanovenie cieľov ich ochrany

Príloha č. 5: Hodnotenie nelesných biotopov európskeho významu a stanovenie cieľov ich ochrany

Príloha č. 6: Hodnotenie druhov nižších rastlín európskeho významu a stanovenie cieľov ich ochrany

Príloha č. 7: Hodnotenie druhov vyšších rastlín európskeho významu a stanovenie cieľov ich ochrany

Príloha č. 8: Hodnotenie druhov živočíchov európskeho a národného významu a stanovenie cieľov ich ochrany

Príloha č. 9: Obmedzenie bežného hospodárenia v A-zóne